

Medlemmer i Fauske kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Onsdag 24. april 2024 kl 09.00

Møtested: Møterom Kvalhornet, 2. etg administrasjonsbygget

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
07/24	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 14. feb 2024
08/24	Årsregnskap og årsberetning Fauna KF 2023 – kontrollutvalgets uttalelse
09/24	Årsregnskap og årsberetning for Fauske kommune 2023 – kontrollutvalgets uttalelse
10/24	Dialog med revisor
11/24	Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller 2024-2027
12/24	Orienteringer
13/24	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (tlf 41 21 20 00)

Valnesfjord, 17. april 2024

Per Kristen Løkås (s)
Leder kontrollutvalget

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 07/24

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 14. feb 2024

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
24.04.2024

Vedlegg:

- a) Protokoll fra kontrollutvalgets møte 14. februar 2024

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra kontrollutvalgets forrige møte legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 14. februar 2024 godkjennes.

Røkland, 17. april 2024

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

PROTOKOLL – FAUSKE KONTROLLUTVALG

Møtedato: Onsdag 14. februar 2024 kl 09.00 – 12.30

Møtested: Møterom Finneidfjellet, underetg administrasjonsbygget

Saksnr.: 01/24 – 06/24

Til stede:

Per Kristen Løkås, leder
Audun Dahl, nestleder
Kathrine Moan Larsen, medlem
Remi Pedersen, medlem

Forfall:

Marit Stemland, medlem

Varamedlemmer:

Bjørgulf Nymo møtte for Marit Stemland.

Øvrige:

Fra administrasjonen:

- Hans Fredrik Sørdal, kommunalsjef Oppvekst og opplæring, sak 02/24

Fra Salten kommunerevisjon IKS:

- Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Jonny Riise
- Forvaltningsrevisor Synne Skoglund

Fra Salten Kontrollutvalgsservice KO:

- Utvalgssekretær Ronny Seljeseth

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Ingen

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
01/24	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 07. des 2023
02/24	Rapport forvaltningsrevisjon: Ettervern i barneverntjenesten
03/24	Dialog med revisor
04/24	Risiko- og vesentlighetsvurdering – grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon / plan for eierskapskontroll
05/24	Orienteringer
06/24	Eventuelt

01/24 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 07. des 2023

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 07. desember 2023 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 07. desember 2023 godkjennes.

02/24 Rapport forvaltningsrevisjon: Ettervern i barneverntjenesten

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Ettervern i barneverntjenesten er forelagt kommunestyret og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren merke seg rapportens anbefalinger og vurdere at disse innarbeides i tjenesten.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp innen ett år.

Votering:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Ettervern i barneverntjenesten er forelagt kommunestyret og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren merke seg rapportens anbefalinger og vurdere at disse innarbeides i tjenesten.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp innen ett år.

03/24 Dialog med revisor

Regnskapsrevisjonen orienterte om:

- Er i avslutningsfasen av interimrevisjon og starter planlegging av revisjonshandlingene. Ca en uke til årsregnskapet skal være avlagt av kommunedirektøren. Revisors frist for å avgi beretning er 15. april.
- Har påbegynt forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen. Årets tema er kontraktsoppfølging ved innleie av helsepersonell. Frist er 30.06.
- Gjennomgått vedlagt notat fra revisor «Redegjørelse til kontrollutvalg vedr leveranse av revisjonstjenester 2023 sammenlignet med 2003».

Forvaltningsrevisjonen orienterte om:

- Prosjekt Oppfølging av politiske vedtak er påbegynt. Oppstartsmøte med administrasjonen avholdes i neste møte.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar dialog med revisor til orientering.

Votering:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar dialog med revisor til orientering.

04/24 Risiko- og vesentlighetsvurdering – grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon / plan for eierskapskontroll

Forslag til vedtak:

Risiko- og vesentlighetsvurdering tas til orientering. Innspill fra kontrollutvalget tas med til kontrollutvalgets behandling av plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll i utvalgets møte 24. april 2024.

Votering:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Risiko- og vesentlighetsvurdering tas til orientering. Innspill fra kontrollutvalget tas med til kontrollutvalgets behandling av plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll i utvalgets møte 24. april 2024.

05/24 Orienteringer

Sekretariatet orienterte om dokumenter vedlagt innkallingen.

06/24 Eventuelt

Det fremkom ikke ytterligere saker til behandling.

Fauske, den 14. februar 2024

Ronny Seljeseth
Referent.

Utskrift sendes:

Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Fauske kommune v/ ordfører og kommunedirektør,
Salten kommunerevisjon IKS

SAK 08/24**Årsregnskap og årsberetning Fauna KF 2023 –
kontrollutvalgets uttalelse****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
24.04.2024**Vedlegg:**

- a) Fauna KF, Årsregnskap 2023
- b) Fauna KF, Årsberetning 2023, 19.02.2024
- c) Salten kommunerevisjon IKS 15.04.2024: Uavhengig revisors beretning

Bakgrunn for saken

Kommuneloven § 9-8 pålegger styret i kommunalt foretak å avlegge årsregnskap og avgi årsberetning for foretaket. Ifølge kommuneloven kapittel 14, skal årsregnskapene og årsberetningene vedtas av kommunestyret selv, senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt.

Fauna KF er eid av Fauske kommune og har ansvar for nærings- og stedsutviklingen i kommunen.

Kontrollutvalgets ansvar er å uttale seg til kommunestyret om årsregnskapet og årsberetningen før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak, jfr. kommuneloven § 14-3. Kontrollutvalgets ansvar gjelder både for kommunen og eventuelle kommunale foretak. Det er opp til kontrollutvalget selv å bestemme hva kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning skal inneholde. Verken loven eller forskriften stiller konkrete krav til hva uttalelsen skal inneholde, utover at den skal knytte seg til forhold i årsregnskapet eller årsberetningen og tilhørende revisjonsberetning.

Når kommunestyret behandler årsregnskap og årsberetning, utøver kommunestyret samtidig kontroll med administrasjonen. I den forbindelse har kommunestyret behov for uavhengig informasjon om hvordan kravene til økonomisk internkontroll, økonomiforvaltning og økonomisk bærekraft er fulgt opp. Her er det kontrollutvalgets ansvar å sørge for løpende kontroll på kommunestyrets vegne. Presiseringen i kommuneloven om at kontrollutvalgets uttalelse også skal handle om forhold i årsberetningen, er en tydeliggjøring av dette ansvaret.

Årsberetningen skal blant annet omtale forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Det er nærliggende å vurdere dette som sentrale moment i kontrollutvalgets uttalelse.

Formålet med kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning bør være å gi kommunestyret oppsummerende og samlet informasjon om at det gjennom året er gjennomført uavhengig kontroll med at kravene til årsregnskap og årsberetning er ivaretatt i tråd med lov, forskrift og egne bestemmelser. jfr. kommuneloven §§ 14-1,14-2 og 14-7.

Vurderinger:

Til grunn for den uttalelse som kontrollutvalget skal utarbeide ligger avlagt årsregnskap og årsberetning fra det kommunale foretaket datert 19.02.2024. I tillegg følger revisors beretning av 15.04.2024. Revisors ansvar er å vurdere om årsregnskap og årsberetning inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og uttale seg om dette i revisjonsberetningen, jfr. kommuneloven §§ 24-5 og 24-8.

Her kan spesielt følgende trekkes frem om årsregnskap og årsberetning 2023:

- Foretaket legger frem driftsregnskap for 2023 med et netto driftsresultat på kr 1.185.628,- Fast tilskudd er finansiert fra kommunens næringsfond, som er et bundet driftsfond. Mer- og mindreforbruk i Fauna sitt regnskap salderes derfor mot bundet driftsfond og årets mindreforbruk avsettes til bundet fond.
- Revisors beretning er ren og uten forbehold (normalberetning)
- Det fremlagte årsregnskapet med årsberetning og revisors beretning gir ikke informasjon som tilsier at det er vesentlige usikkerheter om foretakets økonomiske stilling eller internkontroll.

Der det er vesentlige forhold av betydning om økonomistyring og økonomisk internkontroll kan dette inngå i kontrollutvalgets uttalelse. Foretakets regnskap er avgrenset og oversiktlig. Med bakgrunn i dette og i revisors beretning, har sekretariatet ikke sett grunn til å foreslå noen omfattende uttalelse om foretakets regnskap og årsberetning.

Ansvarlig regnskapsrevisor vil være til stede i møtet for å presentere sitt kontrollarbeid og svare på spørsmål. Foretaket er også kalt inn til møtet for å gi en presentasjon av hovedtrekkene i regnskapet, gi kommentarer til eventuelle merknader fra revisor samt svare på eventuelle spørsmål fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

Til kommunestyret i Fauske:

Kontrollutvalgets uttalelse om Fauna KFs årsregnskap for 2023.

Kontrollutvalget har i møte 24.04.2024 behandlet Fauna KF sitt årsregnskap for 2023.

Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet og årsberetningen for 2023, samt revisjonsberetningen datert 15.04.2024. I tillegg har revisor og foretaket supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon.

Fauna KF har i 2023 et netto driftsresultat på kr 1.185.628,- Revisor har i revisjonsberetningen ikke gitt merknader til årsregnskapet/årsberetningen. På grunnlag av kontrollutvalgets kontrollaktiviteter anbefaler derfor kontrollutvalget at årsregnskap og årsberetning for 2023 blir godkjent slik det foreligger.

Ut over det som kommer frem av årsregnskap og årsberetning, samt revisjonsberetningen av 15.04.2024 har ikke kontrollutvalget merknader til Fauna KF sitt årsregnskap for 2023.

Røklund, 17. april 2024

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

ÅRSREGNSKAP 2023

Fauske utviklings- og næringssselskap KF

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT

	2023		2023		2022	
	Note	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap	Regnskap
Rammetilskudd		0	0	0	0	0
Inntekts- og formuesskatt		0	0	0	0	0
Eiendomsskatt		0	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter		0	0	0	0	0
Sum generelle driftsinntekter		0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto		-1 167 203	-141 000	823 000		414 741
Avskrivninger		0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter		-1 167 203	-141 000	823 000		414 741
Brutto driftsresultat		1 167 203	141 000	-823 000		-414 741
Renteinntekter		18 519	0	0		5 066
Utbytter		437	0	1 000		435
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0		0
Renteutgifter		531	0	0		2 008
Avdrag på lån		0	0	0		0
Netto finansutgifter		-18 425	0	-1 000		-3 492
Motpost avskrivninger		0	0	0		0
Netto driftsresultat	2	1 185 628	141 000	-822 000		-411 248
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering		0	0	0		0
Avsetninger til bundne driftsfond	4	1 337 051	250 000	0		14 145
Bruk av bundne driftsfond	4	-151 423	-109 000	-822 000		-425 393
Avsetninger til disposisjonsfond		0	0	0		0
Bruk av disposisjonsfond		0	0	0		0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0		0
Sum disp. eller dekn. av netto driftsresultat		1 185 628	141 000	-822 000		-411 248
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).		0	0	0		0

ØKONOMISK OVERSIKT ETTER ART – DRIFT

		2023	2023	2023	2022
	Note	Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
Driftsinntekter					
Rammetilskudd		0	0	0	0
Inntekts- og formuesskatt		0	0	0	0
Eiendomsskatt		0	0	0	0
Andre skatteinntekter		0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten		0	0	0	0
Overføringer og tilskudd fra andre	8	5 051 362	3 862 000	4 183 000	6 198 159
Brukerbetalinger		0	0	0	0
Salgs- og leieinntekter		16 450	27 000	34 000	3 915
Sum driftsinntekter	8	5 067 811	3 889 000	4 217 000	6 202 074
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	6	2 254 228	2 331 000	3 248 000	2 646 324
Sosiale utgifter	5	439 648	393 000	656 000	599 872
Kjøp av varer og tjenester	7	1 026 175	1 006 000	1 118 000	2 741 858
Overføringer og tilskudd til andre		180 558	18 000	18 000	628 760
Avskrivninger		0	0	0	0
Sum driftsutgifter		3 900 609	3 748 000	5 040 000	6 616 814
Brutto driftsresultat		1 167 203	141 000	-823 000	-414 741
Renteinntekter		18 519	0	0	5 066
Utbytter		437	0	1 000	435
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		531	0	0	2 008
Avdrag på lån		0	0	0	0
Netto finansutgifter		-18 425	0	-1 000	-3 492
Motpost avskrivninger		0	0	0	0
Netto driftsresultat	2	1 185 628	141 000	-822 000	-411 248
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering		0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	4	1 337 051	250 000	0	14 145
Bruk av bundne driftsfond	4	-151 423	-109 000	-822 000	-425 393
Avsetninger til disposisjonsfond		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond		0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disp. eller dekn. av netto driftsresultat		1 185 628	141 000	-822 000	-411 248
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

	Note	2023	2022
D. Langsiktig gjeld		5 297 983	4 771 585
I. Lån		0	0
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		0	0
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse	5	5 297 983	4 771 585
E. Kortsiktig gjeld		610 046	555 032
I. Kortsiktig gjeld	2	610 046	555 032
1. Leverandørgjeld		230 861	190 168
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		379 184	364 864
5. Premieavvik		0	0
Sum egenkapital og gjeld		11 805 287	10 055 300
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		0	0
II. Andre memoriakonti		0	0
III. Motkonto for memoriakontiene		0	0

Sted/dato: _____

_____
Daglig leder

_____
Styreleder

_____
Nestleder

_____
Styremedlem

_____
Styremedlem

_____
Styremedlem

OVERSIKT OVER SAMLET BUDSJETTAVVIK OG ÅRSAVSLUTNINGSDISPOSISJONER

1. Netto driftsresultat	1 185 628
2. Avsetninger til bundne driftsfond	1 337 051
3. Bruk av bundne driftsfond	151 423
4. Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
5. Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
6. Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
7. Budsjettet dekning av tidligere års merforbruk	0
8. Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	0
13. Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
18. Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk).	0

DETALJERT REGNSKAP

	Regnskap 2023	Buds(end) 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
2012-11 FOLKEHØGSKOLE				
1032 ENGASJEMENTSTILLINGER	196 480	170 000	100 000	428 400
1050 ANNEN LØNN OG TR.PL. GODTGJØRELSE	1 200	1 000	0	2 700
1090 PENSJONER	22 872	14 000	7 000	60 814
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	11 298	9 000	17 000	25 189
1116 BEVERTNING OG REPRESENTASJON	288	0	1 000	0
1130 TELEFONUTGIFTER	0	0	0	720
1140 ANNONSE, REKLAME, INFORMASJON	0	0	0	6 999
1160 KOST, OPPHOLD, REISEUTGIFTER	2 432	3 000	0	94
1161 KM.GODTGJØRELSE	173	0	1 000	826
1179 IKKE OPPG.PL. REISEUTGIFTER	0	20 000	30 000	0
1195 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER M.V.	0	0	0	1 200
1270 KONSULENTTJENESTER	0	40 000	20 000	33 100
1272 REGNSKAPSHONORAR MOMS, GENERELL	0	0	0	10 000
1429 KOMPENSASJONSORDN.	608	0	0	10 528
Sum utgifter	235 351	257 000	176 000	580 570
1729 REF. MOMS PÅLØPT I DRIFTSREGNSKAPET	-608	0	0	-10 528
1730 REFUSJON FRA FYLKESKOMMUNER	0	-57 000	0	0
1830 OVERFØRINGER FRA FYLKESKOMMUNER	0	0	0	-550 000
1880 TILSKUDD FRA EGEN KOMMUNE	-200 000	-200 000	-176 000	0
1950 BRUK AV BUNDNE FOND	-34 743	0	0	-20 042
Sum inntekter	-235 351	-257 000	-176 000	-580 570
Sum prosjekt: 2012-11 FOLKEHØGSKOLE	0	0	0	0

	Regnskap 2023	Buds(end) 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
2013-14 MINERALPROSJEKTET				
1270 KONSULENTTJENESTER	0	0	20 000	15 000
Sum utgifter	0	0	20 000	15 000
1950 BRUK AV BUNDNE FOND	0	0	-20 000	-15 000
Sum inntekter	0	0	-20 000	-15 000
Sum prosjekt: 2013-14 MINERALPROSJEKTET	0	0	0	0
2016-1 LOKALISERING DATAPARK				
1270 KONSULENTTJENESTER MOMS, GENERELL	0	0	0	25 725
1429 KOMPENSASJONSORDN.	0	0	0	375
Sum utgifter	0	0	0	26 100
1729 REF. MOMS PÅLØPT I DRIFTSREGNSKAPET	0	0	0	-375
1950 BRUK AV BUNDNE FOND	0	0	0	-25 725
Sum inntekter	0	0	0	-26 100
Sum prosjekt: 2016-1 LOKALISERING DATAPARK	0	0	0	0
2017-2 Gründerfond				
OPPLÆRING, KURS, STIPEND, IKKE				
1150 OPPG.PL.	9 000	0	0	0
1470 OVERFØRINGER TIL ANDRE	9 000	18 000	18 000	44 000
Sum utgifter	18 000	18 000	18 000	44 000
1950 BRUK AV BUNDNE FOND	-18 000	-18 000	-18 000	-44 000
Sum inntekter	-18 000	-18 000	-18 000	-44 000
Sum prosjekt: 2017-2 Gründerfond	0	0	0	0
2018-1 OPPLEV SULIS				
1032 ENGASJEMENTSTILLINGER	0	0	0	68 600
1090 PENSJONER	0	0	0	8 490
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	0	0	0	3 952
1130 TELEFONUTGIFTER	0	0	0	240
1161 KM.GODTGJØRELSE	0	0	0	396
1272 REGNSKAPSHONORAR MOMS, GENERELL	0	0	0	5 000
1429 KOMPENSASJONSORDN.	0	0	0	60
Sum utgifter	0	0	0	86 738
1729 REF. MOMS PÅLØPT I DRIFTSREGNSKAPET	0	0	0	-60
1880 TILSKUDD FRA EGEN KOMMUNE	0	0	0	-44 686
1950 BRUK AV BUNDNE FOND	0	0	0	-41 991
Sum inntekter	0	0	0	-86 738
Sum prosjekt: 2018-1 OPPLEV SULIS	0	0	0	0

	Regnskap 2023	Buds(end) 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
2018-3 TURISTINFORMASJON				
1032 ENGASJEMENTSTILLINGER	49 033	49 000	70 000	69 671
1090 PENSJONER	10 270	6 000	8 000	7 749
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	3 024	3 000	4 000	3 948
1100 KONTORMATERIELL	1 463	2 000	1 000	443
1115 MATVARER	0	0	0	59
1116 BEVERTNING OG REPRESENTASJON	0	0	0	150
1120 RENHOLDSARTIKLER	0	0	0	323
1121 UTGIFTSDEKNING REISER, IKKE OPPG.PL.	0	0	0	167
1127 ANDRE DRIFTSKOSTNADER	0	0	1 000	2 098
1129 ANNET FORBRUKSMATERIELL/RÅVARER	0	0	0	750
1132 DATAKOMMUNIKASJON	5 121	0	0	176
1140 ANNONSE, REKLAME, INFORMASJON	2 193	2 000	5 000	46 034
1161 KM.GODTGJØRELSE	0	0	0	48
1180 STRØM	0	0	1 000	1 226
1190 HUSLEIE, LEIE AV LOKALER	10 844	11 000	10 000	10 000
1195 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER M.V.	1 800	2 000	2 000	-1 516
1197 DRIFTSAVTALER, LISENSER EDB	1 781	2 000	0	0
1200 INVENTAR OG UTSTYR	0	2 000	0	1 930
1201 EDB-UTSTYR	0	0	0	1 598
1221 KJØP AV EDB-UTSTYR	0	0	0	9 062
1225 LEASING MASKINER	0	0	0	2 560
BYGGETJENESTER, VEDLIKEHOLD OG				
1230 NYBYGG	0	0	0	3 589
1232 VEDLIKEHOLD INVENTAR OG UTSTYR	0	0	0	534
1270 KONSULENTTJENESTER	0	0	0	3 000
1429 MOMS, GENERELL KOMPENSASJONSORDN.	1 488	0	0	17 400
Sum utgifter	87 017	79 000	102 000	181 000
1621 DIVERSE INNTEKTER	-400	-2 000	-4 000	-3 915
1729 REF. MOMS PÅLØPT I DRIFTSREGNSKAPET	-1 488	0	0	-17 400
1880 TILSKUDD FRA EGEN KOMMUNE	0	-50 000	0	0
1950 BRUK AV BUNDNE FOND	-85 130	-27 000	-98 000	-159 685
Sum inntekter	-87 017	-79 000	-102 000	-181 000
Sum prosjekt: 2018-3 TURISTINFORMASJON	0	0	0	0

	Regnskap 2023	Buds(end) 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
2021-2 promotering av reiseliv				
1010 FAST LØNN	0	0	0	4 351
1032 ENGASJEMENTSTILLINGER	0	0	350 000	161 341
1050 ANNEN LØNN OG TR.PL. GODTGJØRELSER	0	0	4 000	300
1090 PENSJONER	0	0	58 000	23 332
1092 GRUPPELIVSFORSIKRING OPPG.PL.	0	0	22 000	0
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	0	0	21 000	9 702
1116 BEVERTNING OG REPRESENTASJON	0	0	6 000	3 510
OPPHOLDSUTGIFTER IKKE				
1128 OPPGAVEPLIKTIG	0	0	6 000	8 500
1140 ANNONSE, REKLAME, INFORMASJON	0	0	37 000	19 409
1161 KM.GODTGJØRELSE	0	0	2 000	4 813
1179 IKKE OPPG.PL. REISEUTGIFTER	0	0	4 000	8 203
1195 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER M.V.	168	0	4 000	11 691
1197 DRIFSAVTALER, LISENSER EDB	1 908	0	3 000	3 588
1200 INVENTAR OG UTSTYR	0	2 000	7 000	28 957
MOMS, GENERELL				
1429 KOMPENSASJONSORDN.	0	0	0	13 419
Sum utgifter	2 076	2 000	524 000	301 115
1729 REF. MOMS PÅLØPT I DRIFTSREGNSKAPET	0	0	0	-13 419
1880 TILSKUDD FRA EGEN KOMMUNE	-2 076	-2 000	-500 000	-287 696
1950 BRUK AV BUNDNE FOND	0	0	-24 000	0
Sum inntekter	-2 076	-2 000	-524 000	-301 115
Sum prosjekt: 2021-2 promotering av reiseliv	0	0	0	0
2021-3 Kraftforedlende industri				
1032 ENGASJEMENTSTILLINGER	270 667	300 000	700 000	0
1090 PENSJONER	56 691	0	0	0
1092 GRUPPELIVSFORSIKRING OPPG.PL.	0	0	137 000	0
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	16 702	0	45 000	0
OPPLÆRING, KURS, STIPEND, IKKE				
1150 OPPG.PL.	0	10 000	20 000	0
1160 KOST, OPPHOLD, REISEUTGIFTER	0	0	30 000	0
1179 IKKE OPPG.PL. REISEUTGIFTER	0	10 000	10 000	0
1200 INVENTAR OG UTSTYR	0	0	15 000	0
1270 KONSULENTTJENESTER	49 375	130 000	150 000	105 400
Sum utgifter	393 436	450 000	1 107 000	105 400
PROSJEKTMIDLER FRA				
1731 FYLKESKOMMUNEN	0	0	-407 000	0
1880 TILSKUDD FRA EGEN KOMMUNE	-393 436	-400 000	-400 000	0
1950 BRUK AV BUNDNE FOND	0	-50 000	-300 000	-105 400
Sum inntekter	-393 436	-450 000	-1 107 000	-105 400
Sum prosjekt: 2021-3 Kraftforedlende industri	0	0	0	0

	Regnskap 2023	Buds(end) 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
1010 FAST LØNN	1 563 820	1 600 000	1 600 000	1 488 074
1032 ENGASJEMENTSTILLINGER	1 578	51 000	200 000	0
1040 OVERTID	0	0	0	2 431
1050 ANNEN LØNN OG TR.PL. GODTGJØRELSE	4 800	4 000	166 000	155 600
1080 GODTGJØRELSE STYRET	150 000	150 000	0	0
1090 PENSJONER	364 498	248 000	224 000	204 510
1091 PREMIEAVVIK	-166 756	0	0	4 876
1092 GRUPPELIVSFORSIKRING OPPG.PL. AMORTISERING AV TIDLIGERE ÅRS	4 399	5 000	5 000	4 888
1093 PREMIEAVVIK	26 904	0	0	99 297
1099 ARBEIDSGIVERAVGIFT	89 744	108 000	108 000	97 574
1100 KONTORMATERIELL	1 456	1 000	2 000	1 373
1101 AVISER OG TIDSKRIFTER	14 100	14 000	10 000	8 387
1115 MATVARER	2 924	2 000	2 000	2 292
1116 BEVERTNING OG REPRESENTASJON	19 565	20 000	10 000	3 212
1120 RENHOLDARTIKLER	0	0	1 000	822
1122 VELFERDSTILTAK ANSATTE	1 215	0	5 000	9 100
1127 ANDRE DRIFTSKOSTNADER	709	1 000	1 000	847
1130 TELEFONUTGIFTER	13 267	15 000	20 000	12 721
1131 PORTO	0	0	0	303
1132 DATAKOMMUNIKASJON	33 968	33 000	33 000	7 068
1140 ANNONSE, REKLAME, INFORMASJON	66 868	27 000	6 000	17 444
1142 TRYKKING/KOPIERING	0	0	0	160
1143 REPRESENTASJON	0	0	0	520
1150 OPPLÆRING, KURS, STIPEND, IKKE OPPG.PL.	44 583	42 000	35 000	19 563
1160 KOST, OPPHOLD, REISEUTGIFTER	778	0	0	1 608
1161 KM.GODTGJØRELSE	13 269	3 000	25 000	18 517
1171 REISEUTGIFTER IKKE OPPGAVEPLIKTIG	9 805	10 000	0	5 166
1179 IKKE OPPG.PL. REISEUTGIFTER	7 547	0	0	6 115
1180 STRØM	28 622	25 000	35 000	34 758
1186 FORSIKRING ANLEGG, BYGG OG UTSTYR	5 078	6 000	20 000	8 060
1189 FORSIKRINGER	8 300	13 000	10 000	6 115
1190 HUSLEIE, LEIE AV LOKALER	267 143	262 000	280 000	267 245
1195 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER M.V.	31 504	32 000	30 000	38 217
1197 DRIFTSAVTALER, LISENSER EDB	11 372	11 000	20 000	17 822
1200 INVENTAR OG UTSTYR	279	0	5 000	47 828
1201 EDB-UTSTYR	439	1 000	0	1 119
1202 AV-MEDIA	0	0	0	825
1205 ØRESAVRUNDING	0	0	0	-1
1221 KJØP AV EDB-UTSTYR	0	0	0	3 567
1226 UTSTYR MASKINER	0	0	0	372
1240 SERVICEAVTALER OG REPERASJONER	12 427	11 000	0	0
1260 RENHOLDSTJENESTER	32 394	40 000	0	29 464
1270 KONSULENTTJENESTER	56 493	56 000	100 000	111 488

DETALJERT BALANSE

	Regnskap 2023	Regnskap 2022
21020010 DNB 1503.41.45013 DRIFT	1 378 167	1 233 992
21020011 DNB 1503.41.45021 SKATT	198 460	198 460
21020012 DNB 1503.41.45072 KAPITAL	785 713	767 194
21310005 REFUSJON SYKEPENGER	37 912	7 401
21375006 KUNDER TILFELDIGE	-2 181	844
21399006 FAUSKE KOMMUNE 2012-11 FOLKEHØGSKOLE	200 000	0
21399011 FAUSKE KOMMUNE 2018-1 OPPLEV SULIS	0	100 000
21399019 FAUSKE KOMMUNE 2019-1 MATAUK	0	126 944
21399021 NORDLAND FYLKESKOMMUNE 2021-1 FOLKEHØGSKOLE/BYGG	0	993 433
21399022 FAUSKE KOMMUNE 2021-2 PROMOTERING AV REISELIV	345 681	343 605
21399023 FAUSKE KOMMUNE 2021-3 KRAFTFOREDLLENDE INDUSTRI	393 436	0
21664800 MOMSKOMPENSASJON OPPGJØRSKONTO (TILGODE)	50 919	69 077
21665000 FORDRING FAUSKE KOMMUNE	2 700 000	0
21775012 FORDRINGER DIV.	0	1 153 500
21914000 ARB.G.AVG. PREMIEAVVIK	8 649	1 516
21941000 PREMIEAVVIK	169 583	29 731
22041000 PENSJONSMIDLER KLP	5 465 121	4 965 696
22170000 EGENKAPITALTILSKUDD KLP	73 828	63 907
23221050 AVSATTE FERIEPENGER	-228 762	-239 815
23221100 ARB.AVG AVSATTE FERIEPENGER	-11 667	-12 231
23270012 TIDSAVGRENSNING MOMS	198	168
23314001 FORSKUDDSTREKK	-99 349	-90 254
23314003 ARBEIDSGIVERAVGIFT	-39 604	-22 733
23570001 LEVERANDØRGJELD	-230 861	-190 168
24041000 PENSJONSFORPLIKTELSE	-5 297 983	-4 771 585
25100001 BUNDET DRIFTSFOND	-3 573 954	-3 259 453
25100002 BUNDET FOND 2019-1 MATAUK	-64 406	0
25100003 BUNDET FOND 2013-14 MINERALPROSJEKTET	-19 502	-19 502
25100004 BUNDET FOND 2012-11 FOLKEHØGSKOLE	-176 819	-211 562
25100005 BUNDET FOND 2016-1 DATAPARK	-962 138	-962 138
25100006 BUNDET FOND 2017-2 GRUNDERFOND	-10	-18 010
25100007 BUNDET FOND 2023-2 SJUNKHATTEN FASE 3	-859 464	0
25990001 KAPITALKONTO	-240 966	-258 018

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang på og bruk av midler i året skal framgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.

All tilgang på og bruk av midler skal regnskapsføres brutto.

Alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.

Hvis størrelsen på et beløp er usikkert, brukes beste estimat.

Klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler som er vesentlige og til varig eie, klassifiseres i balanseregnskapet som anleggsmidler.

Andre eiendeler klassifiseres som omløpsmidler.

Lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-15 første eller andre ledd, § 14-16, § 14-17 første ledd eller kirkeloven § 15 sjette ledd, klassifiseres i balanseregnskapet som langsiktig gjeld. Annen gjeld klassifiseres som kortsiktig gjeld.

Måling av anleggsmidler og langsiktig gjeld

Anleggsmidler måles til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset utnyttbar levetid, avskrives etter § 3-4. Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved et vesentlig og varig verdifall. Nedskrivningen reverseres i den grad grunnlaget for nedskrivningen faller bort.

Langsiktig gjeld måles til opptakskost. Langsiktig gjeld oppskrives ved en varig økning i forpliktelsen. Langsiktig gjeld oppskrives likevel ikke ved renteendringer på lån. Oppskrivningen reverseres i den grad grunnlaget for oppskrivningen faller bort.

Måling av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler måles til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler måles til virkelig verdi.

Kortsiktig gjeld måles til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi.

Ved sikring skal gevinst eller tap på et sikringsinstrument sammenstilles med tap eller gevinst på sikringsobjektet.

NOTE 2 OVERSIKT ENDRING ARBEIDSKAPITAL

BALANSEN	31.12.2023	01.01.2023	Endring
B. Omløpsmidler	6 266 338	5 025 697	1 240 641
E. Kortsiktig gjeld	610 046	555 032	55 014
Arbeidskapital	5 656 293	4 470 665	1 185 628

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2023
Netto driftsresultat	1 185 628
Netto utgifter/inntekter i investering	0
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	1 185 628

Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering 0

NOTE 3 KAPITALKONTO

BALANSEN	31.12.	01.01.	Endring
Anleggsmidler	5 538 949	5 029 603	509 346
Langsiktig gjeld	5 297 983	4 771 585	526 398
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld	0	0	0
Netto endring	240 966	258 018	-17 052

NOTE 4 VESENTLIGE BUNDNE FOND

Fauna KF mottar årlig driftstilskudd fra Fauske kommune. Tilskuddet er finansiert fra næringsfondet, som er et bundet driftsfond. Mer- og mindreforbruk i Fauna KF sitt regnskap salderes derfor mot bundet driftsfond.

Øvrige bundne fond gjelder avsetning av ubrukte øremerkede tilskudd fra eksterne givere.

Bunde fond - formål	Bokført verdi 01.01.	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
BUNDET FOND - DRIFT/NÆRINGSFORMÅL	3 259 453	413 181	98 680	3 573 954
BUNDET FOND 2019-1 MATAUK	0	64 406	0	64 406
BUNDET FOND 2013-14 MINERALPROSJEKTET	19 502	0	0	19 502
BUNDET FOND 2012-11 FOLKEHØGSKOLE	211 562	0	34 743	176 819
BUNDET FOND 2016-1 DATAPARK	962 138	0	0	962 138
BUNDET FOND 2017-2 GRUNDERFOND	18 010	0	18 000	10
BUNDET FOND 2023-2 SJUNKHATTEN FASE 3	0	859 464	0	859 464
Sum	4 470 665	1 337 051	151 423	5 656 293

NOTE 5 PENSJON

PENSJONSKOSTNADER	2022	2023
Årets opptjening	345 412	335 059
Rentekostnad	140 309	180 029
Brutto pensjonskostnad	485 721	515 088
Forventet avkastning	-163 241	-201 958
Netto pensjonskostnad	322 480	313 130
Sum amortisert premieavvik	99 297	26 904
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	15 207	11 398
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	436 984	351 432

PREMIEAVVIK	2022	2023
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	383 474	491 284
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-15 207	-11 398
Netto pensjonskostnad	-322 480	-313 130
Premieavvik	45 787	166 756

PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2022	31.12.2023
	ESTIMAT	ESTIMAT
Brutto påløpt forpliktelse	4 771 585	5 297 983
Pensjonsmidler	4 965 696	5 465 121
Netto forpliktelse før arb.avgift	-194 111	-167 138

SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSFORPLIKTELSE UB - ESTIMAT	2023
Overførte/mottatte pensjonsforpliktelser 1.1	0
Brutto pensjonsforpl. IB 1.1 - estimat i fjor samt fisjon/fu	4 771 585
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	62 782
Overførte/mottatte avvik	0
Faktisk forpliktelse	4 834 367
Årets opptjening	335 059
Rentekostnad	180 029
Utbetalinger	-51 472
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12	5 297 983

SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSMIDLER UB - ESTIMAT	2023
Overførte/mottatte pensjonsmidler 1.1	0
Brutto pensjonsmidler IB 1.1	4 965 696
Estimatavvik midler IB 1.1	-130 947
Overførte/mottatte avvik	0
Faktiske pensjonsmidler	4 834 749
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	491 284
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-11 398
Utbetalinger	-51 472
Forventet avkastning	201 958
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	5 465 121

AMORTISERING AV PREMIEAVVIK	2023
Sum amortisert premieavvik til føring	26 904
Akkumulert premieavvik	169 583

AVSTEMMING	2023
Balansført netto forpliktelse IB 1.1	-194 111
Netto pensjonskostnad	313 130
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	11 398
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	-491 284
Brutto estimatavvik	193 729
Nettoeffekt av fisjon/fusjon	0
Balansført netto forpliktelse UB 31.12	-167 138

SPESIFIKASJON AV ESTIMATAVVIK, PLANENDRING OG TARIFFENDRING	2023
Endret forpliktelse - Planendring	0
Endret forpliktelse - Ny beregningstariff	0
Endret forpliktelse - Øvrige endringer	62 782
Endringer forpliktelse - Totalt	62 782

MEDLEMSSTATUS	01.01.2022	01.01.2023
Antall aktive	6	7
Antall oppsatte	3	3
Antall pensjoner	3	3
Gj.snittlig pensjonsgrunnlag, aktive	399 056	330 640
Gj.snittlig alder, aktive	42,57	40,09
Gj.snittlig tjenestetid, aktive	7,56	7,40

Bruk av premiefond i 2023 kr 41 823,49
Saldo på premiefond pr. 31.12.2023 kr 391 267,-

NOTE 6 YTELSE TIL LEDENDE PERSONER

Ytelser til daglig leder utgjør kr 951 402,-
Ytelser til styreleder utgjør kr 50 000,-

NOTE 7 GODTGJØRELSE TIL REVISOR

Revisjonshonorar 2023 gjelder revisjonstjenester og utgjør kr 36 520,-.

NOTE 8 ANDEL INNTEKT FRA EGEN KOMMUNE

	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Inntekter fra egen kommune	66 %	50 %
Inntekter fra andre	34 %	50 %

Fauna KF

Årsberetning 2023

Nærings- og stedsutvikling i Fauske

Innholdsfortegnelse

1.0	BAKGRUNN	2
1.1	OM FORETAKET	2
1.2	ANSATTE	3
1.3	ETISKE RETNINGSLINJER.....	3
1.4	ØKONOMI	3
	1.4.1 Økonomisk utvikling og handleevne	4
	1.4.2 Tilskudd og finansiering	4
	1.4.3 Driftsfond	5
2.0	SATSINGSOMRÅDER	5
2.1	KOMPETANSE	5
2.2	KRAFTFOREDLLENDE INDUSTRI.....	5
2.3	BLÅ NÆRING	6
2.4	MINERALER.....	7
2.5	LOGISTIKK	7
2.6	INNSATSOMRÅDE VEKST OG NYSKAPING	8
2.7	TREDJE SEKTOR	8
2.8	REISELIV	9
2.9	SJUNKHATTEN FOLKEHØGSKOLE	11
3.0	SAMFUNNSMÅL	11
4.0	REGNSKAP	14
4.1	FORTSATT DRIFT	15
4.2	DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT	15

1.2 Ansatte

Pr. 31. desember 2023 var det tre ansatte på 100% og en 20 % stilling i Fauna.

Kristian Amundsen
Daglig leder (2009)

Heidi Zakariassen
Rådgiver (2008)

Tom Vidar Karlsen
Næringsutvikler (2023)

Ida Bjørkquist
Kommunikasjon (20%)

Kjønnsfordelingen var to menn og to kvinner. I april 2023 avsluttet en av prosjektlederne i Fauna sitt engasjement, for overgang til ny jobb. I tillegg var en medarbeider langtidssykemeldt. I en liten organisasjon svekket dette umiddelbart Fauna sitt handlingsrom med tapt ressurs og kompetanse. Dette har ført til ekstra arbeidsbelastning for de som er igjen. En slik ekstra arbeidsbelastning kan man håndtere over kortere perioder, men når situasjonen varer over måneder og opp mot et år er man i et skjæringspunkt på hva som er menneskelig forsvarlig. Etter god hjelp fra styret og andre kom Fauna seg gjennom denne utfordringen på en tilfredsstillende måte. Situasjonen ble bedre etter at Tom Vidar ble ny medarbeider i september. Med bakgrunn både i Eierskapsstrategi og Handlingsplan 2023/2024 samt utfordringene i tiden fremover, er foretaket avhengig av å styrke kompetansen innenfor satsingsområdene.

1.3 Etske retningslinjer

Fauna har ikke egne HMS-planer eller etiske retningslinjer, men følger det som er utarbeidet av Fauske kommune. Det har ikke vært nødvendig å iverksette eller planlagt spesielle tiltak på området.

1.4 Økonomi

Resultatavvik mellom budsjett og regnskap på 1 044 628 kroner, er i hovedsak knyttet til overføringer og tilskudd til og fra andre. Primært skyldes dette tilskudd fra Nordland Fylkeskommune til prosjektet Sjunkehatten Folkehøgskole. Øvrige avvik er ubetydelige.

Årlig driftstilskudd fra Næringsfondet i Fauske kommune er grunnleggende for drift av foretaket. Tilskuddet som ikke har vært regulert på svært lang tid, tilsvarer 51,5 % av inntektene til foretaket, når frivillig arbeid er tatt med i beregningen. Med forståelse for at Fauske kommune har vært i en krevende situasjon, er det naturlig at Fauna bidrar med å

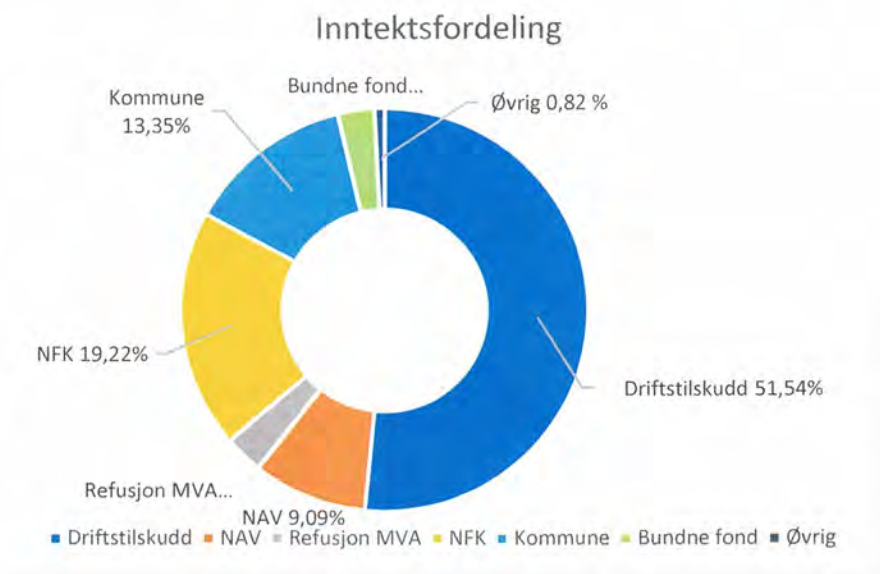
holde et stramt budsjett. Likevel var det regnskapsmessige netto driftsresultatet for 2023 på 1 185 628 kroner.

1.4.1 Økonomisk utvikling og handleeve

Prosjekt støttes av eksterne tilskudd, egeninnsats, tilskudd fra Fauske kommunes næringsfond og ikke minst frivillig arbeid. Bevilgede tilsagn til prosjekt dekkes etterskuddsvis. Dermed må kostnadene til drift av prosjekt dekkes av driftstilskudd samt oppsparte midler. For at Fauna skal kunne drive som prosjektorganisasjon, er det derfor avgjørende å ha god likviditet. Med det kan foretaket både skaffe ekstern finansiering til prosjekt, samt drive prosjektene som allerede er finansiert.

1.4.2 Tilskudd og finansiering

Bidragsaktør	
Eksterne, offentlige prosjekttilskudd og refusjoner	Kr. 1.006.567
Kommunal andel prosjekt, egenkapital	Kr. 699.492
Kommunalt driftstilskudd	Kr. 2.700.000
Øvrig (bundne fond, øvrige inntekter samt refusjoner)	Kr. 832.131
Sum finansiering 2023	Kr. 5.238.190

1.4.3 Driftsfond

I 2023 hadde Fauna KF et mindreforbruk på 1 185 628 kroner. Mindreforbruket avsettes til bundet fond. Midlene på bundet fond er ikke tilgjengelig som fri kapital avsatt på konto, men bidrar likevel til å styrke likviditeten i Fauna. Eksempelvis forskutterte driften av Fauna nærmere 2 millioner av utgiftene til de tre pågående prosjektene. Styret i Fauna har satt av midler til prosjektet *Kraftforedlende Industri*. I tillegg dekkes kostnader til turistinformasjonen, næringsprisen og merforbruk i prosjekt, av driftsfondet. Det betyr i praksis at foretaket er avhengig av oppsparte midler i tillegg til driftstilskudd, for å kunne operere som prosjektorganisasjon. Om det økonomiske handlingsrommet svekkes på sikt, vil dette vanskeliggjøre driften av prosjekt.

2.0 Satsingsområder

Satsningsområdene i 2023 har vært med utgangspunkt i vedtatt eierskapsstrategi for Fauna KF. Utover dette ble det igangsatt utarbeiding av Handlingsplan 2023-2024, som skal være førende for arbeid og tiltak som settes i verk i foretaket.

2.1 Kompetanse

Fauske skal være et kraftsenter for videreutvikling og anerkjennelse av praktisk kunnskap. I 2023 har oppfølging av næringsliv, formidling av informasjon om tiltak og rådgiving vært viktig.

Målsetting

- I samarbeid med næringslivet og utdanningsinstitusjoner skal Fauna tilrettelegge for kompetanse og rekruttering som næringslivet etterspør.

Status

- Fauna deltar i «Lokalt Kompetansefora» sammen med bl.a. NAV, Fauske næringsforum, utdanningsinstitusjoner og Indre Salten Opplæringskontor. Målsetningen er å bevare eksisterende samt videreutvikle linjetilbud i videregående skole. Fauna KF, i samarbeid med Fauske Næringsforum, har jevnlig kontakt med næringslivet for å holde seg oppdatert på kompetansebehov nå og i fremtiden.

2.2 Kraftforedlende industri

Målsetning er å etablere arbeidsplasser gjennom å utnytte kraftoverskuddet og infrastrukturen i regionen. Arbeidet i 2023 har også vært knyttet til mulig etableringer av datasenter, hydrogen, produksjon av safirglass og større industrietableringer i Fauske. Til

tross for at deler av infrastrukturen ligger til rette for denne type etableringer, er det et krevende og langsiktig arbeid. For at vi skal være konkurransedyktig må vi kontinuerlig utvikle industriområder, samt ha en god infrastruktur når det gjelder tilgang på kraft. I tiden fremover blir det viktig å følge dette opp både før og etter at Nye Salten Trafo blir satt i drift.

Målsetting

- Fauna skal sikre at Fauske blir attraktiv for industrietableringer gjennom å tilrettelegge, koordinere og sørge for at Fauske framstår som konkurransedyktig.

Status

- Fauna opplever en økning i etterspørsler og opsjoner på attraktive næringsareal.
- I samarbeid med BRUS, kommuner og næringsliv i Sørfold, Bodø, Saltdal, Rana og Narvik har Fauna tilrettelagt, koordinert og sørget for at Fauske har framstått som konkurransedyktig i aktuelle etableringer som f.eks. Arctic Sapphire, Ebner Group og hydrogenproduksjon. Fauna har vært pådriver for etablering og videreutvikle Fauske industripark i 2023 (SKS, ISE og Siso Energi) Selskapet skal koordinere og analysere kraftbehovet samt utarbeide søknad om konsesjon for utvidelse av Fauske trafo. I tillegg vil de ha en rolle for mulig etablering av kraftforedlende industri i Fauske området.

2.3 Blå næring

Sjømatnæringen i Salten har en sentral plass i de ulike lokalsamfunn. Fauna har et godt samarbeid med Wenberg Fiskeoppdrett AS som er en del av Salten Aqua. Gjennom kompetansen i Fauna sitt styre får vi god innsikt i muligheter og utfordringen for næringa. Salten Aqua gruppen har et bevisst forhold til hvordan de skal bidra til å styrke samfunnet vårt lokalt, regionalt og nasjonalt. Flere av selskapene i gruppen er hjørnesteinsbedrifter i små og store kommuner i Salten, også i Fauske. I 2023 var ferdigstillelsen av bygg 2 i Innovasjon Park en realitet og et tilskudd til verdiskapning i Fauske.

Målsetting

- Fauna skal bistå i å fremme havbruksnæringa i Fauske.

Status

- Salten Aqua og Wenberg Fiskeoppdrett har i 2023 fortsatt utviklingen ved Sysselevik og gjort betydelige investeringer i regionen som gir positive ringvirkninger for lokalsamfunnet og næringsliv.

2.4 Mineraler

I en seksårsperiode fram mot 2019 ledet Fauna mineralprosjekt for Fauske. Siden da har stillingen som prosjektleder ikke vært besatt innenfor foretaket. Prosjektet har fortsatt sin eksistens hos Nye Sulitjelma Gruver (NSG) som Fauna har godt samarbeid med. I tillegg har Nordland fylkeskommune (NFK) vært en god medspiller. Som før har man arbeidet opp mot Næringsdepartement og Direktoratet for Mineralforvaltning med søknad om driftskonsesjon.

Målsetting

- Fauna skal bistå i å fremme mineralressurser som ligger i Fauske.
- Fauna skal være en pådriver for oppstart av ny gruvedrift i Sulitjelma.

Status

- Fauna jobber tett med NSG. Utslippssøknaden til ny gruvedrift ble sendt i 2020 og er fortsatt ikke behandlet hos departement. NSG har imidlertid startet arbeidet med driftskonsesjon og detaljplan. Dette for å unngå ytterligere forsinkelser. Varaordfører i Fauske kommune og næringsutvikler i Fauna sitter tett på prosessene opp mot NFK for å være delaktig i behandlingen av søknadene hos departementene.

2.5 Logistikk

Det skjer mye spennende på Fauske innenfor transport / gods og utviklingen av Fauske som trafikkknutepunkt inn i det grønne skiftet. Fauske som et sentralt knutepunkt - midt i Salten, midt i Nordland, midt i Norge er i en unik posisjon for å tilrettelegge for å få ned klimaavtrykket innenfor gods og transport. Med knutepunkt legger vi til grunn at Fauske er den sentrale kjernen for aktivitet og logistikk i regionen og hele Nord-Norge - Herunder transport/logistikk, kraft og gods. Nylig har Fauske kommune vedtatt en ambisiøs samfunnsplan som forplikter og definerer kommunens ambisjoner inn i det grønne skiftet, hvor kommunen særlig er bevisst sin rolle som tilrettelegger og pådriver for fremtidsrettet næringer med ambisjoner om å redusere klimaavtrykket.

Målsetting

- Fauna skal bidra til å videreutvikle Fauske som et naturlige knutepunkt for omlastning av gods fra bane til vei.

Fauna skal, sammen med Bane Nor og CargoNet mfl. utvikle Fauske godsterminal slik at den er rustet for fremtidens godsmengde som forventes over Fauske.

Status

- Fauna har i 2023 opprettholdt tett og god dialog med Bane Nor og Cargonet og jobber med fremtidig prosjekt for å styrke Fauske som transportknutepunkt for gods. Det er med stor skuffelse at Posten i 2023 vedtok å flytte sin terminal fra Fauske til Bodø. Hele prosessen oppleves som en skinnprosess der både politikken og administrasjonen er ført bak lyset, men vi er i gang med å se på muligheter istedenfor begrensninger ved Fauske godsterminalen.

2.6 Innsatsområde vekst og nyskaping

Fauna yter tjenesten for etablererveiledning i Fauske kommune. Dette er et lavterskeltilbud som gir gründere, etablerere og etablerte næringsaktører mulighet til å få veiledning eller annen rådgivingsstøtte. Arbeidet omfatter i tillegg oversikt over støtteapparat, kapitalstøtte samt nettverk. Utover dette fins felles etablereropplæring gjennom Start Opp Nordland, som er organisert via Saltdal Utvikling.

Målsetting

- Fauna skal være en anerkjent og etterspurt samtalepartner for næringslivet.
- Fauna skal være en god førstelinjetjeneste for Fauske kommune - blant de beste i landsdelen.

Status

- Rådgiving, henvisning og oppfølging til etablereropplæring.
- Fra 2022 ble etablereropplæringen for regionen, Start Opp Salten, utgangspunkt for satsing på en felles etablereropplæring for hele fylket; Start Opp Nordland. Satsingen var initiert av Innovasjon Norge og Nordland Fylkeskommune, som har deler av det økonomiske ansvaret og vil evaluere ordningen underveis.
- I 2023 ble det gjennomført til sammen fire program for 2023 med to deltakere fra Fauske kommune.
- Kursene går over 6-8 uker, er nettbasert og med enkelte fysiske samlinger.
- Fagansvar er lagt til Entreprenørby.
- Saltdal Utvikling har hatt prosjektansvar og leder det organisatoriske arbeidet. Fauna bidrar som før med rekruttering og veiledning av deltakere.
- Salten har absolutt lengst tradisjon med etablereropplæring, og har derfor flest deltakere til kursene.

2.7 Tredje sektor

Samarbeid med tredje sektor – frivillig arbeid – er avgjørende for flere av prosjektene som Fauna har eller har hatt gående. Arbeid som frivilligheten omfatter ofte deltaking i

styringsgrupper, arbeidsgrupper, prosjektledelse eller aktiviteter som faller inn under hvert enkelt prosjekt. Arbeidet omfatter også deltaking fra enkelte foretak, som bidrar med egeninnsats.

Man ser at det er at det er vanskeligere å engasjere til frivillig arbeid, enn det var forut for pandemien. Uansett skal de ha honnør alle som stiller med egentid og ressurser for fellesskapet. Enkelte har bidratt over år, for å realisere de mål vi har satt oss.

Fauna er takknemlig på vegne av Fauske kommune, for frivillige bidrag som ikke kan verdsettes godt nok.

Å beregne det frivillige arbeidet kan være vanskelig, ettersom dette arbeidet ikke alltid registreres i en timebank. En moderat beregning viser at frivillige bidrar med arbeidsinnsats som tilsvarer 5-7 % av beregnede kostnader i Fauna.

Samtlige frivillige gis en stor takk for å stille opp vederlagsfritt og bidra til utvikling av Fauske. De har gjort – og gjør – en uvurderlig innsats i prosjekt og samfunnsoppgaver ellers.

2.8 Reiseliv

Fauna har jobbet målrettet med styrking av reiseliv og besøksnæring, spesielt etter at Fauske kommune ikke videreførte samarbeidsavtalen med Visit Bodø/Destinasjon Salten. Næringa har hatt krevende tider etter pandemien og har ennå ikke kommet opp på det nivået man bør være på. Fjellfarer har hatt gode intensjoner og ambisjon med å få reist ei «fjellstue» på Jakobsbakken. Dette har dessverre ikke lyktes etter innsigelser fra en aktør. For Sulis samfunnet og reiselivssatsingen i Fauske er dette trist og et tilbakeslag. Vi håper at dette gode initiativet blir tatt opp og prøvd på nytt. Skal vi utvikle reiselivsnæringa i vår kommune må et av faktorene for å lykkes være å legge til rette for at slike initiativ kan få mulighet til å lykkes

Målsetting

- Styrke sosiale verdier
  - * Arbeide med tiltak for å skape gode holdninger til samfunnsansvar, god gjesteadferd og vertskapsrollen.
  - * Arbeide for økt status og stolthet i reiselivsnæringen.
- Jobbe for økonomisk levedyktighet
  - * Verdiskaping på reisemålet.

- * Støtte opp om lokale bedrifter som utvikler bærekraftige produkter og tjenester basert på områdetets natur og kultur.
- Fokus på bevaring av natur, kultur og miljø
  - * Definere kulturell og kulturhistorisk interesse i Fauske. Hva har Fauske å tilby sine besøkende og innbyggere?
  - * Sørgje for at reisemålet har retningslinjer som er utformet for å beskytte kulturressurser.
  - * Foreta målinger som viser til bruk av transport til destinasjonen.
- Jobbe for tilstrekkelig forankring og implementering politisk.
  - * Aktivt fremme behovene for bærekraftig reisemålsutvikling som en sentral del av strategier regionalt og kommunalt.

Status

- Oppstart senhøstes med utarbeidelse av en reiselivsstrategi for Fauske i løpet av 2024.
  - * Oppnevning av styringsgruppe.
  - * Utarbeiding av mandat.
  - * Utarbeiding av data og bakgrunnsmateriale for planen.
  - * Definerings av reiselivsmessig verdiskapning.
  - * Situasjonsanalyse av Fauske kommune som reisemål.
  - * Oversikt over fritidsboliger.
  - * Oversikt over tilgjengelighet og trafikk/gjennomfart.
- Arbeid med utvikling av filmturisme etter Sulis-filmen.
- Videreutvikling av turistinformasjon.
- Videreføring og oppfølging av bransjenett for næringen lokalt, med informasjon som bl.a. tilskuddsordninger og kompetansehevende tiltak. Plattformen har hatt som formål å forbedre kommunikasjonen innad i næringen, og forsterke samhandlingen lokalt.

Målsetting

- Økt verdiskapning, gjøre hver enkelt bedrift mer lønnsom, øke besøkstallet og bidra til at Fauske blir et bedre sted å bo.
- Bidra til å styrke og videreutvikle de etableringene som fins i dag.

Status

- Utvikle synergier etter Prosjektet «Opplev Sulis» og Sulis filmen.

«Matauk» - Utvikling i landbruk- og reindriftsnæringen

- Gjøre landbruk- og reindriftsnæringen mer produktivt og bærekraftig.
  - Arbeide for å øke graden av matsikkerhet og fremme bærekraftig landbruk.
  - Styrke det lokale landbruk- og reindriftsmiljøet. Styrke sosiale forhold hos landbruket og reindrifta.
  -
- * Bistå beitenæringen å opprettholde produksjonen, for vedlikehold av kulturlandskap, ivareta ressursgrunnlag, naturtyper og areal med høyt naturmangfold.
  - * Støtte opp og bistå i prosesser som har som mål å redusere rovdyrtap, som medfører lite økonomisk bærekraft, dyrelidelser og psykiske påkjenninger for dyreeiere.
  - * Aktivt bidra i rekrutteringen av birøktere og forsterke kunnskapsgrunnlaget rundt bier og honningproduksjon, for å øke bestanden av pollinatorer.
  - * Gjennomføre tiltak som tilrettelegger for rekruttering av flere matprodusenter til regionen.
  - * Legge søkelys på en optimal, bærekraftig utnytting av jordbruksareal i kommunen.
  - * Tilrettelegge for økt kunnskapsgrunnlag i næringen.

4.0 Regnskap

Siden etableringen i 2005, har Fauna KF mottatt driftstilskudd fra Fauske Kommunes Næringsfond. Det har ikke vært endring av tilskuddet de siste 10 årene. Utover dette mottar Fauna tilskudd til ulike prosjekt. Drift av foretaket og de ulike prosjektene skiller regnskapsmessig fra hverandre.

Fauna er avhengig av god økonomistyring og har gjennom årene oppnådd å akkumulere midler som kan benyttes for å drive som prosjektorganisasjon. Oppsparte midler gir rom for oppstart og drift av prosjekt som støttes av eksempelvis Nordland fylkeskommune, Fauske kommunes næringsfond eller andre eksterne aktører. Prosjektmidler utbetales som kjent

etterskuddsvis og foretaket må forskuttere. Aktiviteter som turistinformasjonen og næringspris dekkes i sin helhet av driftstilskuddet.

4.1 Fortsatt drift

Det framlagte resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir et bilde av selskapets drift og stilling. Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningen for dette er til stede.

4.2 Disponering av årets resultat

Selskapets netto driftsresultat på kroner 1 185 628,- overføres til bundet fond.

Fauske 19. Februar 2024

Nærings- og stedsutvikling i Fauske

Ståle Indregård
Styreleder

Liina Veerme
Nestleder

Tarald Sivertsen
Styremedlem

Bård Lyng Olsen
Varamedlem

Hilde Dypaune
Styremedlem

Til kommunestyret i Fauske kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Fauna KF som viser et netto driftsresultat på kr 1 185 628,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, bevilgningsoversikter drift, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller

hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig lederes ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med FAUNA KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Fauske, den 15. april 2024

Jonny Riise

Jonny Riise
oppdragsansvarlig revisor

KOPI: Kontrollutvalget, Formannskapet, Styret og Kommunedirektøren i Fauske kommune

SAK 09/24

Årsregnskap og årsberetning for Fauske kommune 2023 – kontrollutvalgets uttalelse

Saksgang:
Kontrollutvalget**Møtedato:**
24.04.2024**Vedlegg:**

- a) Fauske kommune: Årsregnskap 2023
- b) Fauske kommune: Årsmelding 2023, 26.03.2024
- c) Salten kommunerevisjon IKS. Uavhengig revisors beretning, 15.04.2024.
- d) Salten kommunerevisjon IKS. Oppsummering av regnskapsrevisjonen 2023, 16.04.2024.
- e) Salten kontrollutvalgsservice KO, 17.04.2024: Analyse av årsregnskap, årsberetning og økonomisk internkontroll

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget har det overordnede ansvar med å påse at det føres kontroll med at kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jfr. kommuneloven § 23-2.

Ansvar for å avlegge årsregnskap og avgi årsberetning tilligger kommunedirektøren, jfr. kommuneloven §§ 13-1. Årsregnskapet skal avlegges i samsvar med god kommunal regnskapsskikk, jfr. kommuneloven § 14-6. Ansvar for å vedta årsregnskap og årsberetning tilligger kommunestyret, jfr. kommuneloven § 14-2.

Kontrollutvalgets ansvar er å uttale seg til kommunestyret om årsregnskapet og årsberetningen før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak, jfr. kommuneloven § 14-3. Det er opp til kontrollutvalget selv å bestemme hva kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning skal inneholde. Verken loven eller forskriften stiller konkrete krav til hva uttalelsen skal inneholde, utover at den skal knytte seg til forhold i årsregnskapet eller årsberetningen og tilhørende revisjonsberetning.

Når kommunestyret behandler årsregnskap og årsberetning, utøver kommunestyret samtidig kontroll med administrasjonen. I den forbindelse har kommunestyret behov for uavhengig

informasjon om hvordan kravene til økonomisk internkontroll, økonomiforvaltning og økonomisk bærekraft er fulgt opp. Her er det kontrollutvalgets ansvar å sørge for løpende kontroll på kommunestyrets vegne. Presiseringer i kommuneloven om at kontrollutvalgets uttalelse også skal handle om forhold i årsberetningen, er en tydeliggjøring av dette ansvaret.

Årsberetningen skal blant annet omtale forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Det er nærliggende å vurdere dette som sentrale moment i kontrollutvalgets uttalelse.

Formålet med kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning bør være å gi kommunestyret oppsummerende og samlet informasjon om at det gjennom året er gjennomført uavhengig kontroll med at kravene til årsregnskap og årsberetning er ivare tatt i tråd med lov, forskrift og egne bestemmelser. jfr. kommuneloven §§ 14-1,14-2 og 14-7.

Vurderinger:

Til grunn for den uttalelse som kontrollutvalget skal utarbeide ligger avlagt årsregnskap og årsberetning fra kommunedirektøren datert 26.03.2024. I tillegg følger revisors beretning av 15.04.2024. Revisors ansvar er å vurdere om årsregnskap og årsberetning inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og uttale seg om dette i revisjonsberetningen, jfr. kommuneloven §§ 24-5 og 24-8. I tillegg følger revisors oppsummeringsbrev som nærmere omtaler revisjonshandlinger som er gjort.

Sekretariatet har videre utarbeidet et støtteark som er ment som en oppsummering/sjekkliste for analyse av årsregnskap og den økonomiske internkontrollen. Sjekklisten kan inngå som grunnlag for kontrollutvalgets uttalelse og er vedlagt saken. Det er gjort en «trafikklysvurdering», med gradering grønn, gul og rød, alt etter om momentene er oppfylt på en god eller nøytral måte eller ikke anses oppfylt. Regnearket tar for seg fem forhold:

- Vurdering av årsregnskap og årsberetning / budsjettavvik
- Vurdering av den økonomiske bærekraften
- Vurdering av økonomiforvaltningen og internkontrollen
- Vurdering av ikke-økonomiske krav i årsberetningen
- Eventuelt andre forhold som bør komme kommunestyret til kunnskap

Her kan spesielt følgende trekkes frem om årsregnskap og årsberetning 2023:

- Netto driftsresultat er positivt kr 26.867.135,-
- Revisors beretning er ren og uten forbehold.
- Kommunestyret har vedtatt tre finansielle måltall for årsbudsjettet:
  - Netto driftsresultat skal være 2 % av brutto driftsinntekter. Måltallet er oppnådd.
  - Gjeldsgraden skal ikke økes i perioden 2022-2025. Det vises samtidig til et anbefalt langsiktig nivå i KØB-modellen (kommunal økonomisk bærekraft) på 75 %. Fauske kommune har ved utgangen av 2023 en gjeldsgrad på 131 %, som er vesentlige høyere enn anbefalt nivå. Gjeldsgraden er imidlertid synkende, og måltallet er således oppnådd.
  - Disposisjonsfond har ikke vært mulig å bygge opp ettersom kommunen er på Robek, og måltallet er derfor 0% i perioden 2022–2025. Med årets resultat, kan man dekke inn akkumulert merforbruk og sette av 4.742.000 på fond. Dette tilsvarer 0,45 % av brutto driftsinntekter og måltallet er således oppnådd. Dette er fremdeles lavere enn anbefalt nivå på 8 %, men utviklingen er positiv.

For øvrige momenter og vurderinger vises til vedlagt regneark. Der det er vesentlige forhold av betydning kan dette inngå i kontrollutvalgets uttalelse. Ettersom den finansielle stillingen gradvis styrkes og det ikke er påpekt svakheter med den økonomiske internkontrollen, er det ikke funnet nødvendig å utforme en uttalelse med særskilte kommentarer.

Ansvarlig regnskapsrevisor vil være til stede i møtet for å presentere sitt kontrollarbeid og svare på spørsmål. Kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, er også kalt inn til møtet for å gi en presentasjon av hovedtrekkene i regnskapet, gi kommentarer til eventuelle merknader fra revisor samt svare på eventuelle spørsmål fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

Til kommunestyret i Fauske:

Kontrollutvalgets uttalelse om Fauske kommunes årsregnskap for 2023.

Kontrollutvalget har i møte 24.04.2024 behandlet Fauske kommune sitt årsregnskap for 2023. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3). Uttalelsen skal foreligge før formannskapet innstiller til vedtak om regnskapet (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 15.04.2024, og årsberetning for 2023. I tillegg har revisor og økonomileder supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon.

Kommunen har i 2023 et positivt netto driftsresultat på kr 26.867.135,- Revisor har, i revisjonsberetningen, ikke gitt merknader til årsregnskapet/årsberetningen. På grunnlag av kontrollutvalgets kontrollaktiviteter anbefaler derfor kontrollutvalget at årsregnskap og årsberetning for 2023 blir godkjent slik det foreligger.

Ut over det som er nevnt i uttalelsen, og det som kommer frem av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken, samt revisjonsberetning og revisors oppsummeringsbrev av 16.04.2024, har ikke kontrollutvalget ytterligere merknader til Fauske kommunes årsregnskap for 2023.

Røklund, 17. april 2024

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

ÅRSREGNSKAP 2023

KOMMUNEKASSEN OG KONSOLIDERT REGNSKAP MED NOTER

Innholdsfortegnelse

1. Obligatoriske oversikter	3
1.1 Bevilgningsoversikter – Drift.....	3
1.2 Bevilgningsoversikter – Investering.....	6
1.3 Økonomisk oversikt etter art.....	8
1.4 Balanseregnskapet.....	10
1.5 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	14
2. Noter til årsregnskapet	15
2.1 Note 1 – Regnskapsprinsipper	15
2.2 Note 2 – Arbeidskapitalen	16
2.3 Note 3 – Kapitalkonto	16
2.4 Note 4 – Endringer regnskapsprinsipp m.m.....	17
2.5 Note 5 – Varige driftsmidler	17
2.6 Note 6 – Aksjer og andeler.....	18
2.7 Note 7 – Utlån.....	18
2.8 Note 8 – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	19
2.9 Note 9 – Sikring	19
2.10 Note 10 – Lån	20
2.11 Note 11 – Minimumsavdrag	20
2.12 Note 12 – Pensjon	21
2.13 Note 13 – Garantier.....	26
2.14 Note 14 – Bundne fond	27
2.15 Note 15 – Selvkost	28
2.16 Note 16 – Salg av aksjer	29
2.17 Note 17 – Ytelser til ledende personer	29
2.18 Note 18 – Godtgjørelse til revisor.....	29
2.19 Note 19 – Usikre forpliktelser	30
2.20 Note 20 – Konsolidert regnskap	30

1. Obligatoriske oversikter

1.1 Bevilgningsoversikter – Drift

Kommunekassen § 5-4. 1. ledd					
	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap
(Tall i hele 1000)		2023	2023	2023	2022
1		347 426	338 918	329 718	318 401
2		287 741	287 183	297 699	307 731
3		47 090	46 650	46 650	44 728
4		53 590	43 688	23 499	42 553
5		735 848	716 439	697 566	713 413
6		592 579	636 101	610 843	575 351
7	5	71 501	59 588	59 588	72 722
8		664 080	695 689	670 431	648 074
9		71 768	20 750	27 135	65 340
10		6 853	6 334	6 334	3 481
11		7 824	6 257	4 433	12 889
12		0	0	0	0
13		78 348	72 803	72 803	40 582
14	10	52 731	51 000	51 000	53 996
15		116 402	111 212	113 036	78 208
16	5	71 501	59 588	59 588	72 722
17		26 867	-30 874	-26 313	59 854
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
18		0	0	0	540
19	14,15	10 378	6 101	6 101	5 946
20	14,15	8 955	723	723	10 352
21		4 742	0	0	0
22		0	0	0	0
23		20 702	0	0	63 720
24		-26 867	-5 378	-5 378	-59 854
25		0	-36 252	-31 692	0

Pr tjenesteområde og enhet § 5-4. 2. ledd (Tall i hele 1000)		Regnskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap
Område	Enhet	2023	2023	2023	2022
Politikk	Inntekter	-313	-210	-210	-432
	Utgifter	10 104	8 852	8 834	8 670
	Netto	9 791	8 642	8 624	8 237
Kommunedirektøren	Inntekter	-41	-108	-108	-74
	Utgifter	1 810	2 240	2 128	2 039
	Netto	1 768	2 132	2 020	1 965
Stab og støttefunksjoner					
Økonomi og virksomhetsstyring	Inntekter	-5 812	-5 059	-5 059	-5 857
	Utgifter	28 800	31 029	29 867	25 301
	Netto	22 988	25 970	24 808	19 444
Innovasjon og utvikling	Inntekter	-12 752	-8 592	-8 592	-13 367
	Utgifter	32 169	25 866	25 493	30 188
	Netto	19 417	17 274	16 901	16 821
Plan og næring	Inntekter	-6 185	-4 965	-4 965	-5 980
	Utgifter	9 959	10 171	9 902	11 793
	Netto	3 774	5 206	4 937	5 813
Tekniske tjenester og eiendom	Inntekter	-29 320	-28 667	-28 667	-24 993
	Utgifter	76 425	77 669	75 919	70 269
	Netto	47 104	49 002	47 252	45 276
Vei og gatelys	Inntekter	-2 202	-3 267	-3 267	-3 395
	Utgifter	12 702	14 706	14 581	13 874
	Netto	10 500	11 439	11 314	10 479
Selvkostområder	Inntekter	-50 916	-39 911	-39 911	-39 740
	Utgifter	21 091	18 718	18 367	22 105
	Netto	-29 825	-21 193	-21 544	-17 635
NAV	Inntekter	-36 013	-34 589	-27 089	-26 849
	Utgifter	61 506	60 892	47 383	48 769
	Netto	25 493	26 303	20 293	21 919
Stab og støttefunksjoner totalt	Inntekter	-143 201	-125 050	-117 550	-120 183
	Utgifter	242 652	239 052	221 513	222 299
	Netto	99 451	114 001	103 963	102 116

Pr tjenesteområde og enhet § 5-4. 2. ledd (Tall i hele 1000)		Regnskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap
Område	Enhet	2023	2023	2023	2022

Oppvekst og opplæring

Oppvekst og opplæring felles	Inntekter	-7	-4	-4	-9
	Utgifter	1 171	4 888	4 888	695
	Netto	1 164	4 884	4 884	686
Skole og integrering	Inntekter	-26 160	-22 521	-17 815	-22 731
	Utgifter	148 348	148 489	130 117	140 380
	Netto	122 188	125 968	112 302	117 650
Barnehage	Inntekter	-14 877	-11 060	-11 060	-13 791
	Utgifter	83 109	83 413	82 049	83 459
	Netto	68 232	72 354	70 990	69 668
Familiens hus	Inntekter	-4 227	-3 588	-3 370	-7 696
	Utgifter	49 106	45 832	43 075	48 492
	Netto	44 880	42 243	39 705	40 796
Oppvekst og opplæring totalt	Inntekter	-45 271	-37 172	-32 249	-44 226
	Utgifter	281 735	282 622	260 129	273 026
	Netto	236 463	245 449	227 880	228 800

Helse og omsorg

Helse og omsorg felles	Inntekter	-38	-216	-216	-13
	Utgifter	6 402	7 129	7 016	6 239
	Netto	6 363	6 913	6 800	6 225
Hjemmebaserte tjenester	Inntekter	-12 653	-14 106	-14 106	-14 616
	Utgifter	126 931	129 859	126 117	122 909
	Netto	114 278	115 752	112 011	108 293
Forebyggende og koordinerende tjenester	Inntekter	-26 725	-18 348	-18 348	-24 758
	Utgifter	79 990	70 842	68 119	73 377
	Netto	53 265	52 494	49 771	48 618
Heldøgns omsorg	Inntekter	-30 241	-25 770	-25 770	-28 048
	Utgifter	105 361	101 729	99 263	101 185
	Netto	75 120	75 959	73 493	73 136
Helse og omsorg totalt	Inntekter	-69 658	-58 441	-58 441	-67 436
	Utgifter	318 684	309 560	300 515	303 709
	Netto	249 026	251 119	242 074	236 273

Fellesområder totalt

Inntekter	-56 886	-44 951	-46 351	-50 576
Utgifter	52 965	59 708	72 633	48 536
Netto	-3 921	14 757	26 282	-2 040

Sum bevilgninger drift, netto	592 579	636 101	610 843	575 351
--------------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

1.2 Bevilgningsoversikter – Investering

Kommunekassen og konsolidert regnskap § 5-5. 1. ledd		Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap
<i>(Tall i hele 1000)</i>			2023	2023	2023	2022
1	Investeringer i varige driftsmidler	5	142 981	115 604	12 905	156 797
2	Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0
3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	6	2 374	2 500	2 500	2 215
4	Utlån av egne midler		0	0	0	0
5	Avdrag på lån		0	0	0	0
6	Sum investeringsutgifter		145 356	118 104	15 405	159 012
7	Kompensasjon for merverdiavgift		15 803	15 414	581	17 205
8	Tilskudd fra andre		19 266	19 142	0	7 142
9	Salg av varige driftsmidler	5	14 666	85 000	2 500	18 382
10	Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
11	Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0
13	Bruk av lån		30 921	30 921	12 324	83 011
14	Sum investeringsinntekter		80 655	150 477	15 405	125 740
15	Videreutlån		53 836	50 000	40 000	44 043
16	Bruk av lån til videreutlån		37 367	50 000	40 000	44 043
17	Avdrag på lån til videreutlån		5 605	6 000	6 000	5 423
18	Mottatte avdrag på videreutlån		12 920	6 000	6 000	13 556
19	Netto utgifter videreutlån		9 155	0	0	-8 133
20	Overføring fra drift		0	0	0	540
21	Avsetninger til bundne investeringsfond	14	56	0	0	8 674
22	Bruk av bundne investeringsfond		9 155	0	0	0
23	Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
24	Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	0	900
25	Dekning av tidligere års udekket beløp		0	32 372	0	0
26	Sum overføring fra drift og netto avsetninger		9 099	-32 372	0	-7 233
27	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		64 756	0	0	32 372

Pr investeringsprosjekt § 5-5. 2. ledd (Tall i hele 1000)	Regnskap	Reg. budsjet	Oppr. budsjet	Regnskap
	2023	2023	2023	2022
1. Investeringer i varige driftsmidler				
Fortau Erikstad	3 673	3 574	600	2 365
Tjenestebiler	1 266	1 266	1 080	0
Finneid skole - Tilretteleggingssak	0	0	400	0
Innkjøp inventar Blålysbygget	689	676	300	0
Årlige investeringer- Vann	8 184	8 000	6 500	7 673
Årlige investeringer - Avløp	2 550	2 500	3 500	245
Nytt Erikstad renseanlegg	28 094	26 500	0	26 992
IT-investeringer Skole	698	525	525	0
Valnesfjord skole/Flerbrukshall	195	195	0	-7 530
Blålysbygget	89 139	64 491	0	97 595
Veiprosjekter	3 469	3 469	0	183
Rassikring Farvikkbekken	1 772	2 063	0	11 154
Relokalisering storkjøkkendrift	1 026	615	0	3
It-investeringer utstyr	488	448	0	443
Linerleveien 26	656	589	0	5 611
Velferdsteknologi Helse og omsorg	306	307	0	6 874
Kjøp av legevaktsbil	389	389	0	0
Kostnader v/salg av nærings- og boligtomter	55	0	0	313
Grunnundersøkelser	278	0	0	555
Bygg eiendom investeringer	53	0	0	4 322
Investeringer i varige driftsmidler	142 981	115 604	12 905	156 797

	Regnskap	Reg. budsjet	Oppr. budsjet	Regnskap
	2023	2023	2023	2022
2. Tilskudd til andres investeringer				
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0

	Regnskap	Reg. budsjet	Oppr. budsjet	Regnskap
	2023	2023	2023	2022
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper				
Egenkapitaltilskudd KLP	2 374	2 500	2 500	2 215
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 374	2 500	2 500	2 215

	Regnskap	Reg. budsjet	Oppr. budsjet	Regnskap
	2023	2023	2023	2022
4. Utlån av egne midler				
Utlån av egne midler	0	0	0	0

1.3 Økonomisk oversikt etter art – Drift

Kommunekassen § 5-6.					
	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap
(Tall i hele 1000)		2023	2023	2023	2022
Driftsinntekter					
1		347 426	338 918	329 718	318 401
2		287 741	287 183	297 699	307 731
3		47 090	46 650	46 650	44 728
4		21 464	18 442	5 757	18 633
5		34 850	25 694	18 190	27 118
6		147 747	115 248	101 810	128 243
7		32 013	29 368	30 382	31 049
8		132 885	120 869	122 269	120 436
9		1 051 218	982 371	952 475	996 340
Driftsutgifter					
10	17	492 276	489 924	477 725	470 515
11	12	83 814	84 642	80 401	79 654
12	18	227 858	230 372	224 780	220 040
13		104 001	97 094	82 846	88 069
14	5	71 501	59 588	59 588	72 722
15		979 450	961 621	925 340	931 000
16		71 768	20 750	27 135	65 340
17		6 853	6 334	6 334	3 481
18		7 824	6 257	4 433	12 889
19		0	0	0	0
20		78 348	72 803	72 803	40 582
21	11	52 731	51 000	51 000	53 996
22		116 402	111 212	113 036	78 208
23	5	71 501	59 588	59 588	72 722
24		26 867	-30 874	-26 313	59 854
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
25		0	0	0	540
26	14	10 378	6 101	6 101	5 946
27	14	8 955	723	723	10 352
28		4 742	0	0	0
29		0	0	0	0
30		20 702	0	0	63 720
31		-26 867	-5 378	-5 378	-59 854
32		0	-36 252	-31 692	0

Konsolidert regnskap § 5-6. (Tall i hele 1000)	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter			
1 Rammetilskudd		347 426	318 401
2 Inntekts- og formuesskatt		287 741	307 731
3 Eiendomsskatt		47 090	44 728
4 Andre skatteinntekter		21 464	18 633
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		34 850	27 118
6 Overføringer og tilskudd fra andre		152 798	131 309
7 Brukerbetalinger		32 013	31 049
8 Salgs- og leieinntekter		132 902	120 440
9 Sum driftsinntekter		1 056 285	999 410
Driftsutgifter			
10 Lønnsutgifter	17	494 530	473 161
11 Sosiale utgifter	12	84 254	80 254
12 Kjøp av varer og tjenester	18	228 884	222 782
13 Overføringer og tilskudd til andre		104 181	85 566
14 Avskrivninger	5	71 501	72 722
15 Sum driftsutgifter		983 350	934 485
16 Brutto driftsresultat		72 935	64 925
17 Renteinntekter		6 872	3 486
18 Utbytter		7 824	12 889
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler			
20 Renteutgifter		78 349	40 584
21 Avdrag på lån	11	52 731	53 996
22 Netto finansutgifter		116 384	78 204
23 Motpost avskrivninger	5	71 501	72 722
24 Netto driftsresultat		28 053	59 443
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
25 Overføring til investering		0	540
26 Avsetninger til bundne driftsfond	14	11 715	5 960
27 Bruk av bundne driftsfond	14	-9 107	10 777
28 Avsetninger til disposisjonsfond		4 742	0
29 Bruk av disposisjonsfond		0	0
30 Dekning av tidligere års merforbruk		20 702	63 720
31 Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat		-28 053	-59 443
32 Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)		0	0

1.4 Balanseregnskapet

Kommunekassen § 5-8. EIENDELER (Tall i hele 1000)	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
A. Anleggsmidler		3 730 784	3 533 887
I. Varige driftsmidler	5	2 109 494	2 050 344
1. Faste eiendommer og anlegg	5	2 090 639	2 029 256
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	5	18 855	21 088
II. Finansielle anleggsmidler		280 257	236 766
1. Aksjer og andeler	6	53 464	51 090
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	7	226 793	185 677
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	12	1 341 033	1 246 777
B. Omløpsmidler		360 939	312 491
I. Bankinnskudd og kontanter		47 741	45 667
II. Finansielle omløpsmidler		76 039	76 039
1. Aksjer og andeler	8	76 039	76 039
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		237 159	190 785
1. Kundefordringer		21 476	12 221
2. Andre kortsiktige fordringer		52 783	63 055
3. Premieavvik	12	162 900	115 510
Sum eiendeler		4 091 723	3 846 379

Kommunekassen § 5-8. EGENKAPITAL OG GJELD (Tall i hele 1000)	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
C. Egenkapital		821 610	744 777
I. Egenkapital drift		33 694	6 827
1. Disposisjonsfond		4 742	0
2. Bundne driftsfond	14	28 952	27 529
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	-20 702
II. Egenkapital investering		-38 867	34 988
1. Ubundet investeringsfond		3 553	3 553
2. Bundne investeringsfond	14	54 708	63 807
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-97 129	-32 372
III. Annen egenkapital		826 783	702 962
1. Kapitalkonto	3	837 383	713 562
2. Prinsippendr. som påvirker arbeidskap. drift		-10 600	-10 600
3. Prinsippendr. som påvirker arbeidskap. Inv.		0	0

Kommunekassen § 5-8. EGENKAPITAL OG GJELD (Tall i hele 1000)	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
D. Langsiktig gjeld		2 936 327	2 878 827
I. Lån		1 661 895	1 667 518
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	10	1 661 895	1 667 518
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse	12	1 274 433	1 211 309
E. Kortsiktig gjeld		333 786	222 775
I. Kortsiktig gjeld		333 786	222 775
1. Leverandørgjeld		117 847	70 366
2. Likviditetslån	10	149 412	92 061
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		66 527	60 348
5. Premieavvik	12	0	0
Sum egenkapital og gjeld		4 091 723	3 846 379
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		41 602	57 177
II. Andre memoriakonti		-6 122	-7 273
III. Motkonto for memoriakontiene		-35 480	-49 904

Konsolidert regnskap § 5-8. EIENDELER (Tall i hele 1000)	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
A. Anleggsmidler		3 736 323	3 538 917
I. Vårige driftsmidler	5	2 109 494	2 050 344
1. Faste eiendommer og anlegg	5	2 090 639	2 029 256
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	5	18 855	21 088
II. Finansielle anleggsmidler		280 331	236 830
1. Aksjer og andeler	6	53 538	51 153
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	7	226 793	185 677
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	12	1 346 498	1 251 743
B. Omløpsmidler		367 206	316 952
I. Bankinnskudd og kontanter		50 103	47 866
II. Finansielle omløpsmidler		76 039	76 039
1. Aksjer og andeler	8	76 039	76 039
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		241 063	193 047
1. Kundefordringer		21 474	12 221
2. Andre kortsiktige fordringer		56 511	65 284
3. Premieavvik	12	163 078	115 541
Sum eiendeler		4 103 528	3 855 869

Konsolidert regnskap § 5-8. EGENKAPITAL OG GJELD (Tall i hele 1000)	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
C. Egenkapital		827 507	749 504
I. Egenkapital drift		39 351	11 297
1. Disposisjonsfond		4 742	0
2. Bundne driftsfond	14	34 608	31 999
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	-20 702
II. Egenkapital investering		-38 867	34 988
1. Ubundet investeringsfond		3 553	3 553
2. Bundne investeringsfond	14	54 708	63 807
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-97 129	-32 372
III. Annen egenkapital		827 024	703 220
1. Kapitalkonto	3	837 624	713 820
2. Prinsippendr. som påvirker arbeidskap. drift		-10 600	-10 600
3. Prinsippendr. som påvirker arbeidskap. Inv.		0	0

Konsolidert regnskap § 5-8.		Note	Regnskap	Regnskap
EGENKAPITAL OG GJELD (Tall i hele 1000)			2023	2022
D. Langsiktig gjeld			2 941 625	2 883 599
I. Lån			1 661 895	1 667 518
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	10		1 661 895	1 667 518
2. Obligasjonslån			0	0
3. Sertifikatlån			0	0
II. Pensjonsforpliktelse		12	1 279 731	1 216 081
E. Kortsiktig gjeld			334 396	222 766
I. Kortsiktig gjeld			334 396	222 766
1. Leverandørgjeld			118 078	70 556
2. Likviditetslån	10		149 412	92 061
3. Derivater			0	0
4. Annen kortsiktig gjeld			66 906	60 149
5. Premieavvik	12		0	0
Sum egenkapital og gjeld			4 103 528	3 855 869
F. Memoriakonti			0	0
I. Ubrukte lånemidler			41 602	57 177
II. Andre memoriakonti			-6 122	-7 273
III. Motkonto for memoriakontiene			-35 480	-49 904

1.5 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Disposisjoner for driftsregnskapet § 5-9. 1. ledd	
1. Netto driftsresultat	26 867
2. Avsetninger til bundne driftsfond	10 378
3. Bruk av bundne driftsfond	8 955
4. Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
5. Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
6. Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
7. Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0
8. Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	25 444
13. Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	25 444
16. Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	20 702
17. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	4 742
18. Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0

Disposisjoner for investeringsregnskapet § 5-9. 2- ledd	
1. Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	142 143
2. Avsetninger til bundne investeringsfond	56
3. Bruk av bundne investeringsfond	9 155
4. Budsjettert bruk av lån	80 921
5. Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
6. Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
7. Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
8. Dekning av tidligere års udekket beløp	0
9. Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	52 123
11. Strykning av bruk av lån	12 633
14. Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	64 756
16. Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp).	64 756

2. Noter til årsregnskapet

2.1 Note 1 – Regnskapsprinsipper

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med følgende grunnleggende regnskapsprinsipper:

All tilgang på og bruk av midler i året skal framgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.

All tilgang på og bruk av midler skal regnskapsføres brutto.

Alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.

Hvis størrelsen på et beløp er usikkert, brukes beste estimat.

Klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler som er vesentlige og til varig eie, klassifiseres i balanseregnskapet som anleggsmidler. Andre eiendeler klassifiseres som omløpsmidler.

Lån som er tatt opp etter kommuneloven § 14-15 første eller andre ledd, § 14-16, § 14-17 første ledd eller kirkeloven § 15 sjette ledd, klassifiseres i balanseregnskapet som langsiktig gjeld. Annen gjeld klassifiseres som kortsiktig gjeld.

Måling av anleggsmidler og langsiktig gjeld

Anleggsmidler måles til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset utnyttbar levetid, avskrives etter § 3-4. Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved et vesentlig og varig verdifall.

Nedskrivningen reverseres i den grad grunnlaget for nedskrivningen faller bort.

Langsiktig gjeld måles til opptakskost. Langsiktig gjeld oppskrives ved en varig økning i forpliktelsen.

Langsiktig gjeld oppskrives likevel ikke ved renteendringer på lån. Oppskrivningen reverseres i den grad grunnlaget for oppskrivningen faller bort.

Måling av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler måles til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler måles til virkelig verdi.

Kortsiktig gjeld måles til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi.

Ved sikring skal gevinst eller tap på et sikringsinstrument sammenstilles med tap eller gevinst på sikringsobjektet.

2.2 Note 2 – Arbeidskapitalen

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, a)

Kommunekassen

BALANSEN (Tall i hele 1000)	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Omløpsmidler	360 939	312 491	48 448
Kortsiktig gjeld	333 786	222 775	111 011
Arbeidskapital	27 154	89 717	-62 563

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2023
Netto driftsresultat	26 867
Netto utgifter/inntekter i investering	-73 855
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	-15 575
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-62 563

Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering	0
--	----------

Konsolidert regnskap

BALANSEN (Tall i hele 1000)	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Omløpsmidler	367 206	316 952	50 254
Kortsiktig gjeld	334 396	222 766	111 630
Arbeidskapital	32 810	94 186	-61 376

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2023
Netto driftsresultat	28 054
Netto utgifter/inntekter i investering	-73 855
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	-15 575
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-61 376

Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering	0
--	----------

2.3 Note 3 – Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

Kommunekassen

BALANSEN (Tall i hele 1000)	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Anleggsmidler	3 730 784	3 533 887	196 896
Langsiktig gjeld	2 936 327	2 878 827	57 500
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	41 602	57 177	-15 575
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld	0	0	0
Netto endring	836 058	712 237	123 821

Konsolidert regnskap

BALANSEN (Tall i hele 1000)	31.12.2023	01.01.2023	Endring
Anleggsmidler	3 736 323	3 538 917	197 406
Langsiktig gjeld	2 941 625	2 883 599	58 026
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	41 602	57 177	-15 575
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld	0	0	0
Netto endring	836 300	712 495	123 805

2.4 Note 4 – Endringer regnskapsprinsipp m.m.

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, c)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Det har ikke vært vesentlige endringer i regnskapsprinsipp, vesentlige endringer i regnskapsestimer eller foretatt vesentlige korrigeringer av tidligere års feil i regnskapsåret.

2.5 Note 5 – Varige driftsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, a)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

(Tall i hele 1000)	Gr. 1	Gr. 2	Gr. 3	Gr. 4	Gr. 5	Gr. 6	Sum
Akk. Ansk.kost pr. 01.01.23	44 971	60 890	337 541	1 616 327	578 440	28 272	2 666 440
Akk./rev. nedskrivinger	0	-1 555	0	-7 218	-163	-10 744	-19 680
Akk. Ord. Avskr. pr. 01.01.23	-34 793	-42 529	-166 504	-282 508	-70 039	-44	-596 417
Bokført verdi 01.01.23	10 178	16 806	171 037	1 326 601	508 239	17 484	2 050 344
Tilgang i året	347	3 538	31 052	17 858	90 164		142 960
Avgang i året							0
Delsalg i året							0
Årets ord. Avskr.	-3 242	-4 099	-14 873	-39 609	-9 647	-32	-71 501
Årets nedskrivinger				-5 979	-6 329		-12 308
Årets rev. nedskrivinger							0
Bokført verdi 31.12.23	7 283	16 245	187 216	1 298 870	582 428	17 452	2 109 494

Gruppe 1 = EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende

Gruppe 2 = Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy, og transportmidler og lignende

Gruppe 3 = Brannbiler, parkeringsplasser, tekniske anlegg (var), renseanlegg

Gruppe 4 = Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett

Gruppe 5 = Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og kulturbygg, brannstasjoner og lignende

Gruppe 6 = Tomtegrunn, næring og boligarealer

Årets nedskrivning gjelder Valnesfjord skole, Fauske samfunnshus og feilaktivering av anleggsmiddel knyttet til Samlokalisering tekniske tjenester som ikke skal benyttes.

2.6 Note 6 – Aksjer og andeler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, b)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Selskapets navn (<i>Tall i hele 1000</i>)	Eierandel i %	Fauske kommune 31.12.2023	Konsolidert regnskap 31.12.2023
SALTEN KOMMUNEREVISJON	15,00 %	150	150
SALTEN GRUPPEN (TIDL.SALTENS BILRUTER)	2,31 %	54	54
SALTEN KRAFTSAMBAND	10,01 %	76	76
FAUSKEH. BOR.LAG		16	16
NORD-NORSK ELEVHJEM		30	30
MYRA BORETTSLAG		24	24
FAUSKEH.B. BOR.LAG		16	16
AS GALVANO STANS *		253	253
ISE AS		12 343	12 343
ANDELER HELSETUNET BORETTSLAG		220	220
SISO VEKST AS - AKSJER		348	348
MOMENT SALTEN HOLDING AS (TIDL. GALVANO KOMPETANSE AS) *	50 %	1 611	1 611
EGENKAPITALINNSKUDD KLP		38 323	38 397

Eierandel i Salten Kraftsamband er redusert fra 13,33% til 10,01%.

* Restruktureringen av selskaps- strukturen i Galvano/Moment Salten gruppen er ferdigstilt. Det som gjenstår kommunestyrets vedtak knyttet til gjenstående ansvarlige lån. Aksjene i Galvano Stans AS må også behandles (tapsføres) i «sluttoppgjøret»

2.7 Note 7 – Utlån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Låntaker	Utlån	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
<i>(Tall i hele 1000)</i>				
Storyline NOR AS	200	200	0	0
Galvano Tia AS*	2 889	2 889	0	0
Videreutlån fra husbanken	223 704	0	223 704	0

Ansvarlig lån Galvano Tia AS

Fauske kommune har til sammen gitt 4,5 mill. kr. i ansvarlig lån til Galvano Tia AS. De to lånene er finansiert av hjemfallsfondet

I 2020 vedtok kommunestyret i sak 101/20 å kjøpe 50 % av aksjene i Galvano Kompetanse (nå Moment). Kjøpesummen på 1,6 mill. kr. ble finansiert gjennom fratrekk i forpliktelser knyttet til ansvarlig lån. Lånegjelden ble nedskrevet med tilsvarende beløp i regnskap 2021.

I prosessen med å omstrukturere Galvano ble Galvano kompetanse skilt ut i eget selskap som i dag heter Moment Salten Holding AS, hvor Fauske kommune eier 50%. Videre ble Galvano Industri er solgt til ekstern eier, Pretec AS. I løpet av 2023 er den gjenstående delen av «Galvanotomten» solgt til Helligberget utbygging AS som er eid av NOBL.

Det som gjenstår før Galvano Tia AS kan avsluttes er at hovedeierne Fauske kommune og Nordland Fylkeskommune må ta stilling til hva som skal skje med det som gjenstår av de ansvarlige lånene. For Fauske kommune sin del utgjør det ca 2,9 mill.kr. Det er ikke betalt noen renter eller avdrag på lånene til Fauske kommune.

Saken var til behandling i kommunestyret i september 2023, men ble utsatt fordi saken var til ny vurdering hos NAV. Saken skal på nytt opp i kommunestyret i april 2024.

Arbeidet er ikke slutført per 31.12.2023 så der gjøres ingen endringer i balansen til Fauske kommune før saken er endelig avklart.

2.8 Note 8 – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, d)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

<i>(Tall i hele 1000)</i>	Bokført verdi 31.12.2023	Anskaffelseskost
Kortsiktige aksjer SKS	76 039	76 039

Finansielle omløpsmidler plassert i enkeltaksjer i SKS er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi i tråd med budsjett- og regnskapsforskriftens § 3-3. og God kommunal regnskapsskikk.

2.9 Note 9 – Sikring

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, e)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Kommunen har ingen finansielle eiendeler eller forpliktelser som regnskapsføres etter reglene om sikring.

2.10 Note 10 – Lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, a)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Eksterne lån	Bokført verdi 31.12	Gj.snittlig gj.stående løpetid	Gj.snittlig rente 2023	Refinansiering*
Lån til egne investeringer	1 373 707	28,7	4,60 %	
Lån til videre utlån	288 188	26,4	3,41 %	

Samlet rentekostnad på lånene over var i 2023 på 73 mill. kr.

I tillegg til lånene ovenfor har Fauske kommune en kassekreditt-ramme på 240 mill. kr. i Sparebank 1 Nord-Norge. Per 31.12.2023 var det et trekk på 149 mill. kr. Renter og gebyrer på dette lånet var i 2023 på 5,3 mill. kr.

2.11 Note 11 – Minimumsavdrag

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, b)

Kommunekassen og konsolidert regnskap (Tall i hele 1000)

Minimumsavdrag	Beløp
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	52 643
Betalte avdrag	52 731
Differanse mellom beregnet, korrigerte og betalte avdrag	-88

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12	1 920 152
Bokført verdi lånegjeld 31.12	1 413 725
Avskrivninger	71 501

2.12 Note 12 – Pensjon

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, c)

KLP – Kommunal landspensjonskasse – Kommunekassen (Tall i hele 1000)

PENSJONSKOSTNADER	2022	2023
Årets opptjening	42 347	41 806
Rentekostnad	33 639	41 363
Brutto pensjonskostnad	75 986	83 169
Forventet avkastning	-40 123	-48 722
Netto pensjonskostnad	35 863	34 447
Sum amortisert premieavvik	16 639	21 151
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	2 075	2 225
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	54 578	57 822

PREMIEAVVIK	2022	2023
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	82 621	97 768
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-2 075	-2 225
Netto pensjonskostnad	-35 863	-34 447
Premieavvik	44 683	61 096

PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2022	31.12.2023
	ESTIMAT	ESTIMAT
Brutto påløpt forpliktelse	1 131 314	1 197 368
Pensjonsmidler	1 203 146	1 288 744
Netto forpliktelse før arb.avgift	-71 832	-91 377

SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSFORPL. UB - ESTIMAT	2023
Overførte/mottatte pensjonsforpliktelser 1.1	0
Brutto pensjonsforpl. IB 1.1 - estimat i fjor samt fisjon/fusjon	1 131 314
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	34 465
Overførte/mottatte avvik	0
Faktisk forpliktelse	1 165 779
Årets opptjening	41 806
Rentekostnad	41 363
Utbetalinger	-51 580
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12	1 197 368

SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSMIDL. UB - ESTIMAT	2023
Overførte/mottatte pensjonsmidler 1.1	0
Brutto pensjonsmidler IB 1.1	1 203 146
Estimatavvik midler IB 1.1	-7 086
Overførte/mottatte avvik	0
Faktiske pensjonsmidler	1 196 060
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	97 768
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-2 225

Utbetalinger	-51 580
Forventet avkastning	48 722
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	1 288 744

AMORTISERING AV PREMIEAVVIK	2023
Sum amortisert premieavvik til føring	21 151
Akkumulert premieavvik	149 922

AVSTEMMING	2023
Balanseført netto forpliktelse IB 1.1	-71 832
Netto pensjonskostnad	34 447
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	2 225
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	-97 768
Brutto estimatavvik	41 551
Nettoeffekt av fisjon/fusjon	0
Balanseført netto forpliktelse UB 31.12	-91 377

SPESIF. AV ESTIMATAVVIK, PLANENDR. OG TARIFFENDR.	2023
Endret forpliktelse - Planendring	0
Endret forpliktelse - Ny beregningstariff	0
Endret forpliktelse - Øvrige endringer	34 465
Endringer forpliktelse - Totalt	34 465

MEDLEMSSTATUS	01.01.2022	01.01.2023
Antall aktive	873	854
Antall oppsatte	1 222	1 287
Antall pensjoner	816	854
Gj.snittlig pensjonsgrunnlag, aktive	402 022	397 388
Gj.snittlig alder, aktive	44,10	43,85
Gj.snittlig tjenestetid, aktive	10,87	10,66

FORUTSETNINGER	2022	2023
Diskonteringsrente	3,00 %	3,50 %
Lønnsvekst	1,98 %	2,48 %
G-regulering	1,98 %	2,48 %
Pensjonsregulering	1,22 %	1,71 %
Forventet avkastning	3,50 %	4,00 %
Amortiseringstid	7	7

PREMIEFOND	2023
Bruk av premiefond	21 091
Saldo premiefond 31.12.2023	69 546

SPK – Statens pensjonskasse – Kommunekassen og konsolidert regnskap (Tall i hele 1000)

År	2022	2023
Andel av fellesskapets pensjonsgrunnlag	0,18 %	0,17 %
Aggregert pensjonsgrunnlag pr 01.01	75 811	74 249
Amortisering:	7	7

PENSJONSKOSTNAD	2022	2023
Årets opptjening, service cost	6 335	6 158
Rentekostnad	2 094	2 357
Brutto pensjonskostnad	8 429	8 515
Forventet avkastning	-1 170	-1 564
Netto pensjonskostnad	7 259	6 951
Sum amortisert premieavvik	56	-43
Administrasjonskostnad	223	241
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	7 537	7 148

PREMIEAVVIK	2022	2023
Årlig premie (inkl. administrasjon og premieoppgjør)	7 149	12 294
Herav oppgjør for desember 2022		22
Administrasjonskostnad	-223	-241
Netto pensjonskostnad	-7 259	-6 951
Premieavvik	-333	5 102

AMORTISERING AV PREMIEAVVIK	2022	2023
Beregnet premieavvik året før	631	-333
Amortisering av fjorårets premieavvik	90	-48
Amortisering av premieavvik fra tidligere år	-34	4
Sum amortisert premieavvik til føring	56	-43
Rest til amortisering inkl premeiavvik 31.12	-72	5 073

FORUTSETNINGER	2022	2023
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	3,0 %	3,5 %
Forventet avkastning	3,0 %	3,5 %
Forventet lønnsvekst	2,0 %	2,5 %
Forventet G-regulering	2,0 %	2,5 %

Demografiske parametere (SPK)	Kommuner
Frivillig avgang	4,5% for aldersgruppen 18-39 år 2% for aldersgruppen 40-54 år 1% for aldersgruppen 55 og oppover
Framtidig uttak av AFP (ved fylte 62 år)	50 %
Dødelighet	K2013
Uførhet	K1963 (200 %)

PENSJONSFORPLIKTELSE	2022	2023
Brutto påløpt forpliktelse 31.12	78 231	75 863
Pensjonsmidler 31.12	-43 632	-52 288
Netto forpliktelse før arb.avgift 31.12	34 599	23 575

BRUTTO PENSJONSFORPLIKTELSER UB – ESTIMAT	2023
Brutto pensjonsforpliktelse IB 1.1. - estimat i fjor	78 231
Årets opptjening	6 158
Rentekostnad	2 357
Estimatavvik – forpliktelse	-10 883
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12. – estimat	75 863

ESTIMATAVVIK PENSJONSFORPLIKTELSER	2023
Faktisk forpliktelse IB 1.1	67 347
Estimert forpliktelse IB 1.1	-78 231
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1.	-10 883

BRUTTO PENSJONSMIDLER UB – ESTIMAT	2023
Brutto pensjonsmidler IB 1.1. - estimat i fjor	43 632
Årlig premie (inkl. administrasjon og premieoppgjør)	12 294
Administrasjon	-241
Forventet avkastning	1 564
Estimatavvik - midler	-4 961
Brutto pensjonsmidler UB 31.12. - estimat	52 288

ESTIMATAVVIK PENSJONSMIDLER	2023
Faktiske pensjonsmidler IB 1.1	-38 671
Estimerte pensjonsmidler IB 1.1	43 632
Estimatavvik pensjonsmidler IB 1.1.	4 961

FØRING AV ESTIMATAVVIK OG PREMIEAVVIK	2023
Brutto estimatavvik	-5 922
Amortisert premieavvik i år	43
Netto balanseført estimatavvik	-5 879

AVSTEMMING	2023
Balanseført netto forpliktelse IB 1.1.	34 599
Netto pensjonskostnad	6 951
Administrasjonskostnad	241
Amortisert premieavvik i år	-43
Årlig premie (inkl. administrasjon og premieoppgjør)	-12 294
Netto balanseført estimatavvik i år	-5 879
Balanseført netto forpliktelse UB 31.12.	23 575

KLP – Kommunal landspensjonskasse – Konsolidert regnskap (Tall i hele 1000)

PENSJONSKOSTNADER	2022	2023
Årets opptjening	42 693	42 141
Rentekostnad	33 779	41 543
Brutto pensjonskostnad	76 472	83 684
Forventet avkastning	-40 286	-48 924
Netto pensjonskostnad	36 186	34 760
Sum amortisert premieavvik	16 738	21 178
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	2 090	2 236
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	55 015	58 174

PREMIEAVVIK	2022	2023
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	83 005	98 259
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-2 090	-2 236
Netto pensjonskostnad	-36 186	-34 760
Premieavvik	44 728	61 263

PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2022	31.12.2023
	ESTIMAT	ESTIMAT
Brutto påløpt forpliktelse	1 136 086	1 202 666
Pensjonsmidler	1 208 111	1 294 210
Netto forpliktelse før arb.avgift	-72 026	-91 544

SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSFORPL. UB - ESTIMAT	2023
Overførte/mottatte pensjonsforpliktelser 1.1	0
Brutto pensjonsforpl. IB 1.1 - estimat i fjor samt fusjon/fusjon	1 136 086
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	34 528
Overførte/mottatte avvik	0
Faktisk forpliktelse	1 170 614
Årets opptjening	42 141
Rentekostnad	41 543
Utbetalinger	-51 632
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12	1 202 666

SPESIFIKASJON AV BRUTTO PENSJONSMIDL. UB - ESTIMAT	2023
Overførte/mottatte pensjonsmidler 1.1	0
Brutto pensjonsmidler IB 1.1	1 208 111
Estimatavvik midler IB 1.1	-7 217
Overførte/mottatte avvik	0
Faktiske pensjonsmidler	1 200 895
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	98 259
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-2 236
Utbetalinger	-51 632
Forventet avkastning	48 924
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	1 294 210

AMORTISERING AV PREMIEAVVIK		2023
Sum amortisert premieavvik til føring		21 178
Akkumulert premieavvik		150 092

AVSTEMMING		2023
Balanseført netto forpliktelse IB 1.1		-72 026
Netto pensjonskostnad		34 760
Administrasjonskostnad/Rentegaranti		2 236
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)		-98 259
Brutto estimatavvik		41 745
Nettoeffekt av fisjon/fusjon		0
Balanseført netto forpliktelse UB 31.12		-91 544

SPESIF. AV ESTIMATAVVIK, PLANENDR. OG TARIFFENDR.		2023
Endret forpliktelse - Planendring		0
Endret forpliktelse - Ny beregningstariff		0
Endret forpliktelse - Øvrige endringer		34 528
Endringer forpliktelse - Totalt		34 528

PREMIEFOND		2023
Bruk av premiefond		21 133
Saldo premiefond 31.12.2023		69 937

2.13 Note 13 – Garantier

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, d)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Garantier gitt av kommunen per 31.12.2023		<i>(Tall i hele 1000)</i>	
Garanti gitt til	Bank	Garantibeløp pr 31.12.23	Garantien utløper
IRIS Salten IKS	Kommunalbanken	11 250	2027-2045
Helsetunet Borettslag	Husbanken	6 004	01.01.2026
Salten Brann IKS	KLP Kommunekreditt AS	1 364	25.03.2041
Salten Brann IKS	KLP Kommunekreditt AS	633	06.01.2035
Salten Brann IKS	KLP Kommunekreditt AS	769	15.09.2035
Sum garantier		20 020	

Fauna KF har ikke gitt garantiansvar for lån.

2.14 Note 14 – Bundne fond

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

Kommunekassen og konsolidert regnskap (Tall i hele 1000)

Bundne driftsfond	Formål	1.1.23	Endring	31.12.23
Næringsfond	Avsatt konsesjonsavgift til næringsformål	7 634	3 670	11 304
Avløpsfond	Selvkostfond for avløp	1 904	124	2 028
HS3528 Kommunalt rusarbeid Indre Salten	Tilskudd fra Statsforvalteren, Formål: ettervernsteam.	2 656	-806	1 850
HO1001 Oppfølgingstjenester i bolig	Ubrukte midler fra statsforvalteren som skal tilbakebetales	2 640	0	2 640

Bundne investeringsfond	Formål	1.1.23	Endring	31.12.23
Videreutlånsmidler, ekstraordinære innbetalinger	Ekstraordinære innbetalinger på startlån, kan benyttes til nedbetaling av lån eller nye videreutlån.	48 661	-9 155	39 506
Hjemfallsfond	Bruk vedtas av fondsstyret ihht. Kommunens egen forskrift.	12 215	0	12 215

Fauna KF	Formål	1.1.23	Endring	31.12.23
Bundet driftsfond	Næringsformål - drift av Fauna KF	3 259	315	3 574

2.15 Note 15 – Selvkost

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, b)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Etterkalkyle selvkost 2023	Vann	Avløp	Feiing	Slam- tømming
Gebyrinntekter	29 286	19 155	1 404	1 083
Øvrige driftsinntekter	119	916	18	44
Driftsinntekter	29 405	20 072	1 422	1 127
Direkte driftsutgifter	12 213	9 919	1 344	1 386
Avskrivningskostnad	8 265	3 592	0	0
Kalkulatorisk rente (4,296 %)	7 282	6 177	0	0
Indirekte netto driftsutgifter	502	442	22	23
Driftskostnader	28 262	20 130	1 366	1 409
+/- Gevinst/tap ved salg/utrangering av anleggsmiddel	-1	0	0	0
Resultat	1 141	-58	56	-282
Selvkostgrad (%)	100 %	100 %	100 %	100 %
"Bidrag" til adm og låneutgifter etter ev. subsidiering	16 049	10 211	22	23
Selvkostfond 01.01	0	2 002	0	314
- Bruk av selvkostfond	0	-58	0	-282
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (4,296 %)	0	85	0	7
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	0	2 028	0	39
Fremførbart underskudd 01.01	-6 919	0	-123	0
+ Inndekning av fremførbart underskudd	1 141	0	56	0
- Kalk. rentekostn. fremførb. undersk. (4,296 %)	-273	0	-4	0
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	-6 050	0	-72	0

Etterkalkyle selvkost 2023	Plansaks- behandling	Bygge og delsaks- behandling	Oppmåling
Gebyrinntekter	484	1 456	1 174
Øvrige driftsinntekter	19	1	295
Driftsinntekter	503	1 457	1 469
Direkte driftsutgifter	1 178	1 989	1 756
Avskrivningskostnad	0	0	79
Kalkulatorisk rente (4,296 %)	0	0	14
Indirekte netto driftsutgifter	76	164	104
Driftskostnader	1 254	2 153	1 953
Foreløpig resultat	-751	-695	-484
+ Subsidierring	751	0	0
Resultat	0	-695	-484
Selvkostgrad (%)	39 %	100 %	100 %
"Bidrag" til adm og låneutgifter etter ev. subsidierring	-675	164	198
Selvkostfond 01.01	0	1 000	740
- Bruk av selvkostfond	0	-695	-484
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (4,296 %)	0	28	21
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	0	332	277

2.16 Note 16 – Salg av aksjer

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, c)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Kommunen har ikke solgt aksjer i 2023.

2.17 Note 17 – Ytelser til ledende personer

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, d)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Samlede ytelser 2023	
Kommunedirektør	1 281 506
Ordfører	989 816
Daglig leder, Fauna KF	951 402

2.18 Note 18 – Godtgjørelse til revisor

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, e)

Kommunekassen og konsolidert regnskap

Samlet godtgjørelse til revisor er kr 1 840 741,- for kommunekassen og kr 1 877 261,- for det konsoliderte regnskapet. Godtgjørelsen gjelder regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

2.19 Note 19 – Usikre forpliktelser

Fauske kommune er som samfunnsaktør involvert i rettstvister. For tiden er det følgende rettstvister:

Tvist om ansvarsforhold ift bygging av Teknisk driftsbygg og blålysbygg. Saken pågår for tiden Salten Tingrett (februar 2024). I forkant av rettsaken har Fauske kommune og Fauskebygg AS blitt enige om et forlik. Saken som nå pågår er mellom Fauske kommune og grunntreprenør Roald Madsen AS.

Fauske kommune har fått et krav fra familien Gabrielsen om tilbakeføring av 13 eiendommer.

På 50-tallet var søsknene Berit og Ruth Jensen mindreårig og under overformynderiets varetekt. I ettertid mener saksøkerne at Fauske kommune har utført ugyldige eiendomsserverv i perioden de var under overformynderiet. De har nå tatt ut stevning på at 13 av eiendomssalgene skal kjennes ugyldig på grunn av tilblivelsesmangel, og at salget skal kjennes ugyldig. Saken er berammet til tingretten april 2024.

2.20 Note 20 – Konsolidert regnskap

Budsjett og regnskapsforskriften, § 10-4.

For årsregnskap 2023 inngår regnskap for Fauna Utviklings- og næringsselskap KF (Fauna KF) i det konsoliderte regnskapet.

I hht § 10-3. kan interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefelleskap utelates fra konsolideringen hvis dette ikke har betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling. Ut fra slik vurdering er RKK Salten ikke tatt med i konsolidert regnskap 2023.

ÅRSMELDING 2023

Innholdsfortegnelse

1. Kommunedirektørens innledende kommentar til årsresultatet for 2023	3
2. Årsberetning	5
2.1 Driftsregnskap	8
2.1.1 Driftsresultat	8
2.1.2 Resultater per tjenesteområde	14
2.1.3 Kommentarer til regnskapspostene	16
2.2 Nøkkeltall	23
2.2 Foreløpig KOSTRA-statistikk	27
2.3 Investeringsregnskap	28
2.3.1 Investering i varige driftsmidler	28
2.3.2 Kort om investeringsprosjektene	29
2.4 Konsolidert regnskap	33
2.5 Personal	34
2.5.1 Etikk	34
2.5.2 Likestilling og diskriminering	34
2.5.3 Sykefravær	35
2.6 Internkontroll	38
3. Kommunens tjenesteområder	40
3.1 Politikk	41
3.1.1 Årsresultat 2023	41
3.1.2 Tiltak i budsjett for 2023	41
3.2 Kommunedirektøren	41
3.2.1 Årsresultat for 2023	41
3.3 Stab og støttefunksjoner	42
Hva har skjedd i 2023 – et utdrag	42
3.3.1 Årsresultat 2023	42
3.3.2 Tiltak i budsjett 2023	48
3.3.3 Utfordringer for driften av tjenesteområdet i 2023	52
3.4 Oppvekst og opplæring	53
3.4.1 Hva har skjedd i 2023 – et utdrag	53
3.4.2 Årsresultat 2023	55
3.4.3 Tiltak i budsjett 2023	56
3.4.4 Utfordringer for driften av tjenesteområdet i 2023	57
3.5 Helse og omsorg	59
3.5.1 Hva har skjedd i 2023 - et utdrag	59
3.5.2 Årsresultat 2023	61
3.5.3 Tiltak i budsjett 2023	61
3.5.4 Utfordringer for driften av tjenesteområdet i 2023	62

1. Kommunedirektørens innledende kommentar til årsresultatet for 2023

Årsberetningen er en del av kommunedirektørens samlede rapportering til kommunestyret. Beretningen gir opplysninger om forhold som er viktige for å vurdere kommunens økonomiske resultat og stilling, samt andre forhold av vesentlig betydning for kommunen. Årsberetningen er ment å være et utfyllende supplement til informasjonen som gis i årsregnskapet.

Til tross for usikre økonomiske utsikter ved inngangen til 2023 på grunn av rentehevinger og betydelig lønns- og prisvekst, ble årsresultatet bedre enn forventet. Det positive resultatet skyldes flere ting, og bildet er uensartet. Noe kan forklares med at det driftes godt og at dyktige ledere har god oversikt. Driftsregnskapet til kommunen viser at inntektene overstiger budsjett, og at utgiftene ikke har hatt en tilsvarende økning utover budsjettet. Ved første øyekast kan man altså anta at overskuddet skyldes at kommunen har fått merinntekter. Bildet er i virkeligheten mye mer sammensatt. Se oversikt og les utfyllende informasjon om driftsresultatet side 8 og 9.

Vi ser flere store konflikter i verden, og krigen i Ukraina fortsetter å prege situasjonsbildet. I 2023 har vi særlig sett effekt på rente- og prisstigning. Flyktningestrømmen fortsetter også, og for kommunen ble det vedtatt å bosette 40 flyktninger i 2023. Midtveis i året ble det opprettet tre asylmottak i kommunen med til sammen 465 plasser. Som vertskommune har kommunen ansvar for å yte helsehjelp, samt tilby opplæring til både barn og voksne. For oss ble denne ekstra utfordringen svært ressurskrevende, og det ble nødvendig å omprioritere oppgaver for å få på plass løsninger slik at vi kunne ivareta kommunens plikter. Innsatsen og arbeidet som ble utført i denne prosessen, viser en løsningsorientert organisasjon som er i stand til å omstille seg etter omstendighetene.

Fauske kommune har avlagt et årsregnskap med et langt bedre resultat enn budsjettet. Det er flere grunner til dette. Budsjettprosessen for 2023 ble gjennomført i en svært krevende tid med mangelfulle ressurser både på ledernivå og innenfor økonomi. Til tross for et meget godt arbeid og god innsats fra mellomledere og øvrige medarbeidere i kommunen, var det ikke mulig å skaffe til veie alle nødvendige oversikter på det tidspunktet, slik som vi i dag har begynt å få. Blant annet hadde vi ikke oversikt over alle tekniske disposisjoner i budsjettet, og med slike budsjettfeil kan avvikene vise seg å bli betydelige.

I tjenesteområdene i kommunen har det pågående omstillingsarbeidet fortsatt å gi positive resultater. God kostnadskontroll og oppmerksomhet på å følge vedtatt budsjett har vært avgjørende for å unngå større merforbruk på utgiftssiden. Samtidig er det store rekrutteringsutfordringer for flere av enhetene og vakante stillinger hvor det ikke tas inn vikarer, gir mindreforbruk. I tillegg har ekstra og uforutsette inntekter bidratt til overskuddet.

Kommuneloven krever at årsbudsjettet skal settes opp i balanse og skal være realistisk. For Fauske kommune har driften vært på et nivå som har gjort det utfordrende å oppnå balanse mellom inntekter og utgifter. For å kunne benytte budsjettet som et styringsverktøy har det vært viktigere å ivareta realismekravet enn balanseprinsippet. Prinsippet innebærer blant annet at kommunen ikke kan budsjettere med usikre inntekter. Det er heller ikke fornuftig å legge opp til en drift som er avhengig av ekstraintekter for å gå i balanse. For å oppnå en bærekraftig økonomi er det derfor avgjørende å komme frem til et driftsnivå som står seg over tid, uavhengig av svingninger i inntektene.

Når kommunen ikke kan budsjettere med usikre inntekter vil budsjettene vise merforbruk, mens det faktiske resultatet kan være langt bedre. Slike resultater vil komme godt med på veien videre mot en bærekraftig økonomi. Netto driftsresultat ble 57,7 mill. kr. bedre enn budsjettet og endte på rett under 26,9 mill. kr. Det gode resultatet medførte at kommunen fikk dekket inn resterende 20,7 mill. kr. av tidligere års merforbruk og fikk avsatt 4,7 mill. kr. til disposisjonsfond.

De gode resultatene de siste årene bidrar svært positivt i kommunens omstillingsarbeid, men kommunen har fortsatt betydelige økonomiske utfordringer. Gjeldsgraden er fremdeles langt over anbefalte verdier og vedtatte måltall, og kommunen er avhengig av kassekreditt for å betale løpende forpliktelser. Økonomiplanen viser også at det må jobbes videre for å få balanse i driften.

Gjennom kommunens budsjett- og økonomiplanarbeid har man iverksatt både kortsiktige og langsiktige tiltak. Nå er de fleste «enkle og raske» tiltak gjennomført og fremover må det bli forsterket oppmerksomhet på langsiktige tiltak som både vil gi gode tjenesteleveranser og effektiv drift. Innovasjon og utviklingsarbeidet blir særlig viktig for å imøtekomme fremtidige utfordringer på flere områder.

Velfortjent takk!

Årets resultat virker svært positivt inn i kommunens arbeid med å oppnå en bærekraftig kommuneøkonomi. Den avgjørende faktoren er likevel de ansatte, som i stor grad har klart å balansere innsparinger, høyere kostnader og samtidig håndtert økt mengde oppgaver og tjenester i året som gikk.

Tenk! Kommunens medarbeidere klarer i en krevende hverdag å stå i omstilling og endrede rammebetingelser på en imponerende måte. Jeg er så stolt, glad og evig takknemlig. En stor takk til ledere og medarbeidere som tar ansvar, står på og drifter kommunen på en god måte.

Til slutt, vi har all grunn til å være fornøyd med resultatet, og jeg ønsker - i tillegg til alle ledere og medarbeidere - å takke tillitsvalgte og folkevalgte for innsatsen. Velfortjent takk for jobben som gjøres for våre innbyggere i Fauske kommune.

Fauske, 26.mars 2024

Ellen Beate Lundberg

Kommunedirektør

2. Årsberetning

Driftsresultat

Regnskapet for 2023 er avlagt i balanse med et netto driftsresultat på 26,8 mill. kr. Dette er et forbedret resultat på 57,7 mill. kr sammenlignet med regulert budsjett. Fauske kommune fikk dekket inn det resterende merforbruket fra tidligere år på 20,7 mill. kr.

Kommunen går med et betydelig overskudd for tredje år på rad. Dette skyldes flere faktorer. Mange har merket seg at kommunen har fått økte inntekter. Men det er viktig å være klar over at en betydelig del av disse inntektene har en direkte sammenheng med økte utgifter. Det betyr at utgiftsposten som tilhører slike inntekter også er større enn budsjettet. Dette fremgår ikke så tydelig av regnskapet, fordi avviket for utgiftene er så mye lavere enn avviket for inntektene.

Regnskapet viser at inntektene ble 68,8 mill. kr. høyere enn budsjett, mens utgiftene er 17,8 mill. kr. høyere enn budsjett. Årsaken til at avviket på utgiftssiden ikke er større, er fordi flere av utgiftspostene går med mindreforbruk. Blant annet for fastlønn. Kommunen har hatt midler til å lønne flere ansatte, men det har vært utfordrende å få ansatt personell med riktig kompetanse. Hvis kommunen hadde greid å drifte som planlagt på alle områder, hadde det økonomiske bildet vært et helt annet. Utgiftene ville vært betydelig høyere, og gapet mellom inntekter og utgifter ville vært mye mindre. Nettopp derfor er det viktig å fortsatt fokusere på en bærekraftig drift.

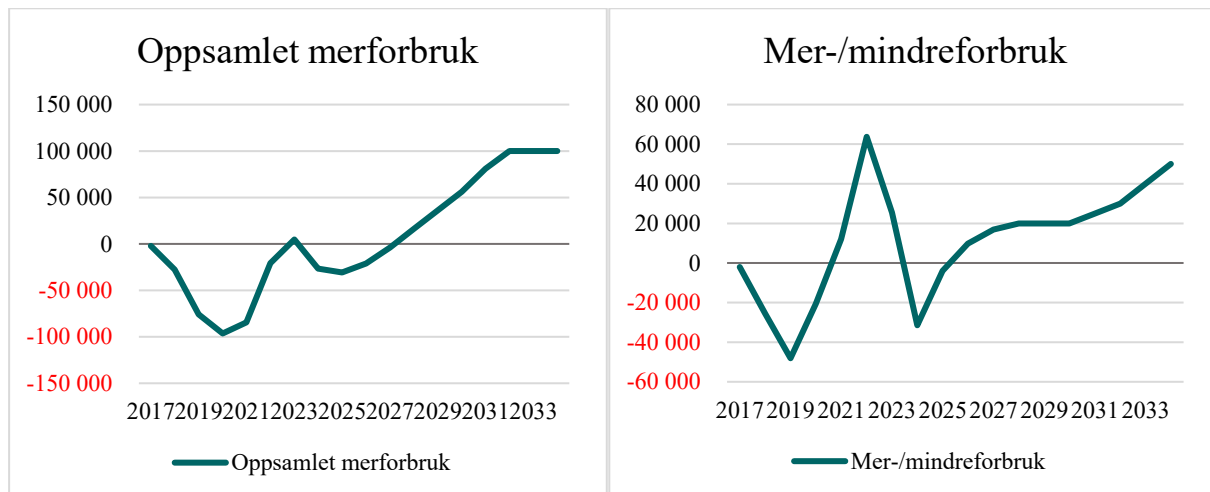
På grunn av den store utskiftningen av personell i administrasjonen, og dertil manglende overføring av kunnskap, inneholder budsjettet for 2023 til dels store budsjettfeil. Den største enkeltfeilen skyldes at inntekter knyttet til kommunale gebyrer ikke ble oppdatert etter nye satser og dermed ble budsjettet for lavt. Denne posten forklarer alene 11,8 mill. kr. av avviket.

Økonomisk utvikling

Fauske kommune har siden januar 2020 vært innmeldt i register for betinget godkjenning og kontroll (ROBEK). Overskuddene fra de tre siste årene har medført at kommunens merforbruk fra tidligere år har blitt dekket inn. Dette betyr likevel ikke at kommunen vil bli utmeldt av registeret. Budsjettet for 2024 er vedtatt med merforbruk og sist vedtatte økonomiplan viser at det er forventet et mindre merforbruk i 2025 også. Videre viser økonomiplanen at selv om både 2026 og 2027 har overskudd til å dekke inn merforbruk, er det ikke tilstrekkelig for å dekke inn det budsjetterte merforbruk for 2024 i løpet av to år, som er fristen.

Kommunen har utarbeidet og vedtatt en tiltaksplan med formål om å få kontroll over den økonomiske ubalansen og få dekket inn underskuddet. Det har vært fokus på å oppnå realisme i budsjettene, og med de bevilgningene som ligger til grunn for kommunens drift, har tiltaksarbeid og omstilling vært nødvendig for å styre mot en bærekraftig økonomi. For at kommunen skal oppnå en stabil økonomi over tid er det viktig at bevilgningene baserer seg på stabile og kjente faktorer, samt at det legges opp til å ha reservemidler for å kunne være i stand til å imøtekomme uforutsette utfordringer. Det vil ikke være forsvarlig, og det er heller ikke anbefalt, å legge opp til en drift som er avhengig av usikre inntekter.

Regnskapet per 2023 viser at Fauske kommune har dekket inn oppsamlet merforbruk og har satt av 4,7 mill. kr. på disposisjonsfond. Dette er en klar forbedring i forhold til gjeldende økonomiplan, men det er viktig å merke seg at det er budsjettert med merforbruk både for 2024 og 2025. Det innebærer at disposisjonsfondet vil tømmes og kommunen vil igjen opparbeide seg et merforbruk, før dette etter planen skal dekkes inn fra og med 2026.

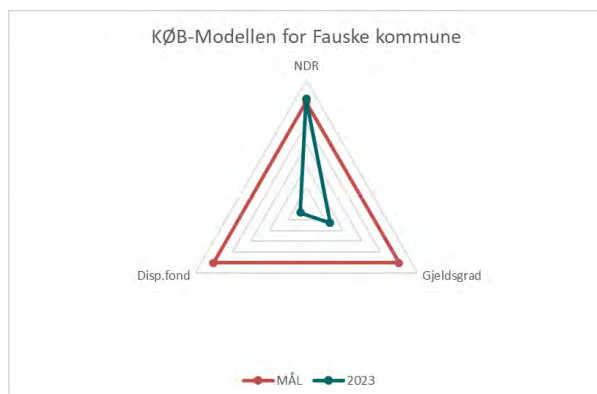

Finansielle måltall

Kommunestyret har i sitt vedtak for finansielle måltall i årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 fastslått at netto driftsresultat ved utgangen av økonomiplanperioden skal være 2 %. I 2023 var dette måltallet 2,6 %. Vedtaket sier videre at gjeldsgraden ikke skal økes i perioden 2023–2026. I 2023 har gjeldsgraden gått ned fra 141,9 % til 130,7 %. For disposisjonsfond er måltallet i perioden 2023-2026 satt til 0 %. Overskuddet i 2023 har medført at kommunen ved utgangen av 2023 har et disposisjonsfond på 0,45 % av driftsinntektene.

For å oppnå kommunal økonomisk bærekraft (KØB) er det for disse måltallene anbefalt at:

- Netto driftsresultat bør være minst 2 % av brutto driftsinntekter
- Frie fond (sparepenger) bør være minimum 8 % av brutto driftsinntekter
- Gjeldsgrad bør være 75 % av brutto driftsinntekter eller lavere

Fauske kommune har hatt økonomiske utfordringer langs alle aksene i KØB-modellen over tid selv om de siste års regnskap bedrer situasjonen.

Kommunen må fortsette arbeidet med å sikre positivt netto driftsresultat slik at det etableres frie fond. Det mest utfordrende er likevel likviditetssituasjonen. Kommunen fortsetter å finansiere driften i 2023 med kassakreditt gjennom store deler av året. Forklaringen på hvorfor ligger

bak i tid. Dagens likviditet påvirkes svært negativt av tidligere års ulønnsomme drift. Låneopptak på 200 mill. kr. for å finansiere Erikstad Renseanlegg og Blålysbygget ble tatt opp, og brukt, i perioden 2019-2021, mens kostnader på 220 mill. kr. er påløpt i 2022 og 2023. Dette er hovedforklaringen på kommunens dårlige likviditet.

Gjeldsgraden er på vei nedover, men kommunen har store investeringer foran seg for å møte framtidens demografiutfordringer. Utviklingen i demografien er en utfordring som også vil øke driftsutgiftene til kommunen, og kan komme i konflikt med KØB. Fauske kommune har også et betydelig vedlikeholdsetterslep knyttet til kommunens eiendommer. Det vil derfor være nødvendig å øke vedlikeholdskostnadene i tiden fremover for å få dekket inn dette etterslepet. Fokus de kommende årene må derfor være på hvordan netto driftsresultat kan bli best mulig.

Strategisk innretning

Det vil være avgjørende å tilpasse aktivitets- og tjenestenivået for å gjenvinne balanse i økonomien, og for å oppnå et bærekraftig driftsnivå hvor kommunen ikke akkumulerer ytterligere underskudd. I strategisk innretning for årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 har kommunestyret vedtatt at prinsippene bak kommunaløkonomisk bærekraft (KØB) legges til grunn og at alle politiske beslutninger i Fauske kommune skal vurderes opp mot konsekvensen beslutningen vil få for oppfyllelsen av kriteriene i KØB; netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond.

2.1 Driftsregnskap

2.1.1 Driftsresultat

Økonomisk oversikt - drift (Tall i hele 1000)	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Avvik i %
Driftsinntekter	1 051 218	982 371	68 846	7,0 %
Driftsutgifter	979 450	961 621	17 829	1,9 %
Brutto driftsresultat	71 768	20 750	51 018	245,9 %
Netto finansutgifter	116 402	111 212	5 190	4,7 %
Motpost avskrivninger	71 501	59 588	11 913	20,0 %
Netto driftsresultat	26 867	-30 874	57 741	-187,0 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
Avsetninger til bundne driftsfond	10 378	6 101	4 277	70,1 %
Bruk av bundne driftsfond	8 955	723	8 233	1138,7 %
Avsetninger til disposisjonsfond	4 742	0	4 742	
Dekning av tidligere års merforbruk	20 702	0	20 702	
Sum disponering	-26 867	-5 378	-21 489	399,6 %
Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0	-36 252	36 252	-100,0 %

Årsregnskapet for Fauske kommune viste et mindreforbruk på 25,4 mill. kr. før inndeckning av tidligere års merforbruk og avsetning til disposisjonsfond. Netto driftsresultat på kr. 26,9 mill. kr. viser hva kommunen står igjen med etter at driftsutgifter, renter og avdrag er dekket. Netto driftsresultat utgjør 2,6 % av driftsinntektene, som er innenfor det anbefalte måltallet på 2 %.

Avviket for netto driftsresultat mellom regnskap og regulert budsjett er på ca. 57,7 mill. kr.

Tabellen under forklarer i grove trekk hvilke avvik som påvirker netto driftsresultat.

Alle tall i hele 1000.

Avvik netto driftsresultat	Beløp
Økt skatt og ramme - Samlet økt inntekt for skatt og ramme skyldes i hovedsak økt inntektsutjevning. Dette er en variabel størrelse og en usikker inntekt kommunen ikke får kjennskap til før tett inntil regnskapsavleggelsen. Grunnlag for budsjettet er KS-modellen, som er ansett for å være beste estimat.	9 066
Underbudsjetterte inntekter - For lave budsjetterte inntekter som; kommunale avgifter selvkost 11,8 mill., utbytte ISE 1,6 mill. kr., ikke budsjetterte inntekter opprinnelsesgarantisertifikater kvotekraft 1 mill. kr., feilbudsjettering kvotekraft 5,4 mill. kr.	19 829

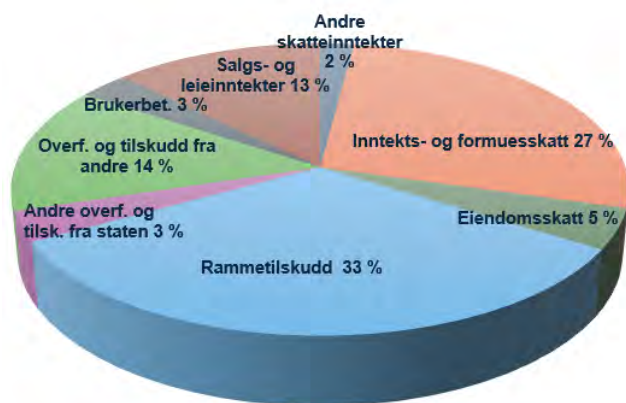
Avvik netto driftsresultat	Beløp
Merinntekter - Kommunen har merinntekter fra; gjesteelever fra andre kommuner 2,7 mill.kr., netto brukerbetaling 2,6 mill. kr., høyere eiendomsskatt 0,5 mill. kr., Helfo refusjoner 2,4 mill. kr., rentekompensasjon husbanken 2 mill. kr., integreringstilskudd 2 mill. kr. vertskommunetilskudd 2,9 mill.kr samt refusjon advokatutgifter fra 2022 1,4 mill. kr.	16 422
Refusjoner hvor kostnadene ikke er påløpt - Kommunen har fått inntekter hvor kostnadene ikke har begynt å påløpe ennå. Selv om midlene er reservert vil inntekten påvirke netto driftsresultat da inntekten er regnskapsført i 2023.	3 374
Lønn inkl. ekstern vikartjeneste - Samlet har posten et merforbruk. Men et mindreforbruk innenfor fastlønn på 24,6 mill. kr. gjør at merforbruket blir langt lavere enn om alle vakante stillinger hadde vært besatt.	-6 612
Refusjon syke- og foreldrepenger - Viser seg som økte inntekter for kommunen, men vi finner en motpost på økte vikarutgifter	13 137
Innkjøp - Samlet har kommunen mindreforbruk på innkjøp	7 603
Netto renter og avdrag - Merutgifter knyttet til høyere rentekostnader utgjør ca 5,5 mill. kr. Avdragsutgifter utgjør ca. 1,7 mill.kr.	-7 795
Andre poster - sum av mange små poster innenfor overføringer til og fra kommunen som ikke har en direkte motpost.	2 717
Avvik netto driftsresultat	57 741

Driftsregnskapet til kommunen viser at inntektene overstiger budsjett med 68,8 mill. kr. og utgiften bare med 17,8 mill. kr. Ved første øyekast kan man anta at overskuddet skyldes at kommunen har fått merinntekter. Bildet er i virkeligheten mye mer sammensatt. For eksempel kan det nevnes at 13,1 mill. kr. av disse merinntektene gjelder refusjon for syke- og foreldrepenger. På utgiftssiden har dette sin motpost i økte vikarutgifter. Rene vikarutgifter har et merforbruk på rett over 15,3 mill. kr. Det betyr at disse inntektene går med på å dekke merutgifter i kommunen.

Det er flere refusjonsinntekter som fremstår som merinntekter i regnskapet, men som har sin motpost på utgiftssiden. Økte utgifter genererer økte refusjonsinntekter på flere områder. Det totale merforbruket på utgiftssiden blir trukket kraftig ned av andre poster som har mindreforbruk. Regnskapet viser at det er over 24,5 mill. kr. i mindreforbruk på fastlønn, som i hovedsak er knyttet til vakante stillinger. Dersom kommunen ikke hadde hatt så mange ubesatte stillinger og greid å drifte som planlagt innen alle områdene ville avviket mot budsjett på utgiftssiden vært langt større enn 17,8 mill. kr.

Driftsinntekter

Driftsinntekter (Tall i hele 1000)	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Avvik i %
Rammetilskudd	347 426	338 918	8 508	2,5 %
Inntekts- og formuesskatt	287 741	287 183	558	0,2 %
Eiendomsskatt	47 090	46 650	440	0,9 %
Andre skatteinntekter	21 464	18 442	3 023	16,4 %
Andre overføringer og tilskudd fra staten	34 850	25 694	9 156	35,6 %
Overføringer og tilskudd fra andre	147 747	115 248	32 499	28,2 %
Brukerbetalinger	32 013	29 368	2 644	9,0 %
Salgs- og leieinntekter	132 885	120 869	12 017	9,9 %
Sum driftsinntekter	1 051 218	982 371	68 846	7,0 %

Som vist i figuren utgjør skatt og ramme 60 % av inntektene til kommunen. Disse inntektene kan være uforutsigbare og vil svinge fra år til år. Kommunen budsjetterer disse inntektene i samsvar med KS' prognosemodell. Dette er det mest kvalifiserte grunnlaget for budsjettposten og må følges for å kunne oppfylle realismekravet til budsjettet. Fasiten kommer først ved årsavslutningen da det er flere faktorer vi ikke kan spå effekten av før årsslutt. Dette

betyr at det kan oppstå vesentlige avvik mot budsjett, både den ene og den andre veien.

Kommentarer til de største avvikene:

Rammetilskudd

Rammetilskuddet har en merinntekt på 8,5 mill. kr. Avviket er i hovedsak relatert til inntektsutjevningen, tett under 8 mill. kr. Erfaringsmessig vet vi at denne posten har svingt i begge retninger, og fasiten får vi ikke før den siste utbetalingen kommer i slutten av februar påfølgende år.

Andre skatteinntekter

Andre skatteinntekter består av konsesjonsavgift og naturressursskatt. Totalt en merinntekt på om lag 3 mill. kr., hvorav 2,7 mill. kr. er knyttet til konsesjonsavgift. Kommunen fikk i 2023 en ekstrautbetaling på 2,5 mill. kr. som følge av etterberegning av konsesjonsavgift fra SKS. Konsesjonsavgift er øremerket inntekt, og overskuddet på denne posten skal avsettes næringsfondet. Merinntekter her vil derfor ikke påvirke kommunens totale over-/underskudd.

Andre overføringer og tilskudd fra staten

Posten Andre overføringer og tilskudd fra staten har et avvik mot budsjett på 9,2 mill. kr. Blant disse avvikene finner vi merinntekt knyttet til økte integreringstilskudd på 2 mill. kr, vertskommunetilskudd for kommuner med asylmottak 2,9 mill. kr., rentekompensasjon fra husbanken på 2 mill. kr. samt prosjektskjønnsmidler knyttet til prosjekter på til sammen 2,7 mill. kr. Integreringstilskuddet påvirkes av bosatte flyktninger i kommunen, noe som vil være vanskelig å forutsi. Antall flyktninger vil også påvirke utgiftssiden. Avviket for prosjektskjønnsmidlene skyldes delvis at de er budsjettetert under en annen post; overføringer og tilskudd fra andre.

Overføringer og tilskudd fra andre

Det største avviket, nær 32,5 mill. kr., finner vi på Overføringer og tilskudd fra andre. Denne posten består av en høy andel refusjoner for utgifter, som betyr at merinntektene på denne posten i stor grad er knyttet til en utgift. De største avvikene finner vi relatert til tilskudd til ressurskrevende tjenester (5,9 mill. kr.), refusjoner fra staten vedr. legetjenester (5,1 mill. kr.), refusjon for gjesteelever (2 mill. kr.), mottatte spillemidler til videre utbetaling (3,8 mill. kr.). Posten inneholder også refusjon av sykelønn og foreldrepenger, som til sammen har et avvik på 13,1 mill. kr. Dette går i hovedsak med til å dekke inn merutgifter for vikarer.

Driftsutgifter

Driftsutgifter (Tall i hele 1000)	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Avvik i %
Lønnsutgifter	492 276	489 924	2 352	0,5 %
Sosiale utgifter	83 814	84 642	-828	-1,0 %
Kjøp av varer og tjenester	227 858	230 372	-2 514	-1,1 %
Overføringer og tilskudd til andre	104 001	97 094	6 907	7,1 %
Avskrivninger	71 501	59 588	11 913	20,0 %
Sum driftsutgifter	979 450	961 621	17 829	1,9 %

Lønn og sosiale utgifter utgjør til sammen 50 % av driftsutgiftene, og kjøp av varer og tjenester 23 %. Postene har stor betydning for regnskapet, og det er fokus på å holde budsjettet på disse postene.

Kommentarer til de største avvikene:

Driftsutgiftene totalt sett har et avvik mot budsjett på 17,8 mill. kr. Avskrivninger har en egen motpost i driftsregnskapet, slik at disse ikke har noen effekt på netto driftsresultat. Dersom vi trekker disse ut ser vi at avviket bare er på 5,9 mill. kr. og 0,7 % mot budsjett.

Det driftes godt innenfor flere av områdene. Det er fokus på å holde budsjettene og dette bidrar selvsagt til et positivt resultat. Men det er også viktig å være klar over at det også er merforbruk knyttet til flere av postene. Det er mange utgiftsposter som er både variable og uforutsigbare. Noen av disse kostnadene får kommunen kompensert gjennom refusjoner og tilskudd på inntektssiden.

På den andre siden foreligger det flere poster som har underforbruk. Det er ikke nødvendigvis fordi det ikke har vært behov for disse midlene, men blant annet fordi prosessen med å rekruttere ansatte har tatt lengre tid enn forutsatt.

Lønn

Innenfor lønnsområdet finner vi de største merforbrukene på vikarer og overtid. Det at vi ikke ser et større avvik for 2023 skyldes i hovedsak at ikke alle vakante stillinger har vært bemannet.

Kjøp av varer og tjenester

For *Kjøp av varer og tjenester* er det størst overskridelse knyttet til posten for kjøp av eksterne vikartjenester på 5 mill. kr. Det er også et større merforbruk på poster for vedlikehold med til sammen ca. 4,9 mill. kr. Generelt er det mange poster med besparelser, både som følge av økt kostnadsfokus i organisasjonen, men også at det har blitt stående ubenyttede midler som følge av blant annet forsinket oppstart av mottaksskole.

Overføringer og tilskudd til andre

Avvik på posten *Overføringer og tilskudd til andre* skyldes blant annet en utbetaling av mottatte spillemidler på 3,8 mill. kr. Jf. Tidligere avsnitt om *Overføringer og tilskudd fra andre*.

Avskrivninger

Posten *Avskrivninger* viser kr 11,9 mill. kr. høyere enn budsjettet. Dette skyldes at deler av avskrivningene i budsjettet har vært lagt på motposten slik at effekten ikke har kommet frem. Denne posten påvirker ikke netto driftsresultat da det har en motpost som nuller ut effekten av avskrivninger i regnskapet. Årsaken til at avskrivninger ikke skal påvirke netto driftsresultat er fordi man i kommuneregnskapet utgiftsfører avdrag på lån.

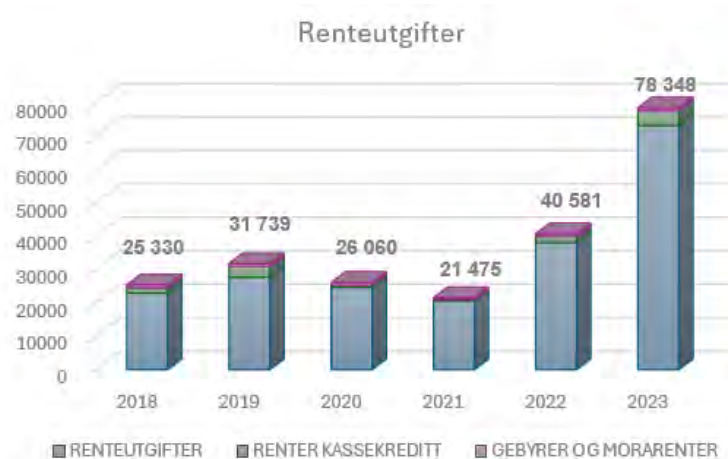

Finans

Finans <i>(Tall i hele 1000)</i>	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Avvik i %
Renteinntekter	6 853	6 334	519	8,2 %
Utbytter	7 824	6 257	1 567	25,0 %
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0,0 %
Renteutgifter	78 348	72 803	5 545	7,6 %
Avdrag på lån	52 731	51 000	1 731	3,4 %
Netto finansutgifter	116 402	111 212	5 190	4,7 %

Rentenivået har fortsatt å stige i 2023. Avviket mot budsjett er på 5,6 mill. kr. Figuren til høyre viser at renteutgiftene er vesentlig høyere i 2023 enn tidligere år. Økningen fra 2022 er på 37,8 mill. kr. og fra 2021 til 2023 er økningen hele 56,9 mill. kr.

Det ble betalt mer i avdrag på lån enn budsjettert for å tilfredsstille kravet til minimumsavdraget, som i tillegg til lånopptak også påvirkes av avskrivningsgrunnlaget. Ettersom renter og avdrag finansieres av driften, vil det kunne medføre at kommunen vil ha færre midler igjen til å drifte tjenestene.

Disponering av netto driftsresultat

Disponering av netto driftsresultat er gjennomført i henhold til forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. Det er foretatt avsetning av ubrukte øremerkede midler til bundne fond, samt bruk av tidligere års mottatte øremerkede midler. Det forelå etter dette et overskudd på 25,4 mill. kr. hvorav 20,7 mill. kr. har gått med til å dekke inn tidligere års merforbruk og det resterende på 4,7 mill. kr. er avsatt til disposisjonsfond. Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 4-2. andre ledd krever at så lenge det er tilgjengelige midler på disposisjonsfond skal dette dekke et eventuelt merforbruk. Ettersom årsbudsjettet for 2024 er vedtatt med merforbruk er kommunedirektørens innstilling at midlene på disposisjonsfond føres opp til bruk i 2024 for å redusere det budsjetterte merforbruket.

Oppsummering

Inntektene for 2023 er ca. 68,8 mill. kr. høyere enn budsjett. På utgiftssiden er det et merforbruk på ca. 17,8 mill. kr. Samlet viser regnskapet et netto driftsresultat som er ca. 57,7 mill. kr. bedre enn budsjettert. Overskuddet følger både av økte inntekter og underforbruk i driften. En stor andel av

merinntektene er refusjoner som er knyttet til en kostnad. Om vi korrigerer for ubrukte bevilgningsposter hadde merutgiftene vært betydelig høyere og gapet mellom avvik på inntekt og utgift betydelig lavere. Målet om en bærekraftig drift må fortsatt være i fokus slik at kommunen har en økonomi som tåler svingninger og uforutsigbarheter når tjenestene driftes etter bevilgningene.

2.1.2 Resultater per tjenesteområde

Tjenesteområder (Tall i hele 1000)	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Regnskap 2022
Politikk				
Politikk	9 791	8 642	1 149	8 049
Sum område: Politikk	9 791	8 642	1 149	8 049
Kommunedirektøren				
Kommunedirektøren	1 768	2 132	-364	1 965
Sum område: Kommunedirektøren	1 768	2 132	-364	1 965
Stab og støttefunksjoner				
Økonomi og virksomhetsstyring	22 723	25 970	-3 247	19 937
Innovasjon og utvikling	19 465	17 255	2 210	16 777
Plan og næring	2 691	5 206	-2 515	5 482
Tekniske tjenester og eiendom	46 689	49 007	-2 318	44 615
Vei og gatelys	10 500	11 439	-939	10 479
Selvkostområder	-13 015	1 105	-14 119	-2 939
NAV	26 362	26 303	58	21 637
Sum område: Stab og støttefunksjoner	115 415	136 284	-20 870	115 989
Oppvekst og opplæring				
Oppvekst og opplæring felles	1 164	4 884	-3 720	686
Skole og integrering	122 202	125 968	-3 767	117 522
Barnehage	68 574	72 354	-3 780	69 834
Familiens hus	44 568	41 943	2 625	38 927
Sum område: Oppvekst og opplæring	236 507	245 149	-8 642	226 969
Helse og omsorg				
Helse og omsorg felles	6 363	6 913	-550	6 225
Hjemmebaserte tjenester	113 519	116 876	-3 357	109 896
Forebyggende og koordinerende tjenester	53 316	52 494	822	48 296
Heldøgns omsorg	75 000	75 959	-959	73 454
Sum område: Helse og omsorg	248 199	252 243	-4 044	237 871
T O T A L T	611 680	644 450	-32 771	590 843

Tjenesteområdene har til sammen et mindreforbruk på ca. 32,77 mill. kr.

Figuren viser sammensetningen av driften for tjenesteområdene. I 2023 er det Stab og støttefunksjoner som har det største beløpsmessige avviket, til tross for at det kun utgjør 19 % av tjenesteområdenes drift. Kommentarer til større avvik på tjenesteområdene følger i korte trekk nedenfor. Nærmere beskrivelse for hvert område finnes i del 3 – Tjenesteområder

Stab og støttefunksjoner

Stab og støttefunksjoner har et samlet mindreforbruk på 20,9 mill. kr. Av dette skyldes 11,8 mill. kr. manglende oppdatering av budsjett for inntekter etter nye gebyrsatser for kommunale gebyrer. Enhet Plan og næring fikk i 2023 refundert advokatutgifter på 1,3 mill. kr. som påløpte i 2022 noe som gir et mindreforbruk. Prosjektet taksering av private eiendommer ble ikke iverksatt i 2023 og gir et mindreforbruk på 1,2 mill. kr. Økte leieinntekter for ambulansen var ikke hensyntatt i budsjettet og gir et mindreforbruk 0,7 mill. kr. Generelt bidrar god kostnadskontroll til mindreforbruk på flere områder.

Oppvekst og opplæring

Oppvekst og opplæring har en besparelse på ca. 8,6 mill. kr., et avvik mot budsjett på -3,5 %. For enheten Oppvekst og opplæring felles skyldes avvik mot budsjett at enheten ble tildelt en post som skulle ta høyde for økte utgifter i forbindelse med økt bosetning av flyktninger i 2023. Kostnadene har derimot blitt belastet spredt på flere av de andre enhetene i kommunen. I enheten Skole og integrering finner vi et større mindreforbruk på integreringsavdelingen. Dette skyldes delvis økt tilskudd til voksenopplæring, men også lavere lønnsutgifter enn budsjettet. De andre avdelingene har et samlet merforbruk på 1,2 mill. kr. fordelt på flere poster.

For enhet Barnehage er mindreforbruket hovedsakelig knyttet til lavere tilskudd til private barnehager. Tilskuddet baserer seg på antall barn og alder på barna. Færre barn i private barnehager, samt flere store enn små barn gir lavere tilskudd.

I enheten Familiens hus er merforbruket relatert til barnevernsavdelingen. Økte satser og tiltak innenfor barnevernstjenesten har medført økte utgifter.

Helse og omsorg

Helse og omsorg har samlet sett en besparelse på rett over 4 mill. kr. Dette er et avvik på -1,6 % mot budsjett. Avvikene i området finner vi både på inntekts- og på utgiftssiden. Hjemmebaserte tjenester er den største enheten, og mindreforbruket på rett under 3,4 mill. kr. avviker kun 2,9 % fra budsjett.

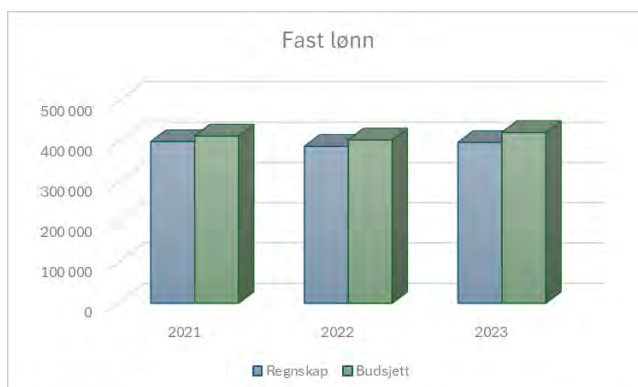
2.1.3 Kommentarer til regnskapspostene

Alle tabeller viser tall i hele 1000

Lønn

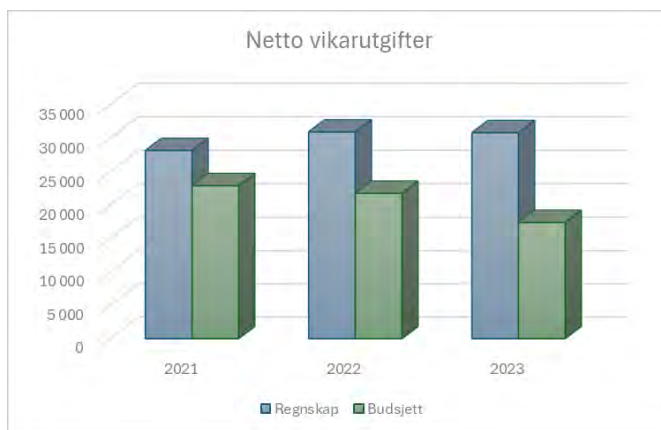
Fast lønn	2021	2022	2023
Regnskap	400 924	389 067	399 183
Budsjett	415 127	405 236	423 753
Avvik	-14 203	-16 169	-24 570

Fra 2021 til 2022 ble budsjettet for fastlønn tatt ned som følge av reduksjon i antall årsverk. Økning i budsjettposten fra 2022 til 2023 skyldes i hovedsak lønnsvekst. Mindreforbruket for fastlønn i 2023 er i høy grad knyttet opp mot vakanser i flere enheter. Samlet sett har dette bidratt til overskudd i driften da det ikke har vært mulig å ta inn personell for alle vakante stillinger.

Netto vikarutgifter	2021	2022	2023
Regnskap	28 130	30 903	30 796
Budsjett	22 867	21 728	17 372
Avvik	5 263	9 175	13 424

Netto vikarutgifter har et merforbruk på ca. 13,4 mill. kr. i 2023. Tabellen viser et lavere budsjett for 2023 enn i 2022. Dette skyldes at sykepengerefusjoner er budsjettert med høyere inntekter enn tidligere år. Dette for å få et bedre samsvar mot budsjett når det kommer til langtidssykefravær.

Tabellen under viser at det er avvik fra budsjett både på inntektene og utgiftene. Langtidsfravær og foreldrepermisjoner har gitt flere inntekter og utgifter enn budsjettert i 2023.

	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Avvik i %
Overtid	8 622	3 074	5 548	180 %
Vikarer	33 904	23 666	10 238	43 %
Ekstrahjelp	9 794	4 102	5 692	139 %
Eksterne vikartjenester	7 377	2 295	5 082	221 %
Sum utgifter	59 697	33 137	26 560	80 %
Refusjon syke- og fødselspenger	28 901	15 765	13 136	83 %
Sum inntekter	28 901	15 765	13 136	83 %
Netto utgifter	30 796	17 372	13 424	77 %

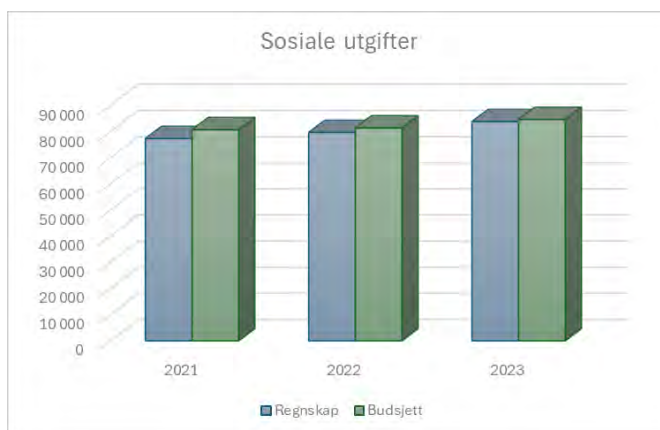
Sosiale utgifter

Sosiale utgifter	2021	2022	2023
Regnskap	77 352	79 654	83 814
Budsjett	80 735	81 376	84 642
Avvik	-3 383	-1 722	-828

Posten sosiale utgifter består hovedsakelig av utgifter til pensjon og arbeidsgiveravgift.

Avvik totalt for sosiale utgifter på ca. 0,83 mill. kr. utgjør 1 % av budsjettet.

Arbeidsgiveravgiften vil variere i takt med lønn- og pensjonsutgiftene, samt mottatt refusjon av sykepenger. Pensjonskostnaden vil også være påvirket av lønnsutgiftene, men det er i tillegg flere andre faktorer som påvirker beregningen. Derfor vil pensjonskostnaden kunne slå ut ulikt fra år til år. Budsjettet baserer seg på prognoser gitt av pensjonsleverandørene.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon

Kjøp som inngår i komm. tj. prod.	2021	2022	2023
Regnskap	130 124	131 277	135 433
Budsjett	141 897	134 793	142 168
Avvik	-11 773	-3 516	-6 735

I denne posten inngår kjøp av varer og tjenester til kommunens drift. Til tross for prisveksten i 2023 har kommunen samlet sett mindreforbruk på innkjøpsområdet. Dette

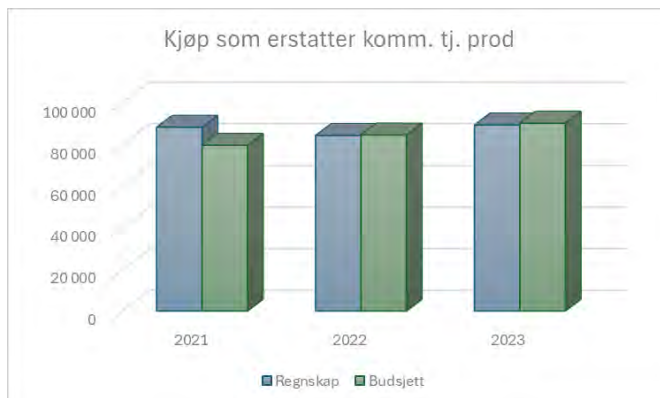
skyldes i noen grad økt fokus på økonomistyring og kostnadskontroll. Videre er det besparelser knyttet til strømutfgifter som følge av lavere strømpriser og det er mindreforbruk på leie av lokaler og grunn.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon

Kjøp som erst. komm. tj.prod.	2021	2022	2023
Regnskap	88 175	84 240	89 297
Budsjett	79 532	84 475	90 165
Avvik	8 643	-235	-868

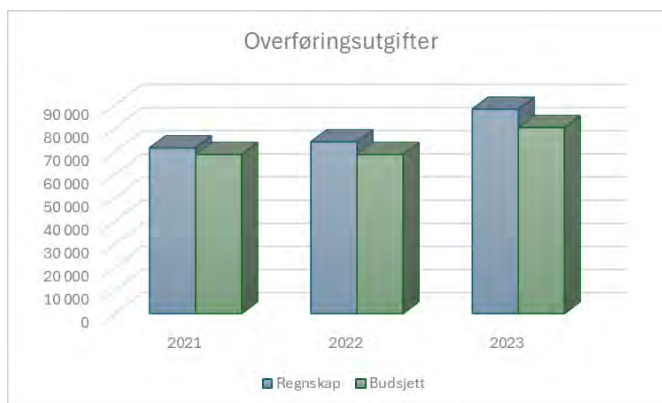
Posten inneholder utgifter til tjenester som faller inn under kommunens ansvarsområde, men som leveres av eksterne, for eksempel staten, andre kommuner, fylkeskommunen, interkommunale selskaper, mv. Totalt sett er avviket fra budsjettet på ca. 1 %.

Overføringsutgifter

Overføringsutgifter			
	2021	2022	2023
Regnskap	71 550	74 187	84 473
Budsjett	68 723	68 723	80 365
Avvik	2 827	5 464	4 108

Overføringsutgifter er en post sammensatt av blant annet tilskudd kommunen yter til andre, og refusjoner for utgifter andre har pådratt seg for kommunen.

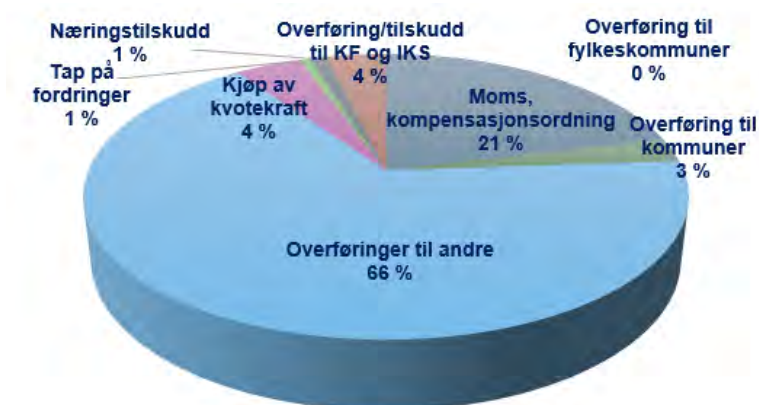

Overføringsutgifter	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Avvik i %
Moms, kompensasjonsordning	18 739	20 990	-2 251	-11 %
Overføring til fylkeskommuner	0	110	-110	-100 %
Overføring til kommuner	2 376	0	2 376	
Overføringer til andre	58 484	54 668	3 816	7 %
Tap på fordringer	520	17	503	2959 %
Næringstilskudd	985	1 480	-495	-33 %
Overføring/tilskudd til KF og IKS	3 369	3 100	269	9 %
Sum overføringsutgifter	84 473	80 365	4 108	5 %

Merverdiavgiften kommunen får kompensert blir bokført som en utgift, og har sin motpost under overføringsinntekter. Disse postene går i 0,- og har ingen innvirkning på netto driftsresultat.

Overføringer til andre er den største posten med 66 %. Av disse utgiftene utgjør NAV 65 % med ca. 38,3 mill. kr. NAV har inngått samarbeidsavtale med flere andre kommuner, og får derfor en andel av denne posten refundert gjennom overføring fra kommuner. Posten vil variere fra år til år ut fra behovet i kommunene.

Tilskudd til Fauske kirkelige fellelråd utgjør 8,33 mill. kr. og tilhører også denne posten.

Posten overføring til kommuner gjelder refusjon for skoleplasser i andre kommuner for fosterhjemsplasserte barn. Årsaken til at det er 0,- i budsjett er at budsjettet er plassert på en annen konto og havnet på en annen post i budsjettet. Samlet sett vil denne posten kun ha et merforbruk på i underkant av 0,3 mill. kr.

Totalt er det et merforbruk på 5 % på overføringsutgiftene. Men sett i sammenheng med budsjettposten for skoleplasser er avviket kun på 2,6 % og disse merutgiftene er i høy grad finansiert ved økte refusjonsinntekter.

Overføringsinntekter og refusjoner

Overføringsinntekter	2021	2022	2023
Regnskap	99 192	93 699	114 582
Budsjett	85 108	76 289	95 510
Avvik	14 084	17 410	19 072

Tallene ovenfor viser refusjonsinntekter eks. sykepenge- og foreldrepengerefusjoner.

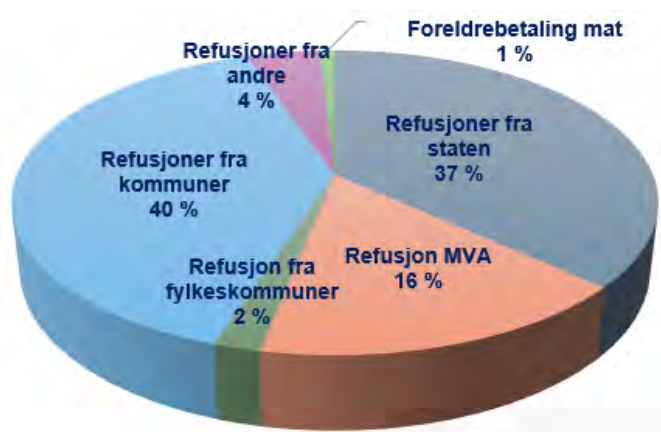
Overføringsinntekter og refusjoner er veldig variable. En stor andel av disse inntektene

genereres av aktivitetsnivået og utgiftene til kommunen. Økte inntekter vil derfor i høy grad følge av økte utgifter. Tilskudd som henføres denne posten er ofte øremerkede midler som det er tilknyttet betingelser til.

Overføringsinntekter	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Avvik i %
Refusjoner fra staten	42 085	30 357	11 728	39 %
Refusjon MVA	18 739	20 990	-2 251	-11 %
Refusjon fra fylkeskommuner	2 271	1 770	501	28 %
Refusjoner fra kommuner	45 416	41 149	4 267	10 %
Refusjoner fra andre	5 030	230	4 800	2087 %
Foreldrebetaling mat	1 041	1 014	27	3 %
Sum overføringsutgifter	114 582	95 510	19 072	20 %

Refusjon fra staten omfatter alle tilskudd og refusjoner gitt fra statlige enheter. De største merinntektene i 2023 gjelder tilskudd til ressurskrevende tjenester på 5,9 mill. kr. og refusjoner fra staten vedr. legetjenester på 5,1 mill. kr.

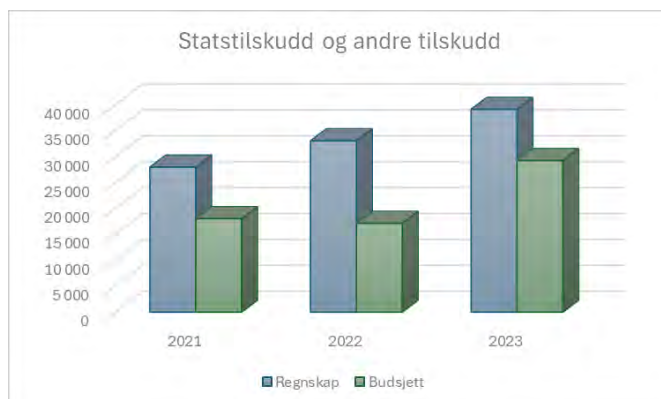
I posten refusjoner fra kommuner inngår blant annet avtale om kommunale samarbeid for tjenester levert av PPT og NAV. I tillegg får kommunen refusjon for gjesteelever og barn bosatt i andre kommuner som benytter private barnehager i Fauske kommune.

Refusjoner fra fylkeskommunen er blant annet refusjon for skoleskyss og refusjon for grunnskoleopplæring for elever i institusjon, i tillegg til mindre øremerkede tilskudd.

Statstilskudd og andre tilskudd

Statstilskudd og andre tilskudd			
	2021	2022	2023
Regnskap	27 973	33 048	39 114
Budsjett	18 030	17 142	29 237
Avvik	9 943	15 906	9 877

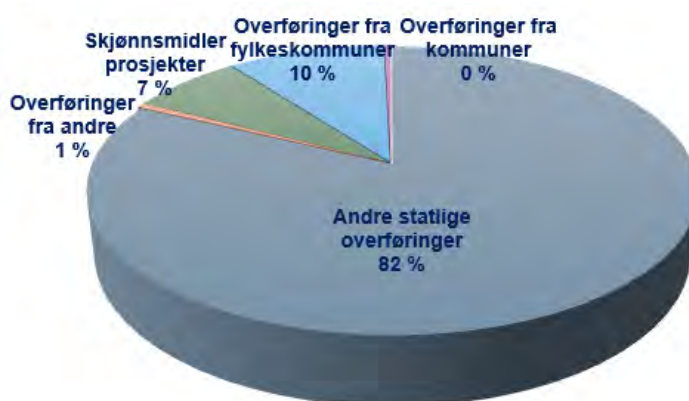
Av denne tabellen og figuren kan vi lese at regnskapet viser merinntekter sammenlignet med budsjett. En høy andel av disse inntektene er uforutsigbare og varierende.

Men avviksgapet mot budsjett er mye lavere for 2023, som blant annet skyldes færre ekstraordinære tilskudd enn det kommunen fikk i 2022.

Overføringsinntekter	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Avvik i %
Andre statlige overføringer	32 125	25 694	6 431	25 %
Skjønnsmidler prosjekter	2 725	0	2 725	
Overføringer fra fylkeskommuner	3 889	492	3 397	690 %
Overføringer fra kommuner	159	2 498	-2 339	-94 %
Overføringer fra andre	216	553	-337	-61 %
Sum overføringsutgifter	39 114	29 237	9 877	34 %

Den største posten under Andre statlige overføringer er integreringstilskuddet på ca. 26,6 mill. kr., som hadde en merinntekt på ca. 4,9 mill. kr.

Når det gjelder skjønnsmidler til prosjekter har ca 1,45 mill. kr. av inntekten blitt budsjettert på en annen post.

Skatt og rammetilskudd

Skatt og ramme			
	2021	2022	2023
Regnskap	609 227	626 132	635 167
Budsjett	585 898	606 571	626 101
Avvik	23 329	19 561	9 066

Fauske kommune benytter KS'

prognosemodell, på linje med de aller fleste norske kommuner, til fastsettelse av budsjett for skatt og ramme. I 2021 og 2022 ble

skatteinngangen betydelig høyere enn hva

prognosen skulle tilsi. Dette ga økte skatteinntekter for kommunen, samt økt inntektsutjevning på

rammetilskuddet. Budsjettavviket har avtatt, noe som skyldes at kommunen i 2023 ikke har blitt tildelt ekstraordinære tilskudd gjennom rammetilskuddet, slik som i 2021 og 2022. For 2023 skyldes avviket mot budsjett i hovedsak økt inntektsutjevning.

Renter, avdrag og lån

	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Avvik i %
Renteutgifter	73 016	69 682	3 334	5 %
Renter kassekreditt	4 462	3 016	1 446	48 %
Gebyrer og morarenter	870	105	765	729 %
Avdrag på lån	52 731	51 000	1 731	
Sosiale lån	391	450	-59	-13 %
Andre lån	200	0	200	
Sum utgifter	131 670	124 253	7 417	6 %
Renteinntekter	6 853	6 334	519	8 %
Mottatte avdrag på sosiale lån	0	430	-430	-100 %
Sum inntekter	6 853	6 764	89	1 %
Totalt utgifter	124 817	117 489	7 328	6 %

Renter til egne investeringer utgjorde 64 mill. kr, hvorav et merforbruk på 2,75 mill. kr. Renter til videreutlån fra Husbanken utgjorde 9 mill. Kr. med et merforbruk på 0,58 mill. kr. Renteinntektene i tabellen gjelder videreutlån. Den gjennomsnittlige bruken av kassekreditt ble høyere enn budsjettet slik rentekostnader og gebyrer samlet ble 2,2 mill. kr. høyere enn budsjett. Rentekostnadene knyttet til bruk av kassekreditten er omtrent 1% høyere enn om en hadde hatt et langsiktig lån. I praksis utgjør dette 1 mill. kr. per 100 mill. kr. i lån.

Kommuneloven stiller krav til hvor stort beløp som skal betales inn per år i avdrag på lån til egne investeringer. Størrelsen på avdraget avhenger av samlet lånesum, bokført verdi på anleggsmidler og årlige avskrivninger. Avdrag på lån til videreutlån fra husbanken bokføres i investeringsregnskapet og finansieres av mottatte avdrag på disse lånene.

Netto kraftinntekter

Fauske kommunes kraftportefølje består av konsesjonskraft på 81,7 GWh/år og kvotekraft 25-45 GWh/år. Av kvotekraften benytter kommunen selv omtrent 12-13 GWh per år. De siste årene har konsesjonskraften blitt solgt i sin helhet i løpet av høsten året før. Det er Kommunekraft AS som har håndtert salget og kommunens eget kraftutvalg som har besluttet om innkomne tilbud skulle aksepteres. Salg av kvotekraft har siden 2021 vært utført av SKS. Avtalen Fauske kommune har med SKS innebærer at salg av kommunens kvotekraft har fulgt SKS sine interne retningslinjer for sikringer knyttet til salg av kraft. Tanken bak sikringsstrategien er at den skal gi stabilitet og forutsigbarhet i årlige resultat, og målet er at langsiktig avkastning blir bedre enn den ville vært uten sikringshandler.

Kraftinntekter (tall i hele tusen)	2019	2020	2021	2022	2023
Netto kvotekraft etter skatt	4 643	2 764	1 813	7 055	3 954
Netto konsesjonskraft	21 125	20 962	7 821	19 910	19 097
Utbytte*	4 000	3 333	0	12 666	7 824
Netto kraftinntekter og utbytte	29 768	27 059	9 634	39 631	30 875

* Bokført utbytte i 2023 gjelder utbytte for regnskapsåret 2022.

Kraftinntekter	Regnskap	Reg.budsj.	Avvik
<i>(Tall i hele 1000)</i>	2023	2023	2023
Netto kvotekraft etter skatt	3 954	0	3 954
Netto konsesjonskraft	19 097	17 589	1 508
Utbytte	7 824	6 257	1 567
Netto kraftinntekter og utbytte	30 875	23 846	7 029

Budsjettet inneholder feil både på kvotekraft og konsesjonskraft. Dette kan best forklares med utskiftning av personell, og manglende overlapping av kunnskap høsten 2022 når det opprinnelige budsjettet ble laget. I tillegg har det blitt oppdaget feilføringer i regnskapet som lå til grunn for det regulerte budsjettet.

Avviket knyttet til kvotekraft skyldes at inntektene ble budsjettet netto, etter kostnader, samtidig ble kostnadene budsjettet. Ser man tilbake på det opprinnelige budsjettgrunnlaget fra SKS skulle netto kvotekraft vært på 2,9 mill. kr. etter skatt. Økningen til det endelige resultatet skyldes at det ikke var budsjettet med salg av opprinnelsesgarantier på kvotekraft som i 2023, noe utgjorde omtrent 1 mill. kr.

Avviket på konsesjonskraft skyldes feilførte kostnader som dessverre ble lagt til grunn for det regulerte budsjettet. I opprinnelig budsjett var netto konsesjonskraft budsjettet til 20,5 mill. kr. og forskjellen til det endelige regnskapet på 19,1 mill. kr. skyldes økte variable produksjonskostnader.

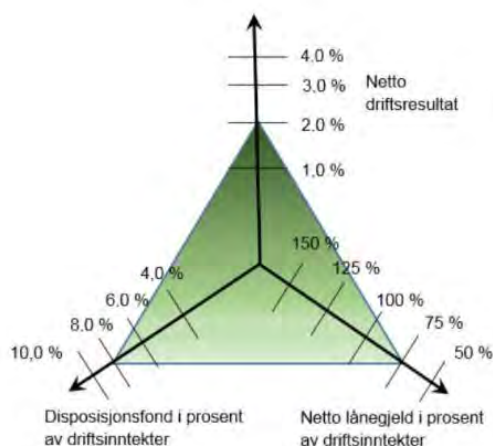
Det ble ikke budsjettet med utbytte fra ISE da det de senere år ikke har blitt utdelt utbytte fra selskapet. Dette utgjør hele avviket knyttet til utbytte.

2.2 Nøkkeltall

Nøkkeltall er økonomiske indikatorer som forteller noe om hvordan det står til med kommunens økonomi. For Fauske kommune er det mest relevant å se på lønnsomhet, likviditet, langsiktig gjeld og egenkapital.

I henhold til kommuneloven skal kommuner forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. I et samarbeidsprosjekt mellom NORD Universitet, Statsforvalteren i Nordland og Rana kommune ble KØB-modellen utviklet. Den skal med sine økonomiske handlingsregler bidra til god langsiktig styring, bærekraft og forutsigbare kommunale tjenester. Tanken er at ved å overholde måltallene under skal en sikre økonomisk bærekraft over tid.

- Netto driftsresultat i prosent (2%)
- Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter (75%)
- Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter (8%)

«Det er sammenhengen av store lån, lavt disposisjonsfond og lavt driftsresultat som gir utfordringer.»

Gjennom positivt driftsresultat vil kommunen skape sikkerhet for det uforutsette. Ved å bygge opp disposisjonsfond vil en kunne håndtere uforutsette økonomiske utfordringer uten å måtte gjøre endringer i driften i økonomiplanperioden. På samme måte vil en balansert gjeldsgrad opprettholde kommunes handlingsrom for drift i det lange perspektiv (20-40 år).

Nøkkeltall (tall i hele 1000)	2021	2022	2023
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekt	2,9 %	6,0 %	2,6 %
Arbeidskapital	118 180	89 717	27 154
Likviditetsgrad 1	1,19	0,88	0,59
Likviditetsgrad 3	41 %	20 %	14 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekt	151,2 %	141,9 %	130,7 %
Renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekt	8,0 %	9,5 %	12,5 %
Frie egenkapitalfond	4 742	3 553	8 295
Bundne egenkapitalfond	86 780	91 336	83 660

Netto driftsresultat i prosent

Netto driftsresultat (korrigert for premieavvik) viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Netto driftsresultat er et mål på kommunens økonomiske handlefrihet. Kommunal- og distriktsdepartementet mener at netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter bør ligge på 2 % for at økonomien skal betegnes som sunn. Fauske kommune har de tre siste årene oversteget dette måltallet.

Arbeidskapital

Arbeidskapital er en verdi som beskriver kommunens evne til å dekke sine betalingsforpliktelser på kort sikt. Ved å summere alle eiendeler som kan gjøres om til penger innen ett år (bankinnskudd, kundefordringer o.l.) og trekke fra gjeld som skal betales innen et år, står en igjen med arbeidskapitalen. Et positivt beløp indikerer at kommunen har tilgjengelige midler til å dekke de kortsiktige forpliktelsene. Det er verdt å merke seg at Fauske kommunes arbeidskapital har vært synkende de siste tre årene. Dette er en indikasjon på at likviditeten svekkes og at handlingsrommet reduseres.

Likviditet

Likviditet sier noe om kommunens evne til å kunne å betale sine forpliktelser enten det er lønn, leverandørfaktura eller avdrag på gjeld. Forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld benevnes ved likviditetsgrader. Likviditetsgrad henger ofte sammen med lønnsomheten i foretaket, men unntak forekommer. Hovedregel er at god lønnsomhet gir god likviditet.

Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og bør som tommelfingerregel være større enn 2. For Fauske kommune var den i 2023 0,59. I likhet med arbeidskapitalen har også likviditetsgrad 1 vært synkende de siste tre årene.

Både arbeidskapital og likviditetsgrad 1 gir en indikasjon på likviditeten og handlingsrommet til kommunen, men siden begge disse inneholder beløp som ikke kan gjøres om til likvider på kort sikt, som aksjer og ubrukte lånemidler, vil det ofte være mer hensiktsmessig å se på likviditetsgrad 3.

Likviditetsgrad 3

Likviditetsgrad 3 tar hensyn til at ikke alle omløpsmidler er tilgjengelig til enhver tid. Det er derfor justert for kommunens finansplasseringer, ubrukte lånemidler, samt premieavvik som ikke er reelle omløpsmidler. Likviditetsgrad 3 tar dermed utgangspunkt i tilgjengelige midler «på bok» og er kanskje det nøkkeltallet som gir best informasjon om likviditetssituasjonen på kort sikt. Som hovedregel bør dette tallet være større enn 33 %. Tabellen viser at tallet for 2023 er på 14 %, som tydelig viser at Fauske kommune har utfordringer med likviditeten.

Grafen i figuren under viser saldo på driftskonto i perioden 1. april til 31. desember 2023 og tydeliggjør at driften i Fauske kommune i all hovedsak har vært finansiert av kassekreditt.

Per 31.12.2023 var det et trekk på kassekredittkontoen på 149,4 mill. kr. av en trekkramme på 240 mill. kr. Dette på tross av flere år med positive driftsresultater. En del av den anstrengte likviditeten skyldes oppføring av Blålysbygget, som ble planlagt finansiert med salg av eiendommer. Disse er per 31.12.2023 fortsatt ikke solgt, noe som innebærer at store deler av investeringen er finansiert med kassekreditt.

Lånegjeld

Investeringsnivået og låneopptak må ikke være større enn at utgifter til renter og avdrag kan dekkes av løpende frie inntekter. Det er derfor viktig å ha kontroll på utviklingen av gjeldsnivået.

En av de største kildene til midlertidige svingninger som ikke automatisk kompenseres gjennom inntektssystemet er rentekostnader på gjeld. Uten avsetninger til disposisjonsfond gjør dette Fauske kommune svært sårbar for renteøkninger. 2023 har vært preget av flere rentehevinger og dertil økende rentekostnader, noe som medfører at det blir mindre inntekter igjen til å finansiere ordinær drift. Fauske kommune hadde i 2023 en gjennomsnittlig rente på 4,6 % på lån til egne investeringer.

Tabellen for nøkkeltall viser at samlet lånegjeld til investeringer for Fauske kommune er på 131 % av brutto driftsinntekter. Lånegjelden til Fauske kommune er svært høy i forhold til 75 % som er anbefalt bærekraftig nivå i KØB modellen.

Renter og avdrag

Tabellen viser også at kommunens rente- og avdragsbelastning som andel av brutto driftsinntekter øker fra 9,49 % til 12,5 %. Det er renteutgiftene som står for hele økningen med 36,5 mill. kr. i økte renter. Basert på uttalelsene fra sentralbanksjefen på nåværende tidspunkt er det mye som tyder på at rentene vil holde seg høye i store deler av 2024, for så å falle gradvis i fjerde kvartal. Mye avhenger av årets lønnsoppgjør og hvordan den påvirker inflasjonen.

Egenkapital – fondsbeholdning

Ubundne fondsmidler

Fauske kommune hadde i 2023 et overskudd, etter netto avsetning til bundne fond, på 25,4 mill. kr. hvorav 20,7 mill. kr. har gått med til å dekke inn tidligere års merforbruk. Resterende 4,7 mill. kr. er avsatt til disposisjonsfond.

Iht. KØB (kommunal økonomisk bærekraft) bør kommunen ha et disposisjonsfond på minst 5 % av driftsinntektene. For Fauske kommune er det vedtatte måltallet 0 % for økonomiplanperioden 2023-2026. Dette på grunn av budsjetterte merforbruk i perioden. Ved utgangen av 2023 er dette tallet 0,45 %.

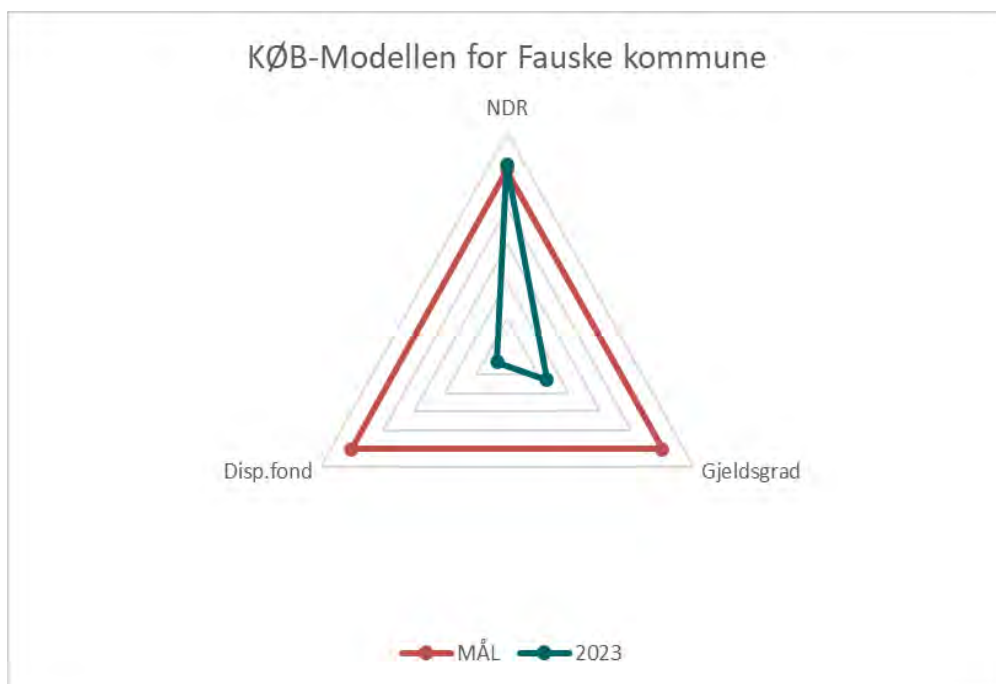
Ubundne investeringsfond er fond som kan benyttes til å dekke utgifter i investeringsregnskapet. Per 31.12.2023 er beholdningen 3,5 mill. kr.

Bundne fondsmidler

Bundne fondsmidler består av bundne driftsfond og bundne investeringsfond. Midlene er bundet opp til spesifikke formål, enten av eksterne aktører i form av tilskudd, øremerkede midler og gaver eller i henhold til lovgivning, som for eksempel selvkostfond. Per 31.12.2023 har kommunen bundne driftsfond på 29 mill. kr. Bundne investeringsfond utgjør 54,7 mill. kr. pr 31.12.23.

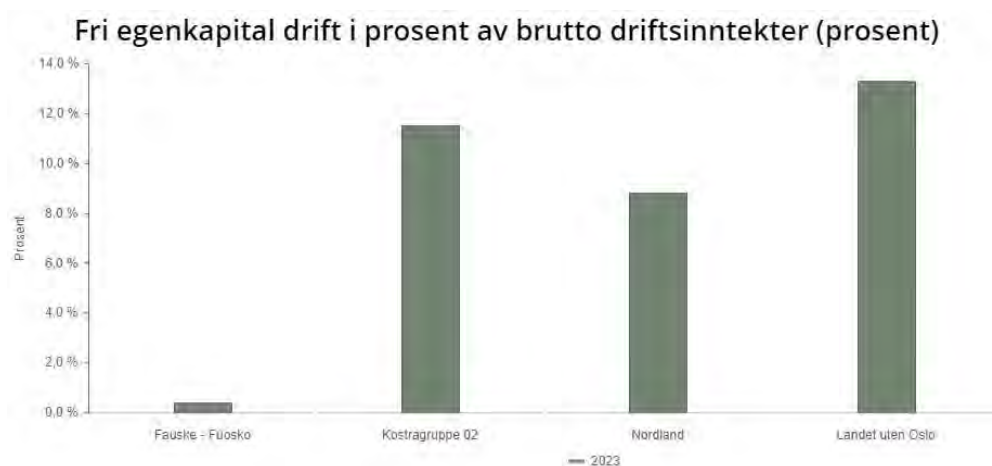
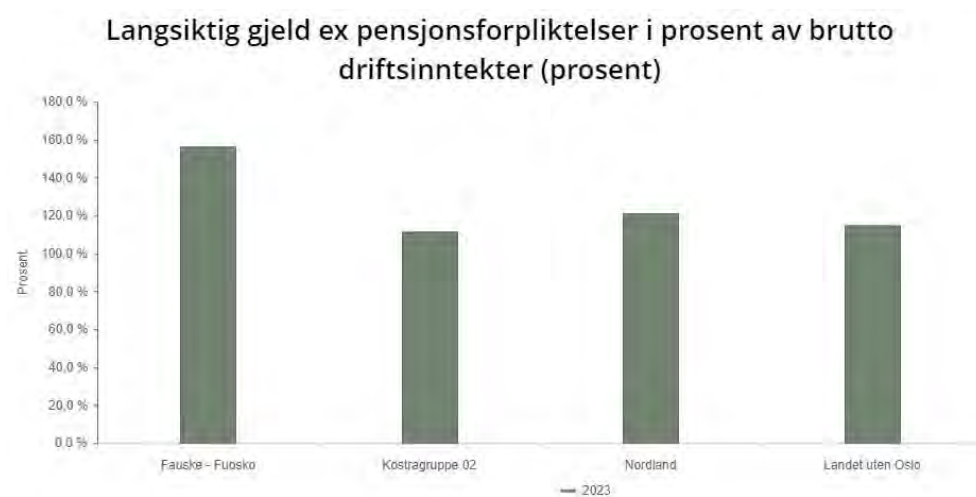
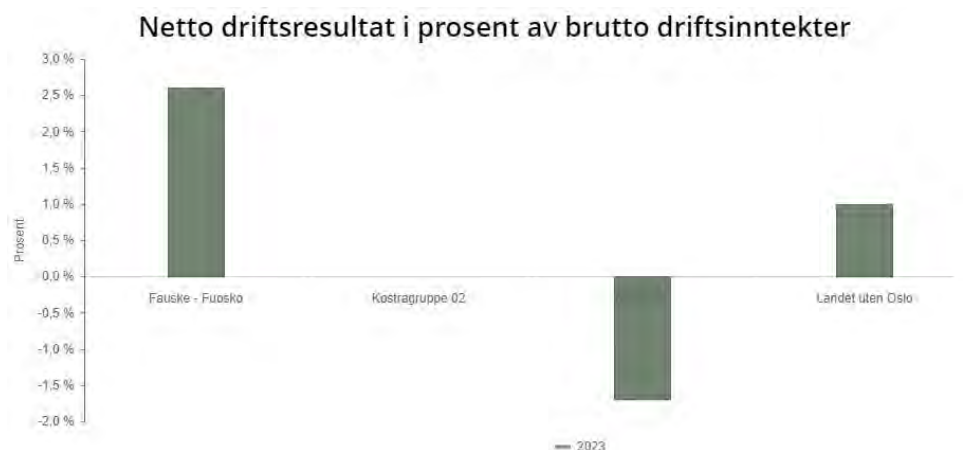
Oppsummering

Oppdatert med regnskapstall for 2023, viser figuren nedenfor hvordan KØB modellen ser ut for Fauske kommune. Tallstørrelsene framkommer ikke, men med netto driftsresultat på 2,6 %, ligger Fauske kommune litt over kravet på 2 %. Disposisjonsfond er 0,5 % og gjelden er på 131 % av netto driftsresultat. Bildet visualiserer at det fortsatt må arbeides med å sikre avsetninger til disposisjonsfond og at gjelden må ned.

KØB-modellen for Fauske kommune (Kilde: M. A. Damsgård)

2.2 Foreløpig KOSTRA-statistikk

2.3 Investeringsregnskap

2.3.1 Investering i varige driftsmidler

Investeringer (Tall i hele 1000)	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023	Avvik 2023	Avvik i % 2023
Fortau Erikstad	3 673	3 574	100	3 %
Tjenestebiler	1 266	1 266	0	0 %
Innkjøp inventar Blålysbygget	689	676	13	2 %
Årlige investeringer - Vann	8 184	8 000	184	2 %
Årlige investeringer - Avløp	2 550	2 500	50	2 %
Nytt Erikstad renseanlegg	28 094	26 500	1 594	6 %
IT-investeringer Skole	698	525	173	33 %
Valnesfjord skole/Flerbrukshall	195	195	1	0 %
Blålysbygget	89 139	64 491	24 648	38 %
Veiprosjekter	3 469	3 469	0	0 %
Rassikring Farvikbekken	1 772	2 063	-290	-14 %
Relokalisering storkjøkkendrift	1 026	615	411	67 %
It-investeringer utstyr	488	448	40	9 %
Linerleveien 26	656	589	68	11 %
Velferdsteknologi Helse og omsorg	306	307	0	0 %
Kjøp av legevaktsbil	389	389	0	0 %
Kostnader v/salg av nærings- og boligtomter	55	0	55	
Grunnundersøkelser	278	0	278	
Bygg eiendom investeringer	53	0	53	
Egenkapitaltilskudd KLP	2 374	2 500	-126	-5 %
Investeringsutgifter	145 356	118 104	27 251	19 %
Kompensasjon for merverdiavgift	15 803	15 414	390	3 %
Tilskudd fra andre	19 210	19 142	68	0 %
Salg av varige driftsmidler*	14 666	52 627	-37 961	-72 %
Bruk av lån	30 921	30 921	0	0 %
Finansiering av investeringer	80 599	118 104	-37 504	-32 %
Udekket beløp	64 756	0	64 756	

I 2023 ble praksisen for investeringsbudsjettet endret for å ivareta regelverk om ettårig budsjett. Investeringsbudsjettet har tidligere år kun vist nye bevilgninger. Det vil si nye planlagte innkjøp og prosjekter med planlagt oppstart i budsjettåret. I henhold til kommunale regnskapsregler skal investeringsbudsjettet vise hvilke utgifter som forventes påløpt i budsjettåret, uavhengig av om selve prosjektet er vedtatt tidligere år. Budsjettet ble derfor regulert ved kommunestyrevedtak i 2023.

2.3.2 Kort om investeringsprosjektene

Fortau Erikstad

Prosjektet gjelder videreføring av 370 meter fortau inkludert nye gatelys. Prosjektet er finansiert ved tilskudd fra Nordland Fylkeskommunes trafikksikkerhetsutvalg med 2,4 mill. kr., kompensasjon merverdiavgift, samt egenandel på 0,6 mill. kr. Prosjektet er ferdigstilt innenfor total kostnadsramme.

Tjenestebiler

Posten omhandler innkjøp av tre biler knyttet til tre ulike tiltakskort for budsjettet 2023.

I forbindelse med reduksjon i antall stillinger i renholdsavdelingen ble det kjøpt inn en brukt elektrisk varebil for å effektivt kunne transportere seg mellom lokasjonene.

Det er anskaffet en bil med firehjulstrekk for å ivareta kontroll av parkeringsområdene til Fauske kommune. Dette i forbindelse med at kommunen har utvidet parkeringsområdene, og også foreslått videre utvidelse. Utfartsområdene er langt unna sentrum og behovet for denne type bil har økt, og er nødvendig for å ha kapasitet til å ha forsvarlig kontroll av områdene.

Det er kjøpt inn en elektrisk varebil til drift og vedlikehold for å kunne ivareta en forsvarlig drift av kommunal bygningsmasse. Det er valgt elektrisk for å bevege seg over mot det grønne skiftet.

Alle tre innkjøpene er lånefinansiert og er innenfor kostnadsrammen.

Innkjøp inventar Blålysbygget

Indre Salten legevakt flyttet inn i nye lokaler våren 2023. I den forbindelse måtte det investeres i en del inventar, møbler og medisinsk utstyr, da det gamle utstyret tilhørte Fauske legesenter.

Årlige investeringer - Vann

Årets investeringer omhandler tre prosjekter. Det er lagt ny vannledning fra Røvika til Holstad. Den gamle vannledningen hadde for liten dimensjon og var av eldre årgang. For å bedre kapasiteten til brukerne ble det anlagt ny og større vannledning, som også var nødvendig i forhold vannkapasitet ved en eventuell brann i området. Prosjektet startet høsten 2022 og ble ferdigstilt i mai 2023.

Det er lagt ny vannledning, i ny trase, mellom Leitebakken og Buveien. Den gamle hovedvannledningen var av gammel årgang og har de senere år forårsaket flere lekkasjer. Den nye ledningen er plassert slik at den ikke skal komme i konflikt med private eiendommer som den gamle gjorde. Prosjektet startet våren 2023 og ble ferdigstilt i oktober.

Arbeidet med å skifte ut deler av hovedvannledningen i Sjøgata har begynt. Den gamle ledningen er i dårlig forfatning, og det har de siste årene vært flere vannlekkasjer i området mellom COOP Mega og brannstasjonen. Ny ledning vil sikre god og stabil vannforsyning i sentrumsområdet. Grunnboring inkludert utvidet geoteknisk rapport og prosjektering var ferdig utarbeidet i august 2023. Prosjektet ble startet opp i oktober 2023 og ventes å være ferdig i løpet av juli 2024.

Alle tre prosjektene er finansiert gjennom årlige låneopptak til selvkostområdet vann.

Årlige investeringer - Avløp

I forbindelse med rehabiliteringen av hovedvannledningen i Sjøgata fra COOP Mega til brannstasjonen pågår samtidig arbeidet med å skifte ut avløpsledningen som ble anlagt samtidig som vannledningen. Den gamle er av eldre årgang og bør skiftes. Det er kostnadsbesparende og fornuftig å bytte dem ut samtidig. Grunnboring inkludert utvidet geoteknisk rapport og prosjektering var ferdig utarbeidet i august 2023. Prosjektet ble startet opp i oktober 2023 og ventes å være ferdig i løpet av juli 2024. Prosjektet finansieres gjennom årlig låneopptak til selvkostområdet avløp.

Erikstad avløpsrenseanlegg og Østerkløft slammottak

Prosjektet ble startet i 2017 og nærmer seg nå ferdig. Avløpsrenseanleggene er overtatt, og det er igangsatt prøvedrift. Vedtatt kostnadsramme for hele prosjektet er på 88 mill. kr. som finansieres gjennom eget låneopptak. I tabellen ovenfor framgår det at budsjettet for 2023 er 1,5 mill. kr. lavere enn faktiske kostnader, men prosjektet har tilstrekkelige ubrukte lånemidler igjen. Anlegget forventes ferdigstilt i løpet av 2024 innenfor den totale kostnadsrammen på 88 mill. kr.

IT-investeringer skole

Det er investert i nye Chrombook datamaskiner i forbindelse med at de gamle elev-datamaskinene måtte byttes ut. Chromebook har flere fordeler sammenlignet med Windows og IOS som skolene har brukt til tidligere. Maskinene er raskere å starte og tåler det som kan omtales som "hard" bruk. Opplæringsystemene som benyttes i dag er skybaserte, noe operativsystemet Chrome OS Flex er designet for å bruke. Investeringen ventes å ha både økonomiske besparelser og mer effektiv undervisning da uønskede programmer som ikke skal brukes i timen effektivt kan blokkeres. Effekten av investeringen synes å være i tråd med planen, men noe av implementeringen gjenstår. Prosjektet er finansiert av lånemidler.

Valnesfjord skole

Bevegelsene i 2023 knytter seg til kostnader for å dokumentere reklamasjoner på tidligere utført arbeid. Dette for å sikre at opprinnelig leverandør står for kostnadene til å utbedre arbeidet. Finansieres gjennom tilskudd fra andre, spillemidler samme prosjekt.

Blålysbygget

Prosjektet ble overtatt våren 2023, men det gjenstår enda noe arbeid våren 2024 knyttet til etablering av nye gatelys ifm. rundkjøring for å tilfredsstille krav fra Statens Vegvesen. Det foreligger en tvist om ansvarsforhold ift. bygging av Teknisk driftsbygg og blålysbygg. I utgangspunktet var det tvist mellom både entrepris på bygg, og grunnarbeid. Høsten 2023 ble det inngått forlik med Fauskebygg AS slik at gjenstående uenighet gjelder hovedentreprisen på grunnarbeid. Saken har vært gjennom tingretten i februar 2024 og dom er ventet våren 2024. Utfallet av dommen er avgjørende for om prosjektet vil overstige sin allerede utvidede og vedtatte ramme. I verste fall vil prosjektet trenge ytterligere finansiering. Blålysbygget er i budsjettssammenheng finansiert delvis gjennom låneopptak og gjennom salg av tomter. Lånemidlene var fullt ut benyttet ved utgangen av 2022, da planlagte salg av tomter enda ikke er gjennomført. Regnskapsmessig er det derfor et udekket beløp i investeringsregnskapet som må dekkes inn ved fremtidige salg av tomter.

Veiprosjekter

Denne posten omhandler to prosjekter som begge har egen finansiering. Det ene prosjektet gjelder oppgradering Dajaveien hvor Fauske kommune var byggherre, mens Nordasfalt utførte jobben med å anlegge frest asfalt. Prosjektet ble finansiert av Nordland Fylkeskommune. Det andre gjelder en avtale hvor Østbø AS oppgraderte en avtalt veistrekke i Skysseivika. Dette ble finansiert gjennom salg av eiendom.

Rassikring Farvikbekken

Rassikringen var en del av skoleprosjektet Vestmyra skole, men fysisk oppstart av prosjektet ble først i august 2022. Rassikringen ble endelig ferdigstilt sommeren 2023. Prosjektet var lånefinansiert med en total ramme på 8,7 mill. kr. og prosjektet holdt seg innenfor rammen.

Relokalisering storkjøkkendrift

Relokalisering av storkjøkkenet var en del av prosjektet «fra leide til eide bygg» og det ble i sin tid satt av 1 mill. kr. I den forbindelse har det i 2023 pågått et skisseprosjekt med den hensikt å se på mulighetene for flytting av storkjøkkenet til Helsetunet, herunder utredning og utarbeidelse av kravspesifikasjon og eventuelt konkurransegrunnlag for gjennomføringen av nødvendig ombygging / utbygging. Prosjektet er ikke i mål og har enda en del uløste problemstillinger som er i prosess. Rammen for prosjektet er brukt opp, og det må tas stilling til hvorvidt de uløste problemstillingene i prosjektet lar seg gjennomføre slik det er tenkt, eller om det må tenkes helt nytt.

IT-investeringer utstyr

Herunder ligger to prosjekter hvor begge prosjektene er lånefinansierte

Det ene gjelder kommunens sak-/arkivsystem som i dag driftes lokalt. Leverandøren er i ferd med å avvikle lokalt installerte versjoner for å gå over til skybaserte løsninger. Det betyr at Fauske kommune må gjennomføre en investering for å komme over på skybaserte løsninger.

Det andre gjelder anskaffelse av ny brannmur. Normalt har en brannmur en forventet levetid på 3-5 år. Den gamle brannmuren ble installert i 2014. Basert på gjeldende risikobilde og de sårbarheter en utdatert brannmur representerer, ble det anskaffet ny i 2023.

Linerleveien 26

Kommunal utleiebolig som ble totalskadd i forbindelse med brann. Påbegynt i 2022, og ferdigstilt i 2023. Skade er omfattet av forsikring i samsvar med gjeldende vilkår og vil dekkes i sin helhet foruten egenandel.

Velferdsteknologi Helse og omsorg

Det er gjort noen mindre IT-innkjøp knyttet til løsninger innen velferdsteknologi. Finansieres gjennom tilskudd fra Husbanken.

Kjøp legevaktsbil

I forbindelse med utløp av leasingavtalen for legevaktsbilen ble det utført en økonomisk vurdering av alternativene; ny leasingavtale, forlengelse av eksisterende avtale, eller utkjøp med egen lånefinansiering. Det rimeligste alternativet ble utkjøp av gammel leasingavtale med påfølgende lånefinansiering. Statsforvalteren godkjente Fauske kommune sitt vedtak om utkjøp av bilen.

Tomter – grunn etc.

I forbindelse med salg av eiendommer og tomter i 2023 påløpte det totalt 0,38 mill. kr. i kostnader til meglere, grunnundersøkelser o.l. Beløpet finansieres gjennom inntektene fra salget.

Tilskudd, salg og refusjoner

Samlet har kommunen fått tilskudd for 19,2 mill. kr. Det er kommet inn 2,4 mill. kr. som tilskudd for prosjektet gang- og sykkelvei på Erikstad. Prosjektet Valnesfjord skole flerbrukshall har mottatt spillemidler på totalt 12 mill. kr. fra Nordland fylkeskommune. Videre har kommunen mottatt midler fra Husbanken knyttet til de seneste års investeringer innen Velferdsteknologi på Helse og omsorg på totalt 4,1 mill. kr.

Det er i løpet av 2023 solgt eiendom for 14,6 mill. kr. bestående av flere mindre eiendommer, noe som er vesentlig lavere enn budsjettet.

Udekket beløp i investeringsregnskapet

Totalt har Fauske kommune 64,8 mill. kr. i udekket beløp investering som er fremført til inndekning senere år. Beløpet knytter seg utelukkende til Blålysbygget.

2.4 Konsolidert regnskap

Konsolidert regnskap består av kommunekassen og Fauna KF. Driften av Fauna KF utgjør en liten andel av kommunens drift og vil ha liten innvirkning på det konsoliderte regnskapet som helhet. I hovedsak vil tidligere redegjørelse for driftsregnskapet være forklarende også for det konsoliderte regnskapet.

Tabellen nedenfor viser hvilken effekt konsolideringen har for kommunen som en samlet enhet.

Økonomisk oversikt - drift <i>(Tall i hele 1000)</i>	Kommune- kassen	Konsolidert regnskap	Differanse
Driftsinntekter	1 051 218	1 056 285	-5 068
Driftsutgifter	979 450	983 350	-3 901
Brutto driftsresultat	71 768	72 935	-1 167
Netto finansutgifter	116 402	116 384	18
Motpost avskrivninger	71 501	71 501	0
Netto driftsresultat	26 867	28 053	-1 186
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Avsetninger til bundne driftsfond	10 378	11 715	-1 337
Bruk av bundne driftsfond	8 955	9 107	-151
Avsetninger til disposisjonsfond	4 742	4 742	0
Dekning av tidligere års merforbruk	20 702	20 702	0
Sum disponering	-26 867	-28 053	1 186
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0

2.5 Personal

2.5.1 Etikk

Fauske kommunes etiske retningslinjer er vedtatt av kommunestyret og gjelder både for ansatte og folkevalgte. Retningslinjene bygger på verdiene åpenhet, redelighet og ansvar, som ansatte og folkevalgte skal vektlegges i all sin virksomhet. Kommunen er både en viktig tjenesteleverandør til innbyggerne og en samfunnsutvikler. Det er avgjørende og viktig at en høy etisk standard etterleves, blant annet fordi kommunen forvalter fellesskapets midler.

Det er en plikt for alle å lojalt forholde seg til vedtak som fattes, og åpenhet, redelighet og ansvar skal danne grunnlaget for tillit mellom kollegaer og innbyggere. Etiske holdninger og refleksjonsspørsmål om etikk diskuteres i ledersamlinger, arbeidsfellesskapet og i veiledning med enkeltansatte. Kommunens omdømme påvirkes av ansattes handlinger og valg, og evnen til å håndtere etiske dilemmaer og ta fornuftige beslutninger har betydning for hvordan kommunen blir vurdert med tanke på tjenestekvalitet.

Fauske kommune ønsker å være en åpen kommune. Vi benytter oss av et fullelektronisk arkivsystem, WebSak Fokus. Postlister fra dette systemet er tilgjengelig på kommunens hjemmeside. Innsynsbegjæringer mottas og besvares fortløpende.

Gjennom vår digitale kommunevert er ansatte i administrasjonsbygget fortløpende tilgjengelige for møte-booking med innbyggerne.

2.5.2 Likestilling og diskriminering

Fauske kommune legger vekt på å sikre likebehandling av alle ansatte i tråd med likestillings- og diskrimineringsloven, samt ta et samfunnsansvar ved å behandle alle uavhengig av funksjonsevne, kjønn, religion, politisk ståsted, seksuell orientering, eller etnisk bakgrunn. I rekrutteringsprosessen vektlegges mangfold og en balansert sammensetning av ansatte med hensyn til kjønn, alder, etnisitet og funksjonsevne. Det er viktig å rekruttere ansatte med ulike språkkompetanse og erfaring fra ulike kulturer for å kunne ivareta brukere med ulike bakgrunn innenfor de ulike tjenestoområdene.

Fauske kommune forholder seg til hovedtariffavtalen i forbindelse med tilsetninger og fastsetting av lønn. Hovedtariffavtalen har et nøytralt lønnsystem som i tillegg til stillingskoder, baserer seg på den ansattes formal- og realkompetanse. I lønnsforhandlinger er det blant annet fokus på å utjevne eventuelle utilsiktede lønnsforskjeller.

Det er godt samarbeid med tillitsvalgte, både i forbindelse med stillingsutlysninger, tilsetninger og forhandlinger. Dette er et ledd i arbeidet med å forhindre diskriminering og at personalarbeid foregår i henhold til lov- og avtaleverk.

Kjønnsfordelingen i kommunen er om lag 75 % kvinner og 25 % menn. Av disse er 68 % heltidsansatte.

Det jobbes kontinuerlig med å redusere antall deltidsstillinger i kommunen. Lønnspolitisk plan ble vedtatt i kommunestyret 14. desember 2022 der det framkommer at kommunen skal tilstrebe å tilby alle ansatte minimum 80 % stilling. I dag jobber 56 % av kommunens ansatte 80 % eller mer.

Kommunens toppledergruppe besto i 2023 av 60 % kvinner og 40 % menn.

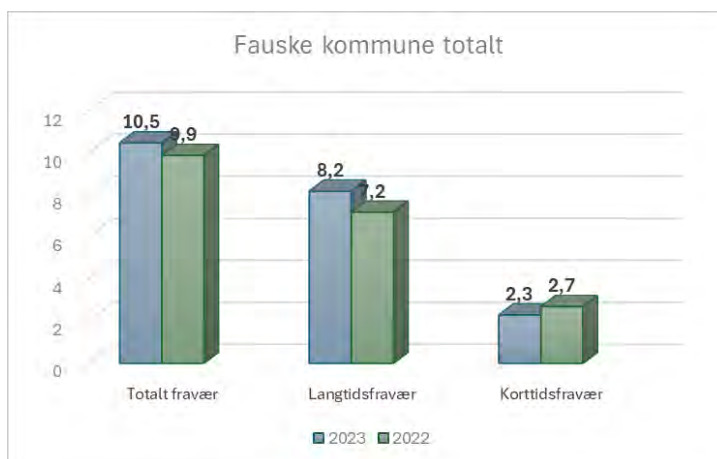
2.5.3 Sykefravær

Fauske kommune har som mål å være en god arbeidsgiver for sine medarbeidere. I 2023 ble det utført totalt 662,4 årsverk.

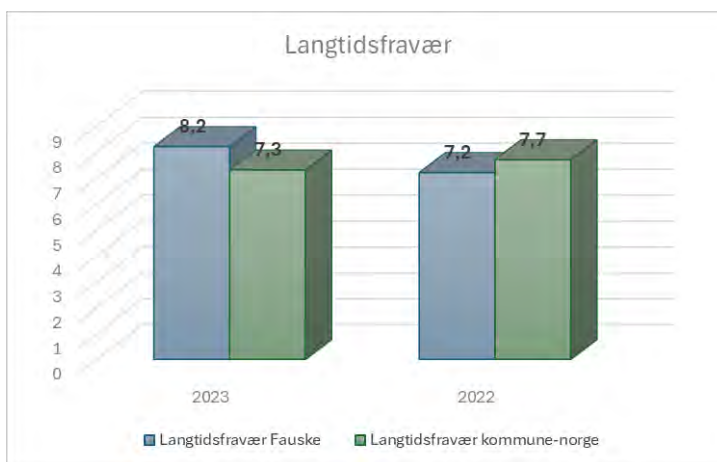
Det totale sykefraværet i Fauske kommune i 2023 sammenlignet med årene før er som følger:

- Gjennomsnittlig fravær 1. januar–31. desember 2023: 10,5 %
- Gjennomsnittlig fravær 1. januar–31. desember 2022: 9,9 %

Sykefraværet varierer betydelig mellom områder og enheter, og totalt for kommunen ble det på 10,5 % i 2023. Langtidsfraværet alene utgjør 8,2 %, mens korttidsfraværet er noe redusert sammenlignet med året før og utgjør 2,3 %. Til sammenligning var det samlede langtidsfraværet i kommunene ellers i landet på 7,3 % i 2023.

På landsbasis var sykefraværet i 2023 også noe preget av korona og influensa, særlig i starten av året. Mot slutten av året økte fraværet igjen og nivået i 4. kvartal var det høyeste siden slutten av koronapandemien ifølge NAV. Ifølge SSB hadde kommunene i landet i snitt et langtidsfravær på 8,3 % i 4. kvartal. Vi ser de samme trendene i Fauske kommune, med økt fravær i årets siste kvartal. Videre viser NAV til at

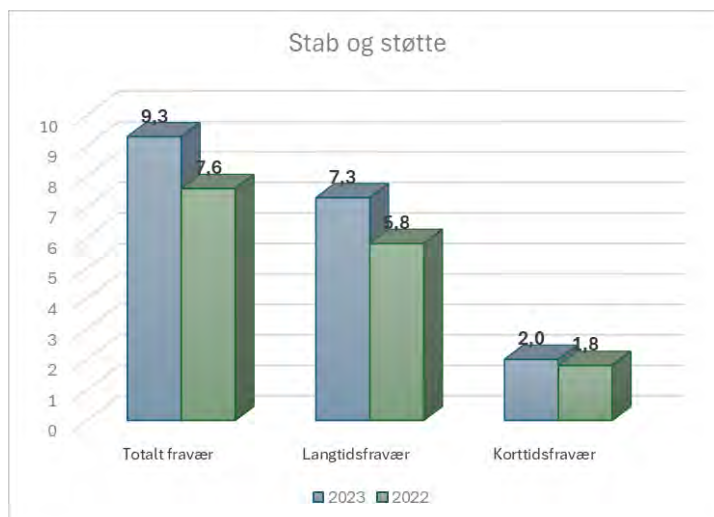

Nordland fylke toppe fraværstatistikken i landet og at de mest hyppig rapporterte årsakene til langtidsfravær på landsbasis skyldes muskel- og skjelettlidelser, samt psykiske lidelser.

Sykefraværet varierer som nevnt mellom ulike tjenestesektorer i kommunene. F.eks. erfarer vi at det innenfor såkalte "kvinneyrker" og fysisk tunge yrker i helse og omsorg, barnehager og renhold generelt sett er høyere sykefravær enn det er innen typiske kontoryrker som f.eks. administrasjon.

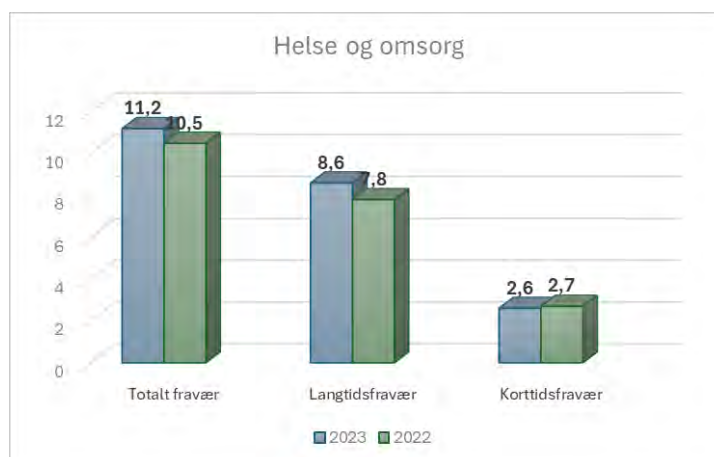
Stab og støttefunksjoner

Stab og støtte består av tjenesteområdene økonomi og virksomhetsstyring, innovasjon og utvikling, plan og næring, VVA, tekniske tjenester og eiendom og NAV Indre Salten. NAV Indre Salten har igjennom året i snitt hatt langtidsfravær rett under 9 %, og tekniske tjenester og eiendom har hatt langtidsfravær på i underkant av 13 %. De øvrige tjenesteområdene har langtidsfravær på under 5 %. Årsakene til langtidsfraværet i NAV Indre Salten og tekniske tjenester og eiendom er sammensatte, og det har vært flere tilfeller av langtidssykdom hvor det ikke har vært mulig å tilrettelegge arbeidet.

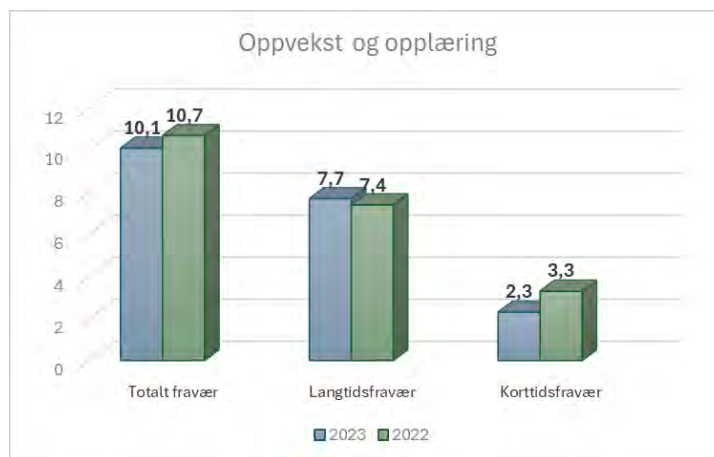
Helse og omsorg

Innen tjenesteområdet helse og omsorg ligger hjemmebaserte tjenester, forebyggende og koordinerende tjenester og heldøgns omsorg. Korttidsfraværet innen helse og omsorg er ikke vesentlig endret sammenlignet med året før, men det har vært en økning i langtidsfraværet på 0,8 %. Det er hjemmebaserte tjenester som har høyest langtidsfravær på rett under 9 % igjennom året, mens heldøgns omsorg ligger i underkant av 8 % og forebyggende og koordinerende tjenester på rett over 7 %.

Oppvekst og opplæring

Innen tjenesteområdet oppvekst og opplæring finner vi skole, barnehage, samt familiens hus og integrering. Korttidsfraværet har samlet sett økt med 1 % mens langtidsfraværet har økt med 0,3 %. Det er barnehagene som har hatt høyest langtidsfraværet gjennom året, tidvis opp mot 14 %. Her så vi en positiv utvikling med nedgang i langtidsfraværet høsten 2023. Skolene har samlet sett et langtidsfravær på i overkant av 6 % i 2023. Det er på nivå med langtidsfraværet vi ser innen skolesektoren ellers i landet.

Familiens hus og integrering har et lavt langtidsfravær på under 4 %

Det jobbes aktivt for å forebygge sykefravær og øke nærværet i kommunen. Barnehager og sykehjem er omfattet av bransjeprogrammet i IA-avtalen, som innebærer prioritert innsats mot sektorer og bransjer med sikte på redusert sykefravær og frafall og forbedring av arbeidsmiljøet.

Det har vært avholdt flere kurs for ledere i løpet av året, f.eks. om digital oppfølgingsplan og tilretteleggingsplikten. HMS-kurs for ledere er også gjennomført. Det foregår ulike typer samarbeid med NAV innen flere tjenesteområder. Kommunen har også en samarbeidsplan med HEMIS (bedriftshelsetjeneste) som kan bistå med ulike tjenester, alt etter behov.

2.6 Internkontroll

Kommunelovens § 25-1 krever at kommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Den skal være systematisk og tilpasset størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Kommunedirektøren har hovedansvaret for internkontrollen og setter sammen med lederne retning for arbeidet og sikrer mål- og resultatoppnåelse innenfor eget tjenesteområde ut fra de rammer som er vedtatt av kommunestyret. Det er leders ansvar å etablere og følge opp rutiner og systemer. Dette skal- og vil sikre god og effektiv virksomhetsstyring, internkontroll og faglig forsvarlige tjenester til både brukerne av tjenestene og til innbyggerne. I dette arbeidet inngår ansvaret for å ha fokus på pålitelig rapportering og utvikle en kultur som fremmer gode arbeidsprosesser, læring, forbedring og utvikling.

Fauske kommune har flere overordnede reglement, rutiner og retningslinjer som er styrende for virksomheten. Flere er under utarbeidelse, samtidig som eksisterende reglementer og beskrivelser fortløpende gjennomgås og revideres. Av de viktigste for kommunen, kan nevnes:

- Delegasjonsreglement
- Arbeidsgiverpolitiske retningslinjer og personalregulativer
- Økonomi- og finansreglement (ble vedtatt i første møte i kommunestyre i 2023)
- Innkjøpsstrategi og -reglement
- Eierskapsmelding

Internkontrollen har som formål å gjennomføre en risikobasert kontroll på at det er etablert gode rutiner og arbeidsprosesser på viktige områder, at disse etterleves og at avvik og feil avdekkes og håndteres.

For å sikre internkontroll og måloppnåelse praktiseres bl.a. månedlig rapportering, fra avdelingsledere, enhetsledere, stabsledere/kommunalsjefer, til kommunedirektør. I disse møtene har det blitt rapportert på økonomi, status på oppfølging av tiltakskort og sykefravær.

Sikri Samsvar ble implementert høsten 2023. Det er Fauske kommunes nye skybaserte kvalitets- og styringssystem, og ett av verktøyene som skal bidra til styrket internkontroll og forbedret oversikt. Løsningen har moduler for ulike behov. Modulene er knyttet sammen med gjenbruk og automatisering av data.

Dokumentmodulen er tatt i bruk og her oppbevares overordnede styrende dokumenter og rutinebeskrivelser. Modul for avviks- og forbedringsrapportering er også implementert. Dette er en intuitiv og samtidig avansert avviks- og varslingsløsning som fungerer sømløst mellom mobil og web. Modulene er tilgjengelig for alle ansatte i kommunen.

Statlige tilsyn

Det er gjennomført følgende statlige tilsyn i 2023:

Arbeidstilsynet: stedlig tilsyn – muskel- og skjelettplager og psykiske plager.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere at kommunen arbeider systematisk med helse, miljø og sikkerhet, for å forebygge at arbeidstakerne får muskel- og skjelettplager og psykiske plager.

Gjennom tilsynet ble det avdekket 5 forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Kommunen har fått frist til 30. april 2024 med å rapportere på tiltak som er gjort for å lukke avvikene.

Statsforvalteren i Nordland: landsomfattende tilsyn etter lov om sosiale tjenester.

Tilsynet ble gjennomført som en del av et landsomfattende tilsyn, initiert av Statens helsetilsyn. Målet var å undersøke hvorvidt kommunen sørger for at Nav-kontorenes ansvar for å ivareta barns behov når familien søker økonomisk stønad, blir utført i samsvar med aktuelle lovkrav. Tilsynet ble utført i perioden 14 - 15. november 2023 og endelig rapport ble levert 14. januar 2024. Det ble ikke avdekket lovbrudd under tilsynet.

Statsforvalteren i Nordland: tilsyn med kommunens ansvar som barnehagemyndighet.

Foreløpig rapport ble levert i februar 2023, mens endelig rapport forelå i mars 2023. Statsforvalteren har avdekket brudd på regelverket knyttet Fauske kommunes praksis for å ivareta krav til utdanning for styrer og pedagogisk leder. Kommunen har fått frist til 23. juni 2024 med å rette praksis.

Statsforvalteren i Nordland: forvaltningskontroll produksjonstilskudd.

Temaet for kontrollen var kommunens saksbehandling og kontroll knyttet til Fauske kommunes forvaltning av produksjons- og avløsertilskudd i jordbruket søknadsomgangen 2022. Statsforvalteren fant ingen avvik i kontrollen.

Statsforvalteren i Nordland: tilsyn med drift av idrettsbaner med løst plastholdig materiale.

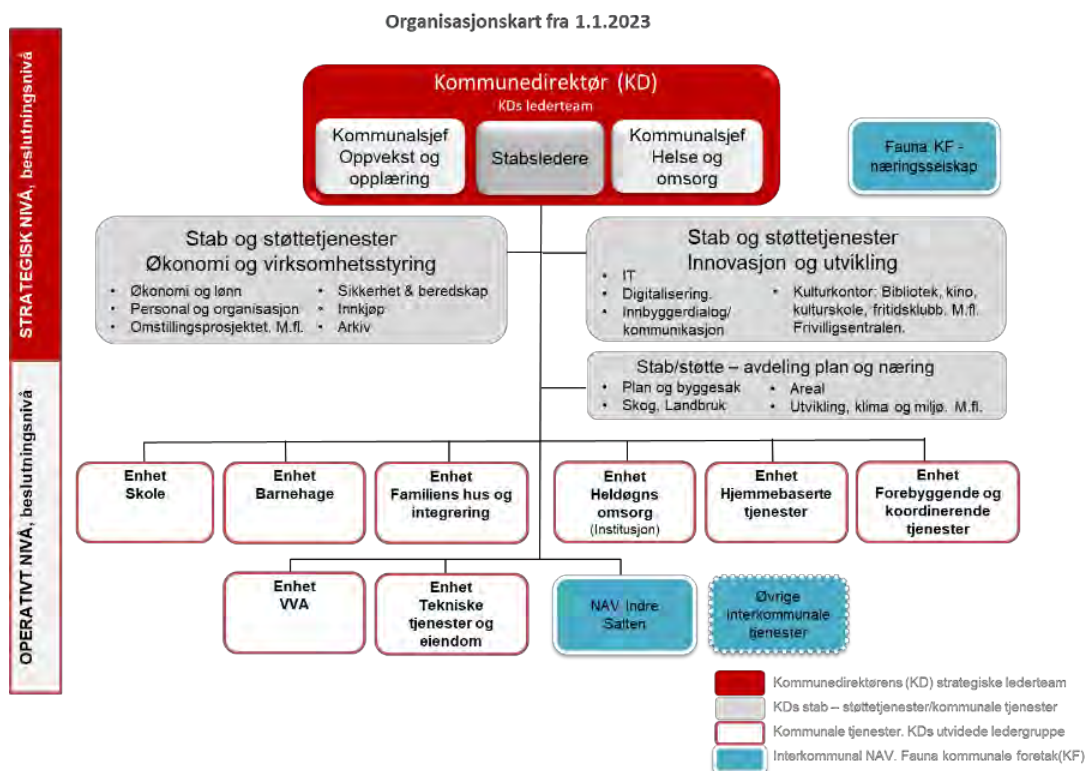
Statsforvalteren gjennomførte kontroll av kunstgressbaner i Fauske den 21 juni 2023 og endelig rapport forelå 30. juni. Statsforvalteren fant 5 avvik og gav ingen anmerkninger under inspeksjonen. Avvikene knytter seg hovedsakelig til risiko for spredning av fyllmateriale og Fauske kommune har fått frist til 30. juni 2024 på å sende en skriftlig redegjørelse på hvordan avvikene er rettet. Rapporten fra tilsynet ble forelagt kommunestyret 22. februar 2024.

Statens kartverk: matrikkellovtilsyn.

Tilsynet omfattet hvordan kommunen som matrikkelmyndighet gjennomfører sakstypene grensejustering og opprettelse av ny matrikkelenhet. Foreløpig rapport ble levert i april 2023, mens endelig rapport forelå i juli samme år. Kartverket avdekket to avvik knyttet til kommunens saksbehandling på området. Fauske kommune fikk frist til 15. september på å gjøre rede for hvilke tiltak kommunen setter i gang for å lukke hvert enkelt avvik, samt tidspunkt for iverksetting av endring. Tiltaksplan for lukking av avvikene ble godkjent av Kartverket den 11. august 2023 og tilsynet er avsluttet.

3. Kommunens tjenesteområder

Første driftsår med ny organisering

Fra og med 01.01.2023 trådte ny organisering i kraft. Kommunedirektørens ledergruppe ble redusert fra 5 til 2 kommunalsjefstillinger: kommunalsjef for helse og omsorg og kommunalsjef for oppvekst og opplæring. 2 stabslederstillinger ble opprettet: stabsleder for økonomi og virksomhetsstyring og stabsleder for innovasjon og utvikling. IT ble skilt ut fra økonomi og virksomhetsstyring, og kultur ble adskilt fra oppvekst og opplæring. IT og kultur ble lagt under innovasjon og utvikling. Kommunalsjefstillingen for samfunn og kommunale eiendommer ble fjernet, og avdelingen Plan og næring, enhet for Tekniske tjenester og eiendom, samt enhet VVA ble direkte underlagt kommunedirektøren. Enhetslederne for disse tjenestene rapporterer direkte til kommunedirektøren. Kommunalsjefene og stabslederne startet i sine stillinger i januar 2023.

Målsettingen med den nye organiseringen var blant annet å bryte mønster (redusere «siloe») og legge til rette for styrket samhandling på tvers i organisasjonen – til det beste for kommunens innbyggere. Det har vi erfart at man i større grad enn tidligere har klart å få til. Det samhandles godt på tvers og i linje.

Tiltakstabeller

I tjenesteområdenes kapitler vil de vedtatte budsjetttiltakene for 2023 presenteres i egne tabeller. Statusfeltets fargekoder i tiltakstabellene vil vise grønt hvor tiltaket er gjennomført etter forutsetningene og som har gitt ønsket effekt. Gult felt viser de tilfeller hvor tiltaket er gjennomført med lavere effekt enn budsjettet eller i tilfeller hvor tiltaket har fått effekt under andre forutsetninger enn forutsatt i det vedtatte tiltakskortet. Røde felt betyr at tiltaket ikke ble gjennomført, og dermed ikke har gitt besparelser.

3.1 Politikk

3.1.1 Årsresultat 2023

Politikk (Tall i hele 1000)	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Regnskap 2022
Politikk	9 791	8 642	1 149	8 049
Sum område: Politikk	9 791	8 642	1 149	8 049

Årsresultatet for område Politikk viser et merforbruk på 1,149 mill. kr. sammenlignet med regulert budsjett for 2023. Dette er i all hovedsak knyttet til frikjøp av/godtgjørelse til politikere. Det ble i 2023 utarbeidet et nytt reglement vedrørende godtgjørelse til folkevalgte. Dette ble imidlertid vedtatt i oktober og vil først gi effekt i 2024.

3.1.2 Tiltak i budsjett for 2023

Tiltak nr.	Tiltak	Innsparingskrav i 2023	Anslått effekt 2023	Status
1979	Frikjøp og godtgjørelser – reduksjon	- 100 000	0	Nytt reglement knyttet til godtgjørelser vedtatt i oktober 2023. Forventet å gi effekt i 2024.
1962	Formannskapets disposisjonskonto – midl. Reduksjon	- 130 000	- 130 000	Disposisjonskonto er midlertidig redusert med 130 000
	Sum	- 230 000	-130 000	

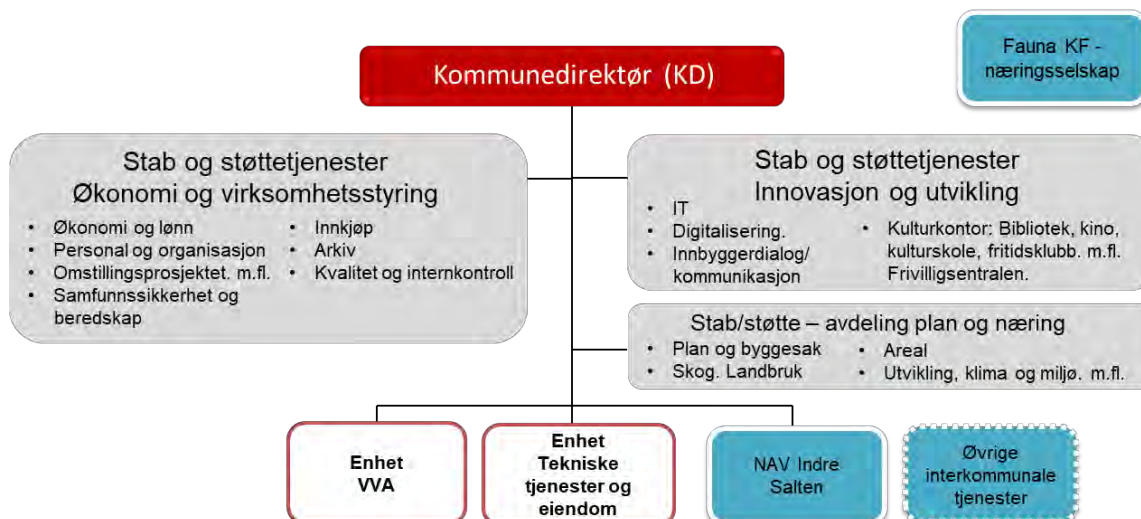
3.2 Kommunedirektøren

3.2.1 Årsresultat for 2023

Kommunedirektøren (Tall i hele 1000)	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Regnskap 2022
Kommunedirektøren	1 768	2 132	-364	1 965
Sum område: Kommunedirektøren	1 768	2 132	-364	1 965

Årsresultatet for området Kommunedirektøren viser et mindreforbruk på 364 000 kr. sammenlignet med regulert budsjett for 2023. Dette skyldes besparelser fordelt på ulike poster, blant annet reiseutgifter samt kjøp av konsulent- og advokattjenester.

3.3 Stab og støttefunksjoner

Hva har skjedd i 2023 – et utdrag

Det er høyt tempo innenfor stab- og støttefunksjonene hvor daglig drift håndteres parallelt med pågående omstillings-, forbedrings- og utviklingsarbeid.

Gjennom året har det vært fokus på å oppnå økonomisk bærekraft bl.a. gjennom grundige budsjettprosesser, utarbeidelse av nye tiltakskort og opprettelse av handlingsplan til økonomiplanen.

Samtidig med at det har vært fokus på å øke IT-sikkerheten, har flere nye systemer blitt tatt i bruk og det er fortsatt en pågående prosess for å få skiftet ut gamle og til dels utdaterte IT-systemer. Det skal bidra til mer sikker, stabil og effektiv drift.

Blålysbygget ble tatt i bruk høsten 2023, og enhetene VVA og Tekniske tjenester flyttet inn. VVA har hatt flere investeringsprosjekter i 2023, blant annet bygging av nytt og moderne renseanlegg, som er under ferdigstilling. Plan og næring har merket en betydelig nedgang i aktivitetsnivået i byggeindustrien, noe som påvirker gebyrinntektene. NAV har opplevd en økning i sosialhjelp som følge av dyrtid.

3.3.1 Årsresultat 2023

Stab og støttefunksjoner (Tall i hele 1000)	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Regnskap 2022
Økonomi og virksomhetsstyring	22 723	25 970	-3 247	19 937
Innovasjon og utvikling	19 465	17 255	2 210	16 777
Plan og næring	2 691	5 206	-2 515	5 482
Tekniske tjenester og eiendom	46 689	49 007	-2 318	44 615
Vei og gatelys	10 500	11 439	-939	10 479
Selvkostområder	-13 015	1 105	-14 119	-2 939
NAV	26 362	26 303	58	21 637
Sum område: Stab og støttefunksjoner	115 415	136 284	-20 870	115 989

Økonomi og virksomhetsstyring

Organisering

Økonomi og virksomhetsstyring leverer fellestjenester på tvers av de øvrige samhandlingsområdene og består av økonomi og lønn, personal og organisasjon, sikkerhet og beredskap, innkjøp, dokumentsenter og omstillingsprosjektet.

Nye ledere og medarbeidere

Leder for omstillingsprosjektet og to kontrollere startet i sine stillinger i 2022, mens stabsleder for økonomi og virksomhetsstyring og økonomileder var på plass tidlig i 2023. De nye ansatte i økonomi og virksomhetsstyring har variert og utfyllende kompetanse og jobber svært godt sammen. Tjenesteområdet er i sterk utvikling og får stadig bedre kontroll.

Omstillingsprosjektet

Omstillingsarbeidet omfatter det kontinuerlige arbeidet med kommunaløkonomisk bærekraft. Prosjektet er godt forankret i organisasjonen og en naturlig del av den løpende økonomistyringen i kommunen. To prosjektstillinger dekkes via prosjektet; en samfunnsøkonom og en kommunikasjonsrådgiver. Arbeidet har pågått i to år og gitt gode økonomiske resultater.

Omstillingsarbeidet har i hovedsak bestått av tre faser: i starten var det mest fokus på driftstilpasninger/kostnadskontroll, deretter arbeid med langsiktige mål og strategier og det siste året har det vært mest fokus på å jobbe med å videreutvikle kommunens tjenester ved å gå fra tradisjon til innovasjon.

Kommunekompassevalueringen ble, som en del av omstillingsarbeidet, gjennomført våren 2023. Kommunekompasset er et verktøy for strategisk utvikling av den kommunale organisasjonen og for vurdering av kommunens forvaltningspraksis. Det var bred involvering i prosessen og resultatene i rapporten kunne vise til at Fauske kommune ligger litt over gjennomsnittet for alle norske kommuner som er evaluert. Rapporten skal danne grunnlaget for å utarbeide en utviklingsstrategi som skal bidra til å sette retning for det videre omstillingsarbeidet.

Økonomi

Regnskapet for økonomi- og virksomhetsstyring endte opp med et mindreforbruk på ca. 3,2 mill. kr. Ca. 1,2 mill. kr. av dette er knyttet til at arbeidet med retaksering av fritids- og boligeiendom ikke ble startet opp i 2023. Resterende mindreforbruk skyldes besparelser på flere poster.

Gjennom året har det vært fokus på å øke kvaliteten i regnskapet, på regnskapsdokumentasjonen og regnskapsrapporteringen. Videre har det vært fokus på lederstøtte og bedre økonomioppfølging i alle tjenesteområder. Det har vært bred involvering i budsjettprosessen, med formål om å oppnå realisme i budsjettet, og eierskap til både omstillingsarbeidet og egne budsjettområder.

Resultatsikring:

Det er etablert månedlig økonomirapportering til kommunedirektør. Alle virksomhetsområder rapporterer på økonomistatus, status på tiltakskort og sykefraværsoppfølging.

Systemunderstøttelse:

Ny Visma HRM-modul og nye moduler i Framsikt er implementert og tatt i bruk. Dette bidrar til effektivisering, forenkling av arbeidsoppgaver og bedre internkontroll.

Innkjøp

Etter at Fauske kommune gikk ut av Samordnet innkjøp i Norland (SIIN) med Bodø som vertskommune, ble det i januar etablert et samarbeid om innkjøpsløsning mellom Fauske kommune og kommunene Steigen, Sørfold, Gildeskål og Saltdal. Dette er ikke et innkjøpssamarbeid etter kommuneloven, men det er en felles koordinering av konkurranser som kjøres. Innkjøpsansvarlig i Fauske kommune innehar koordineringsrollen. Samarbeidet er i stor grad basert på kjøp av innkjøpsfaglige tjenester hos ekstern leverandør. Kostnadene fordeles mellom de kommuner som deltar i den enkelte anskaffelsen. Samarbeidet er under utvikling, og arbeidet med utredning av fremtidig organisering pågår.

For øvrig, allerede inngåtte SIIN-avtaler vil fortløpende gå ut de påfølgende 4 år.

Samfunnsikkerhet og beredskap

Kommunens Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) skal ligge til grunn for kommunens overordnede beredskapsplan.

av eksisterende ROS er gjennomført. Ved årsslutt gjensto ekstern høring. De områder som var omfattet i eksisterende ROS ble vurdert på nytt, og tre nye områder ble tatt inn; pandemi, atomhendelser og sikkerhetspolitiske kriser/krig.

Nytt nettbasert krisehåndteringssystem (RAYVN) ble tatt i bruk etter at det tidligere systemet CIM opphørte. Rayvn-systemet gir enkel og effektiv kommunikasjon og varsling fra én enhetlig plattform.

Innovasjon og utvikling

Årsresultatet for Innovasjon og utvikling viser et merforbruk på 2,2 mill. kr.

På kulturområdet ligger hovedtyngden av merforbruket på et inntektsgap på kinoen i forhold til forventede inntekter. Til tross for at filmen «Sulis 1907» var en suksess med besøksrekord, ble resultatet nesten 0,7 mill. kr. under budsjett. Kultur dekker også idrett og friluftsliv. På dette området hadde man ekstraordinære utgifter til idrettsanlegg som anskaffelse av flere fotballmål og reparasjon av tråkkemaskin. Utgifter til Nordlandsmuseet og avtale om kommunens bruk av SKS Arena er underbudsjettet i forhold til reell prisvekst. Totalt gikk kulturområdet med et merforbruk på 1,7 mill. kr.

Det andre hovedområdet på Innovasjon og utvikling er IT. Også her ble det et merforbruk på til sammen 750 000 kr. Vi ser en økning i bruk av konsulenter. For 2023 ble dette synlig ved konfigurering og migrering til ny brannmur som ga ekstraordinære utgifter på 230 000 kr. I tillegg ser vi økning i konsulentbruk pga. økte krav til sikkerhetsoppdateringer og vedlikehold av infrastruktur, samt innføring av nye moduler i Visma og Samsvar internkontrollsystem på til sammen 250 000 kr.

Fauske kommune opplevde et datainnbrudd i februar 2023. Denne hendelsen utløste behov for ekstern bistand som kom på 175 000 kr. Anskaffelser av diverse IKT-utstyr som f.eks. ved nyansettelser ga et merforbruk på 100 000 kr.

Det endelige resultatet på Innovasjon og utvikling ble noe bedret ved et mindreforbruk på fellesområdet på 290 000 kr.

Plan og næring

Årsresultatet for Plan og næring viser et underforbruk på 2,5 mill. kr. I forbindelse med en tidligere eiendomsrettsak ble kommunen tilkjent dekning av advokatutgifter på 1,3 mill. kr. Hovedtyngden av utgiftene til advokat ble kostnadsført i 2022 og bidrar derfor til mindreforbruk i 2023.

Plan og byggesaksbehandling, kart og oppmåling er en del av den jobben som gjøres i enheten. Disse oppgavene skal være selvkostfinansiert, noe som betyr at det er inntektsgebyrene som skal finansiere arbeidet. Over- eller underskudd føres til selvkostfond. For 2023 overstiger kostnadene for disse to områdene gebyrinntekter med 1,1 mill.kr. Disse midlene hentes fra fond i 2023 og bidrar dermed til mindreforbruket da det ikke var budsjettert med bruk av fond. Det er reduserte inntekter for disse tjenestene. Dette antas å ha sammenheng med økte renter og dyrtid som bidrar til at aktiviteten i byggenæringen er fallende.

Korrigert for dekning av advokatutgifter og bruk av selvkostfond treffer Plan og næring budsjettet. Det jobbes godt i enheten, men enheten er sårbar for reduksjon i gebyrinntektene grunnet lavere aktivitet i byggenæringen.

Tekniske tjenester og eiendom

Samlet årsresultatet for enhet tekniske tjenester og eiendom viser et mindreforbruk på 2,2 mill. kr. Bevisst styring av kostnader og budsjettdisiplin bidrar positivt på flere områder. Nærmere forklaringer omtales i egne avsnitt for hver avdeling.

Sykefraværet har vært høyt i enheten i 2023 med en stor andel langtidsfravær. Deler av fraværet har vært alvorlig sykdom, som har vært utfordrende å tilrettelegge for.

Etter omorganiseringen fikk enheten overført nye ansvarsområder. Områdene ble raskt implementert og forvaltes godt i enheten. Enheten har flere ulike fagområder som er fordelt i de tre avdelingene, Vedlikehold, Renhold og Bolig bad og parkering.

Vedlikehold

Vedlikeholdsavdelingen hadde et merforbruk på 1 mill. kr., noe som skyldes flere forhold. Blant annet ble det skiftet ut hovedbelysning i svømmehallen. I tillegg har det vært flere andre reparasjoner og utskiftings på Fauskebadet det siste året, og det merkes at bygningen har vært i drift i nærmere 15 år. På Helsetunet ble det installert to legionellaanlegg i 2023. Ved Teletunet ble det montert detektorer og nye nødlis da bygget ble tatt i bruk til kulturskole og ved Idrettshallen var varmegjenvinneren dårlig slik at

denne måtte byttes. Ved Sulitjelma skole ble adgangskontrollsystemet byttet ut, og det reinstalleret varmepumpe ved skolen. Samlet er disse kostnadene hovedårsaken til merforbruket.

Renhold

På tross av høye vikarutgifter grunnet høyt sykefravær, har fleksibilitet blant de ansatte bidratt til å holde utgiftene nede. Avdelingen endte med et mindreforbruk på 70 000 kr.

Bolig, bad og parkering

Boligkontoret i kommunen hjelper til med å skaffe bolig til dem som trenger det, videreformidler startlån til enkeltpersoner, og behandler bostøtte. I 2023 har Boligkontoret noe høyere leieinntekter fra kommunale boliger enn budsjettert, samt noe mindre i leiekostnader til eksterne boliger enn budsjettert. Samlet gir dette et mindreforbruk på 0,7 mill. kr.

Offentlig bad i Fauske består av Sulitjelma Bad og Fauskebadet. Begge badene har hatt økt besøk i 2023 noe som bidrar positivt med omtrent 0,5 mill. kr. Ansvarsområdet som tidligere har vært tilknyttet Kultur er nytt for Tekniske tjenester og eiendom. Erfaringen fra første året viser at ulike arrangement trekker mange besøkende og bidrar positivt til inntektene både under, og etter arrangementet.

Parkering klarte ikke å nå budsjetterte inntekter tross økt antall ileggelser i 2023. Likevel endte resultatet med et mindreforbruk på 0,6 mill. kr. Dette skyldes hovedsakelig at det ikke ble behov for å skifte hele betalingsautomater som budsjettert. Det var tilstrekkelig å skifte bare dørene til automatene.

Vei og gatelys

Årsresultatet for enhet VVA innenfor vei og gatelysområdet viser et underforbruk på 0,9 mill. kr.

Tidligere erfaringer viser at vær og føreforholdene i november og desember normalt kan være svært utfordrende og kostnadskrevende. For å holde seg innenfor vedtatt budsjett blir utgiftssiden på slutten av budsjettåret bevisst holdt igjen for å dekke eventuelle uforutsette utgifter, eksempelvis utvasking av veier og hyppig sandstrøing av glatte veier.

Underforbruket skyldes i hovedsak at vær og føreforholdene forløp seg svært gunstig de siste månedene av 2023, samt færre reparasjoner av gatelys enn normalt.

Selvkostområder

Avviket på selvkostområdet skyldes kort forklart manglende budsjetterte inntekter. Kommunale gebyrer for kommende budsjettår beregnes på høsten. Endelige gebyrer for 2023 ble beregnet i september 2022, og ble dessverre ikke hensyntatt i vedtatt budsjett. Dette skyldes at økonomiavdelingen på dette tidspunktet ikke hadde tilstrekkelig med ressurser grunnet stor utskiftning av ledere og øvrig personell. Avviket har beklageligvis ikke blitt budsjettregulert i løpet av 2023. Tabellen under viser avvikene, og forklarer i stor grad det samlede avviket.

Kommunale gebyrer <i>(Tall i hele 1000)</i>	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik	Avvik %
Vann	29 249	22 989	6 260	27,2 %
Avløp	19 155	13 607	5 548	40,8 %
Slam	1 083	1 057	26	0,0 %
Sum kommunale gebyrer	49 487	37 653	11 834	31,4 %

Selvkostområdene oppmåling og byggesak er beskrevet særskilt under enhet Plan og næring.

Nav Indre Salten

Årsresultat for enhet NAV viser at regnskapet går omtrent i balanse. Sammenlignet med 2022 er det en betydelig økning i enhetens forbruk. Hovedsakelig skyldes endringen flere sosialhjelpsutbetalinger. Budsjettet ble regulert etter 1. tertial.

Antall mottakere av sosialhjelp var høyere i 2023 enn i de foregående årene. Økt behov for sosialhjelp har sammenheng med bosetting av flyktninger, men det er også en økning i øvrig befolknings behov for sosialhjelp. Det største regnskapsmessige avviket finner vi i utbetaling av sosialhjelp til personer med mer enn fem års botid. Her ble det utbetalt 930 000 kr. mer enn budsjettet. Imidlertid balanseres dette opp av et lavere forbruk av sosialhjelp til personer med mindre enn fem års botid i Norge og lavere forbruk av kommunens kvalifiseringsprogram. Mottakere av sosialhjelp søkte i hovedsak bistand til dekning av husleie og strøm, samt bistand til livsopphold.

Arbeidsledigheten i Nordland er fortsatt lav. For arbeidssøkere med kompetanse som arbeidsgivere etterspør, var arbeidsmarkedet godt. Selv om det er noe usikkerhet knyttet til videre utvikling, forventes det også gode muligheter for arbeidssøkere i 2024. Arbeidsgiver kan derimot oppleve utfordringer med å finne arbeidstakere med ønsket kompetanse.

Økt rente og levekostnader påvirket i økende grad husholdningenes økonomi i 2023. Flere opplever økonomiske utfordringer og mange opplever en nedgang i realinntekt. Dette rammer særlig utsatte grupper som de med lavinntekt og vanskelige levekår. Barnefamilier, både par og enslige forsørgere, ser ut til å ha vært hardest rammet av utgiftsøkningene. I perioden som kommer må det forventes høyere forbruk av sosialhjelp sammenlignet med tidligere år. Det er også en økning i antallet personer som søker hjelp til økonomisk rådgiving og gjeldsrådgivning.

3.3.2 Tiltak i budsjett 2023

Økonomi og virksomhetsstyring

Tiltak nr.	Tiltak	Innsparingskrav i 2023	Anslått effekt hittil i år	Status
1850	Fauske kommune - Biler - Ny ordning for innkjøp og drift	-200 000	-100 000	Innsparing i 2023 er vurdert til ca. 100 000 kr. og ikke 200 000 kr.
1971	Fauske kommune - Sommerjobb for skoleungdom - Midlertidig reduksjon	-50 000	-50 000	Innsparingen er effektivt
1924	Fauske kommune - Endring anskaffelser - Gjenbruk, ombruk og brukt på områder det er mulig	0	0	Virkning fra 7/23, ukjent effekt. Økt fokus på tilpasning av innkjøpsrutiner og rutiner for gjenbruk. Innsparingseffekt er ikke anslått.
1890	Fauske kommune - Fjerne fridag og redusert arbeidstid i romjul for dagtidsansatte	0	0	Implementert: fridag er fjernet. Effekt er ikke anslått.
	Sum	-250 000	-150 000	

Innovasjon og utvikling

Tiltak nr.	Tiltak	Innsparingskrav i 2023	Anslått effekt 2023	Status
1895	Redusert streaming av politiske møter.	- 70 000	0	Tiltaket er ikke iverksatt per d.d. Det er ytret ønske/behov fra folkevalgte om streaming skal være slik det er i dag.
1967	Fauske kommune - IT - Endret telefonpolicy.	-200 000	-200 000	Tiltak gjennomført i budsjett 2023
1878	Kultur og idrett - Sjønstå gård - Avvikle tilskudd og innlede	-10 000	- 10 000	Tiltak gjennomført i budsjett 2023

	samarbeid med Nordlandsmuseet.			
1904	Kultur og idrett - Ungdommens hus – omdisponering for å dekke inn leiekostnad til ungdommens hus i sjøgata.	200 000	200 000	Det er inngått leiekontrakt for Sjøgata 71 med Rognan Eiendom fom. 01.01.23. Årlig leiesum kr 200.000.- 6 mnd oppsigelsestid.
1806	Kultur og idrett - FK Sprint - Overgang fra driftstilskudd til betaling for faktisk bruk.	0	0	Tiltaket skal ha effekt fra 01/24 på kr 290 000,- Forhandlinger med FK Sprint er ikke innledet, men er under planlegging
	Sum	-80 000	-10 000	

Tiltak 1806

Tiltaket er en videreføring av tiltak til budsjett 2023. Kommunal driftsgaranti til FK Fauske Sprint for SKS Arena ble vedtatt i 2012. Avtalen mellom Fauske kommune og Fauske-Sprint ble inngått i 2014. I budsjetttiltak 1806 til budsjett 2023, ble det foreslått at på grunn av kommunens økonomiske situasjon, skulle tilskuddet reduseres og erstattes med fakturering for faktisk bruk. Alternativt kunne driftstilskuddet avvikles.

Det har vært konstruktive og gode dialogmøter mellom Fauske kommune og FK Sprint v/styret og daglig leder i både 2022 og 2023. Sprint er godt kjent med kommunedirektørens forslag til budsjettinnsparringstiltak og forventninger til reduksjon av driftstilskuddet som følge av avtalens punkt 2.3 som sier at FK gir en årlig driftsgaranti inntil 400 000 kr. + mva. så lenge behovet er til stede.

Dialogen som har vært mellom partene i 2023 tilsier at FK Sprint ikke kan avse driftstilskuddet på nåværende tidspunkt, men ber om å få tiden frem mot 2026 til å komme i posisjon til å gå i reelle forhandling slik at kommunen kan få redusert sine økonomiske forpliktelser overfor klubben.

Kommunedirektøren forventer at en så veldrevet klubb som FK Sprint anerkjenner Fauske kommunes behov for reforhandling av avtalen. Kommunedirektøren foreslår videre at prosessen settes på vent i 2024, men at det legges inn en forventning om at driftstilskuddet reduseres med 100 000 kr. i 2025 og ytterligere 100 000 kr. i 2026. Det vil gi klubben tid og rom til å omstille driften og øke deres inntekter.

Støttefunksjoner

Tiltak nr.	Tiltak	Innsparingskrav i 2023	Anslått effekt 2023	Status
1911	Plan - Folkehelserådgiver - Avvikle stilling	-343 690	-114 563	Stillingen er avviklet og folkehelsearbeidet er tatt inn i alle tjenesteområder
1949	Plan - Matrikkel - Etterregistrering av tiltak	-50 000	- 30 000	Pågår: For plan/næring har man fått inn kr. 30 000 ekstra. Effekten av tiltaket er nok så langt maksimert.
1836	Plan - Samfunnsplanlegger - 50% stilling holdes vakant	-297 818	-173 727	Gjennomført pr. juli
1838	Eiendom - Valnesfjord - Renhold - Ny ressursfordeling	-219 750	-146 500	Innført
1839	Eiendom - Sentrumsparkering - Nye alternativer – Periodekort	-50 000	-16 667	Tiltaket er innført, men det er ikke mulig å rapportere på økonomi ennå. Det jobbes videre med å få digital løsning på periodekort. Det medfører en kostnad som vil bli regulert i betalingsregulativet
1841	Eiendom - Beplantning – Redusering	-150 000	- 100 000	Gjennomføres
1975	Eiendom - Sentrumsparkering - Utvidelse Fauske idrettshall	-30 000	0	Dette tiltaket ble omgjort ved vedtak i kommunestyret desember 2023
1984	Eiendom - Drift/vedlikehold - Reduserte driftskostnader ved kjøp av elektrisk varebil	-15 000	-10 000	Bil er anskaffet.
1960	Tekniske tjenester - Sivilforsvaret - Oppsigelse av leieforhold	0	0	Besparelsen ifm leieforholdet vil gå med til kostnader i drift for blålysbygget fra juni.
1884	Fauske kommune - Administrative tjenester - Samlokalisering	-50 000	-40 000	Tiltak er gjennomført. Besparelsen blir dobbelt opp. I 2023 gikk det

Tiltak nr.	Tiltak	Innsparingskrav i 2023	Anslått effekt 2023	Status
				kostnader ifm oppsett av lettvegger i adm.bygget.
1939	VVA - Kommunale grusveier - Redusert støvdempende tiltak	-288 000	-288 000	Tiltaket fullført
1945	VVA - Kommunale veier - Redusert feiing av strøsand	-50 000	-50 000	Tiltaket er fullført
1946	VVA - Kommunale veier - Gatelys - Redusert drift og vedlikehold	-129 000	-129 000	Tiltaket er iverksatt. Pga. tiltaket er fordelt på 12 måneder vil tiltaket ikke få full effekt før ved utgangen av 2023
1835	VVA - Lager - Leieavtale sies opp	-33 000	-33 000	Tiltaket er fullført
	Sum	-1 706 258	-1 131 457	

Tiltak 1975

Eiendom - Sentrumparkering - Utvidelse Fauske idrettshall. Vedtak om innføring av parkeringsavgift ved Fauske idrettshall vil ikke bli iverksatt da kommunestyret i desember 2023 besluttet at tiltaket ikke skulle gjennomføres.

Nav Indre Salten

Tiltak nr.	Tiltak	Innsparingskrav i 2023	Anslått effekt 2023	Status
1862	NAV - Vertskommunesamarbeid - Kompensasjon for skjev bemanningsnorm	-100 000	-137 800	Tiltaket er iverksatt.
1861	NAV - Vertskommunesamarbeid - Korrigert medfinansiering deltakerkommuner	-134 000	-81 400	Tiltaket er iverksatt.

1847	NAV - Siso Vekst - Redusert nivå på medfinansiering	-240 000	0	Ble ikke innført i 2023 da avtalen regulerte oppsigelsestid. Innføres fra 2024.
	Sum	-474 000	-219 200	

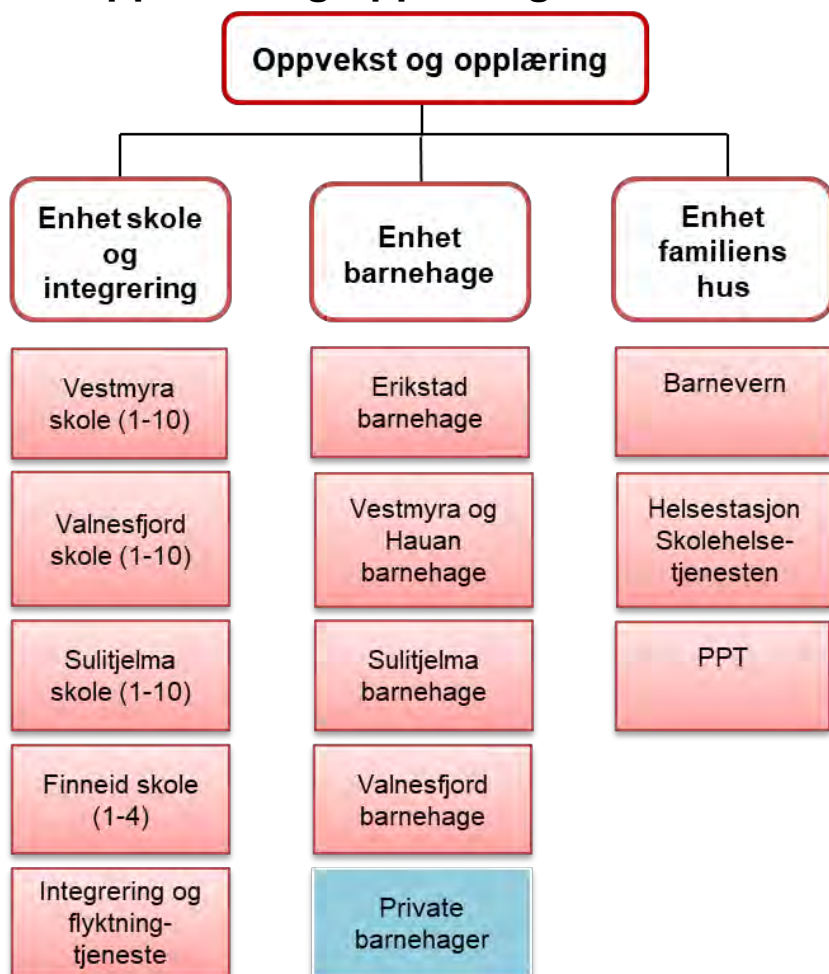
3.3.3 utfordringer for driften av tjenesteområdet i 2023

Det manglet ledere og nøkkelpersonell i sentrale posisjoner i store deler av 2022. Den ekstraordinære situasjonen førte til at overlapp mellom nye og gamle ledere ikke fant sted. Det resulterte også i et etterslep av oppgaver som måtte prioriteres av nytt personell. Dette gjaldt vesentlige arbeidsoppgaver som ble liggende i påvente av nye ledere, herunder oppgaver som må utføres for at kommunen skal overholde gjeldende lov og avtaleverk. Derfor har det i 2023 vært behov for noe ekstern bistand for å ta unna det arbeidet som hastet mest, samtidig som nye ledere gjorde seg kjent i organisasjonen. Blant annet gjaldt det innleid bistand til arbeid med finans- og økonomireglement.

En felles utfordring for flere av enhetene er at sentrale IT-systemer er gamle og til dels utdaterte. Dette påvirker daglig drift i form av treghet og nedetid på systemer som igjen bidrar til ineffektivitet i organisasjonen. Det gir også utfordringer i form av dårlige sikkerhet. Det jobbes kontinuerlig for å opprettholde et tilfredsstillende sikkerhetsnivå og sentrale systemer som regnskapssystemet og sak- og arkivsystemet er planlagt oppgradert, eventuelt skiftet ut.

I følge planen skulle arbeidet med omtaksering av alle eiendommer i kommunen med tanke på nye satser for eiendomsskatt vært startet i 2023. Det har imidlertid vist seg svært utfordrende å få ansatt prosjektleder med riktig kompetanse til å styre arbeidet og prosessen er derfor forsinket.

3.4 Oppvekst og opplæring

3.4.1 Hva har skjedd i 2023 – et utdrag

Krigen i Ukraina og den økende flyktningestrømmen har i stor grad påvirket tjenesteområdet. I tillegg til økt bosetting av flyktninger, ble det opprettet tre asylmottak med til sammen 465 mottaksplasser i løpet av sommeren 2023. Medarbeidere innen tjenesteområdet oppvekst og opplæring har strukket seg langt for å imøtekomme de nye rammebetingelsene og behovene som meldte seg i tjenestene. Det har medført at andre viktige oppgaver har måttet nedprioriteres. Dette, sammen med høyt sykefravær og utfordringer med å få tak i kvalifisert personell, har gjort at den totale driftssituasjonen gjennom året ble krevende.

Laget rundt barnet

Det har gjennom året vært stort fokus på videre implementering av samhandlingsmodellen «Laget rundt barnet». Gode rutiner på systemarbeid, være tettere på og komme tidligere inn gjør at færre barn og elever har behov for å henvises til PP-tjenesten. Det systematiske arbeidet innenfor de tre hovedområdene folkehelse, foreldrestøtte og tidlig innsats bidrar til å øke den tverrfaglige samhandlingen og kvaliteten på tjenestetilbudet. Et nært samarbeid mellom alle tjenestene i samhandlingsområdet er avgjørende for å lykkes.

Vertskommuneavtale PPT

Ny vertskommuneavtale om PP-tjenester med Sørfold kommune ble inngått høsten 2022 og trådte i kraft 01.01.23.

Barnevern

1.januar 2023 trådte ny barnevernslov i kraft. Hovedmålet med den nye loven var å øke rettssikkerheten for familiene som mottar hjelp fra barnevernet, og gi enda flere barn en trygg oppvekst. Den nye loven inneholder også blant annet mål om moderniseringer i lys av samfunnsendringer (nye familiemønster og et flerkulturelt Norge) og enklere språk og struktur.

Det kan til tider være utfordrende å jobbe i barnevernstjenesten. Eksponering i sosiale media er en del av det barnevernsansatte kan oppleve. Barneverntjenesten i Fauske har i store deler av 2023 stått overfor en ny type eksponering i sosiale medier som har vært belastende.

Tiltak mot skolefravær

Høsten 2023 ble det kjørt en pilot på 100% stilling som barne- og ungdomslos ved Vestmyra skole. Tiltaket ble rettet mot et utvalg av elever med bekymringsfullt fravær. I løpet av tiltakets første måneder var det gode resultater å vise til. For elevene som har fått bistand fra barne- og ungdomslos, var nærværet for vår 2023 sammenlignet med nærværet høst 2023 i gjennomsnitt steget fra 6 % til 56 %.

Verdensdagen for psykisk helse

Verdensdagen for psykisk helse er en nasjonal befolkningskampanje som markeres hvert år i oktober. Tema i 2023 var "Vi trenger å høre til. #lagplass". I tillegg til ulike aktiviteter rundt temaet i skolene og barnehagene arrangerte Familiens hus foredrag med Samuel Massie og bestefar for en fullsatt kinosal. Arrangementet var gratis og åpent for alle takket være sponsormidler og gaver. Foredraget ble også holdt for de eldste skoleelevene i kommunen. Markeringen er et viktig bidrag for å øke kunnskap, forståelse og åpenhet om hva som styrker og svekker den psykiske helsen, og mobilisere til tiltak for den psykiske folkehelsen.

Flyktningssituasjonen

Integreringsavdelingen har hatt et år med store omveltninger og vekst i omfanget av de som skal ha tjenester. 41 flyktninger ble bosatt samtidig som det ble etablert tre flyktningmottak i kommunen. Dette har medført stor vekst i antall elever, samt opprettelse av mottaksskole 1-10, og skoletilbud for enslige mindreårige flyktninger. Det er i løpet av året tilsatt pedagoger i 480 prosent stilling for å håndtere undervisning av flyktninger. For å få plass til mottaksskolen har flyktningkontoret midlertidig flyttet til administrasjonsbygget. I tillegg er det gjort store omrokkeringer innad i bygget for å frigjøre plass til undervisning.

3.4.2 Årsresultat 2023

Oppvekst og opplæring <i>(Tall i hele 1000)</i>	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Regnskap 2022
Oppvekst og opplæring felles	1 164	4 884	-3 720	686
Skole og integrering	122 202	125 968	-3 767	117 522
Barnehage	68 574	72 354	-3 780	69 834
Familiens hus	44 568	41 943	2 625	38 927
Sum område: Oppvekst og opplæring	236 507	245 149	-8 642	226 969

Oppvekst og opplæring felles

Avviket på oppvekst og opplæring felles skyldes at det i budsjettet for 2023 ble satt av en post til utgifter i forbindelse med økt bosetning av flyktninger. Utgiftene har påløpt og er spredt både på de øvrige enhetene innenfor området oppvekst og opplæring og andre tjenesteområder i kommunen.

Skole og integrering

Skole og integrering har et samlet mindreforbruk på 3,7 mill. kr. Integreringsavdelingen har et mindreforbruk på 4,98 mill. kr. Skole har et overforbruk på 1,2 mill. kr.

Mangel på fagutdannede vikarer har dekket over det som ellers ville vært et større merforbruk i skole.

Siden integreringsavdelingen står for kvalifiseringen av voksne med språkopplæring og praksis, har man i realiteten hatt «gratis arbeidskraft». Deltakere på introduksjonsprogram har hatt praksis som assistenter i mottaksskolen, dermed har man ikke hatt lønnsutgifter på det området.

Oppholdsbetalinger i SFO er 1,24 mill. kr. lavere enn budsjettet. Kommunen får i rammetilskuddet kompensert for tapte inntekter for 12 timer gratis SFO i 1. og 2. klasse.

Barnehage

Enhet barnehage har et mindreforbruk på 3,7 mill. kr. Dette dreier seg i hovedsak om mindre tilskudd til private barnehager, noe som skyldes at det er flere barn i kommunale barnehager og færre barn i private barnehager. I tillegg er det gjort kostnadsreducerende tiltak i kommunale barnehager, som i sin tur fører til lavere tilskuddssats til private barnehager.

Sulitjelma barnehage ble i august bygget om for å kunne ta inn flere barn. Det er derfor et lite overforbruk på lønn på grunn av økt barnetall i Sulitjelma. Samlet er det et mindreforbruk på lønnsmidler for barnehagene. Flere ansatte har gått av med pensjon i 2023. De er erstattet med nyutdannede pedagoger og fagarbeidere med lavere lønn. Dette medfører også lavere sosiale kostnader.

Familiens hus

Familiens hus har et samlet merforbruk på 2,6 mill. kr. fordelt på; PPT, barneverntjeneste og helsestasjon- og skolehelsetjenesten. Barneverntjenesten hadde et merforbruk på 3,67 mill. kr. Avviket skyldes økte utgifter i forbindelse med barnevernsplasseringer i spesialiserte fosterhjem og institusjon, samt andre utgifter knyttet til dette.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten hadde et mindreforbruk på 1,1 mill. kr. som i stor grad skyldes vakanse i stillinger og høyere inntekter fra staten enn budsjettet.

3.4.3 Tiltak i budsjett 2023

Tiltak nr.	Tiltak	Innsparingskrav i 2023	Anslått effekt 2023	Status
1854	Oppvekst - Skole - Overgang til Chrome OS Flex operativsystem	-196 000	-130 666	Chromebook er kjøpt inn, og tatt i bruk. I løpet av våren kjøpes det inn flere Chromebook med midler fra investeringsbudsjett.
1855	Familiens hus - Redusere aktivitetsnivå med 0,2 årsverk	-115 965	-77 310	Gjennomført fra 01.01.23
1864	Oppvekst - Barnehage - Ass. styrer - Reduksjon 0,1 årsverk	-31 971	-2 664	Iverksettes fra 01.08.23 prosess er gjennomført
1882	Oppvekst - Barnehage - Kostnadsreducerende tiltak	-742 575	-495 050	Iverksatt
1889	Oppvekst - Skole - Leirskole - Redusert antall overnattinger	-78 000	-52 000	Iverksatt
1892	Oppvekst - Skole - Mellomtrinnet - Innkjøp Chromebook	-29 100	0	Pr. i dag ikke midler til innkjøp Chromebook
1920	Oppvekst - Skole - Effektivisering IT-drift	-89 000	-29 666	Lightspeed lisenser avsluttet. Kjøpt nye med virkning fra 01.05.23
1936	Familiens hus - Opprydding/kvalitetssikring av budsjettposter	-599 450	-399 633	Iverksatt
1952	Oppvekst - SFO - Redusere antall stillinger på skolefrie dager	-233 000	0	Ikke gjennomført, gratis kjernetid i SFO for 1 og 2 trinn medføre flere i SFO
1953	Oppvekst - Skole - Opprydding/kvalitetssikring av budsjettposter	-1 762 000	-1 174 666	Iverksatt
1956	Oppvekst - Barnehage - Opprydding/kvalitetssikring av budsjettposter	-696 300	-464 200	Iverksatt
1957	Oppvekst - Skole - Redusere antall ansatte	-797 000	-66 416	Dette vil ha virkning fra 01.08.23, prosess er gjennomført

Tiltak nr.	Tiltak	Innsparingskrav i 2023	Anslått effekt 2023	Status
1959	Oppvekst - Barnehage - Kursmidler - Reduksjon i 2023	-74 000	-6 166	Iverksettes fra august
1860	Oppvekst - Barnehage - Spesialpedagogisk tilbud - Ny organisering	0	0	
	Sum	-5 444 361	-2 898 437	

Tiltak 1892

Det har ikke vært tilgjengelige økonomiske midler for innkjøp av Chromebook til hele mellomtrinnet. I dag har 7. trinn elevene Chromebook.

3.4.4 utfordringer for driften av tjenesteområdet i 2023

Rekruttere og beholde

I hele oppvekstfeltet oppleves det store rekrutteringsutfordringer, og ved utlysning av ledige stillinger er det få eller ingen kvalifiserte søkere. I skole og barnehage ansettes det gjerne midlertidig ufaglært personell. I Familiens hus har det i alle avdelingene stått stillinger vakant. Dette medfører skyving på oppgaver og det påvirker tjenesteytelsen negativt. Skolehelsetjenesten har gjennom høsten vært svært redusert. Det kan også se ut til at ansatte søker seg til nye stillinger i større grad enn tidligere.

Høyt sykefravær

Det samlede sykefraværet i samhandlingsområdet har vært høyt og belastende for tjenestene, særlig i enhetene barnehage og skole. Høyt sykefravær har ført til manglende kontinuitet og forutsigbarhet for flere klasser og avdelinger. I tillegg har det vært vanskelig å skaffe nok vikarer. Dette fører til stor slitasje på gjenværende personell. I 2023 ble barnehagene med i IA-bransjeprogram for barnehage. Bransjeprogrammet gir barnehagene metoder og verktøy for å jobbe langsiktig og systematisk med arbeidsmiljøet. Målet er å få ned sykefraværet og forebygge frafall i barnehagesektoren.

Flyktnings situasjonen

Flyktnings situasjonen med økt bosetting og 3 nye mottak i kommunene har medført et betydelig press på tjenestene, spesielt i skole og integrering og i helsestasjon- og skolehelsetjenesten.

Flyktningshelsetjenesten ble styrket med økt bemanning, men da disse ikke tiltrådte før senhøsten og ved årsskiftet, har situasjonen vært utfordrende. Det har vært nødvendig med noe omdisponering av personell i helsestasjon og skolehelsetjenesten for å dekke opp for de mest presserende oppgavene i flyktningshelsetjenesten. Det har igjen medført en redusert kapasitet i en allerede presset tjeneste. Det ses en økt slitasje på ansatte. Det har vært krevende å etablere grunnskole for flyktninger. Kommunen har i utgangspunktet mangel på kvalifiserte lærere, og det tok tid å skaffe personell som kunne ta seg av undervisningen.

Atferdsutfordringer i barnehage og skole og økende skolefravær

Man ser økende atferdsutfordringer og språkproblematikk i barnehagene. Barnehagene jobber forebyggende og prøver å være tett på. Med lang åpningstid, sett i forhold til ressursene som barnehagene har i dag, oppleves dette som utfordrende. Også i skolene vises økende grad av atferdsutfordringer og skolefravær helt ned på småskoletrinnet. Utfordringen fører til at lærere ikke får gjennomført undervisning som tiltenkt, noe som går ut over hele elevgrupper. Atferdsutfordringer påvirker elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø, og et godt arbeidsmiljø for ansatte. I Familiens hus registreres en økning i henvendelser fra foreldre som ønsker bistand. Flere foreldre og ungdom søker hjelp for egen psykisk helse. Skolehelsetjenesten har mange henvendelser fra elever som tar kontakt og forteller om mobbing. Håndtering av disse utfordringene er ressurskrevende for hele samhandlingsområdet. Det oppleves ikke at tjenestene har nok tilgjengelige ressurser for å håndtere disse utfordringene.

Rekruttering av besøkshjem, beredskapshjem og fosterhjem

Barneverntjenesten opplever arbeidet med rekruttering av potensielle besøkshjem, beredskapshjem og fosterhjem som utfordrende. Rekrutteringsarbeidet er både tids- og ressurskrevende. Dette medfører at barn som er i behov av besøkshjem, ikke får det. Mangelen på lokale fosterhjem gjør at kommunens barn flytter til andre kommuner langt unna sitt vante miljø, samt at de også kan bli boende lenge i midlertidig beredskapshjem.

Gamle og lite funksjonelle datasystem

I dag bruker lederne mye tid til merkanlige oppgaver, delvis på grunn av lite funksjonelle datasystem. Det blir for liten tid til å drive faglig utviklingsarbeid og oppfølging av ansatte. Alle avdelinger i Familiens hus og integrering har gamle og lite funksjonelle fagsystem. Dette er krevende ut fra et økonomisk og faglig perspektiv.

3.5 Helse og omsorg

3.5.1 Hva har skjedd i 2023 - et utdrag

Nye ledere

I januar 2023 startet ny kommunalsjef for samhandlingsområdet Helse og omsorg. Det har medført at man har fått ferdigstilt mange av sakene som man har sett seg nødt til å nedprioritere siste halvdel av 2022.

Hjemmebaserte tjenester har vært uten fast enhetsleder siden juni 2022 og ansvaret for avdelingene har vært delt mellom de to andre enhetslederne frem til september 2023. Da var ny enhetsleder for hjemmebaserte tjenester på plass.

Ny kommunedelplan

Ny kommunedelplan for Helse, omsorg og velferd ble prioritert ferdigstilt første halvdel av 2023. Det ble gjennomført en bred involvering av ansatte og innbyggere i Fauske kommune ved å avholde innbyggermøter i Sulitjelma, Valnesfjord og Fauske. I planen har man valgt å vektlegge eldrereformen Leve hele livet som en rød tråd.

Ferieavvikling 2023

Sommerferieavviklingen i 2023 var utfordrende både for ledere og medarbeidere. Det er gjennomgående vanskelig å få tak i vikarer både de med helsefaglig utdanning og assistenter. Det har derfor oppstått et høyt forbruk av eget personell som har gitt seg utslag i økt bruk av overtid. Legetjenesten, hjemmetjenesten og Buen korttidsavdeling så seg nødt til å leie inn fra byrå for å få avviklet lovpålagt ferie. Hjemmetjenesten er den mest utfordrende avdelingen i så henseende, da man må ha ett viss omfang av fagpersoner for å få driften til å gå rundt på en faglig forsvarlig måte. Det tåles en svært liten grad av ufaglært arbeidskraft i denne tjenesten. Det gjelder også for Buen korttidsavdeling, som håndterer innbyggere som i mange tilfeller skulle vært innlagt på sykehus.

Endring i antall overliggerdøgn

Fauske kommune har hatt 631 overliggerdøgn ved Nordlandssykehuset HF i 2023, mot 172 overliggerdøgn i 2022. Man ser en drastisk endring i løpet av kort tid. Årsakene er mange og sammensatte. Det har i 2023 blitt jobbet med å se på alternative løsninger for å bedre pasientflyten i kommunen, og å unngå belastningen med overliggerdøgn.

Budsjettoppfølging

Tjenesteområdet har også i 2023 hatt stort fokus på å arbeide med sykefravær og månedlig regnskapsoppfølging i henhold til budsjett. Budsjettoppfølging har vært et tett samarbeid mellom controller, avdelingsledere, enhetsledere og kommunalsjef.

Årsturnus

Turnustjenestene har igangsatt årsturnus fra november 2023 med unntak av to avdelinger som planlegges igangsatt i 2024.

Et av målene med årsturnus er gjensidig forutsigbarhet gjennom året for arbeidsgiver og arbeidstakere. Avtalen skal føre til at bemannings- og arbeidstidsplanleggingen skjer på en optimal måte, samtidig som hensynet til de ansatte blir ivaretatt innenfor rammene av gjeldene lov- og avtaleverk. Årsturnusen er en langsiktig metode for bemanningsplanlegging, der behandling, aktiviteter og arbeidsoppgaver i en arbeidsplanperiode blir styrende for fordelingen av kompetanse og ressurser.

Bruk av dobbeltrom

På bakgrunn av kapasitetsutfordringer og overliggerdøgn på Nordlandssykehuset HF har man ved enkelte anledninger tatt i bruk dobbeltrom ved Helsetunet1 for å ivareta pasientflyten. Det skjer unntaksvis. For hvert enkelt tilfelle blir det gjort en grundig vurdering med tanke på at dobbeltrom skal være frivillig. Fra februar til mai var det 2 pasienter på ett dobbeltrom, i september var det 3 dobbeltrom, og oktober og november var det 2 dobbeltrom i bruk.

3.5.2 Årsresultat 2023

Helse og omsorg (Tall i hele 1000)	Regnskap 2023	Reg. budsj. 2023	Avvik	Regnskap 2022
Helse og omsorg felles	6 363	6 913	-550	6 225
Hjemmebaserte tjenester	113 519	116 876	-3 357	109 896
Forebyggende og koordinerende tjenester	53 316	52 494	822	48 296
Heldøgns omsorg	75 000	75 959	-959	73 454
Sum område: Helse og omsorg	248 199	252 243	-4 044	237 871

Heldøgns omsorg

Enheten har driftet godt og er godt balansert mellom budsjett og regnskap. Resultatet er oppnådd med månedlig gjennomgang av regnskap sett opp mot budsjett.

Hjemmebaserte tjenester

Enheten har hatt tett økonomioppfølging gjennom året. Det har vært flere stillinger i enheten som det ikke har lyktes å rekruttere ønsket kompetanse til. Effekten av dette er todelt; det gir både en reduksjon på driftsmessige budsjettposter parallelt med et betydelig merforbruk knyttet til innleie og vikarbyrå. Uforutsette utgifter til enhetens bilpark nevnes også særskilt. Med premieavviket innbakt viser regnskapet likevel et mindreforbruk.

Forebyggende og koordinerende tjenester

Enheten har i 2023 et merforbruk på 822 000 kr. Dette har en sammenheng med drift av legetjenesten, både kommunale og næringsdrivende kontor har hatt behov for vikarer. Det er spesialisering, foreldrepermisjon og langtids-sykdom som årsaker til innleie av legevikar fra byrå. Ut over legetjenesten driftes avdelingene godt og man har månedlige gjennomgang av regnskap sett opp mot budsjett.

3.5.3 Tiltak i budsjett 2023

Tiltak nr.	Tiltak	Innsparingskrav i 2023	Anslått effekt 2023	Status
1887	Omsorg - Hjemmetjenesten - Effektivisering vikarbruk, IT-drift og transport	-2 800 000	-1 799 996	Tiltak gjennomført i budsjett 2023
1901	Helse - Oppfølgingstjenesten - Utfasing av tjenestebil	-35 000	-35 002	Tiltak gjennomført i budsjett 2023
1902	Omsorg - Hjemmetjenesten - Ny vurdering av behov for fagutvikler	-755 369	-755 364	Tiltak gjennomført i budsjett 2023

Tiltak nr.	Tiltak	Innsparingskrav i 2023	Anslått effekt 2023	Status
1903	Omsorg - Fellestjenester - Ny vurdering av behov for kvalitetsrådgiver	-691 535	-691 536	To ansatte har i all hovedsak overtatt arbeidsoppgavene som lå til stillingen. Vurdering blir foretatt.
1934	Omsorg - Hjemmetjenesten - Avvikle 50% fast stilling dagtid	-308 531	-243 385	Tiltaket ble iverksatt 20.03.2023
1935	Omsorg - Hjemmehjelp - Effektivisering av vikarbruk	-166 000	-165 996	Tiltak gjennomført i budsjett 2023
1951	Omsorg - Institusjon vederlag - Endret beregningsgrunnlag ved fradrag for egen bolig	-240 000	-270 000	Snitt-beregning gjennom året
1958	Helse og omsorg - Opprydding/kvalitetssikring av budsjettposter	-1 900 000	-1 899 996	Tiltaket er gjennomført ihht budsjett 2023
	SUM	-6 896 435	-5 861 275	

Tiltak 1951

Man har ikke klart å få fram en eksakt økonomisk effekt av dette tiltaket. Det har imidlertid vært en inntektsøkning da det ikke har blitt gitt fradrag for egen bolig. I 2023 har det blitt vedtatt langtidsplass og beregnet vederlag for 30 personer. Det beregnes et gjennomsnittlig fradrag på kr. 3000 og pasienten bor på institusjon i tre måneder får man få en besparelse på kr. 270 000.

Tiltak 1934

Tiltaket kom først i gang to og en halv måned senere enn først beregnet, derav lavere effekt enn budsjettet.

3.5.4 Utfordringer for driften av tjenesteområdet i 2023

Beholde og rekruttere

På landsbasis er det svært utfordrende å rekruttere helsepersonell spesielt inn i turnustjenestene. Det er få eller ingen søkere på stillingene som lyses ut i helse og omsorg. Like viktig som å rekruttere er det å beholde medarbeidere. Det er utfordrende når nabokommunene kan friste med store summer ved signering av arbeidsavtale og høyere ansiennitet fra dag 1. Det gjør seg utslag i at det blir stor gjennomstrømning av personell mellom kommunene.

Sykefravær

Nasjonalt ligger helse- og omsorgssektoren høyt på sykefraværstatistikkene. Det ansees derfor naturlig at det til enhver tid vil være flere som er langtidssykemeldt og også i Fauske kommune har over tid hatt høyt sykefravær. Sammen med liten tilgang til helsepersonell, har det skapt utfordringer å få dekket bemanningsbehovet.

Det er derfor et viktig å sikre at vi har personell som kan være på jobb, både for de ansatte som har helseutfordringer, men også for de ansatte som står i arbeidet når det er høyt sykefravær.

Overliggerdøgn

I 2023 har man hatt en markant økning i overliggerdøgn ved Nordlandshuset HF. Det er et sammensatt bilde som tegner seg når man ser på årsaker for denne økningen. En av årsakene er en mulig post covid effekt hvor mange har utsatt sine legebek, og som en konsekvens av dette har fallert ytterligere. En annen årsak er den varslede demografiendringen som nå gjør seg gjeldende med flere syke eldre med sammensatt og komplekst sykdomsbilde. Demografiendringen gir seg også utslag i at det i 2023 ble registrert en sterk økning av demente i kommunen. Denne gruppen har i stor grad tatt opp plass på Buen korttidsavdeling i påvente av annet tilbud da de ikke kan bo uten tilsyn.

Økt press på tjenestene – Opprettholde faglig kvalitet

Samfunnets økende forventninger til tilgjengelighet, kvalitet og omfang av helsetjenester legger press på systemene. Mer komplekse pasientforløp og demografiske endringer gjør at tjenestene må innrettes annerledes for å ruste tidens og fremtidens utfordringer. Å sikre fortsatt utvikling og sette de ansatte i stand til å møte fremtidens utfordringer vil kreve økte rammer.

Endring i tilgang på helsepersonell

Vi ser allerede konturene av at tilgangen på helsepersonell utfordres. Kommunens rolle som utdanningsaktør har tidligere vært en nøkkelfaktor i rekrutteringsarbeidet. Vi opplever en reduksjon i tilfanget av lærlinger og studenter, noe som reduserer kommunens kanskje viktigste rekrutteringsarena. Mangel på personell fører til lengre ventetider, merforbruk, overarbeid, og redusert kvalitet på tjenestene.

Til kommunestyret i Fauske kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Fauske kommune som viser et netto driftsresultat på kr 26 867 135,- i kommunekassen, og et netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på kr. 28 052 762,-.

Årsregnskapet består av:

- kommunekassens årsregnskap, som består av balanse per 31. desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2023, driftsregnskap, investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- oppfylder kommunekassens årsregnskap gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av kommunekassens finansielle stilling per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- oppfylder det konsoliderte årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Fauske kommune som økonomisk enhet per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Hovedkontor Fauske

Postadresse: Postboks 140, 8201 Fauske
Besøksadresse: Torggata 10, 2.etg.
Telefon: 75 61 03 80

Avdeling Bodø

Postadresse: Postboks 429, 8001 Bodø
Besøksadresse: Posthusgården, Havnegata 9
Telefon: 75 61 03 80

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon.

Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000

«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering

og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Fauske kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av kommunedirektørens ansvar for å redegjøre for budsjettavvik samt revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://www.nkrf.no/revisjonsberetninger> - revisjonsberetning nr. 1

Fauske, den 15. april 2024

Jonny Riise

Jonny Riise
oppdragsansvarlig revisor

KOPI: Kontrollutvalget, Formannskapet og Kommunedirektøren i Fauske kommune

Til kontrollutvalget i Fauske kommune

Deres ref.: *

Vår ref.: 4010 10.1/JR

Dato: 16. april 2024

OPPSUMMERING AV REGNSKAPSREVISJONEN 2023

Innledning

I tråd med pkt 5 i engasjementsbrev for Fauske kommune følger oppsummering av årets revisjon og revisjonsresultater ved avslutning av revisjonen for regnskapsåret 2023

Formålet med regnskapsrevisjon er å gjøre revisor i stand til å avgi en uttalelse om hvorvidt årsregnskapet i det alt vesentlige er avlagt i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Med vesentlig menes her at årsregnskapet ikke inneholder feilinformasjon som ville fått brukerne av årsregnskapet til å treffe en annen beslutning dersom feilinformasjonen ikke var til stede.

Revisjon etter kommunelovens bestemmelser skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk jf § 24-2 i kommuneloven. Dette innebærer blant annet at vi skal følge de internasjonale revisjonsstandardene. Relevante standarder er implementert i vårt revisjonsprogram og har betydning for revisjonens utforming og strategi.

Våre revisjonshandlinger har vært rettet inn mot å bekrefte at årsregnskapet er uten vesentlige feil. Handlinger og omfang er utformet på bakgrunn av en risikovurdering basert på kommunens størrelse, økonomi og interne forhold. Revisjonshandlingene har bestått av å innhente informasjon, gjennomføre analyser og kontroller av utvalgte transaksjoner og rutiner.

Regnskapsavleggelsen og revisjonsprosessen

Årsregnskap med noter ble oversendt revisor 21.02.2024.

Kommunedirektørens årsberetning ble mottatt den 27.03.2024. Revisor har kontrollert at årsberetningen inneholder informasjon i samsvar med lov og forskrift, og at presenterte beløp stemmer med det avlagte regnskap.

Ledelsen har avgitt uttalelse datert 12.04.2024, med bekreftelse på at ledelsen mener å ha oppfylt sitt ansvar for utarbeidelse av årsregnskapet og at det, så langt ledelsen kjenner til, inneholder de opplysninger som kreves etter lov og god kommunal regnskapsskikk. Erklæringen er avgitt uten tilleggsopplysninger.

Forhold vi har blitt oppmerksomme på gjennom vår revisjon blir løpende kommunisert til økonomiavdelingen. Revisor vil som en generell kommentar påpeke at samarbeidet med kommunens

administrasjon fungerer meget bra. Påpekning av feil og forslag til forbedringer i rutiner blir imøtekommet på en konstruktiv måte. Revisor har løpende dialog med kommunens økonomiavdeling vedrørende regnskapsfaglige problemstillinger.

Nærmere om revisjonen

Inntekter

Kommunens inntekter består i hovedsak av følgende poster:

- Skatt og rammetilskudd
- Eiendomsskatt
- Kommunale avgifter
- Kompensasjon for merverdiavgift
- Diverse tilskudd/refusjoner fra staten

For inntekter og tilskudd har revisjonen vært rettet mot å verifisere fullstendighet og at inntektene har vært henført riktig regnskapsår. For de poster hvor det på en enkel måte var mulig å total-avstemme inntekter mot ekstern dokumentasjon er dette gjennomført.

Skatt og rammetilskudd er bekreftet mot ekstern dokumentasjon

For kommunale avgifter er det gjennomført systemtest i forhold til korrekte satser. I tillegg er det foretatt avstemming mot forsystemet Komtek for å få bekreftet fullstendighet.

I andre tilfeller er det gjennomført kontroll av utvalgte transaksjoner mot dokumentasjon. Vi har også benyttet oss av analytiske kontroller, blant annet av antall inntektsførte terminer, med rimelighetsvurdering av terminbeløp mot budsjett og tidligere regnskapsår.

Utgifter

Kommunens inntekter består i hovedsak av følgende poster:

- Lønn og sosiale utgifter
- Kjøp av varer og tjenester
- Div tilskudd/overføringsutgifter
- Finansutgifter

For utgifter og overføringer har revisjonen vært rettet mot gyldighet, periodisering og korrekt bokføring. Kontrollhandlinger knyttet til innkjøpsområdet er gjennomført ved systemtest der det er kontrollert at internkontrollen fungerer med arbeidsdeling mellom attestasjon og anvisning.

Fortløpende kontroll er gjennomført i forbindelse med attestasjonsoppdrag for momskompensasjon, jf. eget avsnitt om særattestasjoner. Handlingene har vært basert på kontroll av utvalgte inngående fakturaer basert på revisors vurdering av risiko for. For utvalgte faktura er det kontrollert at dokumentasjonen er tilfredsstillende, at de er bokført i henhold til dokumentasjonen, og adressert til kommunen.

For overføringsutgifter er det på stikkprøvebasis kontrollert at utgiftene er tilstrekkelig dokumentert og at det foreligger vedtak eller attestasjon og anvisning knyttet til dokumentasjonen.

Lønnskostnader er kontrollert på stikkprøvebasis for å bekrefte om rutiner fungerer som forutsatt. Dette gjelder både for variabel og fastlønnsransaksjoner. Videre er det foretatt analytiske kontrollhandlinger og kontroller mot innberetning av skatt og arbeidsgiveravgift.

Balanseposter

I henhold til bokføringsregelverket skal alle vesentlige balanseposter være dokumentert og avstemt. Revisor har kontrollert at kommunen har oppfylt dette lovkravet, og har konkludert med at avstemming og dokumentasjon er tilfredsstillende.

Selvkost kommunale tjenester

Fauske kommune benytter selvkostverktøyet Momentum. Kommunen har vedtak på selvkost vedrørende vann og avløp. For slam er krav til selvkost hjemlet i lov.

Etterkalkylene er vurdert opp mot regnskapsopplysninger fra kommunens regnskap og forutsetninger etterkalkylen for øvrig bygger på. Vi har kontrollert at benyttet kalkylerente er i henhold til kommunalbankens beregnede selvkostrente for 2023. Det er videre kontrollert at bruk og avsetning til selvkostfond er i henhold til kalkyler.

Usikre forpliktelser

Usikre forpliktelser skal regnskapsføres når det er rimelig sikkert at transaksjonen vil bli gjennomført (over 90 %), og forpliktelsen kan estimeres med tilstrekkelig pålitelighet.

Fauske kommune er pr tiden involvert i to rettsvister. Det er gitt opplysninger om disse i note 19 i årsregnskapet. Ved tidspunktet for fremleggelse av årsregnskapet var det stor usikkerhet om utfallet på disse tvistene, og den eventuelle forpliktelsen kunne følgelig heller ikke estimeres med tilstrekkelig pålitelighet.

Finansområdet

Finansområdet består av bankinnskudd, aksjer/andeler og gjeld med tilhørende inntekter og utgifter. Bankinnskudd og gjeld er kontrollert og bekreftet mot ekstern dokumentasjon.

Minimumsavdrag

Kommunelovens § 14-8 1. ledd stiller krav til størrelsen på kommunens årlige avdrag på lån til investeringer. Etter kommunelovens bestemmelser skal kapitalslit i form av årlige avskrivninger inngå i brutto driftsresultat, men utlignes før en kommer fram til netto driftsresultat. Det følger imidlertid av kommunelovens bestemmelser at det skal utgiftsføres avdrag som samsvarer med løpende verdiforringelse på avskrivbare anleggsmidler som bygninger, maskiner, transportmidler osv., også omtalt som kapitalslit. Loven stiller krav til hvordan minimumsavdrag skal beregnes. Revisor har kontrollert og fått bekreftet at Fauske kommune har betalt tilstrekkelig avdrag på sine investeringslån til å tilfredsstille lovens krav. For 2023 er det betalt til sammen 52,7 mill. kr i avdrag på lån til investeringer. Minimumsavdrag er beregnet til 52,6 mill. kr.

Konsolidert regnskap

Vi har gjennomgått årsregnskap og noter for det konsoliderte årsregnskapet som består av sammenslått regnskap for Fauske kommune og Fauna KF. I forhold til dette er det avgitt en konklusjon uten forbehold eller presiseringer i kommunens revisjonsberetning.

Kommunale foretak

Vi har gjennomført regnskapsrevisjon og utstedt normalberetning for Fauna KF

Særattestasjoner

- **Momskompensasjonsordningen**
Revisjonen har kontrollert og attestert på 6 terminer for skattemeldingen for momskompensasjon for 2023. Revisjonens merknader i forbindelse med disse kontrollene har blitt tatt til følge og feil har blitt løpende korrigeret. Totalt er det attestert kompensasjon for 34,9 mill. kr i 2023.
- **Finansreglement**
Nytt finansreglement for Fauske kommune ble vedtatt av kommunestyret den 23.02.2023. I forkant avga revisor en uttalelse
Fauske kommune har egen finansrapportering pr. tertial samtidig med ordinær tertialrapportering.

Øvrige særattestasjoner

Revisjonen har videre gjennomført kontroller i forbindelse med revisjonsuttalelser ihht ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger vedrørende:

- Trafikksikkerhetsmidler Fortau Erikstad
- Foreldrestøttende tiltak Bufdir
- Fagutvikling nettverk i psykisk helse og rus
- Fauske 2023 som moderne og attraktiv by
- Spillemidler klubb og møtelokaler Sulitjelma Skytterlag
- Spillemidler garderobeanlegg Fauske Sprint
- Spillemidler Lysløype Valnesfjord helsesportsenter
- Spillemidler Rullestolveg Valnesfjord helsesportsenter
- Skjønnsmidler omstilling
- Tilskudd nasjonalt tilskudd ALIS
- Tilskudd ressurskrevende tjenester
- Kontroll rapportering antall psykisk utviklingshemmede

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har gjennomført en forenklet etterlevelsesk kontroll av vesentlige budsjettavvik etter God kommunal revisjonsskikk RSK 302 for å kunne avgi en uttalelse med moderat sikkerhet, i forbindelse med Fauske kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Nummererte brev

Det er ikke utstedt nummererte brev i forbindelse med revisjonen av Fauske kommune i 2023

Jonny Riise

Jonny Riise
oppdragsansvarlig revisor

Analyse av årsregnskap, årsberetning og økonomisk internkontroll. Fauske kommunes årsoppgjør 2023. Sjekkliste for kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap/årsberetning.

1) Vurdering av årsregnskap/årsberetning			
Tema	Spørsmål	Trafikklysvurdering	Informasjon/kilder
Innholdet i revisjonsberetningen	Foreligger det anmerkninger fra revisor i revisjonsberetningen? • Er den ren (ordinær) eller har den forbehold? • Hvordan forklares forbeholdene?	Ren beretning, uten forbehold.	Revisjonsberetningen
Årsregnskapet - Økonomiske tallstørrelser	Hva er størrelsen på • Netto driftsresultat?	Positivt kr 26.867.135,-	Årsregnskapet – skjema økonomisk oversikt drift Revisjonsberetningen Økonomisk oversikt drift, regnskapet side 3 pkt 17
Usikre poster/forpliktelse som ikke er regnskapsført	Usikre forpliktelser skal regnskapsføres når det er rimelig sikkert at transaksjonen vil bli gjennomført (over 90 %), og forpliktelsen kan estimeres med tilstrekkelig pålitelighet. Foreligger det fremtidige forpliktelser som innebærer at deler av regnskapsførte disposisjoner «reelt» sett allerede er bundet opp?	Fauske kommune er pr tiden involvert i to rettstvister. Det er gitt opplysninger om disse i note 19 i årsregnskapet. Ved tidspunktet for fremleggelse av årsregnskapet var det stor usikkerhet om utfallet på disse tvistene, og den eventuelle forpliktelsen kunne følgelig heller ikke estimeres med tilstrekkelig pålitelighet.	Noter 19 i regnskapet – Usikre forpliktelser, informasjon fra kommuneadvokaten om tvister/rettssaker Forespørre revisor ved orienteringer om behandling av usikre poster
Spesielle resultatposter i året som krever omtale og som har påvirket årets regnskap	Er årets resultat påvirket av periodiseringsfeil/spesielle avsetninger? Er årets resultat påvirket av ekstraordinære inntekter/utgifter?	Ingen spesielle forhold omtalt.	Noter i regnskapet Årsberetningen Forespørsel til kommunedirektør/økonomisjef Forespørsel til revisor
Spesielle poster som revisjonen har hatt vanskeligheter med å revidere	Er det poster som revisor mener er usikre og/eller som har vært vanskelig å vurdere/revidere?	Ingen spesielle forhold omtalt.	Forespørsel til revisor
Størrelsen på korrigerende feil og ikke-korrigerende feil	Hvor store beløp utgjør korrigerende feil og ikke-korrigerende feil?	Ingen spesielle forhold omtalt.	Forespørsel til revisor

2) Vurdering av økonomisk bærekraft. Finansielle måltall.			
Tema	Spørsmål	Trafikklysvurdering	Informasjon/kilder
Netto driftsresultat	Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	Faktisk regnskap vs måltall	Årsregnskap/årsberetning. Måltall i henhold til vedtak i årsbudsjettet. Netto driftsresultat ved utgangen av økonomiplanperioden skal være 2 %. Dette også i henhold til KØB (kommunal økonomisk bærekraft).
	2023	+2,60 % 2,00 %	
	2022	+6,01 % 2,00 %	
	2021	+2,86 % 2,00 %	
	2020	-0,45 % 2,00 %	
	2019	-5,24 % 2,00 %	
	2018	-3,08 % 2,00 %	
Gjeldsgrad	Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	Faktisk regnskap vs måltall	Måltall i henhold til vedtak i kommunestyret. Gjeldsgraden skal ikke økes i perioden 2023–2026. KØB: <75%
	2023	130,7 % 75,0 %	
	2022	141,9 % 75,0 %	
	2021	151,2 % 75,0 %	
	2020	159,0 % 75,0 %	
	2019	158,9 % 75,0 %	
	2018	146,2 % 75,0 %	
Disposisjonsfond	Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter sammenlignet mot vedtatt handlingsregel.	Faktisk regnskap vs måltall	Måltall i henhold til vedtak i kommunestyret. Disposisjonsfond kan ikke bygges opp ettersom kommunen er i ROBEK, og måltallet er derfor 0% i perioden 2022–2025. KØB, måltall: minimum 8 %
	2023	0,45 % (MNOK 4.742) - 0 %	
	2022	Udekket merforbruk - 0 %	
	2021	Udekket merforbruk - 0 %	
	2020	Udekket merforbruk - 0 %	

3) Vurdering av økonomiforvaltningen og internkontrollen			
Tema	Spørsmål	Trafikklysvurdering	Informasjon/kilder
Økonomisk internkontroll	Er det rapportert/kommunisert vesentlige svakheter i den økonomiske internkontrollen som bør komme kommunestyret til kunnskap?	Ingen spesielle forhold omtalt av revisjonen.	Revisjonsberetning Numererte brev fra revisor Revisjonsbrev, årsoppgjørnotat fra revisor Presentasjoner fra revisor i kontrollutvalget

Bevilgningskontroll (Budsjettavvik)	Revisor skal i den ordinære regnskapsrevisjonen også uttale seg om vesentlige budsjettavvik. Revisor sin kontroll på dette området rapporteres som egen uttalelse (RSK 3022).	Revisjonen har gjennomført en forenklet etterlevelseskontroll av vesentlige budsjettavvik RSK 302 for å kunne gi en uttalelse med moderat sikkerhet, enten det skyldes beløpmessige avvik, eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Ingen forhold omtalt. Sekretariatet vil likevel anmerke at det er en del avvik på inntektssiden, også mot det regulerte budsjettet, men grundig beskrevet i årsmelding.	Revisoruttale vedr vesentlige budsjettavvik (RSK 302 – forenklet etterlevelseskontroll)
Forvaltning av finansielle midler og gjeld uten vesentlig finansiell risiko	Er finans- og gjeldsforvaltningen innenfor regelverket? • plassering av midler • andel fastrentelån • andel sertifikatlån Hva er størrelsen på sertifikatlån, og hvilken risiko utgjør størrelsen på lånene?	Ingen spesielle forhold omtalt av revisjonen. Det er utenom årsavslutningen gjennomført en forenklet etterlevelseskontroll av finansforvaltningen, sak 05/23. Denne påpekte mangler ved årsskiftet, men som i ettertid er ryddet opp.	Kommunens finansreglement Finansrapport
Betalingsforpliktelse	Har revisor rapportert/kommunisert vesentlige svakheter når det gjelder innfrielse av betalingsforpliktelser ved forfall?	Ingen spesielle forhold omtalt av revisjonen.	
Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger (bokføring)	Har revisor rapportert/kommunisert vesentlige svakheter når det gjelder registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger, som bør komme kommunestyret til kunnskap?	Ingen spesielle forhold omtalt av revisjonen.	
	Behandling av merverdiavgift og mva. – kompensasjon. Har revisor utført utvidede kontroller på området, og hvilke funn er gjort?	Revisjonen har kontrollert og attestert på 6 terminer for skattemeldingen for moms kompensasjon for 2023. Revisjonens merknader i forbindelse med disse kontrollene har blitt tatt til følge og feil har blitt løpende korrigert.	
	Lønn. Har revisor utført utvidede kontroller på området, og hvilke funn er gjort?	Lønnskostnader er kontrollert på stikkprøvebasis for å bekrefte om rutiner fungerer som forutsatt. Dette gjelder både for variabel og fastlønnstransaksjoner. Videre er det foretatt analytiske kontrollhandlinger og kontroller mot innberetning av skatt og arbeidsgiveravgift.	
Misligheter	Antall saker/meldinger varslet til kontrollutvalget fra revisor Er sakene fulgt opp og håndtert tilfredsstillende?	Ingen	Meldinger fra revisor til kontrollutvalget om misligheter Revisjonsberetning Nummerert brev fra revisor
Forenklet etterlevelseskontroller av økonomiforvaltningen	Hvilke(t) område(r) er kontrollert? Hva er essensen i revisor sine uttalelser på de aktuelle områdene som er kontrollert?	I 2023 har kontrollutvalget behandlet etterlevelseskontroll av finansforvaltning. Avvik umiddelbart lukket. Omtalt lenger opp.	Revisoruttalelser vedr etterlevelseskontroller med økonomiforvaltningen
Forvaltningsrevisjoner hvor fokus har vært økonomiforvaltning	Hvilke(t) område(r) er kontrollert?	Finansreglement og rapportering. Noen saker berører økonomiforvaltningen: Forebygging og oppfølging av sykefravær: lukket i 2023. Økonomisk styring og internkontroll i helse og omsorgssektoren, lukket i 2023. Eiendomforvaltning, levert i 2022. 5 anbefalinger, følges opp videre i 2024.	Rapporter fra forvaltningsrevisjon
Rettsaker/tvister kommunen har vært involvert i	Hvor mange tvister og hva skyldes de?	To saker, jfr note 19 i årsregnskapet: blålysbygg og eiendomsrettigheter. Ved tidspunktet for fremleggelse av årsregnskapet var det stor usikkerhet om utfallet på disse tvistene, og den eventuelle forpliktelsen kunne følge eller ikke estimeres med tilstrekkelig pålitelighet.	Oppsummeringsbrev fra revisor
Annet	Er det noen saker som er gjentakende og som kan skyldes svak internkontroll?	Revisor vil som en generell kommentar påpeke at samarbeidet med kommunens administrasjon fungerer meget bra. Påpekning av feil og forslag til forbedringer i rutiner blir møtet på en konstruktiv måte.	Oppsummeringsbrev fra revisor Noteopplysninger Presentasjoner fra revisor i kontrollutvalget

4) Vurdering av ikke-økonomiske krav i årsberetningen			
Tema	Spørsmål	Trafikklysvurdering	Informasjon/kilder
Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne	Vurdering av innholdet i årsberetningen opp mot kravet	Noe er beskrevet under tjenesteområdene, men kunne med fordel vært knyttet opp mot overordnede mål i planverk (kommuneplanens samfunnsdel) og vurdering av hvordan disse er oppnådd.	Årsberetningen
Tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard	Vurdering av innholdet i årsberetningen opp mot kravet	Tilstrekkelig beskrevet i årsberetning.	Årsberetningen
Den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling	Vurdering av innholdet i årsberetningen opp mot kravet Hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26	Tilstrekkelig beskrevet i årsberetning.	Årsberetningen

5) Eventuelt andre forhold			
Tema	Spørsmål	Trafikklysvurdering	Informasjon/kilder
Kontrollutvalgets overordnede ansvar for kontroll med økonomiforvaltningen	Det er opp til kontrollutvalget selv å bestemme hva kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning skal inneholde. Verken loven eller forskriften stiller konkrete krav til hva uttalelsen skal inneholde, utover at den skal knytte seg til forhold i årsregnskapet eller årsberetningen og tilhørende revisjonsberetning. • Er det fremkommet andre forhold som bør komme kommunestyret til kunnskap?	Ingen spesielle forhold omtalt.	Oppsummeringsbrev fra revisor Noteopplysninger Presentasjoner fra revisor i kontrollutvalget

Dato	Jnr	Ark
17.04.2024	24/457	413-7.4

SAK 10/24**Dialog med revisor****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
24.04.2024**Vedlegg:**

- Ingen

Bakgrunn for saken:

Saken har bakgrunn i oppgaver kontrollutvalget er pålagt etter Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*
- regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.*

Bestemmelsen retter seg mot revisors arbeid med regnskapsrevisjon, men revisors oppdrag omfatter i tillegg forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og ikke-lovpålagte kontroller med forvaltningen (mindre omfattende undersøkelser). Av denne grunn er det hensiktsmessig at revisor gir en bred orientering om status for sitt oppdrag, og at kontrollutvalget kan stille spørsmål, drøfte og gi innspill til revisor.

Utvalget skal i egne saker behandle revisors uttalelse til regnskap, rapporter fra forvaltningsrevisjon og fra eierskapskontroll, nummererte brev og revisors uttalelse til gjennomført etterlevelseskontroll. Tema utenom dette som naturlig hører med i utvalgets dialog med revisor vil være:

- Revisjonsplan, overordnet revisjonsstrategi (årlig)
- Revisors vurdering av egen uavhengighet (årlig)
- Status og funn ved gjennomføring av løpende regnskapsrevisjon. Status for gjennomføring av bestillinger innen forvaltningsrevisjon, eierskapskontroller og andre mindre omfattende undersøkelser
- Revisors valg av tema for etterlevelseskontroll og bakgrunn for valget

- Gjennomført kvalitetskontroll av revisor
- Revisors oppstartsmøte med administrasjonen

Til innværende møte er det ikke meldt inn særskilte skriftlige orienteringer fra revisjonen, men det vil bli gitt en muntlig oppdatering om pågående arbeid og aktuelle saker.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar dialog med revisor til orientering.

Røklund, 17. april 2024

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 11/24

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller 2024-2027

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
24.04.2024

Vedlegg:

- a) Salten kontrollutvalgsservice, 17.04.2024. Risiko- og vesentlighetsvurdering Fauske kontrollutvalg 2024 - Grunnlagsdokument til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller perioden 2024-2027

Bakgrunn for saken:

I møte 07. september 2023, sak 20/23, behandlet kontrollutvalget sak om *Fremdriftsplan og innspill til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, perioden 2024-2027*, med følgende vedtak:

1. *Fauske kontrollutvalg vedtar fremdriftsplan for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for perioden 2024-2027. Som grunn for planen skal det utarbeides en felles overordnet analyse av kommunens forvaltning og kommunens eierskap basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Arbeidet utføres av kontrollutvalgsekretariatet.*
2. *Sak med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller fremmes kontrollutvalget første kvartal 2024.*
3. *Kontrollutvalget har diskutert innspill til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller i perioden 2024-2027. Kontrollutvalgsekretariatet utformer oppsummeringsnotat basert på innspill i møtet.*

Krav til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er beskrevet hhv i kommunelovens § 23-3 og §23-4. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for hvilke områder det skal utføres forvaltningsrevisjoner og hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planene skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV). Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for kontroll.

Vedlagt saken er ROV utarbeidet av sekretariatet. I møte 14.02.2024 gjorde kontrollutvalget en gjennomgang av foreløpig ROV, og det er gjort noen endringer basert på innspill fra utvalget. Vurderingens kapittel 4 inneholder en risikovurdering av forvaltningen ut fra

- 1) Samfunnsperspektivet
  - Samfunnsplanlegging og næringsutvikling
  - Miljø, klima og energi
  - Beredskapsplaner og ROS-analyser
- 2) Bruker- og tjenesteperspektivet
  - Vurderinger for 16 ulike tjenesteområder innenfor oppvekst, kultur, helse, omsorg og plan/teknisk.
- 3) Organisasjonsperspektivet:
  - Organisering, styring og ledelse
  - Internkontroll og kvalitetssikring
  - Økonomistyring
  - Offentlige anskaffelser
  - Personalforvaltning. Kompetanse/rekruttering.
  - IKT, digitalisering, personvern, arkiv og saksbehandling
  - Arbeidsmiljø

Vurderingens kapittel 5 inneholder en risikovurdering av kommunens eierskap. Det er gitt en særlig vurdering av selskap der det anses å være en viss risiko og/eller vesentlighet.

Vurdering:

Tematikken og eierskapene er vurdering med tanke på risiko, gradert etter følgende fargeskala: Grønn – lav risiko Gul – middels risiko Rød – høy risiko. Basert på vurderingene, gis det i kapittel 6 endelige anbefalinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller i perioden.

Forslag til vedtak er i utgangspunktet i prioritert rekkefølge og det er forsøkt å fordele temaene ut over avdelingene slik at det blir en jevn fordeling med tanke på ressursbelastning. Det er i utgangspunktet (gitt de budsjettforutsetningene som i dag), midler til å gjennomføre ca to-tre prosjekter i løpet av året, avhengig av kompleksitet. Konkret problemstilling for det enkelte prosjekt utformes av kontrollutvalget i egne prosjektplaner. Der som det er hensiktsmessig å samordne prosjekter med flere kommuner, kan dette gjøres i samråd med revisjonen.

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Risiko- og vesentlighetsvurdering tas til orientering.
2. Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til Plan for forvaltningsrevisjon 2024-2027 med følgende prioriterte tema for forvaltningsrevisjon:
  - 1) Administrativ struktur/gjennomføring av omstilling
  - 2) Hjemmetjeneste/institusjonsomsorg
  - 3) Internkontroll, prosjektgjennomføringsevne
  - 4) Flyktningtjenesten
  - 5) Organisasjon/styring: Håndtering av rettstvister
  - 6) Miljø/klima/energi
  - 7) Varsling

- 8) Kompetanse/rekruttering
  - 9) Legetjenesten
  - 10) Renovasjon
3. Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til Plan for eierskapskontroll 2024-2027 med følgende prioriterte tema/ eierskap:
    - 1) Salten Brann IKS
    - 2) Salten Kraftsamband AS
  4. Kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planene, samt til å kunne definere og avgrense konkrete prosjekter innenfor de utvalgte områdene.

Røklund, 17. april 2024

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

Risiko- og vesentlighetsvurdering

Fauske kontrollutvalg

2024

Grunnlagsdokument til plan for forvaltningsrevisjon
og eierskapskontroller perioden 2024-2027

Innhold

1. INNLEDNING	4
1.1 FORMÅL OG SENTRALE LOVBESTEMMELSER	4
1.2 RISIKO	4
1.3 VESENTLIGHET	5
2. METODE.....	6
2.1 INFORMASJONSGRUNNLAG	6
2.2 METODE FOR RISIKOVURDERING.....	8
3. GENERELT OM KOMMUNEN	9
3.1 DEMOGRAFI	9
3.2 ORGANISERING	10
3.3 MÅL. KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL	10
3.4 ØKONOMI.....	13
4. RISIKOVURDERING AV FORVALTNINGEN	15
4.1 SAMFUNNSPERSPEKTIVET	15
4.1.1 <i>Samfunnsplanlegging og næringsutvikling.....</i>	<i>15</i>
4.1.2 <i>Miljø, klima og energi .....</i>	<i>15</i>
4.1.3 <i>Beredskapsplaner og ROS-analyser .....</i>	<i>16</i>
4.2 BRUKER- OG TJENESTEPERSPEKTIVET.....	16
4.2.1 <i>Barnehagesektoren.....</i>	<i>16</i>
4.2.2 <i>Skole, SFO og voksenopplæring .....</i>	<i>17</i>
4.2.3 <i>Kultur, idrett, tros- og livssynssamfunn .....</i>	<i>18</i>
4.2.4 <i>Flyktningtjeneste.....</i>	<i>19</i>
4.2.5 <i>Barnevern.....</i>	<i>20</i>
4.2.6 <i>Helsetjenester .....</i>	<i>20</i>
4.2.7 <i>Rus og psykisk helsearbeid.....</i>	<i>21</i>
4.2.8 <i>Hjemmetjeneste og institusjonsomsorg.....</i>	<i>21</i>
4.2.9 <i>Økonomisk sosialhjelp og boligsosiale tjenester.....</i>	<i>22</i>
4.2.10 <i>Bygg- og eiendomsforvaltning.....</i>	<i>23</i>
4.2.11 <i>Vann og avløp .....</i>	<i>23</i>
4.2.12 <i>Renovasjon.....</i>	<i>24</i>
4.2.13 <i>Brann og feiing.....</i>	<i>25</i>
4.2.14 <i>Byggesak, kart og oppmåling .....</i>	<i>25</i>
4.2.15 <i>Veier, parker og idrettsanlegg .....</i>	<i>26</i>
4.2.16 <i>Landbruk og natur-/viltforvaltning .....</i>	<i>26</i>
4.3 ORGANISASJONSPERSPEKTIVET.....	26
4.3.1 <i>Organisering, styring og ledelse.....</i>	<i>27</i>
4.3.2 <i>Internkontroll og kvalitetssikring .....</i>	<i>27</i>
4.3.3 <i>Økonomistyring.....</i>	<i>28</i>
4.3.4 <i>Offentlige anskaffelser.....</i>	<i>29</i>
4.3.5 <i>Personalforvaltning. Kompetanse/rekruttering.....</i>	<i>29</i>
4.3.6 <i>IKT, digitalisering, personvern, arkiv og saksbehandling .....</i>	<i>30</i>
4.3.7 <i>Arbeidsmiljø .....</i>	<i>31</i>
4.4 OPPSUMMERING	32
5. RISIKOVURDERING AV KOMMUNENS EIERSKAP	34
5.1 OM EIERSTYRING	34
5.2 PROBLEMSTILLINGER I EN EIERSKAPSKONTROLL	34
5.3 FAUSKE KOMMUNES EIERSKAPSMELDING	35
5.4 FAUSKE KOMMUNES EIERSKAP. SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER	36
5.5 OPPSUMMERING	40
6. KONKLUSJON. SAMLET VURDERING	41

6.1	ANBEFALTE OMRÅDER FOR FORVALTNINGSREVISJON	41
6.2	ANBEFALTE OMRÅDER FOR EIERSKAPSKONTROLL	41

1. Innledning

Fauske kontrollutvalg har i sak 20/23 satt i gang innledende arbeid med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for perioden 2024-2027. Som grunn for planen skal det utarbeides en felles overordnet analyse av kommunens forvaltning og kommunens eierskap basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Analysen er gjort av Salten Kontrollutvalgsservice.

1.1 Formål og sentrale lovbestemmelser

Det fremgår av kommuneloven at kontrollutvalget skal sørge for at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunes virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Formålet med denne risiko- og vesentlighetsanalysen er å gi kontrollutvalget og kommunestyret et overordnet verktøy for å velge områder innen kommunens virksomhet som det kan være hensiktsmessig å sette spesielt fokus på, ved å gjennomføre forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner.

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden, dersom eventuell årlige gjennomgang avdekker behov for justeringer.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Som for forvaltningsrevisjon skal kommunestyret utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap, med sikte på å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll. Også denne planen skal vedtas av kommunestyret.

1.2 Risiko

En kommune vil i stor grad utsettes for risiko på bakgrunn av to faktorer;

- at kommunen skal levere en type tjeneste, eller et sett av tjenester.
- kommunens valg av måte å organisere, produsere og levere tjenestene på.

Utgangspunktet for risikovurderingen er en erkjennelse av at uønskede hendelser – risikofaktorer – kan inntreffe og true måloppnåelsen. Risikovurdering er sammensatt av to elementer:

- Konsekvens dersom risikofaktoren inntreffer
- Sannsynlighet for at risikofaktoren inntreffer

Vurderingen av hvorvidt risikoen er høy/middels/lav avhenger derfor av hvordan en vurderer konsekvensene av, og sannsynligheten for at en gitt situasjon inntreffer eller utvikler seg. Dersom konsekvensene antas å bli store, samtidig som det er en stor sannsynlighet for at en situasjon blir en realitet, vurderes risikoen til å være høy. Motsatt vil risikoen vurderes som lav i tilfeller der en situasjon bare vil få mindre konsekvenser, samtidig som det er lite trolig at den aktuelle situasjonen skal oppstå.

Videre er det nyttig å ta hensyn til eventuelle tiltak som kommunens ledelse har satt i verk for å redusere muligheten for at risikofaktorene som kan true måloppnåelsen skal inntreffe, og redusere virkningene dersom risikofaktoren likevel slår til. Det derfor nødvendig å ha kjennskap til de styrings- og kontrolltiltakene som er etablert i kommunen, og vurdere i hvor stor grad disse fungerer risikoreduserende i forhold til konsekvensen av og sannsynligheten for at uønskede hendelser inntreffer. Tiltakene kan være av ulik karakter. Det kan være etablert interne rutiner som vil føre til at feilsituasjoner oppdages og rettes på et tidlig tidspunkt før skade oppstår. Det kan være satt i verk tiltak som bidrar til at konsekvensen blir mindre dersom risikofaktoren slår til – for eksempel ved at risikoen er delt med flere, som ved forsikring.

De styrings- og kontrolltiltakene som etableres for å sikre at virksomheten når sine mål, kan kategoriseres på følgende måte:

- Informasjon og kommunikasjon – eks forankring av vedtatte mål blant medarbeiderne og informasjon til medarbeidere om utvikling i organisasjonen
- Overvåking/oppfølging – eks medarbeiderundersøkelser, innbyggerundersøkelser, rapportering gjennom styringssystem
- Kontrollaktiviteter – eks attestasjon og anvisning, rutiner, vedtaksoppfølging

Ut fra kjennskap til styrings- og kontrolltiltakene i organisasjonen vil vi få en oppfatning av hva som gjøres for å redusere risiko. Slik informasjon vil innvirke på om et forhold vurderes som viktige å se nærmere på eller ikke. Dersom ledelsen ser ut til å ha kontroll på risikoforholdene innen et gitt område, og har iverksatt tiltak for å redusere risiko, kan det tilsa at dette området behøver mindre oppmerksomhet fra kontrollutvalgets side. Omvendt kan kunnskap om risikoforhold som ledelsen ikke har fokus på, tilsa større oppmerksomhet fra kontrollutvalget i deres planlegging av forvaltningsrevisjon.

1.3 Vesentlighet

Med vesentlighet mener vi i denne sammenheng en samlet vurdering av alvorsgraden i den trusselen som den enkelte risikofaktor representerer i forhold til kommunens måloppnåelse. Hvilken betydning vil det få dersom risikoen innen et gitt område blir en realitet i form av et faktisk avvik – hvor ille er det?

Dersom en har vurdert risikoen innen et gitt område til å være høy, samtidig som en vet at ledelsen ikke har iverksatt tiltak for å redusere risiko, og at det vil få stor negativ betydning dersom situasjonen blir en realitet, er det grunn til å vurdere området som vesentlig. Vesentlighet, det vil si hva som har størst (negativ) betydning kan vurderes ut fra ulike perspektiver, og vesentlighetsgraden avhenger av hvilket perspektiv en ser situasjonen ut fra. Virksomheten som drives i kommunene er omfattende og involverer mange ulike aktører med til dels ulike interesser i kommunens virksomhet. Ulike aktører med ulike ståsteder kan ha svært ulike oppfatninger av hva som er vesentlig – for hvem er det ille?

Veileder i risiko- og vesentlighetsvurdering peker på at det er svært vanskelig, om ikke umulig, å måle ulike sektors og virksomhetsområders vesentlighet opp mot hverandre. Det er anbefalt å ikke prøve å måle hva som er viktigst av for eksempel skole, eldreomsorg, vann og avløp og kultur, eller å rangere de ulike områdenes vesentlighet. Analysen bør imidlertid bidra til at områder som anbefales for forvaltningsrevisjon er vesentlige, men ikke nødvendigvis de mest vesentlige. I tillegg bør den bidra til at en tilstrekkelig bred del av kommunens virksomhet over tid blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.

I vår analyse rangerer vi ikke områder etter vesentlighet. I risikovurderingen legger vi vekt sannsynlighet for manglende måloppnåelse og regeletterlevelse, eller lav produktivitet, og i denne vil elementer av vesentlighetsbegrepet inngå.

2. Metode

Lovteksten gir ingen konkrete føringer på hva en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) skal være, eller hvordan den skal gjennomføres, bortsett fra at hensikten er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon gir heller ikke nærmere føringer. I lovforarbeidene framgår det at risiko- og vesentlighetsvurderinger innebærer å vurdere hvilke områder av kommunens virksomhet eller i hvilke selskaper det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få. Det framgår videre at risiko- og vesentlighetsvurderingen er grunnlaget for å vurdere temaer, antall forvaltningsrevisjoner og når de skal utføres.

Dette kapitlet beskriver innhentet dokumentasjon og metode for gjennomføring av risiko og vesentlighetsvurdering av Fauske kommune. I hovedsak har sekretariatet støttet seg på «Veileder i risiko- og vesentlighetsvurdering» utarbeidet av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) av 03.12.2019, og som gir anbefalinger for hva en ROV kan inneholde.

2.1 Informasjonsgrunnlag

ROV må være tilstrekkelig til å identifisere risiko for mangler eller avvik og til å legge grunnlag for beslutningen om, og eventuelt på hvilke områder, det skal iverksettes revisjon. Hvor bredt en skal søke informasjon, bør gjøres på bakgrunn av en avveining mellom tidsbruk, om det er forhold som det er viktig å belyse ekstra grundig, og hvilke ressurser en har tilgjengelig. Kommunens planverk, politiske vedtak, reglementer, retningslinjer og prosedyrer er sentrale dokumenter. Kontakt med administrasjon og politikere vil også kunne gi vesentlig informasjon, samt erfaringer fra tidligere kontroller og tilsyn.

Dokumentasjon fra kommunen

I denne risiko- og vesentlighetsanalysen har vi benyttet styringsdokumenter fra Fauske kommune. Den overordnede analysen vil i hovedsak basere seg på kommuneplan og handlingsprogram, årsberetning, men også andre kilder er benyttet for innhenting av informasjon, slik som regnskap, rapportering på internkontroll og kommunens nettsider.

Spørreundersøkelse

Sommeren 2023 ble det sendt ut en spørreundersøkelse til kommunedirektør, ordfører og representant fra opposisjonen (representant i Salten regionråd). I undersøkelsen ble kommuneledelsen invitert til å ta stilling til områdene som er beskrevet under de 4 perspektivene / delkapitlene i rapportens kapittel 4-5. Spørsmållstillingen var rettet mot risiko og vurdering av hvor stor grad det var fare for manglende måloppnåelse for de ulike sektorene med gradering lav- middels og høy risiko. Hensikten med undersøkelsen var å invitere sentrale personer fra kommuneledelsen til å gi innspill til eventuelle risikoer og sårbarheter og slik gi muligheten for aktuelle tema til ny plan.

Ettersom undersøkelsen var rettet mot få personer velger vi av personvern hensyn å ikke gjengi svarene i dette dokumentet, men heller kommentere særskilt i delkapitlene der det i besvarelsene er pekt på spesielle områder. Undersøkelsen som ble gjennomført fikk en svarprosent samlet på 33 %.

Kontrollutvalget og revisjonens kunnskap og erfaring fra tidligere arbeid med kommunen

I denne analysen bygger vi på erfaringer og funn fra tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner, undersøkelser, selskapskontroller, samt erfaringer og funn fra regnskapsrevisjon.

Tilsvarende undersøkelse som ble sendt kommuneledelsen ble også kollektivt gjennomgått av kontrollutvalget i eget møte. Basert på denne diskusjonen ble det utformet et oppsummeringsnotat over avtroppende kontrollutvalgs innspill til ROV og ny plan. På samme måte som

spørreundersøkelsen, trekkes innspillene frem i delkapitlene der det er relevant.

Nasjonale trender for forvaltningsrevisjon

Noen tjenesteområder får større fokus fra kontrollutvalgene. Ved å gjøre en enkel analyse av gjennomførte forvaltningsrevisjoner som er publisert gjennom NKRFs forvaltningsrevisjonsregister kan man få et bilde av nasjonale trender. Her er en stor andel av forvaltningsrevisjonsrapporter i kommunal sektor i Norge samlet, og kategorisert i; tjenesteområde, tema, hovedfokus og fokusområde.

KOSTRA og Kommunebarometeret

KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering) er lovpålagt innrapportering fra kommunene til Statistisk Sentralbyrå og gir styringsinformasjon om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse i landets kommuner. Det finnes tall om f.eks. pleie- og omsorgstjenester, barnehagedekning og saksbehandlingstid, og man kan sammenligne kommuner med hverandre, med regionale inndelinger og med landsgjennomsnittet.

Avvik fra sammenlignbare grupper kan ha flere årsaker. Det er viktig å være klar over at KOSTRA-tall alene ikke er egnet for å benyttes som grunnlag til å gjøre konklusjoner, men kan gi implikasjoner for nærmere undersøkelser. Dersom kommunens ressursbruk innen et område er lavere enn sammenlignbare grupper, kan dette bety at kommunens tjenester ikke er i samsvar med lov og forskrifter eller kommunens egne vedtak. Dette kan i sin tur medføre at innbyggernes behov ikke fullt ut ivaretas. På den annen side kan nevnte forhold også innebære at ressursene er bedre utnyttet i kommunen enn i sammenlignbare grupper. En kommunes ressursbruk innenfor et område kan også avhenge av politiske prioriteringer av det enkelte område. Et sikrere svar på hva avvik i ressursbruk reelt sett bunner i, vil kreve en grundigere gjennomgang av angjeldende områder.

Som en forlengelse av KOSTRA-tallene har vi valgt å presentere kommunens rangering fra Kommunal rapport "Kommunebarometer". Dette er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 151 nøkkeltall. Hensikten er å gi beslutningstakere – særlig lokalpolitikere – en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tallene er i hovedsak hentet fra KOSTRA, med tillegg av offentlig statistikk fra SSB, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning. Kommunebarometeret presenterer 12 ulike temaer: barnehage, kostnadsnivå, saksbehandling, barnevern, kultur, sosialtjenesten, grunnskole, miljø og ressurser, vann, avløp og renovasjon, helse, pleie og omsorg og økonomi.

Andre kilder

Åpenhetsindeksen er utarbeidet av Pressens offentlighetsutvalg, for å se på hvor åpne Norges kommuner er og hvor tilgjengelig informasjon er. Undersøkelsen har målt både hvor raske og korrekte kommunene er til å håndtere sine innsynskrav, og hvor tilgjengelig viktig informasjon, som journaler, dokumenter, informasjon og kontaktdata er på kommunenes nettsider.

Sabima er en miljøorganisasjon som jobber for å stanse tapet av naturmangfold. Sabima publiserer årlig gjennom Naturkampen.no en rangering av landets 356 kommuner etter 29 indikatorer som sier noe om hvordan kommunen ivaretar naturen. Hver indikator er basert på fakta fra kommunenes egne plankart, deres rapportering i KOSTRA, tall fra Miljødirektoratet, tall fra Fiskeridirektoratet og kommunenes svar på spørreskjema fra Sabima.

Tilsynsmyndigheter

Statsforvalteren har i oppgave å samordne det statlige tilsynet med kommunene og fylkeskommunene. Formålet med samordningen er å sikre at tilsynsbelastningen for enkeltkommuner ikke blir for stor, unngå dobbeltarbeid og lære av arbeid som allerede er gjort.

Fra 1. januar 2020 ble det tatt i bruk en ny nasjonal tilsynskalender hvor det finnes oversikter og rapporter over planlagte og gjennomførte statlige tilsyn og forvaltningsrevisjoner i kommuner og fylkeskommuner. Alle statlige tilsynsorgan plikter å registrere gjennomførte og planlagte tilsyn i dette registeret, så som Statsforvalteren selv, samt DSB, Kystverket, Mattilsynet, Arbeidstilsynet, Datatilsynet, Statens Kartverk, Helsetilsynet og Arkivverket. Sektorer og tematikk som er gjennomgått i nær fortid av andre tilsynsorgan bør unngås, men kan likevel, der det er funn som har relevans for videre undersøkelser, legges til vekt.

2.2 Metode for risikovurdering.

Som beskrevet rangeres ikke områder etter vesentlighet i tema for forvaltningsrevisjon. I risikovurderingen legges det vekt på sannsynlighet for manglende måloppnåelse og regeletterlevelse, og i denne vil vesentlighetsbegrepet inngå. Det er vurdert risiko knyttet til:

- Overholdelse av lover og bestemmelser (eksempelvis erfaringer fra tidligere tilsyn og revisjon)
- Måloppnåelse (eksempelvis kommunens årsberetninger)
- Økonomi og produktivitet (eksempelvis KOSTRA-data)

Er det for eksempel høy eller lav risiko knyttet til regeletterlevelse, produktivitet eller måloppnåelse innen opplæringsområdet?

Det finnes ikke en egen standard for hvordan man veker risiko i denne sammenhengen. Noen velger å lage en score basert på ulike faktorer, men en slik score vil inneholde en stor grad av subjektiv vurdering. Sekretariatet har derfor valgt å ikke lage en tallscore, fordi det kan tolkes som en objektiv konklusjon på risiko. Så langt mulig har vi i denne ROVen forsøkt å benytte objektive data, eksemplvis KOSTRA-data i Kommunal Rapports kommunebarometer til å gi en indikasjon av risiko, og her gradere risiko etter fargeskala:

Grønn – lav risiko   Gul – middels risiko   Rød – høy risiko

Også denne graderingen er til sist en subjektiv vurdering selv om det også ligger objektive data til grunn. KOSTRA-dataene kan likevel være en god indikator på en relativ måloppnåelse av anerkjente variabler.

3. Generelt om kommunen

Fauske er en innlandskommune midt i Salten i Nordland som ligger mellom fylkessenteret Bodø og svenskegrensen. Halvparten av kommunens innbyggere bor i kommunesenteret Fauske, som også har bystatus. Det var ingen endringer i kommunestrukturen i kommunereformen 2017-2020.

3.1 Demografi

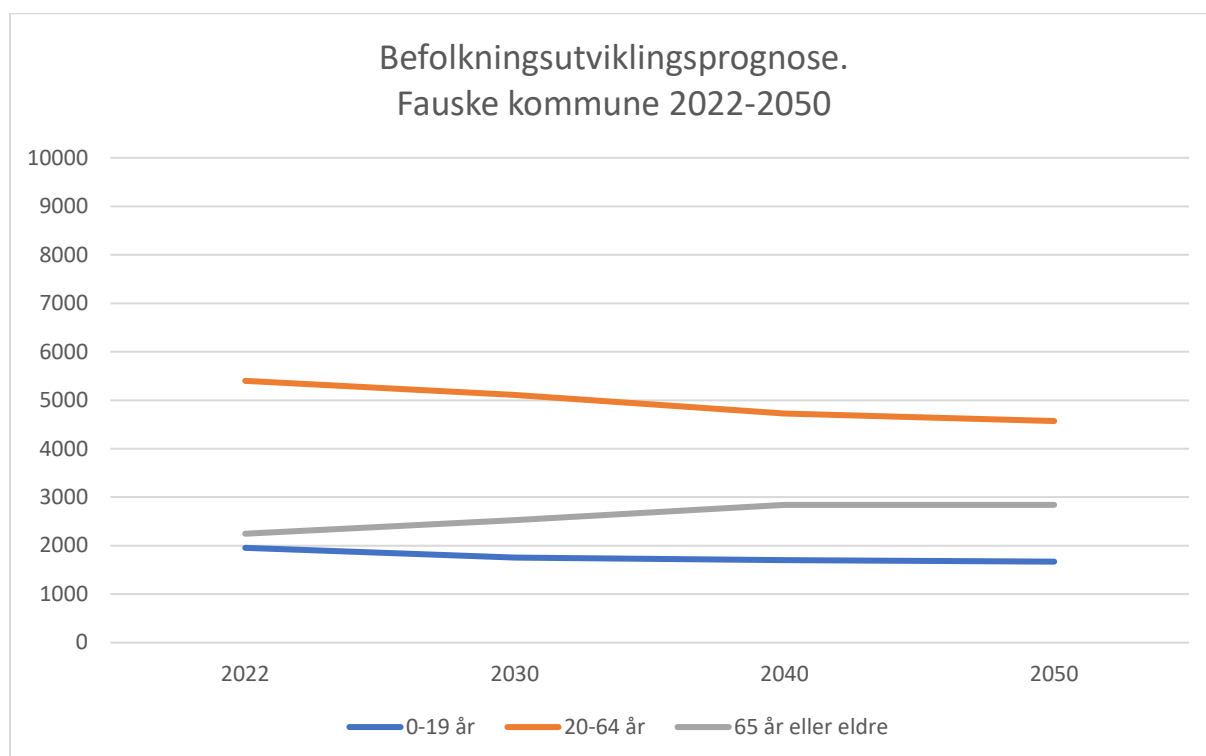
Statistisk Sentralbyrå (SSB) publiserer jevnlig regionale befolkningsframskrivninger med beregninger av hvordan befolkningen i Norges kommuner forventes å utvikle seg framover, gitt ulike forutsetninger om fruktbarhet, dødelighet, flytting, innvandring og utvandring. Det er tre overordnede kilder til usikkerhet i befolkningsframskrivingene: demografiske forutsetninger, modellspesifikasjon og offisiell statistikk. Den største usikkerheten er knyttet til de demografiske forutsetningene om framtidig fruktbarhet, dødelighet, innenlandsk flytting og inn- og utvandring.

SSB publiserer flere alternativer, med ulike kombinasjoner av forutsetninger om de demografiske komponentene på nasjonalt nivå. Alternativene beskrives med fire bokstaver som forteller hvilke forutsetninger som er brukt om: 1) fruktbarhet, 2) levealder, 3) innenlandske flyttinger og 4) innvandring. H = høy, M = medium og L = lav. Hovedalternativet, som presenteres her (MMMM), bruker mellomnivået for alle de fire komponentene.

Kilde: Statistisk Sentralbyrå, oppdatert 05.07.2022.

Framskrevet folkemengde 1. januar, etter region, alder, statistikkvariabel og år. 1841 Fauske.

		2022	2030	2040	2050
0-19 år	Hovedalternativet (MMMM)	1956	1754	1700	1671
20-64 år	Hovedalternativet (MMMM)	5400	5106	4724	4571
65 år eller eldre	Hovedalternativet (MMMM)	2247	2529	2842	2842
SUM		9603	9389	9266	9084

Fauske kommune hadde pr 01.01.2022 en befolkning på 9.603 personer og ventes med middelalternativet å ha en befolkningsnedgang på 5,4 % mot 2050. Nedgangen kommer innenfor aldersgruppen 0-64 år, mens det ventes en økning i personer over 65 år. Dette innebærer en økning i forsørgerbrøken, det vil si at det blir færre personer som normalt er i yrkesaktiv alder til å forsørge et økende antall eldre.

3.2 Organisering

Den administrative organiseringen av kommunen er endret med virkning fra 01.01.2022. Kommunedirektøren har 2 kommunalsjefer for henholdsvis Oppvekst og opplæring og Helse og omsorg. I tillegg 3 ledere for stab- og støttetjenester, henholdsvis Økonomi og virksomhetsstyring, Innovasjon og utvikling og Plan og næring. Kommunalsjefer og stabsledere utgjør sammen med kommunedirektøren det strategiske lederteamet. Det er i tillegg et kommunale foretak (KF) tilknyttet kommunen: næringsforetaket Fauna KF. KFet har i henhold til loven eget styre, egen ledelse og egne vedtekter, men anses som en del av kommunen.

Kommunen er deltager i fem interkommunale selskap (IKSer) med ulik grad av delegert myndighet: Salten kommunerevisjon, Iris Salten, Salten Brann og Helse- og miljøtilsyn Salten. Kommunen er også deltager i vertskommunesamarbeid og kommunale oppgavefelleskap.

3.3 Mål. Kommuneplanens samfunnsdel

Kommunen skal etter plan – og bygningsloven ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Kommunestyret vedtok kommuneplanens samfunnsdel for perioden frem mot 2034 i møte 07.04.2022. Kommuneplanen inneholder langsiktige mål og innsatsområder for kommunesamfunnet, og for kommunen som organisasjon og skal være Fauskesamfunnets felles, overordnede og helhetlige plan. Planen inneholder seks fokusområder. Hvert av områdene er knyttet til FNs bærekraftsmål.

Seks fokusområder

- God oppvekst og godt liv
- Mangfold og inkludering
- Deltakende innbyggere
- Attraktive byer og tettsteder
- Omstillingsdyktig næringsliv
- Klima- og miljøvennlig utvikling

Det er videre laget mål og handlingsområder knyttet til tre hovedoverskrifter:

1. Å leve i Fauske
2. Å skape og handle i Fauske kommune
3. Å møte Framtiden i Fauske

Å leve i Fauske

- Fauske er et godt sted å leve, hvor alle kan ta gode valg og oppleve mestring

SLIK VIL VI HA DET:	DERFOR SKAL VI:
GOD OPPVEKST OG GODT LIV Alle opplever trygghet, mestrer hverdagen og har flere aktive leveår med god helse og trivsel	<ul style="list-style-type: none"> • Løse komplekse velferdsutfordringer, og ha gode tjenester til innbyggere i alle livsfaser • Ha et folkehelseperspektiv i alt vi gjør • Ha gode oppvekstmiljø som styrker barn og unge i møte med framtidens utfordringer • At alle skal bo trygt og godt, i gode bomiljø og trygge omgivelser.
MANGFOLD OG INKLUDERING Alle har en oppvekst der de opplever mestring, tilhørighet og inkludering	<ul style="list-style-type: none"> • Skal være en tilrettelegger for deltagelse i utvikling av eget lokalsamfunn med aktive og stolte innbyggere • Bidra til at får mulighet til å delta og bidra med sine ressurser • Bygge og styrke fellesskap, identitet og stolthet • Ha et åpent samfunn • Ha et aldersvennlig samfunn³
DELTAKENDE INNBYGGERE Alle bor godt i aktive lokalsamfunn	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme frivillighet og deltagelse ved å mobilisere lokalsamfunnens ressurser • Være en kommune som verdsetter samarbeid • Bidra til at alle skal kunne delta i arbeids- og samfunnslivet som kunnskapsrike, engasjerte og ansvarlige innbyggere • Formidle god, og nok informasjon – til rett tid.

Å skape og handle i Fauske kommune

- Fauske er en foretrukket destinasjon i Saltenregionen for næringsutvikling og industrietableringer. Her skal verdiskapning og arbeidsplasser prioriteres, og innledningsvis vil vi at sysselsettingsveksten skal være større enn befolkningsveksten.

SLIK VIL VI HA DET:	DERFOR SKAL VI:
<p>OMSTILLINGSDYKTIG NÆRINGS LIV</p> <p>Fauske er et knutepunkt og nærings senter i regionen. En levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur, og et inkluderende og bærekraftig næringsliv er det vi jobber for</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivt spille på lag med andre, og oppleves som en fremoverlent kommune • Være nytenkende og lete etter løsninger • Spille på lag med innovasjonsmiljøer og søke samarbeid der forsknings- og utviklingskompetansen finnes (FoU) • Ha et konkurransedyktig næringsliv som legger til rette for flere arbeidsplasser • Ha fokus på det grønne skiftet og sirkulærøkonomi • Styrke vår posisjon som et regionalt og nasjonalt knutepunkt.
<p>VI TILRETTELEGGER FOR FLERE BEDRIFTSETABLERINGER</p> <p>Bedrifter ønsker å etablere seg i Fauske</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra til at det er attraktivt å drive næringsvirksomhet, og eksisterende bedrifter finner rom for vekst og utvikling • Legge til rette for bedrifter som ønsker å vokse • Sikre arealer til nye bedrifter • Legge til rette for infrastruktur • Være en aktiv pådriver for næringsutvikling som en del av Saltenregionen • Bidrar til å sikre tilgang på relevant kompetanse.
<p>ATTRAKTIVE BYER OG STEDER</p> <p>Byen og bygdene i kommunen oppfordrer til opplevelser, aktivitet og utdanning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Være et levende samfunn med fokus på helse og trivsel • Sikre at naturen skal være lett å ta i bruk, og være en foretrukket fritidsarena • Være en trygg kommune med godt omdømme, og fornøyde innbyggere • Ha en bærekraftig økonomi og tjenesteproduksjon • Næringslivet og offentlig sektor har tilgang til relevant kompetanse for morgendagens utfordringer • Styrke samarbeidet mellom det offentlige og næringslivet for å etablere flere lærlingplasser, og motivere ungdom til å fullføre videregående skole og ta høyere utdanning.

Å møte framtiden i Fauske

- Fauske er et grønt knutepunkt som møter lokale og globale klima- og miljøutfordringer med å tilrettelegge for bærekraftige løsninger

SLIK VIL VI HA DET:	DERFOR SKAL VI:
KLIMA- OG MILJØVENNLIG UTVIKLING Fauske er et klimarobust, bærekraftig og miljøvennlig samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke evnen til å tåle, og være rustet for å møte klimaendringer og uønskede hendelser • Gjøre Fauske til et grønt knutepunkt for infrastruktur, logistikk og hvor ansvarlig produksjon og forbruk prioriteres • Ha et generasjonsprinsipp i all utvikling og planlegging • Bevare naturmangfold, grønnstruktur, kulturlandskap, ren luft og friske vassdrag • Ha et nettverk av stier, grøntareal og sosiale møteplasser.
GRØNN INFRASTRUKTUR Fauske som knutepunkt legger til rette for klimavennlig transport- og logistikk-løsninger, og nye og eksisterende bygg bidrar til å løse klimautfordringene	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritere høy arealutnyttelse nært knutepunkt for kollektivtransport. • Prioritere fossilfrie og effektive transportløsninger. • Basere utbygging på sirkulær tankegang⁴, miljøvennlige materialer og energiløsninger, og lave klimagassutslipp. • Utvikle et transport- og logistikksystem som er sikkert, fremmer verdiskaping og bidrar til lavutslippssamfunnet.
GRØNN PLANLEGGING Fauske integrerer klimatilpasning i all fysisk planlegging	<ul style="list-style-type: none"> • Ha økt fokus på arealutvikling som håndterer skiftende værforhold. • Tilpasning og sikring mot konsekvensene av ekstremnedbør og kombinasjonen av havnivåstigning og stormflo. • Så langt som mulig sørge for forsvarlige grunnforhold.

3.4 Økonomi

Fauske kommune har særdeles anstrengt økonomi og er derfor registrert i kommunaldepartementets ROBEK-register. ROBEK er et register over kommuner og fylkeskommuner som er i økonomisk ubalanse eller som ikke har vedtatt økonomiplanen, årsbudsjettet eller årsregnskapet innenfor de fristene som gjelder. Kommuner i ROBEK er underlagt statlig kontroll med årsbudsjettet, låneopptak og langsiktige leieavtaler og skal fastsette en tiltaksplan som sikrer at økonomien bringes i balanse. Reglene for oppføring i ROBEK er beskrevet i kommuneloven §28-1. Det heter følgende:

Departementet skal føre et register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) over alle kommuner og fylkeskommuner hvor minst ett av følgende forhold har inntruffet:

- a. *Driftsbudsjettet er vedtatt med et merforbruk.*
- b. *Driftsdelen i økonomiplanen er vedtatt med et merforbruk.*
- c. *Driftsdelen i økonomiplanen, driftsbudsjettet eller driftsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunikassen viser at et merforbruk skal dekkes inn over flere enn to år etter at det oppsto.*
- d. *Balanseregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunikassen viser et oppsamlet merforbruk fra driftsregnskapet som er større enn tre prosent av driftsinntektene.*
- e. *Økonomiplanen eller årsbudsjettet er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at økonomiplanen eller årsbudsjettet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.*
- f. *Årsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunikassen er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at årsregnskapet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.*
- g. *Departementet har fattet et vedtak etter inndelingslova § 16 a.*

Hvis det åpenbart ikke er behov for å kontrollere kommunens eller fylkeskommunens årsbudsjett og låneopptak, kan departementet bestemme at kommunen eller fylkeskommunen likevel ikke skal føres inn i ROBEK-registeret.

Fauske kommunes oppføring i ROBEK er hjemlet i pkt a, c og d.

Kommuneloven § 14-2 krever videre at kommunestyret vedtar finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Kommunestyret har vedtatt tre finansielle måltall for årsbudsjett 2022:

- Netto driftsresultat skal være 2 % av brutto driftsinntekter. Resultatet de to siste årene har vært 2,86 % og 6,01 % og måltallet er da oppnådd.
- Gjeldsgraden skal ikke økes i perioden 2022-2025. Det kan likevel tas opp lån der renter og avdrag betales av andre, og at netto driftsresultat ikke påvirkes. Anerkjent måltall i modell for kommunal økonomisk bærekraft er 75 %. Fauske kommune hadde ved utgangen av 2022 en gjeldsgrad på 142 %, som er vesentlige høyere enn anbefalt nivå. Gjeldsgraden er imidlertid synkende og måltallet er slik sett oppnådd.
- Disposisjonsfond kan ikke bygges opp ettersom kommunen er i ROBEK, og måltallet er derfor 0% i perioden 2022–2025. Fauske kommune har fremdeles udekket merforbruk og således negativt disposisjonsfond. Måltallet på 0 % er foreløpig ikke oppnådd, men positivt resultat i 2022 bidrar til at man nærmer seg måltall.

Det er rutine for å legge frem økonomirapportering for kommunestyret to ganger i året (tertialvis).

4. Risikovurdering av forvaltningen

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. Aktuelle tema er gruppert ut fra tre dimensjoner: samfunnsperspektivet, bruker- og tjenesteperspektivet og organisasjonsperspektivet.

4.1 Samfunnsperspektivet

Med samfunnsperspektivet menes overordnede og sektorovergrepene tematikk som kan angå hele tjenesteproduksjonen og sektorområder, herunder planverk, næringsutvikling, klima og beredskap.

4.1.1 Samfunnsplanlegging og næringsutvikling.

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden. Planstrategien ble sist vedtatt og behandlet av kommunestyret i møte desember 2020.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplaner (samfunnsdelen og arealdelen) eller deler av disse skal revideres, eller om planene skal videreføres uten endringer. Kommunen vedtok kommuneplanenes samfunnsdel i april 2022. Kommuneplanens arealdel er i prosess. Planprogram er vedtatt i oktober 2023, og planen skal ifølge denne fremdriftsplanen sluttbehandles i kommunestyret des 2024/februar 2025. Det er ikke fremkommet informasjon som tilsier vesentlig risiko knyttet til kommunes utøvelse av rollen som samfunnsplanlegger. Det ble i 2017 gjennomført forvaltningsrevisjon om arealplanlegging, slik at det er gjort et prosjekt nokså nært i tid.

Kommunen har organisert sitt næringsarbeid i eget foretak Fauna KF, som har eget styre. Det forrige kontrollutvalget har pekt på at dette i seg selv kan innebære en risiko ved at det er koblet fra kommunedirektørens, og i noen grad kommunestyrets, instruksjon. I samfunnsplanen er næringsutvikling en av tre hovedoverskrifter og sammen med strategier for økt bosetting utgjør de en vesentlig del av målene i planen. Med bakgrunn i at det er vektet i overordnet planverk, vurderes det å være en middels risiko for måloppnåelse.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Samfunnsplanlegging	Lav	
Næringsutvikling	Middels	Måloppnåelse

4.1.2 Miljø, klima og energi

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Dette er også fremtredende i kommuneplanen. Ett av hovedmålene er at Fauske skal være et grønt møtepunkt som møter lokale og globale klima- og miljøutfordringer med å tilrettelegge for bærekraftige løsninger. Det pekes på klima- og miljøvennlig utvikling, grønn infrastruktur og grønn planlegging.

Sabimas kartlegging på Naturkampen.no er delt inn i fire hovedkategorier som viser deres vurdering om kommunen satser på naturen, beskytter naturen, omfang av dispensasjoner og planlagt utbygging med til sammen 29 spørsmål. Fauske er i 2023 rangert som nummer 285 av 356 kommuner. Kommunebarometeret har også en kategori om Klima og miljø. Her kommer Fauske kommune på en 145. plass.

Kontrollutvalget har i sin vurdering stilt spørsmål om hvordan kommunen er rustet mot ekstremvær og om man evner å implementere miljø og bærekraftsmål i kommunens handlinger. Det er av betydning at bærekraftmålene er tungt vektet i både nasjonalt og lokalt planverk og moderat score i sammenligninger. Med bakgrunn i dette vurderes området å ha høy risiko. Ved en forvaltningsrevisjon kan flere områder være aktuelle, men naturlig å knytte opp til evaluering og måloppnåelse av bærekraftsmål og planverk.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Klima, energi og miljø	Høy	Måloppnåelse

4.1.3 Beredskapsplaner og ROS-analyser

Kommunene skal utvikle trygge og robuste lokalsamfunn og har et grunnleggende ansvar for å beskytte befolkningen og bidra til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner som forsyninger av vann og avløpshåndtering, nødvendige helse- og omsorgstjenester, strøm og elektronisk kommunikasjon (mobiltelefon og internett). Kommunens plikter innen samfunnssikkerhet og beredskap følger av bestemmelsene i lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Statsforvalteren i Nordland gjennomførte i 2022 tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap i kommunen. I rapporten står det at kommunen arbeidet godt og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunen praktiserer pådriverrollen godt, både gjennom beredskapsråd og planlegging og gjennomføring av øvelser. Det ble i rapporten gitt to avvik.

Tematikken har sterk fokus i kommunene og området synes oversiktlig i Fauske. En forvaltningsrevisjon vil neppe medføre nye funn som ikke er kjent fra før. Med bakgrunn i disse erfaringene vurderes risikoen som lav og en forvaltningsrevisjon mindre relevant.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Beredskapsplaner og ROS	Lav	

4.2 Bruker- og tjenesteperspektivet

Under bruker- og tjenesteperspektivet går analysen inn i de ulike sektorene i kommunens direkte tjenesteproduksjon, herunder ansvar som sorterer under helse og sosial, oppvekst og kultur og teknisk avdeling. Noen ansvarsområder er delegert til interkommunale selskap. Dersom tematikken omfatter regeletterlevelse, og måloppnåelse kan også IKSene være gjenstand for forvaltningsrevisjon.

I det vesentligste brukes data fra Kommunebarometeret og KOSTRA for å vurdere risiko.

4.2.1 Barnehagesektoren

Det er kommunens ansvar å tilby plass i barnehage til barn bosatt i kommunen. Barn med nedsatt funksjonsevne og barn med vedtak etter lov om barnevernstjenester har rett til prioritet. Barnehageloven regulerer kommunal barnehagedrift, så vel som private barnehagedrift.

Som barnehageeier plikter kommunen å drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk. Kommunen er lokal barnehagemyndighet, og har gjennom denne en dobbeltrolle som godkjennings- og tilsynsmyndighet både med egne og private barnehager. Dette kan innebære en balansegang mellom delvis motstridende oppgaver, som kan være en utfordring, spesielt for private barnehager.

Fauske kommune plasserer seg i middelsjiktet når det gjelder barnehagesektoren i Kommunebarometer for 2023 med en 209. plass. Sektoren utgjør 10% av den totale vekten i

barometeret. Det er 13 nøkkeltall for sektoren. De viktigste tallene er grunnbemanning per barn i kommunale barnehager, andelen kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen, og andelen ansatte i kommunale barnehager som har pedagogisk utdanning. Det er god barnehagedekning og bra arealdekning. Det viktigste måltallet er imidlertid innenfor bemanning pr barn og her er det mye sprik. Det er lav bemanning i kommunale barnehager ved at det er færre årsverk pr barn enn gjennomsnittet for landets kommuner, mens det i private barnehager derimot er en bemanning som er bedre enn gjennomsnittet.

Det har ikke vært forvaltningsrevisjoner i området, men flere relevante tilsyn av Statsforvalteren. I 2022 ble barnehagemyndighetens rolle og oppgaver kontrollert og i 2023 nytt tilsyn med barnehagemyndigheten. I tillegg har det vært forenklet etterlevelseskontroll i 2020 om tilskuddsberegninger for private barnehager. Denne ga ikke funn for videre oppfølging.

I årsmelding for 2022 står det blant annet følgende om barnehage: Plan mot mobbing er vedtatt i de kommunale barnehagene. Barnehagene har hatt stort fokus på barns språkmiljø og voksenstandarden, med bruk av opplæringspakken Språkløyper. I 2022 ble det vedtatt plan for tilsyn i barnehagene. Kommunen, som barnehagemyndighet, har gjennomført stedlig tilsyn med tema psykososialt barnehagemiljø og helsefremmende barnehager. Brukerundersøkelsen for 2022 viser at foreldrene er fornøyde med barnehagetilbudet. Ved hovedopptaket fikk alle rettighetsbarn barnehageplass. Ikke rettighetsbarn og de som har søkt etter hovedopptaket har vært på venteliste. Utover høsten ble det tatt inn barn fortløpende ved ledig kapasitet. Et høyt antall familier har fått redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid grunnet lav inntekt. Det står også beskrevet at det er et høyt sykefravær.

Det er ikke beskrevet særskilt krevende utfordringer i sektoren, bortsett fra det som omtales i flere sammenhenger om sykefravær. Dette omtales i annet kapittel på generelt nivå. Tallene i kommunebarometeret tilsier moderat risiko.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Barnehagesektoren	Middels	Regelverksetterlevelse. Produktivitet.

4.2.2 Skole, SFO og voksenopplæring

Opplæringsloven gjelder for grunnskoleopplæringen og videregående opplæring i offentlige skoler og lærebedrifter, dersom ikke annet er særskilt fastsatt. Loven gjelder også for grunnskoleopplæring i private grunnskoler som ikke får statstilskudd etter friskoleloven og privat hjemmeopplæring i grunnskolen.

Barn og unge har både rett og plikt til grunnskoleopplæring. Opplæringen skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte elev. Dersom en elev ikke får tilfredsstillende utbytte av ordinær opplæring, har vedkommende rett til spesialundervisning. Grunnskoleelevene har også rett til å gå på den nærmeste eller ved den skolen i nærmiljøet som de sokner til. Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1. – 7. årstrinn. Skolefritidsordningen skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesse hos barna. Den som er over opplæringspliktig alder, og som trenger grunnskoleopplæring har rett til voksenopplæring, så langt de ikke har rett til videregående opplæring etter. Retten til opplæring omfatter til vanlig de fagene som enn trenger for å få vitnemål for fullført grunnskoleopplæring for voksne.

I kommunebarometeret er måltallene knyttet til grunnskoleopplæringen. Fauske kommer på 238. plass og det er 19 nøkkeltall som er vektlagt. Sektoren utgjør 20% av den totale vekten i barometeret.

De viktigste nøkkeltallene i sektoren er avgangskarakterer og nasjonale prøver på 10. trinn og utdanningsnivået til lærerne. De fleste tallene er i middelsjiktet, men en tendens til lavere score på kompetansekrav hos lærerne og frafall. Når det gjelder spesialundervisning er resultatene bedre enn snitt.

I kommunens årsmelding beskrives det som krevende at flere ansatte har vært på studie på samme tid. Enheten vil fortsette å gi ansatte mulighet for videreutdanning, men antallet må balanseres med det som er forsvarlig for den enkelte skoles drift. Skolene har ved å legge utviklingstid til samme tidspunkt kunnet samarbeide godt med skoleutvikling på tvers av skoler. Fokus har vært vurdering og trygt og godt skolemiljø, som er en kompetansepakke i regi av Utdanningsdirektoratet.

Vertskommuneavtalen om PP-tjenester med Sørfold, Beiarn, Saltdal og Steigen ble avsluttet 31.12.22 og nedbemanningsprosess ble gjennomført. Andre halvår søkte Sørfold om nytt samarbeid med Fauske om PP-tjenester. Ny vertskommuneavtale med Sørfold kommune ble inngått med virkning fra 01.01.23. Omorganisering i seg selv kan medføre en risiko.

Det er ikke registrert tilsyn fra Statsforvalteren. Nasjonale trender viser mye oppmerksomhet rundt elevers rett på trygt og godt skolemiljø (opplæringsloven 9 A) etter revideringen av lovverket, og dette har også vært tema i forvaltningsrevisjon fra 2023. Konklusjonen i denne var at skoleeier og Vestmyra skole i stor grad arbeider systematisk for å fremme et trygt og godt skolemiljø og i noen grad har etablert rutiner og praksis som bidrar til å avdekke og håndtere brudd på elevenes rett til et godt og trygt skolemiljø. Det ble gitt ni anbefalinger som fremdeles er under oppfølging.

Med henblikk på den totale ressursbruken, demografiske endringer og omorganisering av PP-tjenesten vurderes risikoområdet for grunnskolesektoren som middels og der det kan være flere aktuelle tema, både regelverksetterlevelse, produktivitet og måloppnåelse. Ettersom forvaltningsrevisjon på trygt skolemiljø fremdeles er under oppfølging med omfattende anbefalinger, bør et eventuelt nytt prosjekt igangsettes mot slutten av perioden. For voksenopplæringen er det ikke påpekt særlig risiko utover det som omtales i delkapittel om flyktningtjenesten. For SFO er det ingen kjente påpekte forhold av betydning. Det gis gratis SFO for elever i 1. klasse fra skoleåret 2022-23.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Grunnskole	Middels	Flere aktuelle vinklinger: Produktivitet, måloppnåelse, regelverksetterlevelse.
Skolefritidsordning SFO	Lav	
Voksenopplæring	Lav	

4.2.3 Kultur, idrett, tros- og livssynssamfunn

Kommunene skal sørge for økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante virkemidler og tiltak som fremmer og legger til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet. Kommunene har ansvar for folkebibliotekene og kulturskolene. Mange kommuner har organisatorisk tilknytning til ett eller flere lokale museer. I Salten er det organisert gjennom Stiftelsen Nordlandsmuseet. Kommunene har ansvar for å forvalte kunst kommunen selv eier.

Kommunene er den viktigste offentlige bidragsyteren når det gjelder å skape gode rammebetingelser for lokal idrettsaktivitet. Imidlertid er ikke tilrettelegging for idrett en lovpålagt oppgave og tilskuddsnivået i stor grad kan være påvirket av kommuneøkonomien. Kommunen samarbeider med idretten gjennom et idrettsråd og formålet er at det skal være en arena for samarbeid mellom idrettslag, idrettskrets og kommunen.

Kommunene har hatt det økonomiske ansvaret for kirken siden kommunene ble opprettet i 1837.

Dette ansvaret omfatter at kommunen utreder en del utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd. Tilskuddsordningen for tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke skal sikre stor grad av økonomisk likebehandling av tros- og livssynssamfunnene i Norge. Det årlige tilskuddet skal tilsvare statens og kommunens budsjetterte utgifter per medlem i Den norske kirke.

I kommunebarometeret er de tre tyngste nøkkeltallene i kultursektoren netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge, netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger og hvor mange ansatte kulturarbeidere det er i kommunen. Fauske plasserer seg på en 143. plass innen denne sektoren. Kultursektoren er mangfoldig, og det er naturlig med en viss variasjon på de mange måltallene. Der kommunen kommer dårligere ut er på bibliotek. Kommunen er bedre enn snitt i netto driftsutgifter til barn og unge og overføringer til frivillige. Utgifter til tros- og livssynssamfunn omfattes ikke av scoren i kommunebarometeret, men ifølge KOSTRA-data har kommunen ressursbruk over gjennomsnittet både sammenlignet med landet, fylket og sammenlignbare kommuner i KOSTRA-gruppen.

Det er ikke gjennomført kontroller eller relevante tilsyn innenfor kultursektoren. Det er ikke kjente forhold som tilsier høy risiko og risikoen vurderes derfor å være begrenset. I årsmeldingen beskrives at nedbemanning påvirker tjenestenivå for flere deler av kultursektoren, både kulturskolen og hovedbiblioteket. En aktuell tilnærming for en eventuell forvaltningsrevisjon vil kunne være måloppnåelse knyttet opp til hvordan tilbudene er skalert.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Kultur	Middels	Måloppnåelse
Idrett	Lav	
Tros- og livssynssamfunn	Lav	

4.2.4 Flyktningtjeneste

Kommunene har ansvar for at flyktninger og innvandrere får det tilbudet de har krav på etter introduksjonsloven. Kommunene skal veilede flyktninger og innvandrere på introduksjonslovens område. Kommunene skal tilby opplæring i norsk- og samfunnskunnskap til de som har rett til det/ plikt til det. Kommunene skall tilby introduksjonsprogram innen tre måneder etter bosetting i kommunen, eller etter at personen selv har bedt om det.

Bosetting av flyktninger organiseres i Enhet Familiens hus og integrering under Oppvekst og kultur. Bosettingsarbeidet er imidlertid en oppgave som påvirker kommuneorganisasjonen i flere ledd, spesielt barnehage, grunnskole, voksenopplæring, barnevern, helse, nav og boligkontoret.

Kommunen fatter vedtak om bosetting av flykninger etter anmodning fra Imdi. Den store pågangen av flyktninger er i flere sammenhenger kommunisert som svært krevende. Det må forventes at kommunen må være forberedt på anmodning om økt bosetting utover det som allerede er vedtatt. Antall deltakere i introduksjonsprogrammet økes i takt med bosettingen og det er budsjettert med økte stillingsressurser på flere områder. Dette innebærer stor aktivitetsvekst på kort tid, med den risiko det medfører både knyttet til økonomi, produktivitet og kapasitet og måloppnåelse. Risikoen berører flere kommunale tjenester. Risikoen vurderes som høy, selv om tilbakemeldingen i spørreundersøkelsen var lav risiko. Flere vinklinger kan være aktuelle i en forvaltningsrevisjon.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Flyktningtjeneste	Høy	Flere aktuelle vinklinger: Produktivitet, kapasitet, regelverkssetterlevelse.

4.2.5 Barnevern

Barnevernloven skal sikre barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig helsehjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barnevernloven gjelder for alle barn som har bosted i landet og oppholder seg her. Kommunen plikter å yte forsvarlige tjenester og tiltak. Barnet har rett på nødvendige tiltak når lovens vilkår for tiltaket er oppfylt.

Kommunen er ansvarlig for å utføre de oppgavene som følger av barnevernloven, som ikke er tillagt et statlig organ og de skal ha et internkontrollsystem som sikrer dette. Kommunen har også ansvaret for nødvendig opplæring av barneverntjenestens personell. Barneverntjenesten skal blant annet arbeide forebyggende, samarbeide med andre deler av forvaltningen og frivillige organisasjoner, samt utarbeide individuell plan for å ivareta barns interesser. Det er barneverntjenesten i oppholdskommunen til barnet som er ansvarlig for å yte tjenester og tiltak etter barnevernloven.

Nøkkeltallene for andel barn i barnevernet og andel undersøkelser gjennomført innenfor tre måneder er de tyngste i Kommunebarometeret. I tillegg måles antall barn i institusjon og fagutdannet per 1 000 barn. Fauske kom på 217. plass i sektoren i 2022. Tallene varierer noe. Det er en del fristoversittelser, men gode tall på årsverk og ressursbruk på forebygging.

Det er bestilt en forvaltningsrevisjon i sektoren forrige valgperiode. Denne dreier seg om ettervern og vil ventelig behandles i 2024. Det er ikke registrert tilsyn fra Statsforvalteren.

Stortinget har vedtatt en barnevernsreform som trådte i kraft 1.1.2022. Den flytter mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet. Det heter at reformen skal bidra til å styrke det forebyggende arbeidet og tidlig innsats. Med barnevernsreformen har kommunene fått et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Dette stiller krav til kommunens styring av barnevernet, til ledelsen i barnevernet og til det samlede familiestøttende arbeidet. Som følge av lovendringen, vil det være en risiko, men kommunen later til å ha posisjonert seg godt ved at KOSTRA-tallene viser høy ressursbruk på forebygging. Ettersom det er en pågående forvaltningsrevisjon om ettervern, anbefales ikke flere prosjekter denne perioden.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Barnevern	Middels	Pågående forvaltningsrevisjon ettervern.

4.2.6 Helsetjenester

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helsetjenester. Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne. Kommunen har plikt til å tilby blant annet helsetjeneste i skolene, helsestasjonstjeneste og svangerskaps- og barselomsorgtjenester og hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner. Videre skal kommunen tilby utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning, samt sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering.

Enhet for forebyggende og koordinerende tjenester er organisatorisk lagt under helse og omsorg. I årsmeldingen pekes det på omorganisering, sykefravær og rekrutteringsutfordringer for hele helse- og omsorgssektoren. Dette kommenteres nærmere i organisasjonskapitlet.

Statsforvalteren har gjennomført to tilsyn om legemiddelhåndtering. Det har ikke vært forvaltningsrevisjoner to siste perioder. Kommunen kommer i det øvre sjiktet i Kommunebarometeret og kommer på 91. plass i denne sektoren i 2023. Dette skyldes særlig vaksinasjonsgrad og utgifter til forebygging. Det var mange åpne fastlegelister under rapporteringsåret, men det kan tyde på at dette tallet har forverret seg.

Fastlegeordningen har vært under økende nasjonalt fokus siste årene blant annet på grunn av vaktbelastning og rekrutteringsutfordringer. Det nasjonale Pasient- og brukerombudet trekker dette særlig frem i sin årsmelding for 2022 ved at mangelen på fastleger har nasjonalt omfang og gir alvorlige konsekvenser for pasientene. I Fauske kommunes årsmelding står det at driften av legekantorene og Indre Salten legevakt har vært meget utfordrende i 2022. For å klare å opprettholde driften ved legekantorene etter at tre fastleger avsluttet sine arbeidsforhold i kommunen, var innleie av kostbare leger fra vikarbyrå eneste løsning på det tidspunktet. Med ca. 2800 pasienter uten fastlege var dette et nødvendig grep for å sikre forsvarlighet for pasientene. Rekruttering av fastlege har fortsatt å være krevende. Et aktuelt område for forvaltningsrevisjon vil derfor kunne være legetjenesten og kapasitet til å fylle lovkrav.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Helsetjeneste	Høy	Kapasitet/regelverksetterlevelse legetjenesten.

4.2.7 Rus og psykisk helsearbeid

Kommunen har ansvar for tjenester til mennesker med psykiske lidelser og har ansvar for oppfølging av personer som er i risiko for å få, eller som har, et rusmiddelproblem. Tilbudene kan både handle om forebygging og direkte tjenesterettede tiltak, herunder råd og veiledning, behandlings- og rehabiliteringstjenester, praktisk bistand og opplæring, plass i institusjon, helsetjenester i hjemmet, økonomisk stønad og arbeidsrettede tiltak, tilbud om midlertidig bolig og bistand til å skaffe bolig.

Kommunebarometeret måler i liten grad sektoren opp mot andre kommuner. Det finnes KOSTRA-tall som blant annet viser årsverk av psykiatriske sykepleiere, årsverk av personer med personer med videreutdanning i rusarbeid og driftsutgifter til personer med rusproblemer, men disse er i liten grad egnet til sammenligning. De tallene som er meldt inn varierer noe later til å være innenfor normalområdet.

Det er ikke identifisert relevante tilsyn eller forvaltningsrevisjoner. Årsmeldingen omtaler i liten grad sektoren og er ikke identifisert særskilt risiko. Det kan likevel legges til at det nasjonale Pasient- og brukerombudet i sin årsmelding for 2022 skriver at psykisk helsehjelp må prioriteres høyere og at det er manglende kapasitet og kvalitet innen psykisk helsehjelp, både i kommunene og spesialisthelsetjenesten.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Rus og psykisk helse	Lav	

4.2.8 Hjemmetjeneste og institusjonsomsorg

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige omsorgstjenester. Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne. Dersom tilbud på et lavere nivå i omsorgstrappen ikke er tilstrekkelig, plikter kommunen å gi pleie- omsorgstilbud i institusjon, eksempelvis langtidsopphold på sykehjem, korttidsopphold eller avlastning. Slike tjenester vil normalt være ressurskrevende.

I kommunens årsmelding står særlig kompetanse, rekruttering, vikarbruk og sykefravær beskrevet som utfordringer, og i tillegg omorganisering og overliggerdøgn på sykehus. Det står blant annet det for å ivareta pasientflyten i enkelte situasjoner har vært benyttet dobbeltrom.

Det har ikke vært forvaltningsrevisjon eller registrerte tilsyn direkte rettet mot tjenestetilbudet, men det ble i 2021 gjennomført en forvaltningsrevisjon rettet mot økonomisk styring og internkontroll i helse og omsorg. Denne er avsluttet og anbefalingene fulgt opp.

Fauske plasserer seg et stykke ned i Kommunebarometeret med en 245. plass for pleie og omsorg. Dette er et stort område som utgjør 20 % av den totale vekten i barometeret. Det er 28 nøkkeltall for sektoren, blant gjennomsnittlig timer hjemmesykepleie i uka, andel vedtak om hjemmetjeneste som iverksettes innen 15 dager, trygghetsalarmer, andel ansatte med fagutdanning, andelen av beboere med omfattende bistandsbehov og andel plasser i sykehjem i skjermet enhet. Tallene varierer noe. Det som er mest positivt er at det er en høy andel av brukerrettede årsverk som har fagutdanning. Det som trekker mest ned er at der er lav andel skjermede plasser i institusjon og lav andel korttidsplasser. Dette kan si noe om lav produktivitet.

Den demografiske utviklingen tilsier økning i mottakere av pleie- og omsorgstjenester. Sektoren er allerede tung i ressursbehov for kommunen og behovet vil være økende. Ved at sammenligningstallene viser svak produktivitet, egen beskrivelse av utfordringer og risiki og at tjenesten må vente ytterligere økt press, vurderes risikoen å være høy. Dette støttes av spørreundersøkelsen og tilbakemelding fra det forrige kontrollutvalget. Flere tema kan være aktuelle, eksempelvis produktivitet omkring institusjonsplasser eller utskrivningsklare pasienter fra sykehus.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Hjemmetjeneste	Høy	Produktivitet
Institusjonsomsorg	Høy	Produktivitet

4.2.9 Økonomisk sosialhjelp og boligsosiale tjenester

Økonomisk sosialhjelp reguleres i hovedsak av lov om sosiale tjenester i NAV, forvaltningsloven og sosialtjenesteloven. Målet er å bidra til å gjøre søkerne selvhjulpne, samt å forebygge utenforskap, økonomisk og sosialt. Dette gjøres gjennom opplysning, råd, veiledning og oppfølging, å yte sosial stønad som for eksempel livsopphold, boutgifter (husleie, strøm, etablering mm.), barnehage, SFO/AKS, lege- og tannlegeutgifter, aktiviteter mm., samt økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning. NAV har også ansvar for bolig gjennom bostøtte, midlertidig og varig botilbud og utleie av kommunal bolig, samt KVP – kvalifikasjonsprogrammet. Mottakerne kan ha flere og sammensatte behov, de kan være kort- eller langvarige, og de kan utredes for overgang til statlige ytelser.

Kommunene har hovedansvaret for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet. Kommunene skal blant annet medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, som boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemning eller av andre årsaker. NAV-kontoret skal finne midlertidig botilbud til de som ikke klarer det selv.

I Kommunebarometeret for 2023 kommer Fauske kommune på 115. plass i kategorien Sosialtjeneste. De viktigste nøkkeltallene er stønadslengde for eldre mottakere, andel som er på stønad i over seks måneder og ti måneder, andelen som har sosialhjelp som hovedinntekt, andelen mottakere av kvalifiseringsstønad og årsverk til økonomisk rådgivning. Selv om tallene er relativt gode, er det en del variasjon. Det er positivt at det er lav andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp utover 10 måneder og at det er færre mottakere av kvalifiseringsstønad som går over på sosialhjelp. Det er imidlertid en høy andel unge sosialhjelpsmottakere sammenlignet med andre. Når det gjelder den øvre aldersgruppen er tallene nærmere et gjennomsnitt.

Nav-tjenesten ble omorganisert i 2020 og betjenes nå av Nav Indre Salten der Fauske er administrativ vertskommune i et samarbeid mellom Hamarøy, Sørfold, Fauske, Saltdal og Beiarn kommuner. Omorganisering i seg selv er en risiko, ved at kommunens ansvar er det samme men da gjennom kommunen som utfører av en tjeneste i en styringsdialog med samarbeidskommunene. Selv om tallene viser relativt gode måltall, kan likevel et aktuelt tema for forvaltningsrevisjon være evaluering og

måloppnåelse av vertskommunesamarbeidet.

Statsforvalteren har gjennomført flere tilsyn. Det ble både i 2021 gjort et tilsyn etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, mens det i 2023 også var et tilsyn med samme lovvektret. Dette indikerer at den lovmessige kontrollen er ivaretatt.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Økonomisk sosialhjelp og boligsosiale tjenester	Middels	Måloppnåelse vertskommunesamarbeid

4.2.10 Bygg- og eiendomsforvaltning

Plan og bygningsloven og forskrift om tekniske krav til byggverk inneholder krav og bestemmelser til kommunale eiendommer. Dette gjelder bl.a. naturpåkjenninger, uteareal og ytre miljø, krav til byggverk, sikkerhet ved brann, planløsning og bygningsdeler, krav til universell utforming, miljø og helse, energi, installasjoner og anlegg. God eiendomsforvaltning i kommunen handler om å gi ansatte og tjenestemottakere gode og effektive bygninger til lavest mulig kostnad. Dette innebærer å skape best mulig bygningsmessige rammer for tjenestene som leveres.

Kommunen har rollen både som eier, forvalter og bruker av eiendom. Disse rollene er ulike og kan til tider ha motstridende interesser. Ansvaret for de ulike rollene bør derfor organiseres på en tydelig og hensiktsmessig måte. Videre bør det foreligge overordnede politisk forankrede mål for bolig- og eiendomsforvaltningen, et rasjonelt system for planlegging og styring, og rapportering som bidrar til god kommunikasjon mellom bolig- og eiendomsforvaltningen og politikerne, og som kan tjene som beslutningsgrunnlag.

Eiendom, plan og samfunnsutvikling er et eget tjenesteområde med tre enhetsledere. Bygg og eiendom er ikke et eget tema i kommunebarometeret, men det rapporteres en rekke tall inn til KOSTRA. De tallene som er sjekket er netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter, netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger, areal på formålsbygg per innbygger, utgifter til vedlikehold per kvadratmeter, utgifter til renhold og energikostnader per kvadratmeter. Kommunen bruker mer av sitt budsjett til eiendomsforvaltning sammenlignet med både landet, fylket og KOSTRA-gruppen. Dette på tross av at det er mindre areal pr formålsbygg. Dette indikerer høy ressursinnsats og er positivt for sektoren. Imidlertid er det lavere utgifter til vedlikehold og driftsaktiviteter enn benchmark, noe som trekker i andre retningen.

Det ble i 2022 gjennomført en forvaltningsrevisjon med formål å belyse om Fauske kommune har et rasjonelt system for vedlikehold av bygg, som er egnet til å forhindre verdiforringelse i bygningsmassen. Videre å gi kommunestyret tilstrekkelig informasjon om tilstand/vedlikeholdsbehov på kommunens eide bygningsmasse. Rapporten konkluderte at kommunen i noen grad har etablert hensiktsmessige system og rutiner som kan ivareta et godt og langsiktig vedlikehold av bygninger. Det ble gitt fem anbefalinger som fremdeles er under oppfølging. Med tanke på dette og at andre indikatorer ikke vise andre aktuelle risiko og tema, anbefales ikke flere forvaltningsrevisjoner denne perioden.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Bygg- og eiendomsforvaltning	Lav	

4.2.11 Vann og avløp

Vannforsyning reguleres av flere lover som blant annet matloven, helseberedskapsloven, folkehelseloven og drikkevannsforskriften. Avløpshåndtering reguleres i hovedsak av forurensningsloven med tilhørende forskrift. Kommunen har en tilsynsfunksjon mot private

avløpsanlegg og det er krav til større vannanlegg. Vannforsyning og avløpshåndtering er omfattet av selvkostprinsippet gjennom det lovmessige kravet om at brukerne av tjenesten bør bære kostnadene forbundet med tjenestene. Kommunen er imidlertid ikke pålagt full kostnadsdekning. Tømming fra slamavskillere er også underlagt selvkostprinsippet, men her er kravet at selvkost skal danne grunnlag for innbyggernes brukerbetaling.

Gebyrhåndteringen av selvkostområdet gjennomgås årlig gjennom årlige gebyrvedtak og den ordinære regnskapsrevisjonen. I tillegg er det foretatt etterlevelseskjennelse i 2021 uten funn som ga grunnlag for videre oppfølging. Ettersom økonomi og produktivitet er grundig kontrollert, kunne en eventuell forvaltningsrevisjon av området være innenfor kvalitet og regelverksetterlevelse. Fauske kommer på 29. plass i sektoren for vann, avløp og renovasjon i Kommunebarometeret. Her måles både gebyrnivå, kvalitet og vedlikehold. Tallene er jevnt over svært gode. Statsforvalteren har også gjennomført tilsyn i 2022 med kommunen som myndighet for avløp. Det ble ikke funnet avvik, men gitt tre anmerkninger. Gitt de gode tallene anses det å være lav risiko på området.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Vann og avløp	Lav	

4.2.12 Renovasjon

Renovasjon reguleres i hovedsak av forurensningsloven med tilhørende forskrift. Viktige tiltak for å hindre forsøpling, helse- eller luktproblemer eller andre forurensningsulemper som følge av avfall, er å ha etablert gode systemer for innsamling av avfall og en god oppfølging av forsøplingssaker. Kommunen skal blant annet sørge for at det er etablert et system for innsamling av husholdningsavfall og at det gis nødvendig informasjon om avfallshåndtering til husstander og bedrifter. Renovasjon er omfattet av selvkostprinsippet.

Kommunens renovasjonshåndtering er delegert til det interkommunale selskapet Iris Salten IKS. Selskapsvirksomheten reguleres av en egen selskapsavtale. Iris har eget styre som velges av representantskapet. I selskapets årsmelding er det ikke pekt på spesielle usikkerhetsfaktorer, men selskapene som arbeider innenfor avfallsbransjen er eksponert for prisendringer i det globale råvaremarkedet og påvirkes av nasjonale miljømessige målsetninger. Konsernet har sunn økonomi med høy egenkapital i alle selskap. Konsernet har et tydelig engasjement for bærekraft, og samtlige selskaper har fokus på bærekraft i sine strategier.

Det har vært flere kontroller av Iris siste perioder. De kontrollene som har vært kan regnes som forvaltningsrevisjoner, ved at det omfatter tema innenfor selskapets drift, mer enn styringsdialogen og utøvelse av eierskapene. I 2020 ble det behandlet en rapport om selvkost og offentlige anskaffelser i selskapet. Opprinnelig rapport påpekte en del svakheter ved selskapets håndtering av offentlige anskaffelser, mens oppfølgingsrapporten viste en betydelig forbedring. I 2022 var det en ny rapport med tema statsstøtteregulativet og offentlig anskaffelse. Rapporten konkluderte med at selskapet i stor grad sørget for et avtaleverk som ivaretar kravene i statsstøtteregulativet, og i varierende grad har tilrettelagt for en konkret konkurranse i anbudskonkurranse 2020/2021 om mottak av avfall.

Vurderingen av den økonomiske internkontrollen synes å være godt ivaretatt gjennom tidligere kontroller. Dersom man skal velg annen tematikk kan det eksempelvis være innen kvalitet og regelverksetterlevelse. Kontrollutvalget har registrert noen konfliktsituasjoner om kriterier for avfallstømming, eksempelvis størrelse på tømmebil vs dimensjonering av vei, punkter for avfallshenting, osv. Av den grunn foreslås middels risiko og tema regelverksetterlevelse.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Renovasjon	Middels	Regelverksetterlevelse

4.2.13 Brann og feiing

Brann og redningstjenester reguleres i hovedsak av brann- og eksplosjonsvernloven. Loven har som formål å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, mot ulykker med farlig stoff og farlig gods og andre akutte ulykker, samt uønskede tilsiktede hendelser, og kommunen har en sentral rolle i dette arbeidet. Dette er blant annet regulert i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Brannvesenets oppgaver er å sørge for beredskap ved brann og å drive forebyggende arbeid.

Det forebyggende arbeidet innebærer blant annet kartlegging av brannobjekt og utsatte grupper, samt tilsyn og feiing av fyringsanlegg i bygninger. Fra og med 2016 er fritidsboliger omfattet av kommunens plikt til å drive tilsyn og feiing av fyringsanlegg. Feiertjenesten er omfattet av selvkostprinsippet. Håndteringen av dette ble undersøkt av kontrollutvalget gjennom flere behandlinger i 2023 og synes tilstrekkelig belyst.

Det er det interkommunale selskapet Salten Brann IKS som er delegert myndighet til håndtering av brann og feiing i kommunen. Virksomheten reguleres av en egen selskapsavtale og representantskapet velger eget styre. Selskapsavtalen ble endret i 2022 og det er foretatt en justering av avtalen om finansiering og fordeling av kostnader. I ny avtale legges andelen av størrelsen på den vedtatte brannordningen til grunn ved fordeling av felleskostnader for den totale beredskapen, mot at fordelingen tidligere var basert på folketall.

En sentral aktivitet i selskapet i 2022 har vært arbeidet med implementering ny brannordning. Plan for helhetlig tjenesteleveranse, som omfatter materiell, kompetanse, stasjoner og slokkevann er ferdigstilt, og det ble gjennomført dialogmøter med alle kommuner på ettersommeren. For noen stasjoner medfører ny brannordning bare mindre justeringer, mens det ved andre lokasjoner kreves at nye tjenester etableres og infrastruktur tilpasses.

Brannordningene definerer hvordan beredskapstjenester i Salten Brann IKS skal organiseres og dimensjoneres. Dette har implikasjoner både knyttet til leveranse, kvalitet og økonomi. De store endringene som selskapet har i rammebetingelser og organisering kan tale for dette. Det har heller ikke vært forvaltningsrevisjoner her siste perioder. Konklusjonen er derfor høy risiko, noe som støttes i tilbakemelding fra det forrige kontrollutvalget. Det skal imidlertid bemerkes at tilbakemeldingen i spørreundersøkelsen er lav risiko.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Brann og feiing	Høy	Flere aktuelle vinklinger: Økonomi, kapasitet, regelverksetterlevelse.

4.2.14 Byggesak, kart og oppmåling

Byggesaksområdet reguleres i hovedsak av plan og bygningsloven, med tilhørende forskrifter og veiledere. Kommunene utøver myndighetsutøvelse gjennom å fatte vedtak innenfor blant annet deling og oppmåling, byggesøknader, utslippssøknader og reguleringsplaner. Behandling av byggesaker, oppmåling og matrikkelføring og utslippstillatelser er omfattet av selvkostprinsippet.

Byggesaksbehandling og reguleringsarbeid er viktige områder for utviklingen av en kommune. En utfordring er å ha god kontinuitet og kompetanse. Svakheter i saksbehandling og veiledning kan medføre at tiltak som ikke skulle vært godkjent blir godkjent, eller omvendt.

I årsmeldingen beskrives ikke spesielle utfordringer, utover kapasitet som er omtalt i flere sektorer. Kommunebarometeret har egen måling for saksbehandling og vurderer blant annet saksbehandlingstid for byggesaker, byggesaksgebyr og andel dispensasjoner. Her rapporteres det gode tall for kommunen, men det bemerkes at det ikke rapportert på alle indikatorer. Det har ikke vært

tilsyn eller forvaltningsrevisjoner i området. I spørreundersøkelsen omtales risikoen som lav. Ved behov for mindre kontroller kan imidlertid forenklet etterlevelseskontroll være aktuelt. Dette har også vært en tilbakemelding fra det forrige kontrollutvalget.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Byggesak, kart og oppmåling	Lav	

4.2.15 Veier, parker og idrettsanlegg

Kommunale veier reguleres av veglova og formålet er å sikre at planlegging, bygging, vedlikehold og drift av offentlige og private veier sikrer en trygg og god trafikkavvikling. Parker og grøntområder reguleres gjennom plan og bygningsloven og ved behandling av reguleringsplaner skal kommunen ta hensyn til arealformål til grøntstruktur som naturområder, turdrag, friområder og parker. Standard og vedlikehold av veier er viktig for å forhindre ulykker. Ut fra et folkehelse- og trivselsperspektiv er det viktig med idrettsanlegg og parker.

Temaet er ikke omtalt i kommunebarometeret, men KOSTRA har en rekke nøkkeltall innen samferdsel, men som sammenligning med tallene tolkes med varsomhet på grunn av ulik geografi og bosettingsstruktur. Likevel er det en tendens til lavere utgifter til vedlikehold og driftsutgifter til veier og gater pr innbygger enn sammenlignbare. Dette kan indikere en risiko. I årsmeldingen beskrives en rekke utfordringer, særlig som følge av vekslende vintervær. Dette er et fenomen som krever mer av kommunen, både i planleggingen, kapasitet og ressursutnyttelse.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Veier, parker og idrettsanlegg	Middels	Måloppnåelse vintervedlikehold. Produktivitet.

4.2.16 Landbruk og natur-/viltforvaltning

Hovedoppgavene i kommunenes landbruksforvaltning knytter seg til tilskudds- og lovforvaltning. Områdene reguleres av blant annet jordlova, konsesjonsloven, skogbrukslova, lov om motorferdsel i utmark, viltloven, naturmangfoldloven, plan- og bygningsloven og friluftsløven. I tillegg kommer en rekke forskrifter og rundskriv. Kommunene har oppgaver knyttet til saksforberedelse og kontroll av ulike tilskuddsordninger i landbruket. Videre har kommunene både myndighet og tilsynsoppgaver etter konsesjonsloven i forbindelse med eierskifte, og etter jordloven i forbindelse med nydyrking, deling eller omdisponering av jordbrukseiendom, og i forbindelse med driveplikt. Kommunen har også ansvar for å kontrollere at skogbruksloven følges, og kan fastsette meldeplikt for planer om hogst og tiltak knyttet til foryngelse og stell av skog.

I KOSTRA rapporteres det om en rekke parametere innenfor landbruk- og skogforvaltningen, men kommunene har svært ulik ressursbruk noe som henger sammen med næringsstrukturen i kommunen, og derfor vanskelig egnet for sammenligning. Det er ikke identifisert høy risiko knyttet til kommunen som myndighetsutøver. Statsforvalteren gjennomførte i 2023 forvaltningskontroll av produksjonstilskudd i landbruket. Det ble ikke gitt noen avvik og Statsforvalteren skriver at hovedinntrykket er at Fauske kommune har god kompetanse, og gjør en grundig og god saksbehandling på de kontrollerte områder.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Landbruk og natur-/viltforvaltning	Lav	

4.3 Organisasjonsperspektivet.

Organisasjonsperspektivet tar for seg hvordan kommunen er organisert og hvilken styring og

organisering den har for å nå de oppsatte mål for tjenesteproduksjonen, samt hvordan saksbehandling og interne tjenester blir ivaretatt. Organisasjonsperspektivet retter fokuset mot om tjenesteproduksjonen, og støttefunksjoner til disse, er effektiv og i tråd med lover og regler. I analysen har vi støttet oss på kommunens egen informasjon, herunder kommunens nettsider, planer, regnskap og årsberetning med rapport på internkontroll til kommunestyret.

4.3.1 Organisering, styring og ledelse

Kommuneloven legger rammene for den politiske organiseringen av en kommune. Kommunens øverste folkevalgte organ er kommunestyret som ledes av ordfører. Under kommunestyret skal det opprettes et formannskap og man kan også oppnevne utvalg og/eller råd. Kommunestyret skal ansette en kommunedirektør, som skal være leder for kommunens administrasjon. Ut over dette er det stor grad av frihet for hvordan den administrative organiseringen av kommunen skal være.

Valg av administrativ organisasjonsmodell og hyppigheten av omorganiseringer kan ha betydning for vurdering av risiko. Hvor mange nivåer man velger vil ha betydning for nærhet til eventuelle situasjoner, samt hvor mange enheter eller personer en leder skal følge opp. Det er viktig med et oppdatert delegeringsreglement som gjenspeiler styringslinjene. Delegeringsreglementet viser hvordan myndighet til å fatte beslutninger på vegne av kommunen er fordelt på politisk nivå, og mellom politisk og administrativt nivå.

Fauske har nylig gjennomgått en omfattende administrativ omorganisering med virkning fra 01.01.2022. Parallelt med dette er flere av lederne nye. Kommunedirektøren har 2 kommunalsjefer for henholdsvis Oppvekst og opplæring og Helse og omsorg. I tillegg 3 ledere for stab- og støttetjenester, henholdsvis Økonomi og virksomhetsstyring, Innovasjon og utvikling og Plan og næring. Kommunalsjefer og stabsledere utgjør sammen med kommunedirektøren det strategiske lederteamet. Det er i tillegg et kommunale foretak (KF) tilknyttet kommunen: næringsforetaket Fauna KF. KFet har i henhold til loven eget styre, egen ledelse og egne vedtekter, men anses som en del av kommunen. Kommunen er deltager i fem interkommunale selskap (IKSer) med ulik grad av delegert myndighet.

I forrige var det i plan for forvaltningsrevisjon valgt ut flere tema innenfor organisasjon, styring og ledelse. Det er bestilt en kontroll om oppfølging av politiske vedtak som ventes levert og behandlet i løpet av 2024. I tillegg var det på planen forvaltningsrevisjoner med tema «administrativ struktur» og «gjennomføring av omstilling». Disse ble satt på vente grunnet pågående omorganisering, og at det ble ansett for tidlig med evaluering forrige periode. Prosjektene synes imidlertid svært aktuelle nå, nå som den administrative strukturen har fått virke en periode. Dessuten har kontrollutvalget anbefalt mulig tema om systemer, rutiner, delegeringsmyndighet ved håndtering av tvistesaker og rettstvister.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Organisering, styring og ledelse	Høy	Måloppnåelse administrativ struktur og gjennomføring av omstilling. Håndtering av rettstvister.

4.3.2 Internkontroll og kvalitetssikring

Internkontroll er et vidt begrep og kan omfatte prosesser for å gi rimelig sikkerhet for målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering, og overholdelse av lover og regler. Det kan både dreie seg om økonomisk internkontroll (regnskap, transaksjonskontroll, budsjettoppfølging mm) eller mer spesifikk internkontroll på de ulike tjenesteområdene.

Interkontroll og krav til dette er skjerpet i den nye kommuneloven. Den stiller krav til at kommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Kommunedirektøren skal som ansvarlig for internkontrollen utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering, ha nødvendige rutiner og prosedyrer, avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik, dokumentere internkontrollen og ved behov evaluere og forbedre prosedyrer og tiltak for internkontroll. Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret minst én gang i året.

Kommunedirektøren har valgt å benytte årsmeldingen som interkontrollrapportering. Her står det at kommunen har flere overordnede reglement, rutiner og retningslinjer som er styrende for virksomheten. Flere er under utarbeidelse, samt at eksisterende reglementer og beskrivelser skal gjennomgås og revideres. Av de viktigste for kommunen nevnes delegasjonsreglement, arbeidsgiverpolitiske retningslinjer og personalregulativer, økonomi- og finansreglement (ble vedtatt i første møte i kommunestyre i 2023), innkjøpsstrategi og -reglement og eierskapsmelding. Med utgangspunkt i de overordnede styrende dokumenter er det utarbeidet rutinebeskrivelser innenfor de ulike tjenesteområdene. Internkontrollen har som formål å gjennomføre en risikobasert kontroll på at det er etablert gode rutiner og arbeidsprosesser på viktige områder, at disse etterleves og at avvik og feil avdekkes og håndteres. Dokumentasjonen av overordnede styrende dokumenter og rutinebeskrivelser er i all hovedsak lagt i Risk Manager - som er Fauske kommunens kvalitets- og styringsverktøy.

Det har vært en forvaltningsrevisjon om økonomisk styring og internkontroll. Denne var imidlertid rettet mot helse og omsorg og hadde en bredere innfallsvinkel. Rapporten som sådan er lukket, men kontrollutvalget har i sin evaluering pekt på at oppfølging av om avvikssystem faktisk blir brukt kan være et aktuelt tema for kontroll. Det er videre av betydning at kravene om internkontroll er styrket i kommuneloven, blant annet ved årlig rapportering til kommunestyret. Dette kan være av særlig interesse for en forvaltningsrevisjon, for å vurdere om rutiner og rapportering er tilfredsstillende i henhold til lov nå når lovkravet er skjerpet. Risikoen vurderes derfor å være høy. I tillegg har kontrollutvalget pekt på aktuelle temaer som prosjektgjennomføringsevne ved investeringer.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Internkontroll og kvalitetssikring	Høy	Regelverksetterlevelse. Prosjektgjennomføringsevne.

4.3.3 Økonomistyring

Kommuneloven omfatter regler for langsiktig og bærekraftig økonomiforvaltning, for å trygge det finansielle grunnlaget for velferdstjenestene, og tilliten til at ressursene forvaltes på beste måte. Kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

Kommunestyret skal selv vedta økonomiplan, årsbudsjett, konsolidert årsregnskap, årsberetning, finansielle måltall, økonomireglement og finansreglement. Økonomiplanen skal ta utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel, og kan utgjøre handlingsdelen til samfunnsdelen. Økonomiplan og årsbudsjett skal settes opp i balanse og være realistiske og årsbudsjettet er bindende. Budsjettoppfølgingen har derfor en sentral rolle i styringen av kommunen. Kommunedirektøren har plikt til å rapportere om budsjettavvik, og foreslå budsjettendringer. Regnskapsrevisjonen skriver i sitt oppsummeringsbrev at samarbeidet med kommunens administrasjon fungerer meget bra. Påpekning av feil og forslag til forbedringer i rutiner blir imøtekommet på en konstruktiv måte. Det er ikke spesielle merknader fra revisjonen som indikerer høy risiko om økonomistyringen. Det har i 2022 vært gjennomført etterlevelsekontroll med finansforvaltningen som riktignok påpekte mangler, men som umiddelbart ble fulgt opp og rettet. Det er vedtatt finansielle måltall i tråd med kravene i kommuneloven.

I årsberetningen skal det redegjøres for vesentlige budsjettavvik, inkludert avvik fra premisene for bruk av bevilgningene, og eventuelt merforbruk skal dekkes inn året etter at det oppsto. Dersom økonomiplan eller budsjett fremlegges med merforbruk, eller regnskapsmessig merforbruk ikke inndeckes innen fristen, innebærer det økonomisk ubalanse, og det medfører innmelding i registeret om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK). Fauske kommune har svært anstrengt økonomi og har over lengre tid vært registrert i ROBEK. Dette skyldes at driftsbudsjettet er vedtatt med et merforbruk, merforbruk skal dekkes inn over flere enn to år etter at det oppsto og at balanseregnskapet viser et oppsamlet merforbruk som er større enn tre prosent av driftsinntektene.

I kommunebarometeret kommer Fauske på 297. plass i kategorien «Økonomi». De tyngste nøkkeltallene i sektoren er nøkkeltallene for driftsmargin og disposisjonsfond. Samlet har disse nøkkeltallene en vekt på 50 prosent av sektoren og er hovedårsaken til den svake scoren. Det kan imidlertid legges til at utviklingen er i bedring. Ettersom reglementer, måltall og styringsmekanismer langt på vei er etablert, anses risikoen i forvaltningsoppgavene som middels selv om kommunen som sådan har svak økonomi. Det som kan påpekes er kommunens evne til realistisk budsjettering, og evnen til å styre etter finansielle måltall.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Økonomistyring	Middels	Måloppnåelse. Regelverksetterlevelse.

4.3.4 Offentlige anskaffelser

Anskaffelser i offentlig sektor reguleres av lov om offentlig anskaffelser med tilhørende forskrifter. Norge har gjennom internasjonale avtaler forpliktet seg til å følge bestemte fremgangsmåter ved anskaffelser over visse verdier (terskelverdier). Loven gjelder også ved anskaffelser som er under terskelverdien. En oppdragsgiver skal ikke diskriminere leverandører, hindre konkurranse eller dele opp anskaffelser for å omgå bestemmelsene. Den skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.

Offentlige anskaffelser er et tema med krevende regelverk og som krever stor grad av kompetanse. Fauske kommune har vært deltager i et samordnet innkjøp i Salten og Nordland som har vært styrt fra Bodø som vertskommune. Innkjøpssamarbeidet med Bodø har nylig endret karakter til en ordning med såkalt innkjøpssentral. Fauske kommunestyre vedtok i april 2022 at det ikke var formålstjenlig å slutte seg til det nye samarbeidet og at eksisterende avtaler i en overgangsfase skulle fases ut. Samtidig ble det bedt om at kommunedirektøren skulle ta initiativ til etablering av et mindre innkjøpssamarbeid for hele eller deler av avtaleporteføljen, fortrinnsvis basert på kjøp av eksterne innkjøpstjenester.

Det ble i 2020 gjennomført en forvaltningsrevisjon med formål å belyse om kommunen overholder regelverket for offentlige anskaffelser. Rapporten konkluderte den gang at kommunen i stor grad følger regelverket. Dette i seg selv viser at temaet er belyst med lav risiko. Imidlertid har innkjøpssamarbeidet endret karakter, noe som tilsier en viss risiko. Det kan derfor være aktuell med ny kontroll, men i så fall litt ut i perioden når ordningen har satt seg.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Offentlige anskaffelser	Middels	Nylig gjennomført forvaltningsrevisjon.

4.3.5 Personalforvaltning. Kompetanse/rekruttering.

Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret, og kan vedta arbeidsgiverstrategier og reglementer. Det kan være en utfordring for kommuner å rekruttere og beholde personale med ønsket kompetanse, og arbeidsgiverstrategien kan være et verktøy for å bli en attraktiv arbeidsgiver og redusere risikoen på området.

I kommuneloven er kommunedirektøren er gitt ansvar for å utøve det løpende arbeidsgiveransvaret, og har med det det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke annet er fastsatt i lov. Hovedavtalen inneholder bestemmelser om forhandlingsordning, prosedyrer samt arbeidsgivers og tillitsvalgte rettigheter og plikter. Hovedavtalen er et virkemiddel for å sikre samhandling og gode prosesser mellom partene.

Nylig gjennomført forvaltningsrevisjon på økonomisk styring og internkontroll i helse og omsorg har gitt noen implikasjoner om personalforvaltningen. Det er ikke fremkommet informasjon om høy risiko på området. Når det gjelder kompetanse- og rekrutteringsutfordringen er den imidlertid krevende i helse kommunesektoren og påpekt som sårbar i flere sektorer. Tilgangen på fagfolk, både faste og vikarer, er en vedvarende utfordring og vikarbruken er høy. Dette vurderes derfor som særlig aktuell for kontroll med tanke på måloppnåelse. Dette støttes av spørreundersøkelsen og av det forrige kontrollutvalgets tilbakemelding.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
Personalforvaltning	Lav	
Kompetanse/rekruttering	Høy	Måloppnåelse

4.3.6 IKT, digitalisering, personvern, arkiv og saksbehandling

Økt digitalisering representerer muligheter for besparelser og bedre tjenester, men kompleksiteten i offentlig sektor kan være en utfordring. Mange kommuner mangler helhetlige planer eller egen IKT-/digitaliseringsstrategi, og mange kommuner benytter digitale tjenester i langt større omfang enn de tilbyr digitale tjenester. Digitaliseringen innebærer også økt risiko knyttet til informasjonssikkerhet. For å unngå så vel tap av verdier som tap av tillit, er det nødvendig for kommunen å sikre at uvedkommende ikke får tilgang til informasjon, at informasjon ikke blir endret utilsiktet, og at informasjonen er tilgjengelige for brukerne ved behov.

Personvern er et tidsaktuelt tema, ikke minst med personvernforordningen som ble tatt inn i norsk lov i 2018. Datatilsynet er både tilsyn og ombud og skal veilede og kontrollere om virksomheter etterlever personvernreglene. Kommunen plikter å ha oversikt over systemer som behandler personopplysninger og informasjonsutveksling mellom systemene. Det er også viktig å vite hvilke typer personopplysninger som behandles, hvilke opplysninger som oppbevares og hvor lenge de oppbevares.

Åpenhet og innsyn er sentrale forutsetninger for et fungerende demokrati. Kommunelovens regler om møteoffentlighet og offentlighetsloven skal legge til rette for at offentlig virksomhet er åpen og gjennomiktig. Kommuner og offentlige organ har ansvar for å dokumentere sin egen aktivitet i arkivholdet. En velfungerende postjournal og arkivordning er grunnleggende forutsetninger for å ivareta åpenhet og demokratisk kontroll. Alle kommuner skal utarbeide en arkivplan som skal innrettes slik at den kan brukes som et redskap i organets internkontroll med arkivarbeidet. Arkivverket hadde i 2021 tilsyn med kommunens arkivhold. Arkivverket skrev da at de hadde inntrykk av at den daglige arkivering og journalføring som utføres av arkivtjenesten i sak-/arkivsystemet WebSak fungerer godt. Fauske kommune er godt i gang med, og har også fått på plass mye dokumentasjon og rutiner i sin arkivplan. Det er også foretatt en kartlegging av papirarkiver i alle enheter. Det ble gitt fem pålegg. I og med at tilsynet var såpass omfattende synes avvikene kjent, og risikoen redusert på det området.

Pressens offentlighetsutvalg i samarbeid med Kommunal Rapport publiserer årlig et såkalt Åpenhetsbarometer som vurderer åpenheten i landets kommuner. Her vurderes blant annet postlister, tilgjengelighet på hjemmesider, møteoffentlighet og respons på henvendelser og innsynskrav. Fauske kom i 2023 på en 177. plass, som er i midtsjiktet.

Regelverket omkring personvern er som nevnt nytt og omfattende, noe som i seg selv kan innebære større risiko for etterlevelse og derigjennom kan aktualisere en forvaltningsrevisjon. Det ble imidlertid gjennomført en forvaltningsrevisjon i 2022 med tema informasjonssikkerhet og problemstilling å undersøke i hvilken grad Fauske kommune ivaretar krav i regelverket om informasjonssikkerhet og personvern. Konklusjonen da var at kommunen i noen grad ivaretar regelverket. Det ble gitt seks anbefalinger og som fremdeles er under oppfølging. Det synes derfor ikke aktuelt med et nytt prosjekt denne perioden.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
IKT, digitalisering, personvern	Middels	Nylig gjennomført forvaltningsrevisjon
Arkiv, saksbehandling	Lav	

4.3.7 Arbeidsmiljø

Det er et arbeidsgiveransvar å sørge for at det utføres systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte. Arbeidsmiljøloven konkretiserer krav til systematisk HMS-arbeid, noe som omfatter å fastsette mål, fordele ansvar, oppgaver og myndighet, kartlegge og vurdere risikoforhold og iverksette tiltak for at arbeidsmiljøet skal være i samsvar med lovkrav, forebygge og følge opp sykefravær.

Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte er viktige virkemidler for å redusere risikoen for uetisk atferd og korrupsjon. Retningslinjene må jevnlig oppdateres, være forståelige, relevante og etterlevbare, og skal gi klare anvisninger for hvilken atferd som forventes i ulike situasjoner.

Arbeidsmiljøloven gir arbeidstaker rett til å varsle om kritikkverdige forhold. Dette er definert som forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i virksomheten eller etiske normer. Loven regulerer også fremgangsmåte og arbeidsgivers aktivitetsplikt ved varsling. Loven gir vern mot gjengjeldelse av varsling gjennom forbud mot gjengjeldelse samt oppreisning og erstatning ved brudd på forbudet. Kommunen har plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling som skal være skriftlige. Kommunen skal oppmuntre sine medarbeidere til å varsle om kritikkverdige forhold og tilrettelegge for varsling. For å bidra til dette er det viktig at verdien av varsling anerkjennes i kommunen og at kommunen arbeider for å fremme et godt ytringsklima.

Når det gjelder tilsyn har særlig Arbeidstilsynet en særlig rolle i å kontrollere arbeidsgivers etterlevelse av helse, miljø og sikkerhet i henhold til arbeidsmiljøloven. Det er gjennomført flere tilsyn på flere områder av kommunen siste perioder og kontrollhensynet synes ivaretatt på enkelte lokasjoner. Arbeid med sykefravær er gjennomgått i flere forvaltningsrevisjoner både i 2018 og i 2022.

Varsling er et fenomen som er gitt økt oppmerksomhet i arbeidslivet og som har stor økonomisk og omdømmemessig risiko ved feil håndtering. Det er en tendens til økt grad av varslingsaker i flere av Salten-kommunene og det har stor betydning å være i forkant av sakene ved å ha et godt gjennomarbeidet reglement og rutiner. Her har det ikke vært relevante kontroller og tematikken bør ha stor interesse for gjennomgang og for å identifisere forbedringspunkter.

Tema	Risikovurdering	Kommentar
HMS: Helse, miljø og sikkerhet	Lav	
Etikk og varsling	Høy	Regelverksetterlevelse

4.4 Oppsummering

Tema	Risiko	Merknad
Samfunnsplanlegging	Lav	
Næringsutvikling	Middels	Måloppnåelse.
Miljø, klima og energi	Høy	Måloppnåelse
Beredskapsplaner og ROS-analyser	Lav	
Barnehagesektoren	Middels	Regelverksetterlevelse. Produktivitet.
Grunnskole	Middels	Flere aktuelle vinklinger: Produktivitet, måloppnåelse, regelverksetterlevelse.
Skolefritidsordning SFO	Lav	
Voksenopplæring	Lav	
Kultur	Middels	Måloppnåelse.
Idrett	Lav	
Tros- og livssynssamfunn	Lav	
Flyktningtjenesten	Høy	Flere aktuelle vinklinger: Produktivitet, kapasitet, regelverksetterlevelse.
Barnevern	Middels	Pågående forvaltningsrevisjon ettervern.
Helsetjenester	Høy	Kapasitet/regelverksetterlevelse legetjenesten.
Rus og psykisk helsearbeid	Lav	
Hjemmetjenester	Høy	Produktivitet.
Institusjonsomsorg	Høy	Produktivitet.
Økonomisk sosialhjelp og boligsosiale tjenester	Middels	Måloppnåelse vertskommunesamarbeid.
Bygg- og eiendomsforvaltning	Lav	
Vann og avløp	Lav	Regelverksetterlevelse.
Renovasjon	Middels	Regelverksetterlevelse.
Brann og feiing	Høy	Flere aktuelle vinklinger: Økonomi, kapasitet, regelverksetterlevelse.

Byggesak, kart og oppmåling	Lav	
Veier, parker og idrettsanlegg	Middels	Måloppnåelse vintervedlikehold. Produktivitet.
Landbruk og natur- /viltforvaltning	Lav	
Organisering, styring og ledelse	Høy	Måloppnåelse administrativ struktur og gjennomføring av omstilling. Håndtering av rettstvister.
Internkontroll og kvalitetssikring	Høy	Regelverksetterlevelse. Prosjektgjennomføringsevne.
Økonomistyring	Middels	Måloppnåelse. Regelverksetterlevelse.
Offentlige anskaffelser	Middels	Nylig gjennomført forvaltningsrevisjon.
Personalforvaltning	Lav	
Kompetanse/rekruttering	Høy	Måloppnåelse.
IKT, digitalisering, personvern.	Middels	Nylig gjennomført forvaltningsrevisjon.
Arkiv og saksbehandling	Lav	
HMS: Helse, miljø og sikkerhet	Lav	
Etikk og varsling	Høy	Regelverksetterlevelse.

5. Risikovurdering av kommunens eierskap

I likhet med forvaltningsrevisjon skal kommunestyret også vurdere kontroller av sine eierskap basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering.

5.1 Om eierstyring

Kommunene har stor grad av frihet når det gjelder organiseringen av den kommunale virksomheten og har i lang tid gjort bruk av fristilte organisasjonsmodeller. Organisering av kommunal virksomhet i egne rettssubjekter utfordrer de vanlige ansvars- og styringslinjene. For å avhjelpe denne utfordringen har kommuneloven egne bestemmelser om kommunestyrets tilsyn og kontroll med slik utskilt virksomhet. Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsynet med kommunens forvaltning og én av oppgavene er å påse at kommunen fører tilsyn med sine interesser i selskaper – det vil si eierskapskontroll eller selskapskontroll. Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak.

Det kan være en glidende overgang mellom hva som er kontroll av eierskapsutøvelsen og revisjon av selskapet (forvaltningsrevisjon). Dersom selskapskontrollen skal omfatte selskapets virksomhet – spørsmål som krever innsyn i selskapets drift – vil dette være en forvaltningsrevisjon. Et typisk eksempel er samfunnsansvar (f.eks. etikk, varsling og anskaffelser). Andre eksempler på tema som må undersøkes gjennom forvaltningsrevisjon, er regelverksetterlevelse (f.eks. anskaffelser og offentlighet), selvkost og annen måloppnåelse/gjennomføring av virksomheten.

At virksomheter eller tjenester skilles ut som egne foretak eller selskaper innebærer at betingelsene for folkevalgt styring og kontroll, og til dels også politikerrollen, endres. Dette medfører at styringen vil være av en annen art enn den politiske styringen av kommunens øvrige virksomhet. De mest brukte argumentene for å skille ut virksomhet i selskaper og foretak er knyttet til kostnadseffektivitet, tjenestekvalitet, konkurranseutsetting, oppgave- og ansvarsfordeling og oversiktliggheit. Med en slik organisering får folkevalgte ansvar for å fastsette mål og å føre kontroll med måloppnåelse, mens selskapets styre og ledelse har ansvar for valg og bruk av virkemidler.

Styringsvirkemidlene i en utskilt virksomhet er ikke de samme som for kommunens egen virksomhet. Ved at virksomheten legges til en enhet fristilt fra kommunens administrasjon mister kommunestyret sin rett til direkte instruksjon. Kommunestyret kan kun instruere den eller de representantene som opptre i eierorganet på kommunestyrets vegne, for eksempel i et representantskap. Organer eller ansatte i selskapene kan ikke instrueres direkte.

Kommunens egenkontroll består av administrasjonssjefens internkontroll og kontrollfunksjonene underlagt kontrollutvalget. Når virksomhet skilles ut i egne juridiske enheter er det ikke lenger administrasjonssjefen som har ansvaret for internkontrollen, men styret i den aktuelle virksomheten. Selskapsformer som bygger på annet lovverk enn kommuneloven, har ikke nødvendigvis de samme juridiske kravene til internkontroll som en kommune. For en offentlig eier er det likevel viktig å påse at styret har den nødvendige kontroll med virksomheten.

5.2 Problemstillinger i en eierskapskontroll

NKRF har i 2018 utgitt en veileder i selskapskontroll og gir her en nærmere beskrivelse av hvilke problemstillinger som kan inngå i kontrollen. Eierskapskontroll er et middel for å påse at kommunen forvalter sine eierinteresser i selskap i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger og i henhold til aktuelt lovverk. Dette leder fram mot en overordnet problemstilling for all eierskapskontroll:

Sikrer kommunen at eierinteressene utøves i samsvar med relevant lovgivning og kommunestyrets

vedtak og forutsetninger?

Hvordan det er hensiktsmessig å innrette denne kontrollen, avhenger av om kommunen er «god» eller «moden» når det gjelder eierskap, eller om kommunen ikke har retningslinjer eller føringer for hvordan den vil forvalte sitt eierskap i selskaper. For en kommune som ikke har eierskapsmelding eller andre former for retningslinjer, kan en av følgende hovedproblemstillinger være formålstjenlig:

I hvilken grad er det lagt til rette for god eierstyring i kommunen? Utøves kommunens eierskap i samsvar med aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

Dersom kommunen har eierskapsmelding eller andre retningslinjer for eierskapsforvaltningen, bør problemstilling formuleres i samsvar med det:

Har kommunen etablert tilfredsstillende rutiner eller retningslinjer for eierstyring?

og

Følger kommunen vedtatte rutiner/retningslinjer for eierstyring?

Dersom selve eierskapsmeldingen har vært gjennom selskapskontroll tidligere, kan det være hensiktsmessig å gå rett på praksis:

Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

Dette er store problemstillinger, og det vil som regel være behov for å spisse eller avgrense undersøkelsen noe. Kanskje vil en rette kontrollen mot ett selskap, eller en vil fokusere på noen få tema knyttet til eierstyringen. Aktuelle tema innenfor problemstillingene kan blant annet være

- Eierskapsmelding, eierskapsopplæring og evaluering av eierskapsmelding og eierstrategier
- Samordning av selskapsføringer med andre eiere
- Representasjon og fullmakter i eierorgan – valg av representanter, delegasjon og fullmakter
- Demokratihensyn: offentlighet, arkiveringsrutiner i kommunen, behandling av eiersaker i kommunestyre - avklaringer og rapportering om eiersaker
- Gjennomføring av møter i eierorgan – innkallinger, gjennomføring/saksbehandling og protokollføring
- Styrevalgprosess og styresammensetning
- Ivaretagelse av samfunnsansvar i selskapene
- Avkastning og utbyttepolitikk
- Anbefalinger fra tidligere kontroller

5.3 Fauske kommunes eierskapsmelding

Et mål for den nye kommuneloven er styrking av kommunenes eierstyring overfor kommunalt eide selskaper. Det er nå et lovfestet krav at kommunen minst én gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Eierskapsmeldingen skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring, oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i, og kommunens formål med sine eierinteresser.

KS har utarbeidet 21 anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll av kommunaleide selskaper og foretak. Formålet med prinsippene og anbefalingene er å avklare roller og ansvar, sikre åpenhet og ryddige beslutningsprosesser, redusere ulike typer risiko, stimulere til verdiskapning gjennom å legge til rette for økt effektivitet mv.

Det ble i 2023 gjennomført en eierskapskontroll av Fauske kommunes eierskapsmelding. Formålet med eierskapskontrollen var å avdekke om kommunen har en oppdatert eierskapsmelding som tilfredsstillende kravene i kommuneloven §26-1 med særlig fokus på om kommunen har et avklart formål med sine eierskap. Revisor konkluderte da med at Fauske kommune i noen grad, opp mot stor grad, har eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven og gjeldende anbefalinger for eierstyring. Parallelt med revisors arbeid ble det imidlertid foretatt en revidering av Fauske kommunestyre som i stor grad lukket de avvikene som revisjonen påpekte, særlig ved at selskaps-spesifikke strategier var utarbeidet. Kontrollen er derfor avsluttet uten ytterligere oppfølging fra kontrollutvalgets side.

5.4 Fauske kommunes eierskap. Selskaper hvor kommunen har eierinteresser

Fauske kommunestyre behandlet sist sin eierskapsmelding i september 2023, sak 53/23. I oversikten gjengis kun eierinteresser i aksjeselskaper, interkommunale selskaper, interkommunale samarbeid som er organisert som egne rettssubjekter, samvirkeforetak og foreninger.

Kommune	Selskap	Selskapsform	Kontroll
Fauske	Salten Regionråd	Kommunalt oppgavefelleskap og IPS	nei
Fauske	Salten Kontrollutvalgsservice	Kommunalt oppgavefelleskap	nei
Fauske	Salten IUA	Kommunalt oppgavefelleskap	nei
Fauske	Interkommunalt arkivsamarbeid i Nordland	Kommunalt oppgavefelleskap	nei
Fauske	RKK Salten (Regionalt kontor for kompetanseutvikling)	Kommunalt oppgavefelleskap	nei
Fauske	Salten Kommunerevisjon	Interkommunalt selskap	nei
Fauske	IRIS Salten	Interkommunalt selskap	ja
Fauske	Salten Brann	Interkommunalt selskap	nei
Fauske	Helse og miljøtilsyn Salten	Interkommunalt selskap	nei
Fauske	Indre Salten Energi	Aksjeselskap	nei
Fauske	Ise Produksjon Røyrvatn	Aksjeselskap	nei
Fauske	Moment Salten Holding	Aksjeselskap	nei
Fauske	Siso Vekst	Aksjeselskap	nei
Fauske	Galvano Tia	Aksjeselskap	nei
Fauske	Salten Kraftsamband	Aksjeselskap	nei
Fauske	Salten Gruppen (Saltens bilruter)	Aksjeselskap	nei
Fauske	Kommunekraft	Aksjeselskap	nei

I kolonnen til høyre angis om det har vært kontroll i selskapet siste to perioder.

I korte trekk kan man oppsummere vesentlighetsmomenter med hvor alvorlig det er for kommunen dersom dens mål for eierskapet ikke oppnås. Det finnes mange mulige kriterier for hva som gjør et eierskap vesentlig. Noen eierskap har et finansielt formål, altså at man ønsker økonomisk utbytte, mens andre har et politisk formål, for eksempel at man ser det som en hensiktsmessig måte å tilby en viktig tjeneste til innbyggerne, et bidrag til å utvikle arbeidsplasser i kommunen eller en måte å organisere andre kommunale oppgaver på.

I dette kan følgende vesentlighetsmomenter legges til grunn:

- Store økonomiske verdier
- Hvorvidt selskapet utfører viktige kommunale oppgaver
- Mottar vesentlige tilskudd fra kommunen
- Betydning for lokalsamfunn/arbeidsplasser
- Politisk interesse/prestisje

Risiko kan defineres som sannsynligheten for at kommunen ikke oppnår sine intensjoner med eierskapet eller at andre betydelige problemer oppstår. En slik analyse for hvert enkelt selskap vil vanligvis være en ressurskrevende prosess. Ved utarbeidelse av plan for selskapskontroll bør man

derfor foreta en overordnet helhetsvurdering av risikonivået knyttet til kommunens eierskapsutøvelse, og risiko i det enkelte selskap, særlig knyttet til eiernes styring og kommunenes målsetting med eierskapet.

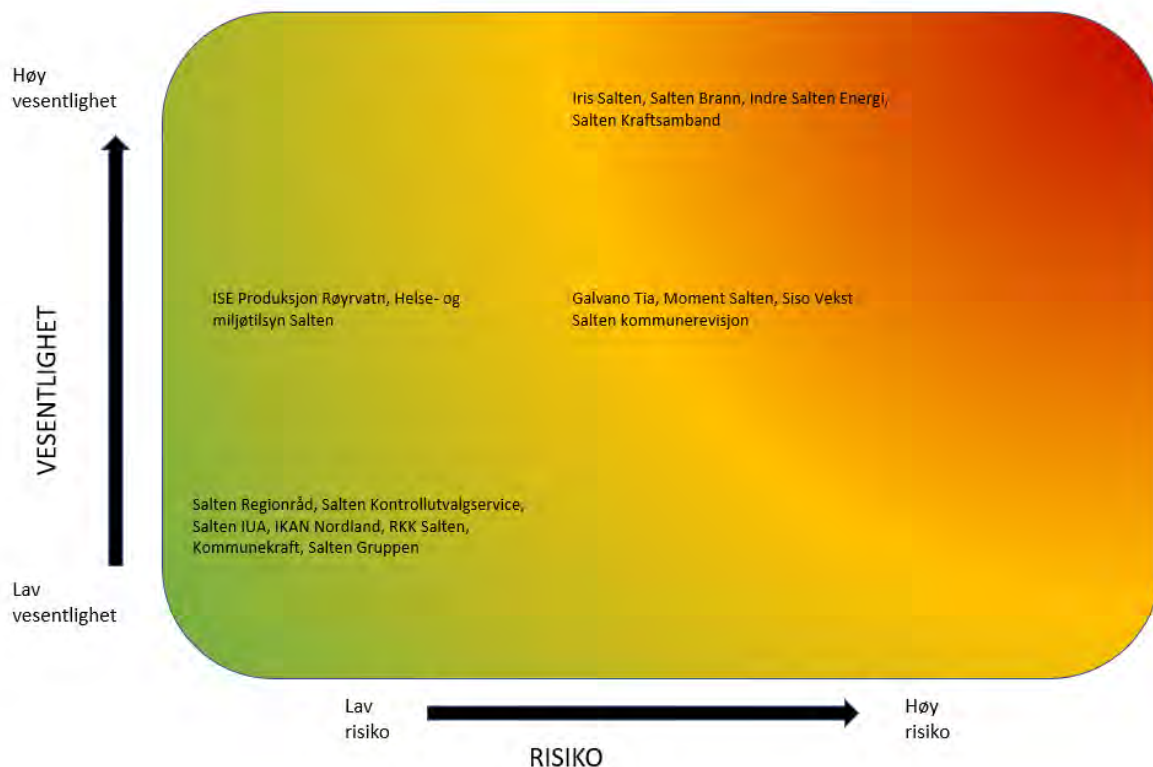
Økonomien vil alltid være en viktig risikofaktor. Et selskap som går konkurs, er naturlig nok ikke i stand til å oppnå noen mål. Momenter som kan være aktuelle å legge vekt på kan være fornuftig nivå på egenkapital, tilstrekkelig likviditet og avkastning i tråd med formålet. Negativ utvikling over tid er særlig et faresignal.

Selv om et selskap har god økonomi, betyr det ikke nødvendigvis at det oppfyller målene kommunen har med eierskapet. Dersom eierskapet ikke er rent finansielt motivert, er det også nødvendig å vurdere andre former for måloppnåelse. En konkret vurdering av måloppnåelsen ligger imidlertid i større grad til selve selskapskontrollen enn til den overordnede analysen og er derfor i liten grad vurdert her.

Oppsummert kan eksempler på risikomomenter være:

- Negativ økonomisk utvikling (EK, likviditet, avkastning)
- Negativ medieoppmerksomhet
- Store endringer (organisasjon, lederskifter, målsettinger, marked)
- Komplisert/uklar organisering
- Rollekonflikter (for eksempel sentrale politikere i styret)
- Svak eierstyring
- Manglende etiske retningslinjer og anti-korrupsjonsarbeid
- Urealistiske eller uklare mål
- Politisk kritikk

Med bakgrunn i disse kriteriene vurderes risiko og vesentlighet slik:

I en eierskapskontroll er det naturlig å peke på selskap som enten har en viss risiko og/eller vesentlighet i seg. I det følgende kommenteres derfor kun selskap som ikke har både lav risiko og lav vesentlighet. Informasjon om selskapets formål er i hovedsak fra selskapets egne vedtekter.

I en eierskapskontroll er det naturlig å peke på selskap som enten har en viss risiko og/eller vesentlighet i seg. I det følgende kommenteres derfor kun selskap som ikke har både lav risiko og lav vesentlighet. Informasjon om kommunens formål er hentet fra eierskapsmeldingens selskapsstrategier og selskapets formål er i hovedsak fra selskapets egne vedtekter.

Indre Salten Energi / ISE Produksjon Røyrvatn: Fauske kommunes formål med eierskapet er av økonomisk og strategisk karakter. Kommunen vil både sikre god økonomisk avkastning, sikre arbeidsplasser og tilgang på tjenester lokalt. I tillegg til dette sikre innbyggerne i forsyningsområdet en lavest mulig nettleie. Eierandel ISE 39,2 %.

Anses vesentlig grunnet høye økonomiske verdier, vesentlig eierskap og betydning for lokalsamfunn/arbeidsplasser. Har gjennomgått en større fusjonsprosess, men vurderes å ha solid økonomi.

Salten Kraftsamband AS: Fauske kommunens formål med eierskapet er av økonomisk og strategisk karakter. Selskapets økonomiske resultater gir grunnlag for utbetaling av utbytte til Fauske kommune, samtidig som selskapets utvikling gir mulighet for at kommunens eierandel får økt verdi. Selskapets hovedkontor med mange arbeidsplasser ligger på Fauske og det er strategisk viktig for Fauske kommune å opprettholde denne plasseringen. Eierandel 10,1 %.

Eierskapet vurderes å ha høy vesentlighet grunnet store økonomiske verdier. Selskapet er derfor særlig aktuell for eierskapskontroll. Kontrollen kan fokusere på om kommunens eierinteresser utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring.

Moment Salten: Kommunens formål med deltagelsen er å ha et godt, verdig og individuelt tilpasset tilbud til yrkeshemmede og andre personer med ett uavklart forhold til arbeidsliv og utdanning. Samt veiledning knyttet opp til ulike livsstils aspekter som har betydning for å styrke helsen med mål om å klare å stå i og/eller beholde jobb. Dette som ledd i utdanning, arbeids trening etter tilvisning fra og i samarbeid med NAV. Eierandel 50 %.

Anses vesentlig grunnet samfunnsoppdraget, arbeidsplasser mv. Vekstbedrifter har fått økt sin risiko som følge av endring i statlige rammevilkår.

Galvano TIA: Kommunens formål med deltagelsen er å ha et godt tilbud til i yrkeshemmede og personer med ett uavklart forhold til arbeidsliv og utdanning. Dette som ledd i utdanning, arbeidstrening og attføring etter tilvisning fra, og i samarbeid med, NAV og primærhelsetjenestene i kommunene. Eierandel 28,9 %.

På samme måte som andre vekstbedrifter er det moderat vesentlighet og økende risiko som følge av markedsbetingelser og endring i statlige rammevilkår.

Siso Vekst: Selskapet skal gi varig tilrettelagt arbeid for mennesker med nedsatt arbeidsevne i Sørfold og Fauske kommuner. Selskapet har kontor- og produksjonslokaler på Trollbukta industriområde i Sørfold kommune. I tillegg har selskapet ansatte utplassert i ulike bedrifter i Sørfold og Fauske.

Eierskap med betydning for lokalsamfunn og arbeidsplasser. Vekstbedrifter har fått økt sin risiko som

følge av endring i statlige rammevilkår og kan derfor være særlig aktuell for kontroll for å vurdere hensiktsmessig eierdialog og eierstyring.

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS: Interkommunalt selskap med delegert myndighet som utfører lovpålagte tjenester innenfor miljørettet helsevern på vegne av eierkommunene og i samråd med kommuneoverlegene.

Ivaretar oppgaver som er lovpålagte for kommunene. Har et ansvarsområde med økt fokus: matsikkerhet, helsevern, arbeidsmiljø osv.

Salten kommunerevisjon IKS: Interkommunalt selskap. Formålet er primært å dekke eiernes behov for regnskaps og forvaltningsrevisjon. Lovpålagt oppgave og av den grunn anses middels vesentlighet.

Krevende å skaffe kompetanse, spesielt innen regnskapsrevisjon. Sårbarhet og middels risiko.

Iris Salten IKS: Interkommunalt selskap. Betjener de ni kommunene i Salten, som også eier selskapet. Eierandelen er beregnet ut fra innbyggertallet i kommunene. Henter og behandler både husholdnings- og bedriftsavfall.

Vurderes å ha særlig høy vesentlighet fordi det er delegert myndighet til å forvalte en viktig kommunal lovpålagt tjeneste. Betydelig økonomi og markedsutsatt på de konkurranseutsatte delene av virksomheten.

Ikke gjennomført kontroller med eierstyring som hovedtema, men likevel to revisjoner som er nærliggende til forvaltningsrevisjon (drift) og som også har gitt kunnskap relevant for eierstyring. Vurderes derfor å være mindre aktuell for eierskapskontroll denne perioden.

Salten Brann IKS: Interkommunalt selskap med formål å ivareta eierkommunenes behov, plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap, brannforebyggende- og kontrollerende art, samt andre tiltak som naturlig hører inn under dette formål innenfor det til enhver tid gjeldende regelverk.

Med delegert myndighet til å forvalte en viktig kommunal lovpålagt tjeneste vurderes dette å være et eierskap med særlig høy vesentlighet. Betydelig økonomi og gjennomgår store organisasjonsendringer med blant annet etablering av underselskap i 110-sentralen, og dertil økt risiko i eierstyringen. Ikke gjennomgått eierskapskontroller siste perioder. Aktuell for eierskapskontroll.

5.5 Oppsummering

Selskap	Risiko/vesentlighet	Merknad
Indre Salten Energi / ISE Produksjon Røyrvatn	Middels/Middels	Aktuell for kontroll.
Salten Kraftsamband AS SKS	Middels/Høy	Aktuell for kontroll.
Moment Salten	Middels/ Middels	Aktuell for kontroll.
Galvano Tia	Middels/ Middels	Mindre eierskap, men kan være aktuell for kontroll.
Siso Vekst AS	Middels/ Middels	Aktuell for kontroll.
Helse- og miljøtilsyn Salten	Lav /Middels	Aktuell for kontroll.
Salten Kommunerevisjon	Middels/ Middels	Aktuell for kontroll.
IRIS Salten IKS	Middels/Høy	Nylig kontrollert. Ikke aktuell.
Salten Brann IKS	Middels/Høy	Aktuell for kontroll.

6. Konklusjon. Samlet vurdering

Basert på risiko- og vesentlighetsvurderingen gis her en anbefaling over tema for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for valgperioden. Planen bør revideres underveis i perioden. For å ha en fleksibilitet anbefales også at kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen ved behov.

6.1 Anbefalte områder for forvaltningsrevisjon

Listen er i utgangspunktet i prioritert rekkefølge og det er forsøkt å fordele temaene ut over avdelingene slik at det blir en jevn fordeling med tanke på ressursbelastning. Det er i utgangspunktet (gitt de budsjettforutsetningene som i dag), midler til å gjennomføre ca to-tre prosjekter i løpet av året, avhengig av kompleksitet.

Konkret problemstilling for det enkelte prosjekt utformes av kontrollutvalget i egne prosjektplaner. Der som det er hensiktsmessig å samordne prosjekter med flere kommuner, kan dette gjøres i samråd med revisjonen.

Anbefalte områder for forvaltningsrevisjon perioden 2024-2027:

1. Administrativ struktur/gjennomføring av omstilling
2. Hjemmetjeneste/institusjonsomsorg
3. Internkontroll, prosjektgjennomføringsevne
4. Flyktingtjenesten
5. Organisasjon/styring: Håndtering av rettsvister
6. Miljø/klima/energi
7. Varsling
8. Kompetanse/rekruttering
9. Legetjenesten
10. Renovasjon

6.2 Anbefalte områder for eierskapskontroll

Kommunens oversikt over sine eierskap synes i hovedsak avklart og oversiktlig. Spesifikke eierskapskontroller vurderes derfor å ha lavere prioritet enn forvaltningsrevisjoner og det synes tilstrekkelig med 1-2 eierskapskontroller i perioden. Tema for kontroll kan eksempelvis dreie seg om hvorvidt kommunens eierinteresser utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring. Følgende selskap anbefales i prioritert plan:

1. Salten Brann IKS
2. Salten Kraftsamband AS

SAK 12/24

Orienteringer

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
24.04.2024

Vedlegg:

- a) Fauske kommunestyre, 22.02.2024. Særutskrift sak 020/24 Rapport forvaltningsrevisjon: Trygt skolemiljø.
- b) Fauske kommunestyre, 11.04.2024. Særutskrift sak 035/24 Rapport forvaltningsrevisjon: Ettervern i barneverntjenesten.
- c) Salten kontrollutvalgsservice KO. Protokoll fra møte i representantskapet 05.01.2024.

Bakgrunn for saken:

Mottatte og aktuelle dokumenter og henvendelser legges frem for kontrollutvalget til orientering, og vurdering av eventuell oppfølging. I tillegg til brev og andre henvendelser vil dette gjelde

- Innkallinger til representantskap og generalforsamlinger
- Uttalelser, tolkninger og annet fagstoff fra departement og interesseorganisasjoner innen kontroll og tilsyn (FKT og NKRF)
- Rapporter etter statlige tilsyn

Kommunestyret har i sine møter i februar og april behandlet oversendte forvaltningsrevisjonsrapporter fra kontrollutvalget (vedleggene a-b). I henhold til vedtakene vil kontrollutvalget gjøre oppfølging av rapporten Trygt skolemiljø innen 4. kvartal og av Ettervern i barneverntjenesten innen ett år.

Til sist i vedlegg c, følger utskrift av protokoll fra avholdt møte i representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice KO 05.01.2024.

Røklund, 17. april 2024

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

Politisk sekretariat

Salten Kontrollutvalgsservice
Postboks 54
8138 INNDYR

Særutskrift fra kontrollutvalget sak 27/23 - Rapport forvaltningsrevisjon: Trygt skolemiljø

Kommunestyre- 020/24, har i møte 22.02.2024 fattet følgende vedtak i saken:

Vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Trygt skolemiljø er forelagt kommunestyret og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten skjer innen 4. kvartal 2023.

Med vennlig hilsen

Berit Vestvann Johnsen
Formannskapssekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Politisk sekretariat

Salten Kontrollutvalgsservice
Postboks 54
8138 INNDYR

Særutskrift fra kontrollutvalget sak 02/24 - Rapport forvaltningsrevisjon: Ettervern i barneverntjenesten

Kommunestyre- 035/24, har i møte 11.04.2024 fattet følgende vedtak i saken:

Vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Ettervern i barneverntjenesten er forelagt kommunestyret og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren merke seg rapportens anbefalinger og vurdere at disse innarbeides i tjenesten.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp innen ett år.

Med vennlig hilsen

Berit Vestvann Johnsen
Formannskapssekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

MØTEPROTOKOLL REPRESENTANTSKAPET SALTEN KONTROLLUTVALGSSERVICE KO

Møtedato: Fredag 5. januar 2023 kl. 12.00– 13.30

Møtested: Møterom Forelskelse, Scandic Havet, Bodø

Medlemmer, forfall og vara:

Kari Anne Steinåmo	Beiarn	
Sander Delp Horn	Bodø	
Per Kristian Løkås	Fauske	
Hilde G. Johansen (forfall)	Gildeskål	Vara Hallvard Johansen kunne ikke møte
Fred-Eddy Dahlberg	Hamarøy	
Aud Angell	Meløy	
Arne Tore Bang	Rødøy	
Paal R. Haagensen (forfall)	Saltdal	Vara Monica Sundsfjord kunne ikke møte
Christina Falch Holmvaag	Steigen	
Lena Cecilie Pedersen Osnes	Sørfold	

Øvrige:

Leder representantskapet 2020-2023 Espen Rokkan
Sekretariatsleder Lars Hansen

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Det fremkom ikke merknader.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
1/24	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
2/24	Valg av to representanter til å underskrive protokoll fra møtet
3/24	Orienteringer om virksomheten ved leder av representantskapet og sekretariatsleder
4/24	Valg av leder representantskap, nestleder

1/24 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Forslag til vedtak:

Opprop gjennomført. Representantskapet er vedtaksført

Kari Anne Steinåmo	Beiarn	
Sander Delp Horn	Bodø	
Per Kristian Løkås	Fauske	
Hilde G. Johansen (forfall)	Gildeskål	Vara Hallvard Johansen kunne ikke møte
Fred-Eddy Dahlberg	Hamarøy	
Aud Angell	Meløy	
Arne Tore Bang	Rødøy	
Paal R. Haagensen (forfall)	Saltdal	Vara Monica Sundsfjord kunne ikke møte
Christina Falch Holmvaag	Steigen	
Lena Cecilie Pedersen Osnes	Sørfold	

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Opprop gjennomført. Representantskapet er vedtaksført

Kari Anne Steinåmo	Beiarn	
Sander Delp Horn	Bodø	
Per Kristian Løkås	Fauske	
Hilde G. Johansen (forfall)	Gildeskål	Vara Hallvard Johansen kunne ikke møte
Fred-Eddy Dahlberg	Hamarøy	
Aud Angell	Meløy	
Arne Tore Bang	Rødøy	
Paal R. Haagensen (forfall)	Saltdal	Vara Monica Sundsfjord kunne ikke møte
Christina Falch Holmvaag	Steigen	
Lena Cecilie Pedersen Osnes	Sørfold	

2/24 Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

- 1.
2. ....

Omforent forslag:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

1. Fred-Eddy Dahlberg
2. Aud Angell

Votering:

Omforent forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

1. Fred-Eddy Dahlberg
2. Aud Angell

3/24 Orienteringer om virksomheten ved leder av representantskapet og sekretariatsleder

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering

4/24 Valg av leder representantskap, nestleder

Forslag til vedtak:

Som leder av representantskapet velges.....

Som nestleder av representantskapet velges.....

Kandidater til valg:

Fred-Eddy Dahlberg, Hamarøy

Per Kristen Løkås, Fauske

Votering:

Valg av leder av representantskapet:

1 stemme Fred-Eddy Dahlberg, Hamarøy

7 stemmer Per Kristen Løkås, Fauske, som dermed blir valgt.

Valg av nestleder av representantskapet:

Enstemmig: Fred-Eddy Dahlberg, Hamarøy, som dermed blir valgt.

Vedtak:

Som leder av representantskapet velges Per Kristen Løkås

Som nestleder av representantskapet velges Fred-Eddy Dahlberg

SAK 13/24

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
24.04.2024

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

Røklund, 17. april 2024

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget